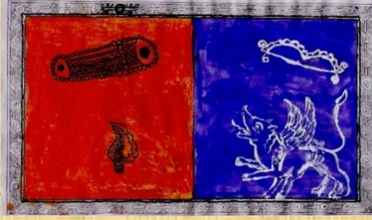
ISSN 2229-547X VIDEHA

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑓓𑓕𑓘 𑒧 𑒁𑓀𑒏 𑓑𑓕 𑒢𑒫𑒧𑓂𑒥𑒩 𑓒𑓐𑓒𑓒 (𑒫𑒩𑓂𑒭 𑓑𑓕 𑒧𑒰𑒮 𑓑𑓗𑓙 𑒁𑓀𑒏 𑓓𑓕𑓘)

(𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 www.videha.co.in)

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢: 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭𑒲𑒧𑒱𑒯 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒰𑒧𑓂

𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯- 𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒰𑒏𑓂𑒭𑒱𑒏 𑒃-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰

𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏: 𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩।

Videha e-Journal: Issue No. 358 at www.videha.co.in

সমানান্তৰ পৰম্পৰাক ৰিদ্যাপতি- *চিত্ৰ ৰিদেহ সম্মানসঁ সম্মানিত শ্ৰী পনকনান মণ্ডন দ্বাৰা*

মৈথিনী ভাষা জগজ্জননী সীতাযাঃ ভাষা খ্যসীৎ। হনুমন্তঃ ঙক্তৱান- মানুষীমিহ সংস্কৃতাম্।

খক্কৰ খম্ভা (খাখৰ খামহ্)

তিন্দখন খেত্বহি কাঞ্চি তস্ব কিত্তিৰলি পসৰেগ। ক্কৰ খম্ভাৰম্ভ জৰু মণ্ডো ৰঁৰ্ক্ষি ন দেগ॥ *(কীৰ্তিনতা প্ৰথমঃ পল্লৰঃ পহিন দোহা।)*

মানে খাখৰ ৰূপী খামহ্ নিৰ্মাণ ক২ ওগপৰ (*গদ্য-পদ্য ৰূপী*) মঁচ জঁ নৈ ৰাঁহন জায তঁ ঐ ত্ৰিভুৱনৰূপী ক্ষেত্ৰমে ওকৰ কীৰ্ ি ৰূপী নত্বী কেনা পসৰত।

খনুক্ৰম

ঐ অংকমে অছি:-

১.১.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

১.২.অংক ३७७ পৰ টিপ্পণী

শৰদিন্দু চৌধৰী বিশেষাংক

২.১.প্রস্তুত বিশেষাংকক সংদর্ভমে

২.২.শৰদিন্দু চৌধৰীক পৰিচয - (প্রস্তুতি শ্রী জগদী চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিল')

২.३.শৰদিন্দু চৌধৰী জী কেৰ সাক্ষাত্কাৰ জগদীশ চংদ্র ঠাকুৰ 'অনিল' দ্বাৰা

২.৪.কল্পনা ঝা- মৈথিলী সাহিত্যক সেরক নহি, মৈথিলী ভাষাক সেরকঃ শৰদিন্দু চৌধৰী

২.৬.ৰাম ভৰোস কাপড়ি 'ভ্রমৰ'- হমৰ জ্ঞান-পিপাশাক স্ৰোত: শৰদিন্দু চৌধৰী

𑓒.𑓖.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪'- 𑒍𑒯𑒱𑒢𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒧𑒮𑒰𑒑𑒞 𑒕 ◌𑒱
𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

𑓒.𑓗.𑒫𑒱𑒦𑒰 𑒩𑒰𑒢𑒲- 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳 𑒦𑒰𑒫𑒳𑒏 𑒑𑒧𑓂𑒦𑒲𑒩 𑒮𑒱𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒞𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨𑒞𑒰!

𑓒.𑓘.𑒛𑒰. 𑒢𑒰𑒩𑒰𑒨𑒝𑒖𑒲- 𑒫𑒱𑒮𑓀𑒑𑒞𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒳𑒠𑓂𑒡 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒩𑒼𑒡𑒏-𑒮𑓂𑒫𑒩

𑓒.𑓙.𑒧𑒳𑒢𑓂𑒢𑒲 𑒏𑒰𑒧𑒞- 𑒦𑒰𑒭𑒰𑒫𑒱𑒠𑓂 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

𑓒.𑓑𑓐.𑒑𑒾𑒩𑒲𑒢𑒰𑒟- 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒯𑒹𑒫𑒰𑒿𑒏 𑒧𑒰𑒢𑒹

𑓒.𑓑𑓑.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪'- 𑒏𑒟𑓂𑒨, 𑒞𑒟𑓂𑒨 𑒂 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒏 𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒢

𑓒.𑓑𑓒.𑒁𑒖𑒱𑒞 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰- '𑒮𑒧𑒨-𑒮𑒰𑒢' 𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒏𑒰𑒢𑒻𑒞:
𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒣𑒰𑒠𑒢 𑒍 𑒮𑓀𑒣𑒰𑒠𑒏𑒲𑒨

𑓒.𑓑𑓓.𑒁𑒬𑒼𑒏- 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒖𑒲

𑓒.𑓑𑓔.𑒬𑒱𑒫𑒬𑓀𑒏𑒩 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒢𑒱𑒫𑒰𑒮- 𑒖𑒹𑒯𑒢𑒹 𑒧𑒡𑒳𑒩 𑒞𑒹𑒯𑒢𑒹 𑒠𑒵𑒜𑓃

𑓒.𑓑𑓕.𑒏𑒹𑒠𑒰𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒢- 𑒯𑒧𑒩 𑒬𑒩𑒠𑒳 𑒦𑒻𑒨𑒰

২.১৬.আশীষ অনচিন্হাৰ- মৈথিলী সাহিত্যমে শৰদিন্দু চৌ ৰী কেৰ যোগদান

২.১৭.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণ সাহি ্য [ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত (I-IV)]

২.১৮.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণাত্মেক হাস্য-ৰ্যংগ্য সংগ্ৰহ- 'জঁ হম জনিতহুঁ'

২.১৯.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক তীনটা ৰ্যংগ্ সংগ্ৰহ- 'ৰ্ঁড় অজগুত দেখন..', 'গোৰ্ঁৰগণেশ' আ 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন'

২.২০.লক্ষ্মণ ঝা সাগৰ- খাঁটী মৈথিলীসহ্ট শৰদূ জী!

২.২১.জগদানন্দ ঝা 'মনু'- সত্য দেখন

২.২২.শ্ৰীধৰম- শৰদিন্দু কুমাৰ চৌধৰীক সাহিত্য : 'স্বাৰথ লাগি কৰহিঁ সবঁ প্ৰীতী'

ঐ অংকক অন্যান্য ৰচনা

২.গদ্য খণ্ড

২.১.ৰাম বিনাস সাদ্দক ৬ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.২.ৰাম বিনাস সাদ্দক ৬ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৩.ৰাম বিনাস সাদ্দক ৬ টা কথা- কথা-৩ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৪.ৰাম বিনাস সাদ্দক ৬ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৬.ৰাম বিনাস সাদ্দক ৬ টা কথা- কথা-৬ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা ঋংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

২.৬.কুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা লঘুকথা- পৰিস্থিতিজন্য

২.৭.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- থাহল সংগ

২.৮.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰাৱাহিক উপন্যাস)

২.৯.ৰমাকৰ চৌধৰী- মধুমেহ

২.১০.ৰবীন্দ্ৰ নাৰাযণ মিশ্ৰ- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৭ম খেপ

২.১১.জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল'- বিঁনা বঁহৰ আ কাফিযা গজল কোনা ভেনৌ

২.১২.নির্মলা কর্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ৯)

২.১২.ডা. বিঁপিন কুমাৰ ঝা- মহাকবি ভাস প্ৰণীত কর্ণভাৰম্ মৈথিলী অনুবাদ (ভাগ-৩)

৪.পদ্য খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ- কহক' অহ

৬.সংস্কৃত খণ্ড

৬.১.ডা. দীপিকা- চম্পূসাহিত্যযশো বিনাসঃ (পঞ্চমোচ্ছ্বাসঃ)

৩. বিদেহ সূচনা সংপর্ক অন্বেষণ

𑒌 𑒁𑓀𑒏𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱:-

১.১.গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- নূতন অংক সম্পাদকীয

১

ঈ অংক শৰদিন্দু চৌধৰী পৰ রিশেষাংক অছি। সাহিত্য অকাদেমী, ললিত কলা অকাদেমী আ সংগীত নাটক-অকাদেমীক সম্মান/ পুৰস্কাৰসঁ রেঁশী মহত্বপূর্ণ রিদেহক জীরিত ৰচনাকাৰ/ নাকর্মী পৰ রিশেষাংক ভ**ই** গেল অছি, সে উদ্গাৰ পাঠক লোকনি সোশল মীডিযাপৰ র্যক্ত কেলন্হি অছি। সভ সহযোগী আ পাঠকগণকেঁ ধন্যরাদ।

২

ৰাম রিলাস সাহুক ৬ টা কথাপৰ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰক টিপ্পণী

Parallel Literature and Videha Maithili Literature Movement

1

The Book of Bihari Literature (Abhay K. Editor)

This book contains five translations from Maithili into English by Vidyanand Jha. Nagarjun (Maithili's Yatri)

and Usha Kiran Khan are from the Hindi quota though both got the Sahitya Akademi prize from the Maithili quota. Vibha Rani and Rajkamal Chaudhary are from the Maithili quota though both wrote in Hindi also.

This book is edited by Abhay K. who has read Samskrit only upto high school. Yet he pretends to translate Arthashastra directly from Samskrit into English. I am Kovid in Samskrit and from the quality of the translation, I can presume that he has used some intermediary language in translating Samskrit texts into English. It is a matter of ethics to acknowledge the source.

Vidyanand Jha's translation is below par, for example, he has no inkling what would be the English word for 'olak sanna', and there are plenty of such instances. I have some suggestions for him: First, read A Bird's Eye View on Mithila by Rajnath Mishra, it mentions all the terms for which you could not find English equivalents. Then go to the Videha archive (www.videha.co.in) and look for Umesh Mandal's Picture Dictionary containing vegetation, animals and skill sets of Mithila, here you will find the actual

photographs too. Further, under A Parallel History of Maithili Literature (Videha www.videha.co.in) you will find sample English translations of some Maithili short stories. Therefore, what Vidyanand Jha is presenting as exotic is the original thing of Maithili Language (but not that of Maithili literature, as was two decades ago). Interestingly his choice of short stories reminds me of Contemporary Maithili Short Stories (Maithili short stories translated into English) edited by Murari Madhusudan Thakur and published by the Sahitya Akademi in **2005.** It seems that the stories in this selection are leftover material of that collection. Rip Van Winkle awoke after two decades but Vidyanand Jha is still in slumber not realizing the changes that have happened during the period.

If you compare the translation of this selection vis a vis the English translation of Latin American Spanish literature, you would be able to understand the difference.

But these types of selections are not known for their literary excellence, Harper Collins publishes these types of selections for five-star hotels and Airport lounges. The publishers made the announcement for

this book on March 22, 2022. So in 6-7 months you will get old materials only.

2

The Bride: The Maithili Classic Kanyadan by Harimohan Jha (1908-1984) **translated into English by Lalit Kumar (Assistant Professor, Department of English, Deen Dayal Upadhyaya College, University of Delhi)**

I have pre-ordered the book. I will comment on it after the book is delivered to my kindle account on the 1st of December 2022.

3

Bharti's Cat: Translation of Braj Kishor Varma 'Manipadma's original Maithili novel Bhartik Biladi- by Yogendra Pathak Viyogi (available on Amazon Kindle).

Yogendra Pathak Viyogi has done a wonderful job. The translation seems to carry the soul of the original language.

Folktales of Mithila & Gonu Jha of Mithila: (Tales of wit and humour) both by Yogendra Pathak Viyogi

(both are available on Amazon Kindle).

4

The Short-Stories by Ram Vilas Sahu

Now come to the exciting world of parallel literature.

In 'Kamtia Haveli' the story teller explains the oral history. The Haveli's were just the outposts. In Mithila the Cornwallis appointed permanent settlement award holders are called Maharajadhiraj etc. Actually, the chain of rent collectors was all over Mithila and they made their posts for farming as well as collecting rent. So the Madina Didi explains it to Janaki. And while all these are going on the nuances of village life are depicted in a language that seems exotic to those people who stopped reading Maithili literature two decades ago.

In second short story 'Dudhbechni' depicts the sacrifice of Rita who donates all her land and property for building scholl and cow-shelter.

In 'Swargak Sukh' the story of the family of Bauku Saday, a family from the Mushhar community (called

deridingly as rat-eaters by some part-time field workers turned litterateurs) ravaged by flood has been told intricately.

In 'Ghusha Ghar' you will find mention of the corruption in Indira Awas Yojana.

In 'Shikshak Mahat' the flood-ravaged village leading to migration, the importance of education and the mean-mindedness of the elite all has been interwoven into a single thread.

𑓒

𑒑𑒰𑒧-𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒮𑒞𑓂𑒨𑒏𑒟𑒰 𑒂 𑒤𑒏𑒛𑓃𑒰

𑒋𑒏𑒩 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒩𑓂𑒑𑒞 𑒑𑒰𑒧-𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒣𑒳𑒩, 𑒖𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒡𑒳𑒥𑒢𑒲𑒏 𑒮𑓂   𑒏𑒟𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒍𑒃 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒏𑒝𑓂𑒚𑒧𑒹 𑒂𑒃𑒨𑒼 𑒥𑒮𑒪 𑒁𑒕𑒱।

(𑒮𑒴𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒢𑒻𑒩𑒹𑒙𑒩- 𑒬𑓂𑒩𑒲 𑒬𑓂𑒩𑒲𑒧𑒼𑒯𑒢 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲- 𑒑𑒰𑒧 𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒣𑒳𑒩।)

𑒧𑓀𑒑𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒰𑒨𑒏 𑒞𑒹𑒪 (𑒏𑒩𑒴 𑒞𑒹𑒪)- 𑒩𑒳𑒠𑓂𑒩𑒣𑒳𑒩𑒏 𑒮𑒦 𑒖𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒮 𑒑𑒼𑒭𑓂𑒙𑒲𑒧𑒹 𑒄 𑒤𑒏𑒛𑓃𑒰 𑒥𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱।

মঁগনিয়া- জাতিক গ্ৱখাৰ। গাম ৰুদ্ৰপুৰ, মধুৰঁনী, ৮০-৯০ ৰঁৰ্খ পুৰান ঘটনা জখন সোনা ৬০ ৰুপযামে এক ভৰি (১০ গ্ৰাম) ভেটৈত ছনৈ। মঁগনিয়া ৰঁছে ছন, ৰঁহু মেহনত খা মিতৰ্যযী। খপন মেহনতিসঁ পৈঘ ভেলাপৰ ১০ ৰীঘা খেত কিননক, ২-৪ ৰঁ ে ভোৰে উঠি সভটা কাজ সম্পন্ন কই নৈত ছন খা জখন হৰৰাহি নেন জাগ ছন তঁ নোক পুছি ছনৈ তঁ কহৈ ছনৈ, মানিক ও ঠাম স্বস্তাগ নেন জাগ ছী ২-৪ ঘণ্টা স্বস্তাযৰঁ (হৰৰাহি কৰৰঁকেঁ স্বস্তেনাগ কহৈ ছন, হৰৰাহিমে কোন ভীড় হোগ ছৈ।)

জন্বম ঠাঞ্ৰৰক ৰাঁপ ঘটক ঠাঞ্ৰৰ- দোকানদাৰ **(জাতি- ব্ৰাহ্মণ)**। ভোৰে ভোৰ মঁগনিয়া মায ঘটক ঠাঞ্ৰৰক দোকানপৰ জাগএ **খা উপৰাগ দৈএ।**

"ঐঁ হৌ, হূঁ কতেক তেন দূ পাগক দেনেঁ জে কনিযেটা জিতৰাহনকেঁ চৱেনিঐ খা ৰঁছাক (মঁগনিযাক) পএৰমে নগেনিঐ, খা পদ্মনাকেঁ তৰুখা তৰি কই দেনিঐ। খা ৰাতিমে শীসীক মুন্না জে খূজনে ৰহি গেনৈ সে ৰোঁগমৰনা ঞ্ঞড় ৰাতিমে ভুভু খা-ভুখা কই পীনকা। দূ পাগমে কতৰী তেন দেনই জে এক্কে দিনমে এতৰী কাজমে সঠি গেন।"

ফকড়া

জে ৰঁহু ঘেঁঘাহি সে ৰঁহু ৰঁড়কী দাগ।

খপন মঁতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

১.২.ঋংক ३৬৭ পৰ টিপ্পণী

মনোজ পাঠক

সাদৰ নমন, সস্নেহ স্মৰণ। জখন নিংক খাযন চ্চন তই ৰে সাগষ্ট পৰ জা কই দেখনে ৰহী। নীক খ্বংক ৰ্নন খঠ্ঠি। পঢনে জে়ং কি প্পগযে ষ্টা খানেখ ৰহী, শ্রী খাশীষ জীক খা ঞ্ণান ভৈযাক। খাৰ্ঁ পীডীএফ প্রতি মোৰাঁগন সঁগ সঁগ ঘূমৈত ৰহত খা পূৰা ◌ংক পঠি

ªिप्पणी करबर्। ॠहांक माध्यमसं मैथिली साहित्य जगतमे व्याप परिवर्तन ॠयलैक ॠछि। तथाकथित ॠालोचक ॠा विद्वान एकरा नहि गछैता मुदा मैथिली भाषा ओ साहित्य ॠपन डिजिªल स्वरूपमे जे एखन घनगर भेल ॠछि ओहिमे ॠहांक एकान्त ॠनवरत तपक प्रभाव सर्वाधिक छैक। विदेह संख्यात्मक ओ गुणात्मक दुनू ृलो पर प्रचुर साहित्य रचलक। एकर निरन्तरता ओ नव नव संभावना लेल सदैव सृजन ॠवॅाधित मंच मीलक पाथर ॠछि मैथिली भाषा ओ साहित्यक लेल। सस्नेह।

शुभ नारायण झा

सब पढ़लौं। सबॅहक ॠालेख। बॅ़त नीक लागल। ॠपने सबॅ एते पुण्य कायल जे कोनो रंगकर्मी हेतु विशेषांक निकालल । भले ॢलक साहित्यिक प्रतिभा के ध्यान राखि ॠप ़ ुृ ॠंक निकाललें होएत। बॅ़त बॅ़त धन्यवॅाद।

(शुभ नारायण जी- ओना तँ प्रेमलता मिश्र प्रेम विशेषां ॢलकर साहित्यिक नै मात्र रंगमंचीय प्रतिभाकेँ ध्य नमे रखैत निकालल गेल ॠछि, मुदा ॢलकामे साहित्यिक प्रतिभा मूल धाराक बॅ़त साहित्यकारसँ बेशी छन्हि, खास कऽ ॢलकर संस्मरणात मक साहित्य, संजोग देखू जे ऐ बॅ़खक साहित्य लेल नोबॅल एकªा महिलाकेँ मात्र संस्मरण लिखबॅा लेल भेªल छन्हि। मूल धाराक रंगमंचकर्मीमे मूल धाराक साहित्यकार सन बॅ़त ़ास समस्या छन्हि मुदा ओ मूलधाराक साहित्यकार सन कोनो हालतिमे ॠकर्मण्य नै छथि।- सम्पादक)

ग्रूप कैप्ªेन (डा) विवेकानन्द झा

क्षमा करू गजेंद्र बॅाबू ! कते ªा विज्ञान व औषधि शा ़्त्र की पढ़लहुँ कि मैथिली साहित्य सं वंचित भऽ गेल छी। ३० वर्ष के

রায়্সেনা সেরা র ৭ রর্ষ কে রৈজ্ঞানিক শ্বন্মংধান র রিকাস ার্য হমৰা সাহিত্য সঁ রঁদ্দত দূৰ পদ্দাঁঠা দেনে শ্বছি। হমৰ মৈথিনী সাহিত্যিক জ্ঞান রঁড় ওচ্ছ শ্বছি। সংনগ্ন রিষয রস্তু হমৰ সমক্ষ কে পৰে শ্বছি, কোনো মংতর্য দেমে মে শ্বসমর্থ ছী। ক্ষমা কৰু।

শ্বাশীষ শ্বনঠিন্থাৰ

"মৈথিনীপ্ত্র প্রদীপ" জীপৰ কেঁদ্রিত মোনোগ্রাফ জে প্রেমশ কৰ ঝা "পরন" দ্বাৰা নিখন জা ৰহন শ্বছি তকৰ স্বাগত। শ্বাগূ গ্র কেহন ৰহত তকৰ ঙত্স্কুকতা রঁনন শ্বছি। জেনা কি মোনোগ্রাফ প্রমাণিক হোগত ঠৈ তঁগ পরনজীসঁ ঙম্মেদ জে ও হৰেক তথ্যকেঁ নিখতা, দ্দনকৰ হৰেক পোথীক ঠাহে ও প্রকাশিত হো কি শ্বপ্রকাশিত ওকৰ সূঠী এহিমে দেতাহ। দ্দনকৰ জীরন কেৰ ওহন পক্ষ জে এখন ধৰি নৈ শ্বাএন সমাজক সামনেমে সেহো ও দেতাহ। শ্বাগূক শ্বংশ শ্বা পূৰা মোনোগ্রাফ পঢ়রাঁক নেন জন্দিএ ভেঁটত সে ঙম্মেদ শ্বছি।

শ্বপন মংতর্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

শৰদিন্দু চৌধৰী ৰিশেষাংক

২.১.প্রস্তুত ৰিশেষাংকক সংদর্ভমে

২.২.শৰদিন্দু চৌধৰীক পৰিচয - (প্রস্তুতি শ্রী জগদী চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিল')

২.३.শৰদিন্দু চৌধৰী জী কেৰ সাক্ষাত্কাৰ জগদীশ চংদ্র ঠাকুৰ 'অনিল' দ্বাৰা

২.৪.কল্পনা ঝা- মৈথিলী সাহিত্যক সেৱক নহি, মৈথিলী ভাষাক সেৱকঃ শৰদিন্দু চৌধৰী

২.৯.ৰাম ভৰোস কাপড়ি 'ভ্রমৰ'- হমৰ জ্ঞান-পিপাশাক ্ৰোত:

শৰদিন্দু চৌধৰী

২.৩.জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল'- ওহিনা নহি তমসাগত চ্ছ ি শৰদিন্দু চৌধৰী

২.৭.বিভা ৰানী- শৰদিংশ্ব ভাওক গম্ভীৰ সিদ্ধাংতপ্রিযতা!

২.৮.ডা. নাৰাযণজী- বিসংগতিক বিৰুদ্ধ প্রতিৰোধক-স্বৰ

২.৯.মুন্নী কামত- ভাষাবিদ্ শ্রী শৰদিন্দু চৌধৰী

২.১০.গৌৰীনাথ- শৰদিন্দু চৌধৰী হেৰ্বাক মানে

২.১১.জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল'- কথ্য, তথ্য আ সত্যক চিন্তন

২.১২.অজিত কুমাৰ ঝা- 'সময-সাল' কেঁ অকালৈত: শৰদিন্দুজীক সংপাদন ও সংপাদকীয

২.১३.অশোক- শৰদিন্দু জী

২.১৪.শিৱশংকৰ শ্রীনিবাস- জেহনে মধুৰ তেহনে দৃঢ়

২.১৬.কেদাৰ কানন- হমৰ শৰদ্ ভৈযা

২.১৩.আশীষ অনচিন্হাৰ- মৈথিলী সাহিত্যমে শৰদিন্দু চৌ ৰী কেৰ যোগদান

২.১৭.গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণ সাহি ্য [ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত (I-IV)]

২.১৮.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণ ওমেক হাস্য-ব্যংগ্য সংগ্রহ- 'জঁ হম জনিতহুঁ'

২.১৯.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক তীনটা ব্যংগ্য সংগ্রহ- 'বঁড় খজগ্রত দেখন..',
'গোৰঁৰগণেশ' আ 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন'

২.২০.লক্ষ্মণ ঝা সাগৰ- খাঁটী মৈথিলীসং শৰদ্ জী!

২.২১.জগদানন্দ ঝা 'মনু'- সত্য দেখন

২.২২.শ্রীধৰম- শৰদিন্দু কুমাৰ চৌধৰীক সাহিত্য : 'স্বাৰথ লাগি কৰহিং সবঁ প্রীতী'

২.১.প্রস্তুত বিশেষাংকক সংদর্ভমে

বিদেহ দ্বাৰা 'জীবৈত মুদা উপেক্ষিত' শৃখংলা কেৰ ংতর্গত অগস্ত 2022 কেঁ বিদেহ "শৰদিন্দু চৌধৰী" বিশেষাংক প্ কাশিত

𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒮𑒰𑒩𑓂𑒫𑒖𑒢𑒱𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒂 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓂𑒞𑒳𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒄 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏। 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒴𑒔𑒢𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒯𑒱 𑒪𑒱𑓀𑒏𑒣𑒩 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲-𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰।

𑒋𑒯𑒱 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 7 𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑓄 𑒔𑒳𑒏𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒋𑒯𑒱𑒚𑒰𑒧 𑒂𑒥 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒱 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒄 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒔𑒳𑒢𑒾𑒞𑒲𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒰𑒖 𑒕𑒻। 𑒁𑒢𑒹𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒐 𑒋𑒏𑒙𑓂𑒚𑒰 𑒏𑒩𑒋𑒧𑒹। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒯𑒱 𑒄𑒯𑒼 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒥 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒏𑒙𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒑 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒿, 𑒄 𑒧𑒰𑒢𑒋𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞 𑒢𑒯𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒪𑒹𑒐 𑒏𑒹𑒩 𑒅𑒧𑓂𑒧𑒹𑒠 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒯𑒧 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒢𑒻 𑒂𑒥𑒻𑒋, 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒕𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒮𑒦 𑒁𑓀𑒞- 𑒁𑓀𑒞 𑒡𑒩𑒱 𑒂𑒥𑒱 𑒔𑒳𑒣𑓂𑒣 𑒦𑓄 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒂 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝𑒼 𑒕𑒻, 𑒏𑒱𑒢𑒏𑒼 𑒄 𑒪𑒰𑒑𑒻 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒂𑒢𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒥 𑒮𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒏𑒱𑒋 𑒢𑒹 𑒪𑒲𑒐𑒱 𑒪𑒹𑒥, 𑒏𑒱𑒢𑒏𑒼 𑒪𑒑 𑒣𑒼𑒟𑒱𑒋 𑒢𑒻 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒢𑒱, 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒫𑒹𑒬𑒲 𑒩𑒴𑒣𑒮𑒿 𑒠𑒳𑒐𑒲 𑒕𑒟𑒱, 𑒞𑒿 𑒏𑒱𑒢𑒏𑒼 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒮𑒿 𑒠𑒱𑒏𑓂𑒏𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒞𑒿𑒃 𑒍 𑒢𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒞𑒰। 𑒋𑒏𑒩𑒼 𑒯𑒧 𑒮𑓀𑒏𑒙𑒹 𑒥𑒴𑒗𑒻 𑒕𑒱𑒨𑒻 𑒖𑒹 𑒮𑒦 𑒤𑒹𑒮𑒥𑒳𑒏𑒣𑒩 𑒢𑒫𑒰𑒿-𑒢𑒫𑒰𑒿 𑒪𑒹𑒐 𑒫𑒰 𑒏𑒧𑒹𑓀𑒙 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙 𑒏𑓄 𑒢𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒮𑒦 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒰𑒟𑒮𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒣𑒚𑒰𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒖𑒹 𑒮𑒦 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒤𑒹𑒮𑒥𑒳𑒏𑒣𑒩 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙 𑒏𑓄 𑒪𑒲𑒐𑒻 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒂𑒪𑒹𑒐 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒣𑒼𑒮𑓂𑒙 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒹 𑒕𑒲। 𑒐𑒋𑒩 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒏𑒯𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒖𑒹 𑒮𑓀𑒏𑒙𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒿𑒃 𑒂𑒃 𑒣𑒯𑒱𑒪𑒹𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 𑒂𑒚𑒧 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒯𑒧। 2015 𑒮𑒿 𑒪𑓄 𑒏𑓄 2022 𑒡𑒩𑒱 8 𑒙𑒰 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒢𑒹 𑒥𑒩𑓂𑒐𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰। 𑒢𑒱𑒬𑓂𑒔𑒱𑒞𑒹 𑒮𑒧𑒩𑓂𑒟𑒢 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒪 𑒯𑒧𑒩𑒰। 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒄 𑒂𑒚𑒼 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒏𑒹𑒩 𑒁𑒪𑒰𑒫𑒹 𑒂𑒢𑒼 𑒫𑒱𑒭𑒨𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏𑒩 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒄𑒯𑒼 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑓀𑒞𑒼𑒭𑒠𑒰𑒨𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯𑒏 𑒯𑒩𑒹𑒏

রিশেষাংক অভিনংদনগ্রংথ হেৱাঁসঁ ৱাঁচি গেন অছি। মুখ্যধাৰা কাঁ রিদেহকেঁ অভিনংদনগ্রংথ নহি চাহী। অভিনংদনগ্ ংথ অতৃ প্ৰথাৰে নৈ চাহী জে ওহিসঁ নেখক ৱা জিনকাপৰ নিকানন গেন ছনি তিনকামে সুধাৰক গ্ৰংজাগশ্শ অত্মে ভ**২** জাগত ছৈ। তঁগ রিদেহক রিশেষাংকমে আনোচনা-প্ৰসংশা সভ ভেঁটত।

শৰদিন্দু চৌধৰী মৈথিনীক মুখ্যধাৰামে ৰহিতহঁ উপেক্ষিত ছথি আ তকৰ কাৰণ জনৱাঁক নেন পাঠককেঁ হুনকৰ পোথী পঢ়এ পড়তিন হুনকৰ আচৰণ ও নেখন কেৰ সংৱঁধ দেখএ পড়তন । মৈথিনীমে কিছুএ নেখক ছথি জিনকৰ নেখন ও আচৰণ একসমান ছনি জাহিমেসঁ শৰদিন্দুজী একটা সেহো ছথি। এহন নৈ ছৈ জে শৰদিন্দু জীপৰ নিখন নৈ গেনৈ মুদা ও সভ একটা ঠা নৈ ভ**২** সকন ছৈ তঁগ ওকৰ প্ৰভাৱ হেড়া গেন ছৈ। এহি সংদৰ্ভমে হম কহি সকৈ ছী জে রিদেহক ই প্ৰস্তুত রিশেষাংক এহন পহিন প্ৰযা অছি জাহিমে ই ৱুঁম্মৱাঁক প্ৰযাস কএন অছি জে শৰদিন্দু জীক ৰচনা কেহন ছনি। ই অনগ ৱাঁত জে হম সভ কতেক সফন ৱা অসফন ভেনহঁ সে পাঠক কহতা। এহি রিশেষাংক কেৰ শুৰুআত রিদেহক আনে রিশেষাংক জকাঁ অছি। সংগে-সংগ ই ক্ৰম নে তঁ উমুক ৱৰিৰ্ধ্ঠতা কেৰ পানন কৰৈএ আ নে ৰচনাক গুণৱত্তাক। হঁ, এতেক ধেআন জৰুৰ ৰাখন গেন ছৈ জে পাঠকক ৰসভংগ নহি হোগন আ সে রিশ্বাস অছি জে ৰসভংগ নৈ হেতনি।

পাঠক জখন এহি রিশেষাংককেঁ পঢ়তাহ তঁ হুনকা ৱৰ্তনী ও মানকতাক অভাৱ নগতনি। ৱৰ্তনীক গনতী জে থিক সে সোঝে-সোঝ হমৰ সভহক গনতী থিক জে হম সভ সংশোধন নৈ ক**২**

সকলনিঁ ম্বদা ঔ্রা ধেঞান ৰখরাঁক রাঁত জে রিদেহ শ্বৰুএসঁ হৰেক রর্তনী রঁনা নেখককেঁ স্বীকাৰ কৰৈত এনৈএ। তঁগ মানকতা ঋভার স্বাভারিক। একৰ রাঁদো রঁমত রর্তনীক গনতী ৰহন গেন ঋছি জে কি হমৰে সভহক গনতী ঋছি। মৌথিনীমে কিছুএ এ ন পত্রিকা ঋছি জকৰ রর্তনী একৰংগক ৰহৈত ঋছি ঋা ঔ্রা হ নক খূরী ছনি ম্বদা জখন ওহো সভ কোনো রিশেষাংক নিকানৈ ছথি তখন রর্তনী তঁ ঠীক ৰহৈত ছনি ম্বদা সামগ্রী ঋধিকাংশতঃ রঁসিযে ৰহৈত ছনি। ঐতিহাসিকতাক দৃষ্টিসঁ কোনো প্ৰৰান সামগ্রীক ঙপযোগ রর্জিত নৈ ছৈ ম্বদা সোচিযৌ জে 72-80 পন্নাক কোনো প্রিংট পত্রিকা হোগত ছৈ তাহিমে নগভগ ঋাধা সামগ্রী সাভাৰ ৰহৈত ছনি, তেসৰ ভাগমে নেখক কেৰ কিছু ৰচনা ৰহৈত ছনি ঋা চাৰিম ভাগমে কিছু নর সামগ্রী ৰহৈত ছনি। ম্বদা হমৰা নোকনি নর সামগ্রীপৰ রেঁসী জোৰ দৈত ছিযৌ। একৰ মতনৱঁ ঔ্রা নহি জে রর্তনীমে গনতী হোগত ৰহৈ। হমৰ কহরাঁক মতনৱঁ ঔ্রা জে সংপাদক-সংযোজককেঁ কোনো নে কোনো স্তৰপৰ সমঝৌতা কৰহে পড়ৈত ছৈ সে চাহে রর্তনীক হো কি, মুদ্রাক হো কি র চাৰধাৰক হো কি সামগ্রীক হো। হমৰা নোকনি রর্তনীক স্তৰপৰ সমঝৌতা ক২ ৰহন ছী ম্বদা কাৰণ সহিত। প্রিংট পত্রিকা এক রেঁৰ প্রকাশিত ভ২ গেনাক রাঁদ দোরাঁৰা নৈ ভ২ সকৈএ (ভ২ তঁ সকৈএ ম্বদ ফেৰ পাগ নাগি জেতৈ) তঁগ ওকৰ রর্তনী যথাশক্তি সহী ৰহৈ ছৈ। গংটৰনেটপৰ সুরিধা ছৈ জে রীচমে (গংটৰনেটসঁ প্রিংট হেরাঁক ঋরধি) ওকৰা সহী ক২ সকৈত ছী ম্বদা সামগ্রিএ রঁসিযা ৰহত তঁ সহী রর্তনী ৰহিতো নর ঋধ্যায নৈ খুজি সকত তঁগ হমৰা নোকনি রর্তনী রঁনা ম্বদ্দাপৰ সমঝৌতা কেনিঁ। হমৰা নোকনি কএননি, কযননি ও কেননি তীনূ শ্বব্দ মানৈত ছী, এত ক শ্বব্দ

मानैत छी एकै रचनामे तीनू रूप भेटि जाएत। आन शङ्का नेन एहनो बूझू।

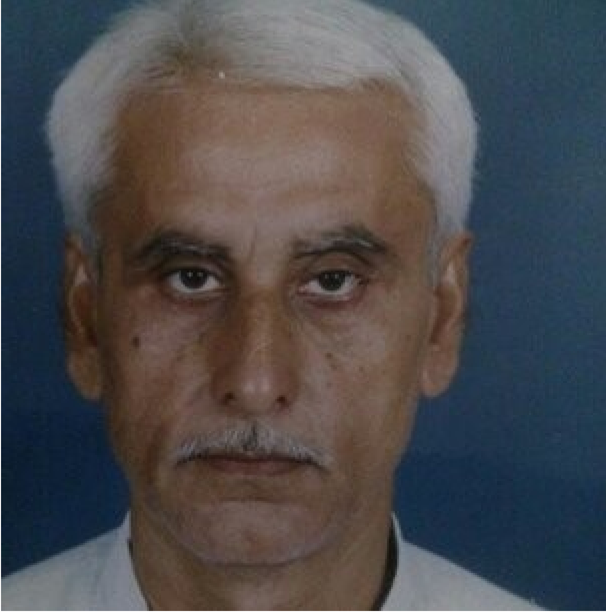
उम्मेद अछि जे पाठक विदेहक आनो विशेषांक जकाँ ए बा पढ़ताह आ पढ़ि एकर नीक-बेजाएपर अपन मन्तव्य देताह। विदेह अरविन्द ठाकुर विशेषांक केर पोथी रूप "स्वतंत्रचेता" केर नामसँ प्रकाशित भेल उम्मेद जे भविष्यमे शरदिन्दुपर ◌◌ंद्रित एहि विशेषांक केर पोथ�� रूप सेहो आएत।

विदेह द्वारा 'जीबैत सदा उपेक्षित' शृंखलामे प रकाशित भेल आन विशेषांक सभहक निम्नमे एना अछि)एहिठाम जे अंकक निम्नमे देल गेल अछि ताहि अंकपर क्लिक करबै तँ ओ अंक खुजि जाएत-(

1) अरविन्द ठाकुर विशेषांक 189 म अंक 1 नवम्बर 2015 (ऐ विशेषांक 2020 मे पोथी रूपमे सेहो आएल अछि)
2) जगदीश चन्द्र ठाकुर अनिल विशेषांक 191 म अंक 1 दिसम्बर 2015
3) रामलोचन ठाकुर विशेषांक 319म अंक
4) राजनन्दन लाल दास विशेषांक 333म अंक
5) रवीन्द्र नाथ ठाकुर विशेषांक 15 जून 2022
6) केदारनाथ चौधरी विशेषांक 15 जून 2022 अंक 352
7) प्रेमलता मिश्र 'प्रेम' विशेषांक 1 नवम्बर 2022 अंक 357

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२.२.श्री शरदिंदु चौधरी क परिचय- (प्रस्तुति श्री जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल')

नाम-शरदिंदु चौधरी

माता : स्व.मोती देवी

पिता : पं.सुधांशु शेखर चौधरी

स्थान : मिश्रटोला, दरभंगा, बिहार

जन्म तिथि : 7-10-1956

शिक्षा : एमए (राजनीति शास्त्र) पटना विश्वविद्यालय, एलएलबी (मगध विश्वविद्यालय, गया)

ৰৃত্তি- পত্ৰকাৰিতা :

1981-84-মিথিলা মিহিৰ,সপ্তাহিক

1984-86-মিথিলা মিহিৰ, দৈনিক

1987-89-মিথিলা মিহিৰ,মাসিক

1995-2002-আৰ্যাৱৰ্ত্ত, হিন্দী দৈনিক,(ফীচৰ সংপাদ)

2000-2014-সময-সাল, মৈথিলী দ্বৈমাসিক

পূৰ্বোত্তৰ মৈথিল, গুৱাহাটী, 2015-16

মৈথিলী-হিন্দীমে লেখন

ব্যৱস্থাপক,সংচালক ----শেখৰ প্ৰকাশন,পটনা (মুদ্ৰক,প্ৰকাশক এৱং পোথী ৱিক্ৰয কেন্দ্ৰ)

শৰদিন্দুজী চৌধৰীক পৰিৱাৰক অন্য সদস্য :

পত্নী : শ্ৰীমতী চিত্ৰা চৌধৰী

পুত্ৰী :

1.স্বাতি শেখৰ (পত্নী শ্ৰী সুশীম মিশ্ৰ)

২.প্ৰীতি শেখৰ (পত্নী ৱিৱেক আনন্দ ঠাকুৰ)

৩.সুশ্ৰী দীপ্তি শেখৰ

পুত্র : ৰাজাশেখৰ

প্রকাশিত কৃতি মৌনিক: (এখন ধৰি শৰদিন্দুজীক জতেক মৌনিক পোথী প্রকাশিত ভেলনি সে ৱিদেহ পোথী ডাউনলোডপৰ ৰাখল গেল অছি আ এহিঠাম জে পোথীক নিস্ট দেল গেল অছি তাহিমে পোথীক নামপৰ ক্লিক কৰবেঁ তঁ ও পোথী খুজি জাএত)

জঁ হম জনিতহুঁ (২০০২)

ৰঁড় অজগুত দেখল (২০০৯)

গোৰঁৰগণেশ (২০১১)

কৰিয়া কক্কাক কোৰামিন (২০১৬)

ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-১ (২০১৯)

মর্মান্তক-শক্কানুভূতি (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-) (২০২০)

হমৰ অভাগ: ককক নহি দোষ (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত-३) (২০২১)

সাক্ষাৎ (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত-৪) (২০২১)

প্রকাশিত কৃতি সম্পাদন:

মৈথিলী পত্রকাৰিতা-দশা ও দিশা

সাক্ষাৎকোৰক দর্পণমে-সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী

ৱিদ্যাপতি গীতিকা (দূ ভাগ)

মৈথিলী গদ্য গৌৰৱ (দূ ভাগ)

অভিমত (হিন্দী)

বীসসঁ বেঁসী স্মাৰিকাক সম্পাদন, জাহিমে চেতনা সমিতিক স্মাৰিকাক 9 বেঁৰ, ভঁগিমাক 3 বেঁৰ, অৰিপনক 2-3 বেঁৰ।

অন্য প্রকাশন-প্রসাৰণ: আকাশৱাণী আ দূৰদৰ্শন,পটনাসঁ দৰ্জনো বাৰ্তা প্রসাৰিত, মৈথিলী তথা হিন্দী পত্র - প ্ৰিকা সভমে সযসঁ বেঁসী ৰচনা প্রকাশিত আৰ্যাবৰ্ত, হিন্দুস্তান,প্রদীপ,নৱ ভাৰত টাগম্স আদি দৈনিক সমাচাৰ পত্রমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠপৰ সাঠিটাসঁ বেঁস ৰাজনীতিক আলেখ প্রকাশিত।

পত্রিকা সভমে ব্যংগ্য লেখন: মিথিলা মিহিৰ, দে - কোস, অঁতিকা, ঘৰ-বাঁহৰ, সময-সাল আদিমে।

শেখৰ-সম্মানক সংচালন: সাহিত্যকাৰ আ সম্পাদক পিতা পং।সুধাংশু শেখৰ চৌধৰীক স্মৃতিমে সাহিত্যসঁ গতৰ ক্ষেত্রমে উল্লেখনী যোগদান হেতু উপযুক্ত ব্যক্তিকেঁ পুৰস্কাৰক ৰূপমে এগাৰহ হ াৰ টাকা,শাল আ প্রশস্তি পত্র দেল জাগত ছলি। বৰ্ষ 2004সঁ 2008 ধৰি আ 2019 তথা 2022 মে নিম্নলিখিত ব্যক্তি সভকেঁ পুৰস্কাৰ দেল গেল ছলি: শ্ৰী পংচানন মিশ্র, নৰেন্দ্র ঝা, ৰাম ভৰোস কাপড়ি 'ভ্রমৰ', বিদ্যানাথ ঝা, ৰমণ কুমাৰ ঝা ঔৰ স্ন হা ঝাকেঁ ক্রমশঃ অনুসংধান এবং জ্ঞানৱৰ্ধক গৈৰ-সাহিত্যিক আলেখ হেতু, মিথিলাক আৰ্থিক স্থিতি আ সুধাৰপৰ আলেখ হেতু, পত্রকাৰিতা হেতু, মিথিলাক জৈৱিক সম্পদা মাছ,মখান,পান আদিক প্রোসেসিংগ আদি বিষযপৰ সৈকড়ো আলেখ হেতু, মৈথিলীক

বিদ্যাৰ্থীকেঁ প্ৰতিযোগী পৰীক্ষাক তৈযাৰী হেতু উপযুক্ত পোথীক লেখন হেতু আ মৈথিলী পত্ৰকাৰিতামে প্ৰশংসনীয় বিশ্লেষাত্মক প্ৰস্তুতিকৰণ হেতু দেল গেলনি অছি।

বিশেষ: বীঁ পী এস সী ঔৰ যূ পী এস সীক প্ৰতিযোগিতা পৰীক্ষাক তৈযাৰীমে প্ৰতিযোগী সভকেঁ মৈথিলী বিষযক লেল সমুচিত মাৰ্গদৰ্শন আ পোথী উপলব্ধ কৰবৈত ছথি।

এহি ফোটোমে বামা কাতসঁ (শ্ৰীমতী চিত্ৰা চৌধৰী, শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰী, প্ৰীতি শেখৰ, বিবেক আনংদ ঠাকুৰ ও শ্ৰী জ দীশ চংদ্ৰ ঠাকুৰ অনিল)

এহিমে ৰাঁমসঁ দহিন ছথি স্বশীম মিশ্র (আত্মেজ স্বকান্ত সোম আত্মেজ যাত্রীজী), দীপ্তি শেখৰ(আত্মেজা শৰদিন্দু চৌধৰী), শৰদিন্দু চৌধৰী,প্রীতি শেখৰ (আত্মেজা শৰদিন্দু চৌধৰী),ৰিৰেক আনন্দ (আত্মেজ জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ)ৰাজা শেখৰ(আত্মেজ শৰদিন্দু চৌধৰী),শ্রীমতী চিত্রা চৌধৰী(পত্নী শৰদিন্দু চৌধৰী)আ স্বাতী শেখৰ(পত্নী স্বশীম মিশ্র)

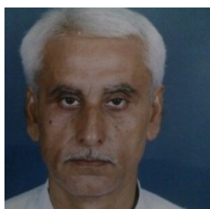
অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

𑓒.𑓓.𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒖𑒲 𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒔𑓀𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩 '𑒁𑒢𑒱𑒪' 𑒠𑓂𑒫𑒰𑒩𑒰

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒦𑒲𑒏, 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒱𑒧𑒰𑒢𑒲, 𑒖𑒰𑒑𑒩𑒴𑒏, 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢𑒲 𑒂 𑒠𑒵𑒭𑓂𑒙𑒱-𑒮𑓀𑒣𑒢𑓂𑒢 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱 - 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲

জগদীশ চঁদ্র ঠাণ্ৰুৰ 'অনিন' : ভাষা আন্দোনন এৱং ৰাজ্য আন্দোনন কেৰ দিশা কী ছৈ?

শৰদিন্দু চৌধৰী : মাষ্টিপৰ কাজ কহাঁ ভ' ৰহন অছি ! কাজ ছৈ, গাম-গামমে মৌথিনীক প্ৰতি নোককেঁ জাগৰূক ৰঁনেৰাঁক,মৌথিনী পঢ়ৰাঁক আ পঢযৰাঁক নেন ডচিত ব্যৱস্থা কৰৰঁ, পাঠ্য পুস্তকক প্ৰকাশন আ নোক নগ ওকৰ ডপনব্ধঁতা সুনিশ্চিত কৰৰঁ ত নোক দিলী জাক' ফোষ্টো খিচযৰাঁমে ◌াগি জাগত অছি, আন্দোননক নামপৰ অপনাকেঁ প্ৰদৰ্শিত কৰৰাঁমে নাগি জাগত অছি। জন সামান্যসঁ কোনো সৰোকাৰ নহি,এ সীমে ৰৈসিক' সৰ্বহাৰা আ জন সামান্যক ৰাঁত কৰৈত নোক অপন ব্যৱসায চনৰৈত অছি। মিথিনামে পান দোকানৰঁনা, চাহ দোকানৰঁনাসভ মৌথিনীমে নহি গপ কৰৈত অছি, কত৲ সাগন ৰোঁৰ্ড মৌথিনীমে নহি অছি, কে দেখ ◌ৈ?

অধিকাংশ মৌথিন মৌথিনী ভাষাক প্ৰযোগ ছোড়ি চুকন ছথি, নে পঠৈত ছথি,নে নিখৈত ছথি মাত্ৰ ভাষণ দৈত ছথি- ৲ ক

পৰিৱাৰমে দেখু, হুনক সাহচর্যমে ৰহিক' দেখু মৈথিল সমাজকেঁ মার্গদর্শন কৰৱাঁক লেল মৈথিলী পত্রকাৰিতাকেঁ সমৃদ্ধ হোযৰ্ব আৱশ্যক অছি। মৈথিলকেঁ, মিথিলাকেঁ আ মৈথিলীকেঁ পন অস্মিতাক ৰক্ষা কৰৈত অপন ভূভাগকেঁ সমংপন্ন ৰ্বনযৰাঁক লেল পত্রকাৰিতাক ধাৰকেঁ, স্বৰকেঁ তেজ কৰহি পড়তৈক আ তাহি লেল নির্ভীক,স্বাভিমানী, জাগৰূক,গ্যানী আ দৃষ্টি-সংপন্ন পত্রকাৰ চাহী, পত্রকাৰিতা সমাজকেঁ প্রভাৱিত কৰযৰ্বনা সশক্ত মাধ্যম অছি, পত্রকাৰিতাক কাজ হোগচ্চ সমাজকেঁ সাকাংক্ষ ৰাখৰ্ব আ নীক ৰ্বাচপৰ ন' জযৰাঁমে মার্গদর্শন কৰৰ্ব, ত্যাজ্য অথৱা খৰাৰ্ব কাজক নিন্দা কৰৰ্ব আ নীক কাজ কৰৱাঁক লেল প্রোত্সাহিত কৰৰ্ব, সমাজমে পসৰল ঈর্ষ্যা,দ্বেষ,সাপ্রদাযিকতা,ভেদ-ভাৱ,জাতীযতা আদিক চাতুর্যপূর্ণ ঢংগসঁ ৰিৰোধ কৰৈত সমাজমে সৌহার্দ ৰ্বনৌনে ৰহৰ্ব, শিক্ষা, স্বাস্থ্য আ সমাজোপযো ী সভ সুৰিধা ৰ্বহাল ৰহয তাহি হেতু তথা জনোপযোগী ৰিষযক সংচালন,দেখ-ৰেখ ঠীকসঁ ভ' ৰহল অছি কি নহি তাহিপৰ নজৰি ৰখৈত ওহি ৰিষযক প্রতি জনমানসকেঁ আকৃষ্ট কৰৰ্ব। মৈথিলীমে সশক্ত দমোটা পত্রকাৰ তৈযাৰ হোথি ত মৈথিলী আ মিথিলাক কল্যাণ ভ' সকৈত অছি

জগদীশ চংদ্র ঠাকুৰ 'অনিল' : মৈথিলীমে পুৰস্কাৰক ৰাজ ীতিপৰ অপনেক কি কহৰ্ব অছি?

শৰদিন্দু চৌধৰী : ৰাজনীতিএ পুৰস্কাৰক মাধ্যম ৰ্বনি গেল অছি। পোথীপৰ পুৰস্কাৰ নহি দেল জাগত অছি। জিনকৰ পোথী নীক

छथि, हुनको राजनीतिएक मजबूरीसँ पुरस्कार भेटैत छ ि। पहिने तय भ' जाइ छै जे पुरस्कार किनका देबाक अछि, शेष प्रक्रियाक औपचारिकता मात्र होइत अछि। एकटा पैघ विद्वान सम्पादकीयमे लिखैत छथि जे मैथिलीक सभसँ पैघ पुरस्कार कीनल जाइत अछि, अगिला बेर हुनका पुरस्कार द' देल जाइत छनि, ओ खुशीसँ ल' लैत छथि आ चुप भ' जाइत छथि

जगदीश चंद्र ठाकुर 'अनिल' : की पुरस्कार प्रदान कर अथवा स्वीकार करब अपराध थिक?

शरदिन्दु चौधरी : हमर अभिप्राय अछि पोथीपर पुरस्कारक निर्णय हो, व्यक्तिपर नहि, चयन प्रक्रिया स्वस्थ हो से लोककें लगबाक चाही,जूरीमे उपयुक्त लोक रहथि आ हुनकापर कोनो दबाब नहि होनि।

रचनाकर्मक उत्कृष्टता सुनिश्चित करबाक बदला साहित्यकार लोकनि पुरस्कार लुझबाक लेल गोल-गोलैसीमे लागि ज गेल छथि आ उपकृत करबाक लेल पुरस्कार देल जाइत अछि,से अनुचित अछि।

संस्था सभ सेहो एहि खेलमे शामिल भ' गेल अछि, 'अहाँ हमरा अपन संस्थामे सम्मानित करू, हम अहाँकें अपना संस् ामे सम्मानित करब' सेहो खेल चलि रहल अछि, ई उचित नहि अछि।

जगदीश चंद्र ठाकुर 'अनिल' : मैथिलीमे वर्तमान व्यंग य कोम्हर जा रहल अछि?

শৰদিন্দু চৌধৰী : ব্যঁগ্য ত খাৰেঁ নিখা ৰহন খছি, পহিনে ত ব্যঁগ্যক নামপৰ একটা খাস ৰর্গক খিধাঁসমাৎ নিখাগত ছন। এমহৰ সক্রিযতা কম ভেন খছি।ৰহুঁক ভাগ নহি ৰহনাহ,ওহো কিছু সানসঁ সক্রিয নহি ছনাহ, মন্ত্রেশ্বৰ ৰাবূ, ৰৈদ্যনাথ 'ৰিমন', ৰীৰেঁদ্র নাৰাযণ ঝা খা হ ৰো সক্রিযতা কম ভেন খছি এমহৰ নৱকৃষ্ণ ঐহিক, ৰাজ ৰুমাৰ মিশ্র ছথি, হিনকা নোকনিসঁ ৰেঁসী খাশা কযন জা সকৈত খছি

জগদীশ চংদ্র ঠাকুৰ 'খনিন' : মৈথিনীমে খকাদমীএ নৈ, সংস্থা,পত্রিকা সভপৰ সেহো ৰাঁৰি দেৰাঁক ৰাজনীতি ছৈ, এহিপৰ খপনেক কী কহৰঁ খছি?

শৰদিন্দু চৌধৰী : সভ ঠাম 'গ্রুপ' ৰঁনি গেন ছৈ। মৈথি ী খা মিথিনাক কন্যাণ নক্ষ্য ৰহ্তৈ তখনে খনিযমিততা দূৰ ভ' সকৈত খছি, খদ্ভূ নেন সক্ষম পত্রকাৰিতাক খাৰশ্যকতা খছি।

জগদীশ চংদ্র ঠাকুৰ 'খনিন' : মৈথিনীমে প্রকাশনক ্থিতিপৰ খপনেক কী ৰিচাৰ খছি?

শৰদিন্দু চৌধৰী : প্রকাশন ত ৰঁদ্যত ভ' ৰহন খছি,কিন্তু সার্থক প্রকাশন ৰীস প্রতিশত মাত্র খছি। ভাষাক ৰিকাস নেন ৰিদ্যার্থী খা মৈথিনী পাঠ্যক্রমক খনুৰূপ পোথী ছাপন জযৰাঁক চাহী। মৈথিনী পাথ্যক্রমক পোথী ৰিদ্যার্থী ৰর্গকেঁ উপনব্ধ নহি ভ' ৰহন ছনি। সাহিত্যকাৰ খা প্রকাশক খনূক দাযিত্ব ছনি জে াঠকক সংখ্যা নিৰংতৰ ৰঁঢয, সে সোচথি। নেখনক ক্ষেত্রমে খযৰঁ ক নেন

সভসঁ পহিল শৰ্ত অছি ভাষাক জ্ঞান আ শব্দ সামৰ্থ্য, শুদ্ধ আ প্ৰাংজল ভাষা ত লেখনক লেল আৱশ্যক অছিযে। মৈথিলীক দুৰ্ভাগ্য অছি জে জিনকা শব্দক জ্ঞান নহি ছনি,সেহো মহান সাহিত্যকাৰক কোটিমে আবিঁক' বৈসি জাগত ছথি আ হुनक চাৰণ ভ' ক' জ্ঞানী লোক ওত' উপস্থিত ৰহৈত ছথি। একটা লেখক জখন গ্ৰন্থ ৰঁনা সকৈত ছথি, গ্ৰন্থ ৰঁদনি সকৈত ছথি, পাগ খৰ্চ ক' ক', পৈৰৱী ক'ক' পুৰস্কাৰ-সম্মান পাবিঁ সকৈত থি ত কনেক মেহনতি ক'ক' অপন শব্দকেঁ সম্মান নহি দ' সকৈত ছথি? শব্দ সামৰ্থ্যক ধনীক সাহিত্যকাৰক সংখ্যা আঁগুৰপৰ গন'ৰঁনা অছি তখন এতেক ৰাস প্ৰকাশন কোন কাজক?

জগদীশ চংদ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল' : শেখৰ প্ৰকাশন কী সভ কেলক ৰৰ্তমানমে কী সভ ক' ৰহল অছি?

শৰদিন্দু চৌধৰী : শেখৰ প্ৰকাশন প্ৰকাশক আ মুদ্ৰক দুন ৰূপমে কাজ কৰৈত আযল অছি, 52 টা মহত্বপূৰ্ণ পোথী অপ া দমপৰ ছপলক, আধা-আধী খৰ্চপৰ লগভগ তীন দৰ্জন পোথী ছপলে অছি।

একৰ মহত্ব ভাষা সংস্থান,মৈসূৰ,সাহিত্য অকাদমী ,দিল্লী আ মৈথিলী অকাদমী, পটনা জনৈত অছি। প্ৰতিযোগী পৰীক্ষা সভমে মৈথিলী ৰিষযক সংগ সফল ভেলিহাৰ ৰিদ্যাৰ্থী লোকনি জনৈত ছথি।

সাহিত্যসঁ গতৰ ক্ষেত্ৰমে উল্লেখনীয যোগদান হেতু উপয ক্ত ৱ্যক্তিকেঁ পুৰস্কাৰক ৰূপমে এগাৰহ হজাৰ টাকা,শাল আ প্ৰশস্তি পত্ৰ দেল জাগত ছনি। ৰৰ্ষ 2004সঁ 2008 ধৰি

ঋা 2019 তথা 2022 মে ঋনুসংধান এরং জ্ঞানরর্ধক গৈর-ম্যাহিত্যিক ঋানেখ হেত্তু, মিথিনাক ঋার্থিক স্থিতি ঋা ম্রধ ৰপৰ ঋানেখ হেত্তু,

পত্রকাৰিতা হেত্তু, মিথিনাক জৈরিক ম্যম্পদা মাছ,মখান,পান ঋাদিক প্রোমেম্যিংগ ঋাদি রিষযপৰ মৈকড়ো ঋানেখ হেত্তু, মৈথিনীক রিদ্যার্থীকেঁ প্রতিযোগী পৰীক্ষাক তৈযাৰী হেত্তু ঙপযুক্ত পোথীক নেখন হেত্তু ঋা হীরী পত্রকাৰিতামে প্রশংমনীয রিশ্লেঞ্চা ্মক প্রস্তুতিকৰণ হেত্তু ক্রমশঃ শ্রী পংচানন মিশ্র, নৰেন্দ্র ঝা,ৰাম ভৰোম কাপড়ি'ভ্রমৰ',রিদ্যানাথ ঝা,ৰমণ ঋুমাৰ ঝা ঔৰ স্নে া ঝাকেঁ গ্র পুৰস্কাৰ দেন গেননি ঋছি।

জগদীশ চংদ্র ঠাঋুৰ 'ঋনিন' : ঋপনেক ঘৰমে মৈথিনীক কী স্থিতি ঋছি?

শৰদিন্দু চৌধৰী : হমৰ মভ ধিযা-পুতা মৈথিনী রঁজৈত ঋছি, মৈথিনী রিষয ৰাখি ক্যো পঠৈত মে পঢ়াগএ ঠীকমঁ নহি হোগত ছনৈ।

জগদীশ চংদ্র ঠাঋুৰ 'ঋনিন' : ৰাজ্য মৰকাৰ দ্বাৰা পত্রকাৰ নোকনি নেন জে পেংশন যোজনা স্বীঋৃত ভেনৈ তকৰ নাভ ঋপনেকেঁ কিএ নহি প্রাপ্ত ভেন?

শৰদিন্দু চৌধৰী : হম জখন রুঁঝনিঐ ঋা ঋারেদন প্রস্তুত কৰিতহুঁ ত কহনেক মময মমাপ্ত ভ' গেনৈ।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.কল্পনা ঝা- মৈথিলী সাহিত্যক সেৱক নহি, মৈথিলী ভাষাক সেৱকঃ শৰদিন্দু চৌধৰী

কল্পনা ঝা

মৈথিলী সাহিত্যক সেৱক নহি, মৈথিলী ভাষাক সেৱকঃ শৰদ ন্দু চৌধৰী

এহী ৱৰ্ষ (২০২২)১৩ সঁ ১৯ অপ্ৰৈল ধৰি, তৃতীয় "চেতন ৰংগ উত্সৱ"ক আযোজন চেতনা সমিতি পটনা দ্বাৰা বিদ্য পতি ভৱনমে কএল গেল ছলএ,জে সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী জীকেঁ সমৰ্পিত ছলনি। এহি আযোজনক প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ কিছু স হিত্যিক ৱ্হাট্সএপ সমূহ সভমে দেখলহুঁ,ত' হমৰো মোন নোভাএল। সুধাংশু শেখৰ জী দ্বাৰা ৰচিত নাটক সভক মংচন সেহো হোএৱাঁক ঘোষণা ছলৈক। এহী "ৰংগ উত্সৱ"মে হমৰা পহিল বেৰ শৰদিন্দু সৰকেঁ দৰ্শন ভেল। ফেসবুক পৰ মিত্ৰ-সূচীমে ছলাহ,শেখৰ ্ৰকাশনমে

𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑓀𑒏𑓂𑒞𑒱𑒢𑒩 𑒣𑒼𑒟𑒲𑒏 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡𑒞𑒰 𑒁𑒕𑒱 𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱,𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒠𑒩𑓂𑒦𑒧𑒹 𑒑𑒣𑓂𑒣 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒋 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪𑒋।

𑒍𑒯𑒱 𑒩𑓀𑒑 𑒅𑒞𑓂𑒮𑒫 𑒂 𑒞𑒏𑒩𑒰 𑒅𑒣𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞 "𑒅𑒣𑒧𑒰𑒢" 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒧𑒼𑒔𑒢𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩 𑒣𑒩,𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒋𑒏-𑒠𑒴 𑒥𑒹𑒩 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒣𑒞𑒱 𑒦𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒠𑒩𑓂𑒬𑒢 𑒦𑒹𑒪,𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒮𑒩𑒏𑒹𑒿। 𑒖𑒞𑒥𑒰 𑒏𑒰𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱,𑒮𑒳𑒢𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱,𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒥𑒰𑒞 𑒑𑒾𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒯𑒧,𑒖𑒹 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒮𑒩 𑒥𑒰𑒖𑒻𑒞 𑒏𑒧 𑒕𑒟𑒱,𑒮𑒳𑒢𑒻𑒞 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒕𑒟𑒱। 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒿 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒂 𑒫𑒮𑓂𑒞𑒳-𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒏 𑒂𑒥𑓂𑒖𑒩𑓂𑒫𑒹𑒬𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒧𑒼𑒢-𑒧𑒮𑓂𑒞𑒱𑒭𑓂𑒏𑒧𑒹 𑒮𑓂𑒙𑒼𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒏𑒠𑒧 𑒮𑒰𑒡𑒰𑒩𑒝 𑒣𑒯𑒱𑒩𑒢-𑒍𑒜𑓃𑒢। 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒠𑒱𑒐𑒰𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱,𑒢𑒹 𑒥𑓂𑒩𑒰𑓀𑒛𑒹𑒛 𑒏𑒣𑒛𑓃𑒰-𑒖𑒳𑒞𑓂𑒞𑒰𑒏,𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢-𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒏। 𑒖𑒐𑒢 𑒏𑒱 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑒪𑒨𑒳𑒑𑒧𑒹 𑒖𑒞𑒥𑒰 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒻,𑒞𑒰𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲𑒏 𑒠𑒱𑒐𑒰𑒫𑒰 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒪𑒢 𑒕𑒻,𑒔𑒰𑒯𑒹 𑒍 𑒡𑒢-𑒫𑒱𑒞𑓂𑒞 𑒯𑒼𑒁𑒋 𑒏𑒱 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢-𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱।

𑒋𑒧𑒯𑒩 𑒖𑒐𑒢 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒖𑒲 𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒥𑒰𑒏 𑒒𑒼𑒭𑒝𑒰 𑒮𑒼𑒗𑒰𑒿 𑒂𑒋𑒪(𑒤𑒹𑒮𑒥𑒳𑒏 𑒣𑒩),𑒞' 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒣𑒜𑓃𑒥 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒋𑒯𑒱𑒪𑒹𑒪 '𑒫𑒱𑒠𑒹𑒯' 𑒙𑒲𑒧 𑒮𑒰𑒡 𑒫𑒰𑒠𑒏 𑒣𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒕𑒟𑒱,𑒖𑒹 𑒅𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦𑒣𑒩 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏 𑒢𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒏 𑒣𑒯𑒪 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒁𑒕𑒱।𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒪𑒼𑒏 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒞𑒰𑒏𑒱 𑒏' 𑒍𑒯𑒢 𑒩𑒔𑒢𑒰𑒏𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱𑒏 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒮𑒦 𑒣𑒜𑓃𑒋 𑒪𑒰𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰 𑒣𑒩 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒪𑒱𑒐𑒟𑒱 𑒫𑒰 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒱𑒐𑒟𑒱,𑒮𑒹 𑒥𑒰𑒠𑒏 𑒥𑒰𑒞।

𑒯𑒿,𑒞' 𑒏𑒯𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒖𑒹 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒖𑒲𑒏 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒩𑒔𑒢𑒰,𑒥𑒰𑒞- 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒩 𑒥𑒰𑒞(𑓑-𑓔),𑒥𑒛𑓃 𑒁𑒖𑒑𑒳𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒪,𑒖𑒿 𑒯𑒧 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿,𑒏𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒏𑒼𑒩𑒰𑒧𑒱𑒢,𑒑𑒼𑒥𑒩𑒑𑒝𑒹𑒬, 𑒥𑒹𑒩𑒰-𑒥𑒹𑒩𑒲 𑒣𑒜𑓃𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒯𑒳𑒿। 𑒯𑒳 𑒏𑒩 𑒩𑒔𑒢𑒰

সভ পঢ়নোক উপৰান্ত হ্নকৰ ওহনে ব্যক্তিত্বক ঋনেক ভেষ্টনে,জেহন হ্নকৰ দৰ্শন ক' মোনমে ধাৰণা ৰ্বনন ছনএ। শৰদিন্দু জীক ঋধিকাংশ ৰচনা চূঁকি সংস্মৰণাত্মেক ছনি,তেঁ সভ্য পৰ ঋাধাৰিত ছনি ঋা হ্নকৰ ব্যক্তিত্বক পৰিচয সেহো দৈত ছনি।

যথাৰ্থ নিখৰ্ব মানে সভ্য নিখৰ্ব,ৰ্বড় কৰ্ঠিন কাজ ছৈ,কাৰণ সভ্য ঋধিক কান কষ্টুএ হোগত ছৈ।ঋা তেঁ ড্র কাজ ৰ্বহুত কম নোক কৰৈত ছথি। শৰদিন্দু সৰ ঋপন সংস্মৰণাত্মেক পোথ "ৰ্বাত-ৰ্বাত পৰ ৰ্বাত" চাৰ্ক ভাগমে ঋা হাস্য ব্যংগ্য "জঁ হম জনিতহুঁ"মে সমাজসঁ জ্বড়ন(বিশেষ ৰূপসঁ সাহিত্যিক জগতক) সভ্যকেঁ ত' উজাগৰ কএনহি ছথি,কোনো ব্যক্তি বিশেষক নামক সংগ হ্নকৰ কৃত্যকেঁ দেখাৰ কৰৰ্বামে সেহো সংকোচ নহি কএননি ঋছি। ঋা এতৰ্বে নহি,ঋপনা বিষযমে সেহো সভটা স্পষ্ট কহি দেননি ঋছি, "সাক্ষাৎ" শীৰ্ষক পোথীমে।ঋপন দিনচৰ্যা পৰ্যন্ত ৰ্বেমিঝক পাঠকক সোঝ ঁ কহি দেননি ঋছি, ঘৰক সাফ-সফাগক ৰ্বাত হোঋএ, কি গংদা ৰ্বৰতন সিংকমে ৰাখি সাফ কৰৰ্বাক ৰ্বাত,কিছু সাৰ্বজনিক ৰৈত সংকোচ নহি কএননি ঋছি।এহন স্পষ্টৰাদী নোক ভেষ্টৰ্ব কৰ্ঠিনে নহি ঋসংভৱ ৰ্বাত ছৈ এখন্বক দিখাৰাযুক্ত সমযমে।

শৰদিন্দু জী ৰচিত সভটা পোথী পঢ়নোক উপৰান্ত সোচম পঢ়ি গেনহুঁ, জে কোন পোথী পৰ সমীক্ষাত্মেক ঋানেখ নিখন জাএ। যথাৰ্থ নিখৈত ৰ্বহুত ৰাস ৰহস্যোদ্‌ঘাটন সেহো কএন গেন ঋছি পোথী সভমে,জাহি পৰ ৰ্বহুত কিছু নিখন জা সকৈছ।মৈথিনী সংস্থা সভক পোন খোনন গেন ঋছি,মহান সাহিত্যকাৰ নোকনিক কিৰদানীক চৰ্চা ভেন ঋছি।এতেক ৰাস মুদ্দা দেখি/পঢ়ি সোন

উনৰুঁকা মন গেল।অঁততঃ হম নিৰ্ণয নহিএ ক' মকলহুঁ শৰদিন্দু মৰকেঁ জতৰাঁ বুঁঝি মকলিযনি,হুনক লেখনীক ◌াধ্যমসঁ আ হুনকা মাক্ষাৎ দেখি/মুনি,তাহী আধাৰ পৰ অপন মোনমে আএল ভাৰক অভিব্যক্তি ক' ৰহল ছী, মংক্ষেপমে।

"ৰাঁত-ৰাঁত পৰ ৰাঁত-১"মে মৈথিলী-ভাষা,মাহিত্য আ প্ৰ ◌াশনসঁ অপন ৰাঁত শুৰু কৰৈত অপন মান্যতা স্পষ্ট ৰূপেঁ ৰখলনি আছি,জে-"মৈথিলে মৈথিলীক ৰাঁধক আছি-ধ্বনি স্তৰপৰ,ভাষাক স্তৰপৰ আ মাহিত্যক স্তৰপৰ।"আ হমৰ মান্যতা আছি জে হিনক এহি মান্যতাসঁ ৰহুত লোক মহমতি ৰখতাহ,হম ত' পূৰ্ণতঃ হমতি ৰাখৈত ছী।

তহিনা "মূৰ্খক লাঠী মাঝ কপাৰ"মে মৈথিলী মাহিত্যক দুৰ্ভাগ্যক মমীচীন বিৰৰণ দেললি আছি আ একৰ কাৰণ ও নিৰাৰণ পৰ মেহো বিচাৰ কেললি আছি। অক্ষৰশঃ মত্য লিখললি আছি-"হমৰ মৈথিলীক দুৰ্ভাগ্য আছি জে জকৰা শব্দক জ্ঞান নহি ছৈক মেহো মভ মহান মাহিত্যকাৰক কোটিমে আৰিকঁ' ৰৈমি জাগত ছথ আ হুনক চাৰণ ভ' ক' জ্ঞানী লোক মভ ওত' উপস্থিত ৰহৈত ছথি।"

মৈথিলী মাহিত্যক এহী দুৰ্গতিক কাৰণেঁ প্ৰাযঃ হুনক ভাৱ কিছু এনা ৰহাৰ ভেল ছনি-"হমৰা একোৰত্তী কচোট নহি আছি জে ম মৈথিলী মাহিত্যক মেৱক নহি ছী। হমৰা গৰ্ব আছি জে হম মৈথিলী ভাষাক মেৱক ছী।"

ৰাজনীতিমে জতেক ৰাজনীতি নহি হোগত ছৈ,ততেক ৰাজনীতি মৈথিলী সাহিত্যিক জগতমে ব্যাপ্ত ছৈ,পুৰস্কাৰ লোলুপতামে কোন তৰহক খেল সভ হোগত ছৈ,সে সভ হঁমৰা লোক দেখৈত-সুনৈত-বুঝৈত গৰঁদী মাৰনে ৰহৈএ। মুদা শৰদিন্দু সৰ এ সভ দেখি/সুনি চুপ নহি ৰহি সকলাহ। কিঁৰা এ সভ দেখি/সুনি আহত ভেল হেতাহ,তখনহি এনা লিখৰাঁলেল বিৱশ ভেল হেতাহ। অসহনীয় স্থিতি ভ' জাগত ছৈ,তখন মোনক বাঁত স্বতঃ বঁহৰা জাগত ছ । বুঁদ্ধিজীৱী লোকক সংকীর্ণ মানসিকতাকেঁ দেখাৰ কৰৈত লিখৈত ছথি- "মৌতিয়া ডাহো সঁ বেঁসী এক-দোসৰাকেঁ দেখৰাঁক প্ৰবৃত্তি, অপন ৰচনাকেঁ মীঠ,অনকৰ ৰচনাকেঁ তীত কহৰাঁক ৰীতি আ গোধিয়াঁৰাদ,সঁৰঁধৰাদ,গুটৰাদ পৰ সাহিত্যকেঁ গীজৰাঁক-মথৰাঁক জে নীতি চলল অছি, সে সাহিত্যক সংগ সংগ সমাজকেঁ সেহো পাতালে দিস ল' জা ৰহল অছি।"

ওনা এহন বাঁত মর্যাদিত ভাষামে,ককৰো অপমানিত নহি কৰৈত লিখবঁ কঠিন ছৈ,তথাপি ভাষাকেঁ সংযমিত ৰখৰাঁক প্ৰযাস কেলন অছি শৰদিন্দু সৰ,সে সৰাহনীয়। মুদা সংযমিত ভাষাক প্ৰযোগক প্ৰযাস ৰহিতহুঁ কতহুঁ কতহুঁ কনি অমর্যাদিত ভাষাক প্ৰযোগ ভ' গেল ছনি,জকৰা গঞ্জোৰ নহি কএল জা সকৈএ। বুঁদ্ধিজীৱী লোকক দ্বাৰা এহন ভাষাক প্ৰযোগ অশোভনীয় ছৈ। গাৰি আ মাৰিকেঁ প্ৰ মূর্খ লোককেঁ শোভা দৈত ছৈ। হম ক্ষমাযাচনাক সংগ এ বাঁত লিখি ৰহল ছী। আদৰণীয় ছথি আ সভদিন ৰহতাহ শৰদিন্দু সৰ হমৰালেল।

"জঁ হম জনিতহুঁ"ক "গহো পুৰুষ ঋনৰ্ত্তে"মে দেখন জাএ-"কতে মহাত্বভারক দারী ৰহৈত চ্ছনি জে রৈহ ষ্টা দূধক ধোঋন চ্ছথি ঋা শেষ মভ পাতকী।ঈনকা মঁ গপ্প হোএত ত' ও এক্কে নাড নিএ ঋপনা চ্ছোড়ি মভ বর্গক নোককেঁ ভ্রষ্ট প্রমাণিত ক' দেতাহ।গপ্পক ক্রমমে ঈনক বাক্পট্টুতা, দেহক মঁঠানন ঋা রিষযক প্রম্ ৃতি দেখি হোএত, জে রস্তুতঃ মহান চ্ছথি ঋা ঈনক ঋাক্রোশো ঙঠিতে চ্ছনি।মুদা জঁ ঈনক ধোঋন চৰিত্রক পতা নাগি জাএত,ত' স্বতঃ থূক ফেকা জাএত...."মভষ্টা গপ্প মত্য নিখন ঋচ্ছি। বাস্তবমে এ ন নোক বঁঈতো চ্ছথি মুদা "থূক ফেকা জাএত..."কনি ঋভদ্র মন নাগন হমৰা।

তহিনা "হমৰ ঋভাগ:ঈনক নহি দোষ"ক "গর্ষ্যা, দ্বে নহি মমন্বয চাহী"মে ঞ্র নিখৰ্ কনি ঋমর্যাদিত মন নাগন-"ঋহাঁকেঁ এহিঠাম ৰাঁমমে ৰাঁহিক' পীষ্টী ত' কোনো হর্জ নহি নে।"

ব্যঁগ্য রা কষ্টাক্ষ ৰূপমে ককৰো কিচ্ছু কহৰ্ ক্ষম্য চ্ছৈ,মুদা স্পষ্ট ৰূপেঁ ককৰো নাম ঙজাগৰ কৰৈত এনা পিষ্টৰাঁক ৰাঁত কহৰ্/নিখৰ্ একৰত্তী ঋশোভনীয কহন জাএত।

"মাক্ষাৎ" ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত-৪ একষ্টা নৰ্ প্রযোগ মন নাগন।স্বযং দ্বাৰা স্বযংকেঁ মাক্ষাৎকোৰ নেৰ্ ৰোচক মেহো ঋচ্ছি। একৰ ভূমিকামে নিখনে চ্ছথি - "কহৈত চ্ছথি রিঁহাৰক ঋংগ্রেজী পত্রকাৰিতাক ভীষ্ম পিতামহ পংডিত স্ব. দীনানাথ ঝা-গংষ্টৰব্যূ নেনিহাৰকেঁ রোঁৰ দেৰ্এ পঢ়ৈত চ্ছৈক।জেহন রোঁৰ তেহন মাচ্ছ।" এহি হিমারেঁ,স্বযংকেঁ দেনে রোঁৰ মঁ স্বযং মাচ্ছ মন ফঁমৰ্,ৰোচক। ঋাগাঁ এহী ভূমি ামে গহো ৰাঁত কহনে চ্ছথি - "প্রস্তুত মাক্ষাৎকোৰ স্বযং ম ঋপনে নেনে

ছী সাক্ষাত্কোৰ নেৱাঁক খন্মভৱক কাৰণেঁ। দেখী স্বতৰৈত খাছি কি নহি।" খূৱঁ স্বতৰন খাছি সৱ। একদম ৱেঁৱাঁক গংষ্টৰব্যৃ খাছি।

এহি ভূমিকামে একটা নিৱেদন কেননি খাছি জে সভ পত্ৰ-পত্ৰিকা মে একটা সাক্ষাত্কোৰ খৱশ্য ৰাখল জাএ।

এ্রা দৰ্পণ জকাঁ হোগত ছৈক। যে সত্তে।

হিনক নিৱেদনকেঁ গম্ভীৰতাসঁ নেন জাএ যে হমৰ নিৱেদ ।

খা শৰদিন্দু সৱসঁ নিৱেদন জে এহিনা নিৰ্ভীকতাপূৰ্বক খাগাঁ সেহো নৱঁ-নৱঁ সংস্থৰণ নিখি পাঠকক সোঝাঁ পৰসৈত ৰহথি। সাহিত্যিক জগতমে ব্যাপ্ত ৰাজনীতি,পুৰস্কাৰ নোলুপতাক খিস্সা ভসঁ পাঠকগণকেঁ খৱগত কৰবৈত ৰহথি,জাহিমে মৈথিলীক প্ৰতিষ্ঠিত সংস্থা সভক সেহো সংনিপ্ততা ৰহৈত ছৈ।

খপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.ৰাম ভৰোস কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'- হমৰ জ্ঞান-পিপাশাক স্ৰোত: শৰদিন্দু চৌধৰী

ৰাম ভৰোস কাপড়ি 'ভ্ৰমৰ'

হমৰ জ্ঞান-পিপাশাক স্ৰোত: শৰদিন্দু চৌধৰী

হমৰা মোন নহি অছি- শৰদিন্দু চৌধৰীসঁ কহিযা ভেঁট ভেল, হেম-চেম ৰঁহল আ ৰাঁদমে অন্তৰংগ ভই গেলহুঁ। হম নেপালমে, জনকপুৰধামমে মৈথিলী ভাষা, সাহিত্যক একটা জিজ্ঞাশু পাঠক ৰহলহুঁ অছি। কিছু পঢ়ৰাঁক, জানৰাঁক ললক হমৰা মৈথিলী পুস্তক বিক্ৰেতাক পাছাঁ ৰেঁহান কৰৈত ৰহল। ওএ আদতি হমৰা হাওস্কুলক পঢ়াওসঁ লাগি গেল ৰহএ।

ডা. ধীৰেন্দ্ৰক সান্নিধ্যমে মৈথিলী পুস্তক, বিক্ৰেতা আ ভেটৰাঁক স্থান সভ জ্ঞাত হোগত ৰহল আ হম তকৰা লেল অপস্যাঁত হোগত ৰহলহুঁ। পহিলে তঁ দৰভংগাক টাৱৰ চৌক লগ গ্ৰন্থালয প্ৰকাশন হমৰ স্ৰোত ৰহয। জে পুস্তক খোজী ও সভ উপলব্ধ কৰবৈত ৰহলাহ। তকৰা ৰাঁদ মিথিলা পুস্তক ভণ্ডাৰ আ সভসঁ ◌সী স্ৰোত ৰঁহলাহ আদৰণীয ৰমানন্দ ৰেণুজী।

হম আগাঁ ৰঢ়ৈত গেলহুঁ। কৈম্পসমে গেলহুঁ। তকৰা ৰাঁদ পঢ়াওক সংগহি হমৰ লেখন সঘন ৰূপসঁ আগাঁ ৰঢ়ল। সন্ ১৯৩৪ ম

ছপন হমৰ ৰাঁনকথা 'গমান্দাৰ ৰাঁনক' যঁ মিহিৰক নেখক ৰঁননে দঁ ঋা তকৰা ৰঁম্ল হোএৰাঁ ধৰি দৰ্জনোঁ নেখ-ৰচনা প্ৰকাশিত হোগত ৰহন। তা দ ৰীচ ঋনেকোঁ জিজ্ঞাসা ডঠৈত ৰহন তকৰা শান্ত কৰৰাঁ নেন পুস্তক ৰিক্ৰেতা ঋা ভণ্ডাৰকেঁ খোজৈত ৰহনে দঁ। তাহী খোজীক ক্ৰমমে হমৰা শৰদিন্দুজী যঁ ভেঁষ্ট ভেন। হমৰা নগৈ ঋছি পৰিচয মিহিৰ কাৰ্যানযসঁ ভেন ছন। ঋাড়িমেযতা দনকা ঘৰেমে যজাযন পুস্তক যভক ৰীচ ৰঁঢ়ন জে হমৰ জ্ঞানপিপাশাক মহত্বপূৰ্ণ স্ৰোত ছন।

মৈথিনীক নৱপ্ৰকাশন হোগক, শব্দকোষ হো ঋথৱা কোনো যংগ্ৰহ শৰদিন্দু চৌধৰীসঁ হম প্ৰাপ্ত কৰৈত ৰহনে দঁ। হম ঋপন প স্তক যেহো দনকা ৰিক্ৰযক হেতু দৈত ৰহনে দঁ। এহিমে গ্ননূ দিশ একষ্টা যম্বন্ধ ৰিকযিত ভেন ও এখন ধৰি ৰঁহনে ঋছি।

পুস্তকক ৰিক্ৰী-ৰিতৰণমে একষ্টা যভযঁ পৈঘ ঋৱৰোধ োগছ- কিতাৰঁ নই কই- ৰিক্ৰেতাক তকৰ পাগ যোষ্ম ভই ৰচনাকাৰকেঁ দেৰঁই নহি চাহৰঁ। গ্ৰ প্ৰৱৃত্তি নগভগ যভ ৰিক্ৰেতামে দেখন গেন ঋছি। জহাঁ ধৰি শৰদিন্দু জীক যৱাঁন ছৈ হমৰা কঠিনাগ্ৰ নহি ভেন। যামান্যতঃ হম ঋদনা-ৰঁদনীক ৰূপমে পুস্তকক নেন-দেন কৰৈত ৰহনে দঁ ঋছি। হমৰ ঋাৱশ্যক পুস্তক দনক 'শেখৰ প্ৰকাশন'যঁ নই নৈত ছী, তহিনা ঋপন প্ৰ াশন দই দৈত ছিযনি। এহিযঁ কোনো কঠিনতা নহি হোগত ঋছি।

শৰদিন্দু চৌধৰীক নাম ৰঁদতো মৈথিনী যেৱীক নেন ঋনোন নাগি যকৈত ছৈক। তকৰ কাৰণ ছৈক দনক নেখনী। ও যামান্যতঃ মোনাহিজা কই ককৰো প্ৰকৃতি, ৰ্যক্তিত্ব ৰা কাৰনামাকেঁ নিখৰাঁক জৰূৰতি নহি ৰুঁঝননি। জে কহী ঠাঁএ পষ্টাকা। এহিযঁ যম্বন্ধিত পঞ্চকেঁ ছনছনা কই নাগৰঁ ঋস্বভাৱিক নহি। কাজ

ॉनकर नीक छन्हि से हमर कहबँ नहि, तखन सत्य बाँत अछि जे
लिखी मुदा कोना भाषा आ साहित्यक लेल लिखी तकर ज्ञान हएब
जरूरी। आ कखन किछु लिखी तकरो महत्त्व कएल जएबाक
चाही। तकर विचार नहि रखने ओ अनेको विवादित भऽ जाएत
छथि। जखन कि ॉनक उद्देश्य प्रायः ककरो चोट पहुँचाएब नहि
रहैत छन्हि, अनगौंहन बाँतकेँ मात्र विरोध करब रहैत छन्हि।
जहिया मधुकान्त जीक सहयोगे ओ समय-सान निकालैत छ ाह
तहियो अपन कष्टाङ्कपूर्ण टिप्पणीसँ कतेकोकेँ नज ़िमे
खटकैत रहलाह। हम यद्यपि नियमित ॉनक आग्रहपर लिखैत
रहलहुँ समय-सानमे। कहियो कोनो तरहक असुविधा नहि भेल।
ॉनक टिप्पणी सभ अबैत रहैत अछि। खास कऽ व्यंग् विधापर
ॉनक कलम नीक चलैत छन्हि। मुदा व्यंग्य जतऽ विनोद उत्पन्न
करैत छैक, ॉनक व्यंग्य कतेकोकेँ सुगया जकाँ भोंकएत
छैक आ तएँ शरदिन्दुजी कतेकोकेँ नजरिमे खटकैत रहलाह
अछि।
ओ किताब लिखैत छथि, पुस्तकक सम्पादन करैत छथि, पत्रिका
सभक सम्पादन करैत रहलाह अछि- एहि मानेमे ओ
साहित्यकार, पत्रकार आ नीक सम्पादक छथि। मनुक्खकेँ चिन्हबाक
ॉनक नजरि 'डोकहरक आँखि' जकाँ तेज थिक। आ ॉनक
एहि नेत्र आ घ्राण शक्तिक कारणेँ हमहुँ एक बेर उपकृत भ न
छी।
मोन पड़ैत अछि २००६ सान नवम्बर २ क ओ दिन जखन
हमरा 'शेखर सम्मान' भेटल छल। आवश्यक नहि साहित्य
अकादेमी, प्रबोध साहित्य सम्मान अथवा आने कोनो क ित
प्रतिष्ठित सम्माने सम्मान योग्य होएत अछि। कोनो संघ-संस्थाक

নিষ্ঠাপূর্ৱক দৈত আএল সম্মান আন কোনো রিরাদিত সম্মান-পুৰস্কাৰসঁ পৈঘ মহত্ব ৰখৈত অছি।
যে শেখৰ প্ৰকাশনসঁ প্ৰাপ্ত হমৰ ও সম্মান জে পূর্ৱ মুখ্যমংত্ৰী জগন্নাথ মিশ্ৰক হাথে ভেটৈল ছল তাহিমে উদ্ঘৃত রাক্য হমৰামে উর্জা উৎপন্ন কএনে ছল- আখিৰ হমৰ কাজকেঁ এহি তৰহেঁ মূল্যাংকন তঁ ভেল অছি। নিশ্চয এহি প্ৰক্ৰিযামে গঠিত চযন সমিতিক হাথ ভই সকৈছ, মুদা শৰদিন্দু চৌধৰীজী সঁ হমৰ এতেক নম্হৰ সম্বন্ধ, হমৰ সাহিত্য, হমৰ পত্ৰকাৰিতা (২৯ রর্ষসঁ গামঘৰ সাপ্তাহিকক নিৰন্তৰ প্ৰকাশন)ক ৰাঁৰেমে হুনকা সভকেঁ কোনো ধাৰণা রঁনএৰাঁমে সহাযক ভেল হোএক। কহৰাঁক অর্থ-মাত্ৰ কষ্ট ৰাঁতে নহি, প্ৰতিভাকেঁ মূল্যাংকনক নজৰি আ পৰৱাঁহ সেহো ছন্হি শৰদিন্দুজীমে জে হুনকা আনসঁ ফূট রঁনৰৈত অছি।
শৰদিন্দু চৌধৰী রিভিন্ন পৰীক্ষামে শামিল হোরঁই রঁনা পৰীক্ষার্থী লোকনিক হেতু সন্দৰ্ভ সামগ্ৰী সেহো উপলব্ধ কৰএৰাঁক কাজ কৰৈত আএল ছথি জে মহত্ত্বপূর্ণ ভেল কৰৈত অছি। এখন মৈথিলী সাহিত্যক রিক্ৰী রিতৰণক কাজমে শেখৰ প্ৰকাশনক মাধ্যমসঁ কএল জা ৰহল হুনক কাজ সৰাহনীয মাত্ৰ নহি রঁহতোকেঁ লেল সন্দৰ্ভ গ্ৰন্থক উপলব্ধিক স্ৰোত উপল ্ধ কৰএৰাঁক কাজ থিক জাহিসঁ হিনক প্ৰতিষ্ঠা রঁঢ়ল অছি।
এহিঠাম একটা আৰ ঘটনাক চৰ্চ কৰৱ জে হমৰা রেঁসী প্ৰভারিত কৈলে ৰহএ। নেপালমে মধেশ আন্দোলন তেজীমে ৰহৈক। গভগ ডেঢ় দশক পূর্ৱক রাঁত ছৈ। ভাৰতীয মিডিযামে এহি আন্দোলনকেঁ নেপালসঁ ফূট হোরঁই রঁনা আন্দোলন রঁতা একটা ভ্ৰম সৃজন কযল জাগত ৰহৈ। অথরা ভই সকৈএ- ভাৰতীয মিডিযা এহি আন্দোলনকেঁ গম্ভীৰতাসঁ রুঁঝি নহি পৌলে ৰহএ। তখন এত্তই

নিযাৰ ভেনৈ জে ভাৰতীয মিডিযাকেঁ মধেশ আন্দোলনক ৰাস্তৱিকতাসঁ অৱগত কৰাওল জাএ। আ সাথী নোকনি এহি কাজমে হমৰে চুননলি। হুনকা সভকেঁ ঈ ৰিশ্বাস ৰহনি জে পটনামে হমৰ নীক সম্বন্ধ অছি, তাহিসঁ পত্ৰকাৰ নোকনিক জুটানমে আ ৰাঁতকেঁ বুঝবাঁক গম্ভীৰতামে ঈ সহাযক হযতৈ ।
হম সভ পটনা গেনহুঁ। হমৰ নক্ষ্য ৰহএ- শৰদিন্দু চৌধৰী, জনিক সহযোগসঁ পত্ৰকাৰ সভকেঁ জুটাওল জা সকৈছ। ৰাতিমে ২ বঁজে ডেৰাপৰ পহুঁচনহুঁ। ঘনঘোৰ বৰ্ষা। দোসৰ দিন কাৰ্যক্ৰম ৰখবাঁক নিযাৰ। সমযক নিতান্ত অভাৱ। জে সে ভিনসৰ ভেন তঁ ভোৰে শৰদিন্দুজীকেঁ সভ বাঁত কহনিযনি। ও হমৰা নিশ্চিন্ত ক ননি, হম সম্পৰ্ক কৰৈ ছী। হম সংতুষ্ট তঁ ভেনৌং মুদা ৰিশ্বস্ত নহি। ক ৰণ এতেক কম সমযমে পত্ৰকাৰ নোকনি কী আৰিঁ পওতাহ। তএঁ একটা কোঠৰীমে পাঁচ-ছৰটা কুৰ্সী নগা গন্তজাৰ কৰই   গনহুঁ। প্ৰাযঃ ৯ বঁজেক সময ৰহৈক। কহবাঁক জৰূৰতি নহি- সমযপৰ পত্ৰকাৰ সভক জে জুটান হোবঁই নাগন তঁ অগন-বঁগনসঁ   ুৰ্সী আদি খোজৈত বৈঁসবাঁক ব্যৱস্থা কৰই পড়ন ৰহৈক। প্ৰিন্ট আ গনেক্ট্ৰোনিক মিডিযাক পত্ৰকাৰসঁ কোঠৰী ভৰি গেন ৰহৈক। মোন প্ৰসন্ন ভই গেন ৰহএ। তখন হম মধেশ আন্দোলনক সত্য সভক সামনে ৰখনে ৰহিঐক জে দোসৰ দিনক ভোৰকা সংস্কৰণমে নগভগ সভ অখবাঁৰমে ছপন ছন। এতহ হমৰা শৰদিন্দু চৌধৰীক আপ্ততা নীক সহযোগ কএনে ৰহএ। অৰ্থাৎ ও মাত্ৰ কঠোৰ নহি, মিত্ৰ সভক হেতু খুআ ৰনি জাগত ছথি।
ঈ সত্য ছৈ জে মৈথিনী সাহিত্য হুনকা ওতেক মোজৰ নহি দেনকনি জকৰ ও হকদাৰ ৰহনাহ অছি। এখনো হুনক একাংত সেৰা

মৈথিলী প্ৰকাশন ক্ষেত্ৰমে সদৈৱ প্ৰশংসিত ৰহতনি- ৰহবাঁক চাহী। হম হুনক মেৰাক নিৰন্তৰ বিস্তাৰক কামনা কৰৈত ছী।

অপন মंতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল'- ওহিনা নহি তমসাগত ছথি শৰদিন্দু চৌধৰী

জগদীশ চন্দ্ৰ ঠাকুৰ 'অনিল'

ওহিনা নহি তমসাগত ছথি শৰদিন্দু চৌধৰী

আৰ্যাবৰ্ত বঁদ ভ' গেলৈ.

নোকৰী ছুটি গেলনি.

দিল্লী, মুंবঁগ কি কোলকাতা নহি ভগলাহ.

পটনেমে ৰহিক' জীৱিকোপাৰ্জনক নব্য বঁনৌলনি,

শেখৰ প্ৰকাশনক কেলনি স্থাপনা

আৰম্ভ কেলনি মৈথিলীক সেবা

পোথী প্ৰকাশন আ পোথী বিঁক্ৰয়ক কাজ

সাহিত্যকাৰ লোকনিসঁ ছলাহ পৰিচিত

সবঁহক সহযোগক ৰহনি ভৰোস

কিছু গোটে কৰবোঁ কেলখিন

নিষ্ঠাপূৰ্বক সহযোগ

কিছু গোটে ছপা লেলখিন পোথী

দ'ক' কিছু পাগ

গেলখিন সে ঘূৰিক' ফেৰ নহি এলখিন

নৈ দেলখিন শেষ ৰাশি

নৈ ল' গেলখিন শেষ কিতাবঁ

কিছু ত ল' গেলখিন সভটা কিতাবঁ

দ'ক' মাত্ৰ আশ্বাসন

শীঘ্ৰে ৰাশি পঠযবাঁক

তকিতে ৰহি গেলাহ ধানক বাঁটে

মাসক মাস আ সালক সাল

এহেন স্থিতিমে কহू त তামস কোনা নে হেতনি !

একটা সজ্জন

হিনকা পোথী

দেবঁ নে কেনখিন

আ মংচপৰ বাঁজি দেনখিন

জে ফলাঁজী এখন তক পোথীক দাম নৈ দেনেনি

এহেন স্থিতিমে কহू त তামস কোনা নে হেতনি !

বিশেষাংক নেন একটা সংস্থাক কাজ কেনেনি

পাৰিশ্ৰমিকক বঁদনা পৌনেনি

দূ সয় আগ্ৰী টাকাক চেক

এহেন স্থিতিমে কহू त তামস কোনা নে হেতনি !

একটা সংস্থা কেনকনি

পুৰস্কাৰ দেবাঁক ঘোষণা

কহনেখিন অধ্যক্ষ

হুনকা দেবঁনি পুৰস্কাৰ ত

মাছৰ খাক' মৰি জাযৰঁ হম

এহন স্থিতিমে কতৃ ত তামস কোনা নে হেতনি !

ক্যো অপ্পন ৰচনাক প্রশংসা

ছদ্ম নামসঁ কৰথি স্বযং

ক্যো অপ্পন পোথীসঁ ৰেঁযী

মহত্ত্বপূর্ণ নামহি কেঁ বূঁঝথি

এহন স্থিতিমে কতৃ ত তামস কোনা নে হেতনি !

পত্রকাৰিতা- ধর্মক পালন নৈ কৰতা ক্যো

সম্পাদকীযমে ফোটো নেকিন ৰহু অৰঁমে

শৃঙ্ক-শৃঙ্ক নিখৰাঁ কেৰ ৰঁদনা

কৰথি গোনৈযী

পুৰস্কাৰ লুঝৰাঁ কেৰ খাতিৰ

ৰেকন ৰহথি ক্যো

এহন স্থিতিমে কতৃ ত তামস কোনা নে হেতনি !

ক্যো জীৰিতে অপনা নামপৰ

ঠনাৰঁথি পুৰস্কাৰ

क्यो रचना नहि छपनापर

भ जाथि

मारि करबाक लेल तैयार

किया अपन अपकर्मके

मानथि सदाचार

एहन स्थितिमे कतऽ ताक्स कोना ले हेतनि !

मिथिला आ मैथिलीक राष्ट्रपर काँट राखल अछि

से के बूझत ! से के देखत ! कहिया देखत !

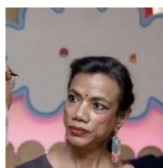
राखल रात अछि शेष रहतइ रक्त छाप जे

ओहिना नहि तत्सागत छथि शरदिन्दु चौधरी !

-संपर्क-8789616115

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

२.१.रिभा रानी- शरदिंदुक भाउक गम्भीर सिद्धांतप्र यता!

ৰিভা ৰানী

শৰদিংগ্ন ভাগ্রক গম্ভীৰ চিস্কাংতপ্রিযতা!

মৈথিনী হমৰ ভাষা নহিঁ ছন. হমৰা ঘৰ মে সভ কিও হিংদী ৰাঁজৈ ছন. হমৰ মোহল্লোরানা সভ ৰঁস্তী- ৰঁনিযা স' মাগগ্র ট ক' কে খাএন ছন. ও সৰঁ ভোজপুৰী ৰঁজৈত ছন. হমৰা কান মে মাত্র হমৰ ঘৰ মে পূজা কৰাৰঁএ নেন খাৰঁএৰানা পংডিত জী ৰঁঠা ঝা ছনখিন্থ, জিনকা স' হম সভ শুদ্ধ মৈথিনী সুনৈত ছনহুঁ.

ৰীএ মে গেনাক ৰাঁদ ৰোঁধ ভেন জে মৌথিনী সীখৰাঁক চাহী. খসন মে, জহন হম খাৰকে কানেজ মে গেনহুঁ ত' টীচিংগ স্টাফক খতিৰিক্ত সভ কিও মৈথিনীএ মে ৰাঁজয ছনখিন্থ. খাৰঁ ফনকা হিংদী মে জৰাৰঁ দেনাগ্র খথৰা ফনকা সভ স' হিংদী মে গপ্প কেনাগ্র হমৰা ৰঁড় খৰূঁহ নাগৈ ছন. খহী খৰূঁহক চক্কৰ মে হম োজপুৰী সীখি গেন ছনহুঁ. কনকত্তা মে ৰাঁগ্না সীখি গেনহুঁ. মহাৰাধ্রষ্ট মে মৰাঠী নহিঁ সীখি সকনহুঁ, কিযৈক ত' খহি ঠাঁ নোগ খাও হিংদী- খংগ্রেজী মে গপ্প কৰৈত ৰহনেন্থি খা হমহূ এক গোট স্ভীতগ কোনা তাকি ক' খজগৰ ৰঁনি পডি ৰহি গেনহুঁ.

মুদা ও কানেজক দিন ছনৈ. তেঁ হম তয কএন জে হম খাৰঁ মৈথিনী সীখৰঁ. টূটন- ফূটন মৈথিনী ৰাঁজ' নাগন ছনহুঁ. খাৰঁ জহন ৰাঁজ' নাগনহুঁ, ত' দিমাগী কীডা কাটয নাগন. এক গোট কথা সেহো নিখি নেনহুঁ. মুদা, এতেক ভৰোস নহিঁ ছন খপন মৈথিনী পৰ. সাওন কে জনমন ৰেঁগ ভাদো মে কহন জে এহেন দাহী ত' হম কহিযো দেখৰেঁ নহিঁ কএন. যাহি হমৰ স্থিতি ছন. মোন

ৗদৰ্বুঁদ ক' ৰহন ছন জে কী কৰী? ঘৰ মে আৰ্যাৱৰ্ত অৰৈত   ন. ওহী মে এক গোষ্ট ৰিজ্ঞাপন দেখন- মিথিলা মিহিৰক নৰত্তৰিযা নেখন খুঁক নেন. আৰ্ঁ ৗদৰ্বুঁদ্দী কচ্ছমষ্ঠী মে ৰঁদনি গেন. হম ত' ভাগ্র নৰত্তৰিযে ছী. হমৰ গ্র পহিন কথা আছি. ডমিৰ মে মেহো নৰে ছী. এম এ মে পঠি ৰহন ছী. ত' মভ মামিনে ফিষ্ট. কথা নিখি নেনে ছনৗঁ. কী নিখনে ছনৗঁ, মেহো নহিঁ ৰুঁঝন ছন. মাত্ৰ গ্রযাহি ষ্টা ৰুঁঝন ছন জে হম মৌথিনী মে এক গো   কথা নিখি নেনে ছী.

ফেৰ মএহ যক্ষ প্ৰশ্ন! দেখাৰী ককৰা ম'? ৰঁঠা ঝা পংডী জী ত' আহি মে মহাযক নহিঁ হেতাহ. মোন এনষ্টি দোমৰ ঝা জী. মেংট্ৰন ৰেঁক আফ গংডিযা মে কাজ কৰৈ ছনাহ. ৰঁত্ত গৰ্ব ম' অপনা কে কহৈত ছনাহ জে হম CBI মে কাজ কৰৈ ছী. নোক মভ চৌংক জাএ ছনৈ- আঁয! CBI? মানে মেংট্ৰন ৰ্যুৰো আফ গংৰেম্ষ্টিগেশন?' ও শ্বষ্ক মৌথিনী ৰাঁজৈ ছনখিহ্ন পূৰা পৰিৰাৰ মহিত. হমৰ ��ৰক মোঝে মে আএন ছনাহ কিৰাযা পৰ. নৰযুৰক. ত্তৰংতে ৰিঁযাহ   েন ছনষ্টি. কনিযা মেহো খাঁষ্টী মৌথিনী ৰঁজৈ ছনখিহ্ন. কানেজক মষ্টাফ কে ৰাঁদ ঝা জীক কনিযাঁ ম' হমৰ ম্লোকেন মৌথিনীক অভ্যা   ঠনি ৰহন ছন.

এক দিন মাঁঝ মে জহন ও ৰেঁক ম' ঘুৰনাহ, হম ৗনকা ও ি ঠাঁ পৗঁঠি গেনৗঁ. ও চূড়া ভুঁজাক নাশ্তা ক' ৰহন ছনাহ. হম ৗনকা ম' কহনিযষ্টি জে হম এক গোষ্ট মৌথিনী মে কথা নিখনৗঁএ. অহাঁ কনেক ওকৰা জাঁঠি দেৰৌঁ?'

ও কহনেন্থি- 'হম ত' নোকৰিযা, ৰেঁক ৰানা ঋাদমী ছী. ৰেঁকি গক পৰীক্ষাক ৰীজনিংগ গ্যৈস্ট পূছেৰঁ ত' ৰঁতা দেৰঁ. ড্ৰা খিম্ব - কহানী ঘভ হম কী জান' গেনহ্ঁা?

হম হিম্মতি নহিঁ হাৰন. কহন- 'কথা নহিঁ, ঋহাঁ কনেক ভাষা ঠেক ক' দিযঊ.'

হ্নকৰো ঘম্ভৱত: হিম্মতি ৰঁঠনেন্থি. ঘকাৰি নেনেন্থি. হম হ্নকা ঋপন হস্তনিখিত কথা দ' দেনিযৈ. তহিযা কোন কম্প্যূটৈৰ ঋা টাগপিংগক ব্যৱস্থা? দূ দিন ৰাঁদ ফেৰ ঘাঁস্ম মে হম হ্নকা ওহি ঠাঁ পহ্ঁঠনহ্ঁা. কহন- 'কথা দেখি নেনে হোযৰঁ ত' দ' দিযৌ.   ম ওকৰা 'মিথিনা মিহিৰ' মে পঠেৰাঁক ঘোচনে ছী. তাৰীখ   েন ছৈ. এখনি হম একৰা ফেযৰ কৰৰঁ, তহন পঠাযৰঁ. ডাক ঘ' মধুৰঁনী ঘ' পটনা পহ্ঁঠ' মে ঘেহো ঘময নগতৈ.'

ঋাৰঁ নোক ঘভ নোকে কী ভেনাহ জে ঋনুৰোধ কৰী ঋা তত্ক্ষণ কাজ ক' দৌথু. মুদা, ও হমৰ টাগম নাগন ঘ্ননেন্থি ঋা ওহি হিঘাৰেঁ কৰেক্শন ক' দেনেন্থি. হম কনেক ঋাশ্বস্ত ভেনহ্ঁা জে নান পেন ঘ' পেজ ঘভ ঠিৰ্ৰী- চোথ নহিঁ ভেন ছন. কতহ্- কতহ্ নিশান নাগন ছনৈ. ঘে ত' এখনো নোক ঘভ নিশান পাডি দৈত ছথি ঋা হম তকৰা নেন তৈযাৰ ঘেহো ৰহৈ ছী.

কথা ফেযৰ কএন ঋা 'শ্বভে হো শ্বভে' কৰৈত 'মিথিনা মিহি ' কে পঠা দেনিযন্হি. কোনো জৱাৰঁ নহিঁ ঋাযন. হমৰ হ্দৰ্ঁূস্কী ৰঁঠ' নাগন ছন. মুদা কহী ত' ককৰা ঘ' কহী? ককৰো কহ' মে ঘেহো ঘঁকোচ হোগত ছন জে কহী জে হম কথা নিখনহ্ঁএ. ওনা হিঁদী

𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒬𑒳𑒩𑒳𑒂𑒞 𑒦' 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒪. 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒢𑒼𑒙𑒱𑒮 𑒏𑒩'𑒥𑒰𑒪𑒰 𑒏𑒰𑒖 𑒞' 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒕𑒻.

𑒂 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒛𑒰𑒏 𑒮' 𑒯𑒧𑒩 𑒢𑒰𑒧 𑒮' 𑒛𑒰𑒏 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪. 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒧 𑒧𑒹 𑒔𑒱𑒙𑓂𑒚𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙 𑒁𑒖𑒑𑒳𑒞 𑒒𑒙𑒢𑒰 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒪𑒻. 𑒞𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒔𑒱𑒙𑓂𑒚𑒲 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒏𑒹𑒨𑒩 𑒂𑒤 𑒏' 𑒏𑒹 𑒁𑒥𑒻 𑒕𑒪𑒻. 𑒯𑒧𑒩 𑒛𑒰𑒏 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒂𑒋𑒪. 𑒣𑒞𑒰 𑒔𑒪𑒪 𑒖𑒹 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩'𑒏 '𑒢𑒫𑒞𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒹𑒐𑒏 𑒫𑒱𑒬𑒹𑒭𑒰𑓀𑒏'𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒁𑓀𑒏 𑒧𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒏𑒟𑒰 '𑒏𑒾𑒂𑒯𑓀𑒏𑒢𑒲' 𑒕𑒣𑒪 𑒁𑒕𑒱. 𑒯𑒧 𑒞' 𑒧𑒰𑒩𑒹 𑒐𑒳𑒬𑒲 𑒏𑒹 𑒥𑒞𑒰𑒯 𑒦' 𑒑𑒹𑒪𑒾𑒿. 𑒮𑒰𑓀𑒗 𑒧𑒹 𑒗𑒰 𑒖𑒲 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾𑒿. 𑒍𑒯𑒼 𑒥𑒛𑓂𑒛 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒢𑓂𑒢 𑒦𑒹𑒪𑒰𑒯 𑒂 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒪𑒹𑒐 𑒏 𑒨𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏 𑒬𑒳𑒩𑒳𑒂𑒞 𑒦' 𑒑𑒹𑒪.

𑒂𑒩 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒻𑒒 𑒩𑒰𑒧 𑒏𑒯𑒰𑒢𑒲 𑒯𑒧 𑒏𑒱𑒨𑒻𑒏 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒾𑒿? '𑒖𑒰𑒢𑒰 𑒟𑒰 𑒖𑒰𑒣𑒰𑒢, 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔 𑒑𑒋 𑒔𑒲𑒢, 𑒮𑒧𑒗 𑒑𑒋 𑒢𑒰!' 𑒪𑒱𑒐' 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒪𑒾𑒿 𑒯𑒧 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒣𑒩 𑒂 𑒪𑒱𑒐' 𑒪𑒑𑒪𑒾𑒿 𑒣𑒢 𑒏𑒟𑒰 𑒣𑒩. 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒕𑒻. 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐' 𑒪𑒹𑒪 𑒂 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒢𑒰𑒞𑒰 𑒕𑒪𑒻, 𑒄 𑒥𑒳𑒗𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒣𑒻𑒒 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒮' 𑒣𑒰𑒮 𑒯𑒼𑒨𑒥 𑒖𑓃𑒩𑒴𑒩𑒲 𑒕𑒻.

𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩' 𑒧𑒹 𑒕𑒪𑒰𑒯. 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒥𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒁𑒖𑒳𑒏𑒰 𑒮𑓀𑒏𑒙 𑒢𑒯𑒱𑒿 𑒕𑒻. 𑒍𑒯𑒴 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒢𑒫𑒞𑒳𑒩𑒱𑒨𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒦𑒏 𑒂𑒑𑒧 𑒏𑒧 𑒕𑒪𑒻. 𑒞𑒏𑒩𑒹 𑒥𑒜𑓃𑒰𑒫𑒰 𑒠𑒹𑒥' 𑒪𑒹𑒪 '𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒧𑒱𑒯𑒱𑒩' 𑒄 𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰 𑒢𑒱𑒏𑒰𑒪𑒪𑒏 𑒂 𑒋𑒏𑒩 𑒖𑒱𑒧𑓂𑒧𑒰 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒂 𑒙𑒲𑒧 𑒣𑒩 𑒠' 𑒠𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪𑒻.

হোগত ছৈ স্বাভাৱিক ৰূপেং জে কোনো যোজনা নিকললা পৰ ওহী ৰ্ঁহানে ৰচনাকর্ম ভ' জাগত ছৈ, জেনা কথা- লেখন কম ভেলো পৰ প্ৰভাস কুমাৰ চৌধৰী খান- খান নোক সভ সঁগে মিলি ক' 'সগৰ ৰাতি দীপ জৰয' কেৰ আঁদোলন শুৰু কেলন্হি, এখনি শ্ৰীধৰম খা খঁতিকা প্ৰকাশন উপন্যাস লেখন কে ৰ্ঁঠাৰা দের্ঁ' নেন 'লক্ষ্মী- হৰি স্মৃতি উপন্যাস লেখন' যোজনা কার্যাঁৰিত ক' ৰহন ছথি. 'মিথিলা মিহিৰ' মে যেহো নৱতুৰিযা লেখন খঁক নেন ৰ্ঁগত ৰাস কথা সভ পঠঁচন ছলৈ.

হমৰা ৰ্ঁগত ৰ্ঁাদ মে পতা চলল জে হমৰ কথা 'কৌখাহংকলী' কোনা ক' পহিলে খঁক মে ছপলৈ. খাৰ্ঁ ফেৰ কহৰ্ঁ জে ওহি সময কোনো সোশল মীডিযা ত' ছলৈ নহিঁ জে নোক খাওৰ পতা ক' নৌথু জে ফলাঁ ব্যক্তি কে ছৈ? সম্পাদক ন'গ মাত্ৰ ৰচনাকাৰক ৰচনা ছলৈ. খা গ্ৰ ত' নৱতুৰিযা নেন ছলৈ, তেঁ খাওৰো পতা নগাযৰ্ঁ মুশ্কিল জে কে সভ কে খা কী ছথি.

হমৰ কথা শৰদিঁন্দু ভাগ্ৰ কে ৰ্ঁগত পসঁদ পড়ললি. গনকা সঁগে সম্ভৱত: খগ্নিপুষ্প জী যেহো ছলখিন্হ. খাওৰ এক দূ গোটে যেহো, জিনকৰ নাম হমৰা মোন নহিঁ. সম্পাদক মঁডলক পৈঘ- পৈঘ নোক সভ নেন গ্ৰ ছলৈ জে গ্ৰ কোন বিভা ৰানী? কোনো সৰলে নহি. কোনা ক' বুঁঝল জাও জে গ্ৰ কে ছথি? শৰদিঁন্দু ভাগ্ৰ কহললখিন্হ জে খহাঁ সভ ব্যক্তি খা গনক সৰলেম কে ছাপ' চাহৈ ছী খথৰা ৰচনা কে? ব্যক্তিক সৰলেমক গুণৱত্তা চাহী খথৰ ৰচনাক গুণৱত্তা?

মাতৰঁৰ নোক সভ তৈযো থথমথ ছনাহ. শৰদিংপ্ল ভাড্রা ঋংত মে কহনখিন্হ জে 'ড্রা কথা ৰঁদ্যত নীক ছৈ. ড্রা কথা ভৱিষ্য মে মীনক পাথৰ সাৰিঁত হেতৈ. ৰঁদ্যত সম্ভাৰনাৰান কথা ছৈ.' দ্যনকা ফেৰ কহন গেনৈ জে 'ঠীক ছৈ. এতৰেঁ ঋহাঁক জিদ ঋছি ত' একৰ দোসৰ ঋংক মে ছাপি নেৰঁ.' শৰদিংপ্ল ভাড্রা ফেৰ কহনখিন্হ জে 'নহিঁ, ৰঠনা ছপতৈ ত' গযাহি ঋংক মে. ঋা যদি ড্রা ৰঠনা হি ঋংক মে নহিঁ ছপতৈ, তহন হম ঋপনা কে ঋহি যোজনা সে ঋনগ কৰৈ ছী.'

হম ৰঁতাহ সন নোক. ঋাগযো ওহনে ৰঁতাহ ছী. ভিত্তৰকা গপ্প স' কোনো সৰোকাৰ নহিঁ ৰাখযরানী. 'কৌঋাহংকনী'ক ত' জে প্রসিদ্ধি ভেঁংষ্টনৈ, তকৰ ত' কোনো ঠঠে নহিঁ. হম ৰাতাৰাতি জেনা মৈথিনীক সেনেৰঁ ৰাগষ্টৰ ভ' গেনদ্যঁ. হমৰা নগ পাঠকীয প৹ ক ঢেৰী নাগি গেন. সভ কিও খোজ পৃছাৰী কৰ' নাগনৈ জে ড্রা ৰিভা ৰানী কে? হমৰা নগ সভ ঠাম সে ৰঠনা পঠেৰাঁক পত্র ঋাৰঁ' নাগন. হমৰ মাস্ষ্টৰ (ৰেঁকৰানা ঝা জী)জীক জিম্মেদাৰী ঋাওৰ ৰঁঠি গেনৈ.

মিথিনা মিহিৰ মে হমৰ ছপৰঁ ৰঁঠি গেন. ওহী ছপৰাঁক ক্রম মে হমৰ পৰিচয ভেন মৈথিনীক ঋন্যান্য দিগ্গজ সোমদেৰ জী, জীৰকাঁত ভাড্রা, মাযানংদ মিশ্র, উষাকিৰণ খান, মোহন ভাৰদ্বাজ, ৰাজমোহন ঝা, কৃণান ভাড্রা, ঋগ্নিপৃধপ ভাড্রা, ৰিভূতি ঋানংদ জী, ঋশোক, শিৱ শংকৰ শ্রীনিৱাস, ৰমেশ, তাৰানংদ ৰিযোগী সহিত ঋনেকানেক নেখক সভ স'.

শৰদিংগ্ন ভাও্ৰ ম' হম এখনো ৰ্ঁাত ধ'খাগত ছী. ও ৰ্ঁাত গম্ভীৰ ৰহৈ ছথি, হম জতেক াানকা পৰিলক্ষিত কেলাঁ. ৰ্ঁাত কম, জ়ৰূৰতি ভৰি ৰ্ঁাজৈ ছথি. ৰ্ঁাত কম ৰ্ঁাজযৰানা ম' হমৰা ওানো ৰ্ঁত্ত ভয হোৰ্ঁৈত ৰহৈযে. 'মিথিলা মিহিৰ' ৰ্ঁদ হোৰ্ঁৈত ধৰি ও ওত' ৰহলাহ. তকৰ ৰ্ঁাদ 'মময-মান' পত্রিকা ম' জ্ডলাহ. ৰ্ঁাদ মে ানক শেখৰ প্ৰকাশন এলৈ. হম এক ৰ্ঁেৰ পঠ্ঁনা গেলাঁ ত' ানক প্ৰকাশন মে মেহো গেলাঁ শ্বা ানক মৈথিলীক প্রতি প্রেম শ্বা নিঋষ্ঠা দেখি শ্বভিভূত ভ' গেলাঁ. এতেক নিষ্বার্থ ভাৰ ম' কিতাৰ্ঁক প্ৰকাশন শ্বা ৰিঁএ্ৰী মে লাগল ছথি. কিতাৰ্ঁ ম' ৰাস্তা াখনিহাৰ শ্বাৰ্ঁ কতেক লোক ছথি, মভ কিও জলৈত ছথি. মুদা শৰদিংগ্ন ভাও্ৰ জেনা মঁকল্প লেলে হোথু মৈথিলীক মেৰা কৰৰ্ঁাক. ও ম থিলী প্ৰকাশন কে উপযোগী মেহো ৰ্ঁলেলন্থি. ৰ্ঁীপীএমমী শ্বা শ্বন্য পৰীক্ষা মে কাজ শ্বাৰ্ঁযৰানা কিতাৰ্ঁ মভক প্ৰকাশন, উপলৰ্ঁ্ঁতা শ্বাদি মে ও লাগি গেলন্থি. হম জতেক কাল ওত' ৰহলাঁ, দেখল জে ছাত্র মভ শ্বাৰিঁ ক' কিতাৰ্ঁ মভ পূছৈত গেলন্থি শ্বা কীলৈত গেলন্থি. কোলো কোলো কিতাৰ্ঁ নহিঁ ৰহলা পৰ ও কহলন্থি জে কিতাৰ্ঁ নহিঁ শ্বছি, শ্বহাঁ ফোটৌকাপী কৰা লিয'. ছাত্র ূশী- খূশী কিতাৰ্ঁ ল' ক' চলি গেলন্থি ফোটৌকাপী কৰাৰ্ঁ' লেল. হম ূছৰ্ঁো কেলিযন্থি, জে 'যদি নহিঁ ঘূৰাৰ্ঁয?' ও শ্বপল দাঢীক ভীতৰ ম' মঁদ মুস্কান ম' কহলন্থি- 'জাযত কত'? মৈথিলী কিতাৰ্ঁ মভ ওক া শ্বাওৰ কে শ্বাওৰ ভেঁটৈ কত' ম'? শ্বাও্ৰ চলি জাযত ত' কাল্হি ওকৰা এৰ্ঁাক মুঁহ ৰহতৈ শ্বা যদি শ্বাৰিঁযো গেল ত' কী ওকৰ ম' ফেৰ মাঁগৰ্ঁ পাৰ লাগতৈ?'

হমৰা জনিতৰ্, ককৰো স' কিছু কহৰাঁক, মংগৰাঁক হুনক স্বভাৱ নহিঁ ছৈ. অপন সিদ্ধাংত পৰ ও কোনো ব্যৱস্থা স' ভীডি জাযৱালা লোক ছথি, চাহে ও হমৰ কথা ছাপৰাঁক সময ছল অথৱা পটনাক স্থান- স্থান মহত্ত্বপূর্ণ সংস্থা সভ স' ভিডৰাঁক. কৃণাল জী হৈ ছথিন্হ জে 'ও অপন প্রতিবদ্ধতাক ধনী ছথি.' মৈথিলী মে এহেন সিদ্ধাংতৱালা লোক সভ ত' দীযা কে কহয, সুৰুজক প্রকাশ ন' ক' তাক' জাউ, তহনো মুশ্কিল স' ভেটৈযত. হুনক শেখৰ প্রকাশন এক গোষ্ঠ স্তম্ভ ছৈ মৈথিলীক ছাত্র- ছাত্র ৱা নেন, মৈথিলীক স্থান- স্থান লোক সভক অভ্ভাৰাঁজী নেন সেহো. সুনল, জে এখনি হুনক মোন বেঁসী খৰাৱ ৰহৈ ছৈ. হম ফোন কএল. ও ফোন নহিঁ উঠৈলন্হি. লাগল, জে ওৗ খৰাৱ সত্য ছৈ. শাৰীৰিক অস্বস্থতা মনুষ্য কে ভীতৰ স' উদাস আ অৱসন্ন কৰৈ ছৈ. শেখৰ ভাওৗ জল্দী স্বাস্থ্য লাভ কৰথু, ওৗ হমৰ কামনা. অপন সিদ্ধাংতক দীপ চতুৰ্দিক লেসথু, ওৗ হমৰ কামনা!

-সংপর্ক-সূত্র

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৮.ডা. নাৰাযণজী- বিসংগতিক বিৰুদ্ধ প্রতিৰোধক-স্বৰ

ডা. নাৰাযণজী

রিসংগতিক রিৰুদ্ধ প্রতিবোধক-স্বৰ

শ্রী শৰদিন্দু চৌধৰী, জে ব্যক্তি ছথি, ঋা জিনকা মৈথিলী সাহিত্যসঁ,প্রকাশন,রিতৰণ ঋা সম্বর্দ্ধনসঁ ঋাগযো প্রগাঢ় প্রেম ছনি, ঘনকা হম থোড় জনৈত ছিযনি।তকৰ কাৰণ ঋছি, জে হম সভদিনসঁ গামমে ৰহৈত ছী ঋা ও ৰাজধানী পটনামে।ঋা কোনো তেহন নহি কাজ ৰহৰাঁক কাৰণেঁ,ঋথরা ৰহনো পৰ ঋপন ঋসমর্থতাক কাৰণেঁ হম পটনা থোড় গেন -ঋাএন ছী।তেঁ ব্যক্তি ভাগ শৰদিন্দু চৌধৰীকেঁ থোড় জনৈত ছিযনি।

মুদা,জেঁকি মৈথিলীক ঋাধুনিক দৃষ্টি -সম্পন্ন করি -কথাকাৰ শ্রী পূর্ণেন্দু চৌধৰীক মাতৃক হমৰ গাম ছিযনি ঋা ও শৰদিন্দু চৌধৰীক পিতিযৌত ভাএ ছথি, তঁ সে ঘনকাসঁ ভেট হোগত ছন ঋা, ঋপন ভেটমে একদিন ও গপক ক্রমমে কহনেনি জে হম শৰদূ (শৰদিন্দু চৌধৰী)কেঁ কহনে ৰহিযনি জে মৈথিলী সাহিত্যক সংৰক্ষণ ঋা সম্বর্দ্ধনমে ৰুচি ৰাখহ, মুদা তাহি নেন শহীদ জনি এ জাহ।সে সুনি নিশ্চিতৰূপসঁ ভাগ শৰদিন্দু চৌধৰীক এক টা নির্নৌ ী ঋাত্মোত্সর্গিত ব্যক্তিক স্বভার ঋা স্বৰূপ হমৰ সোমাঁ উজাগৰ ভেন

ছনে,জাহিমে মৈথিনী সাহিত্যকেঁ সংৰক্ষিত কৰৱাঁক দিশ নিধ্ঠা আ সংকল্প দেখাএনে ছনে,আ যে সনকৰ ছৰি হমে আগ ধৰি পাৰিঁ ৰহনে ছী।

শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণাত্মক নিবঁধক পুস্তক - 'হমৰ অভাগ : সনক নহি দোষ' হমৰ সোমাঁ এখন অছি।মহকৰি ৱিদ্যপতিক এ পংক্তি কৃষ্ণক প্ৰতি গোপীক আত্মৰ্যথাকেঁ প্ৰকষ্ট কৰৈত অছি,জাহিমে কৃষ্ণক প্ৰতি গোপীক সম্পূৰ্ণ সমৰ্পণ ছ ি।মুদা,ভাগ শৰদিন্দু চৌধৰীক চৰ্চিত উক্তিক অৰ্থমে মৈথিনী সাহিত্যক স জনসঁ জুড়ন ৱিভিন্ন প্ৰক্ৰিয়া আ ওহি প্ৰক্ৰিয়াসভমে ব্যাপ্ত ওহ ৱিসংগতিসঁ পৰিচয কৰাএৱঁ থিক,জতএ মানৱতা নধ্ষ্ট হোএৱাঁক নহি মাত্ৰ সংদ হাহাকাৰ অছি, অপিতু,মানৱতা জগএৱাঁক তীক্ষ্ণ প্ৰহাৰ অছি।আ যে এহি সম্পূৰ্ণ পুস্তকমে নেখকক এহন ৱিশিধ্ষ্ট দ ধিষ্ট -কেন্দ্ৰিত অভিৱ্যক্তি প্ৰশংসনীয থিক।

শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰী এহি পুস্তকক ভূমিকামে অপন ৱিসংগতি -ৱোঁধক দৃধিষ্টক অভিৱ্যক্তিক চযন নেন জে নিৰ্ণয নেনেনি,তাহি সম্বন্ধমে স্পধ্ষ্ট কৰৈত কহৈত ছথি, '..নেখনকানমে জিনকাপৰ হমৰ কনম চনৈত অছি, তিনক শ্যাম-পক্ষপৰ কেন্দ্ৰিত অৱশ্য ৰহৈত ছি,মুদা সনকা অপমানিত কৰৱঁ চেধ্ষ্টা কথমপি নহি।'

শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰী অপন এহি পুস্তকক 'নৱ ঘৰ উঠয - পুৰান ঘৰ খসয ' শীৰ্ষক নিবঁধমে নৱ ৱৰ্ষক আৱঁ হোগত আযোজনমে ৱিসাংস্কৃতিকৰণক চিন্তা জনৱৈত নেনাসভমে প্ৰাচীন আ অপন পাৰম্পৰিক মূন্যেক জ্ঞান দেৱাঁপৰ ৱঁন দেনেনি আছি,তঁ 'হমৰ অভাগ : সনক নহি দোষ'মে মান্য সাহিত্যকাৰক অশোভনীয

মহাত্বাকাংক্ষাকেঁ দেখবৈত ছথি।সংগহি,'সম্পাদক পাঠকীয পত্র' শীর্ষক নিবঁধমে তঁ সাহিত্য খকাদমী পুৰস্কাৰ প্ৰাপ ত কৰৰৰাঁক নেন সাহিত্যকাৰক ঘোৰ নিগ্ৰাকেঁ খা খাচৰ��কেঁ িষ্ঁকোচ ভজাগৰ কৰৈত দেখাগত ছথি।ও কষ্টূক্তি সঁগ মৈথিনীক সাহিত্যকাৰক ওহি জ্ঞানক ভপহাস কৰৈত নহি থকৈত ছথি জিনকা কৌমা খা পূর্ণ রিৰাম ধৰিক জ্ঞান নহি ছনি,সে জ্ঞান ৰঁঘাৰৈত দেখন জাগত ছথি। পোথীক ' পৈঘত্বক খকাৰণ প্রদর্শন...' হোখয খথৰা 'ৰঁগমান হোযৰাঁক ঘোষণা 'শীর্ষক নিবঁধ পঢ়ি তখন খাৰ ৰেঁসী কচোষ্টৈত খছি, জখন সুৰিচাৰিত কোনো ম্লাৰিকাসঁ কোনো খানেখ প্ৰাযঃ: স্তৰহীন ৰূঁঝি খস্বীকাৰি দেন জাগত খছি,মুদা,জখন ৰেহ খানেখ কতন্ দোসৰ ঠাম ছপি জাগত খছি,তখন নহি খত্যন্ত মূন্যৰান ৰূঁঝন জাগত খছি,খপিত্তু, যূপীএসসী নেন সেহো খত্যন্ত ভপযোগী সিদ্ধ হোগত খছি।পুস্তকক খন্তিম নিবঁধ 'ঞর্ষ্যা দ্বেষ নহি - সমন্বয চাহী'ক রিচাৰ খৱশ্য মৈথিনী ভষা খা সাহিত্যক সম্যচিত রিকাস ন ন সমন্যক খাৰশ্যকতাক খনুৰোধ কৰৈত খছি।

মুদা,সমগ্ৰতামে পুস্তকক সম্পূর্ণ কেন্দ্ৰীয স্বৰ মৈথিনী সাহিত্যক খাজুক রিকাসক ক্ৰিযাকনাপমে ব্যাপ্ত রিসংগতিক প্ৰতি নির্ভীকতাপূর্ৰক ভদাহৰণ সহিত প্ৰতিৰোধক -স্বৰকেঁ দেখাৰ কৰৰ্ঁ থিক,জাহি স্বৰকেঁ নিচেনসঁ খকানন জএৰাঁক চাহী।

- সঁপর্ক-9431836445

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৯.মুন্নী কামত- ভাষাবিদ্ শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰী

মন্ত্ৰী কামত

ভাষাৱিদ্ শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰী

সত্যক ৰাঁষ্ট পৰ পাথৰ হজাৰ,

হজ্বৰে-হজূৰ মঠাধিস ৰঁনন

সত্য কেঁ ষ্টাৰৈয সংসাৰ।

খায হম ৰাঁত কই ৰহনে ছী পত্ৰকাৰ, সংপাদক এৱং সাহিত্যকাৰ ,ওনা ওই কতেকো সাহিত্যক ৰচনা কৰৈযক ৰাঁদো স্বযং কেঁ সাহিত্যকাৰ নৈ মানৈত ছথি যে হিনকৰ ৰঁড়পন্ন খছি। নাম - শৰদিন্দু চৌধৰী,গাম - মিশ্ৰষ্টোনা দৰভংগা।

শ্ৰী শৰদিন্দু চৌধৰী জী খপন নেখনক জাগ্লগৰী নেনে জানন জাএত খছি। হিনকৰ কনেম কহিযো হিনকা মন সঁ সমঝৌতা নৈ কেনেক খাই সত্যক শ্যাহি সঁগে দৌড়ৈত ৰহনে। মাঁ সৰস্বতী কে ঙপাসক হিনকৰ সমস্ত পৰিৱাৰ জ্ঞান খৰ্জন কই সৰঁসঁ পৈঘ ধন মাননেক। হিনকৰ ৰাঁৰূজী পংডিত সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী জে খপ নেখন সঁ মৈথিনী সাহিত্য কই ৰিভিন্ন ৰিধা সঁ সমৃদ্ধ্ কেনৈথ। হিনকৰ ারাঁ পংডিত শশি নাথ চৌধৰী জে মৈথিনী কেঁ পৈঘ ৰিদ্বান ছেনৈথ। তঁ হম নিধোক কহি সকৈত ছী জে সাহিত্যক গুণ স্নেহ হিনকা ৰিৰাসত মই ভেষ্টনে ছৈথ।

শ্ৰী চৌধৰী জী পানিষ্টিকন সাগংস সঁ ৃৃএম এ কেনখিন আই ৰকানতক ডিগ্ৰী হাসিন কেনৈথ। মুদা জে খূন মই ৰহৈত অছি সোঝাঁ এৰিঁএ জৈত অছি। সাহিত্য হিনকা খূন মই সনন ছন অহি সঁ নাখ কোশিশ কই ৰাঁদোঁ ৱ্ৰ অহি সঁ মুক্ত নৈ ভই পৌনখিন।

ৰকানতক পঢ়ৌনী কৰৈকে ৰাঁদ জখন ওই অহি ক্ষেত্ৰ মই অপন কিস্তত অজমাৰৈঁয নেন দূ - চাৰি দিন কোষ্ট গেনখিন তঁ হি কা ভান ভেন জে অহি পৈসা মই মূঠক সিৰা কিছ নৈ অছি। হিনকা ঐহন মূঠক খেন নৈ খেনৰাঁক ছন। জে সন্য আই ভ্ৰষ্টাচাৰ্য কই তাৰ -তাৰ কৰৈয নেন অপন ভেন নৌকৰী কই গংষ্টৰৃ্য কান মই ঘেঁষ্ট দৈৰঁ দেনক সে শৰদিন্দূ জী ৰকানত কোনা কৰৈথ। হিনকৰ ৱ্ৰ সন্যক সিনেহ হিনকা ৰেঁৰ -ৰেঁৰ পিছা ধকনৈত ৰহন, মুদা ওই অপন ৰাঁষ্ট নৈ ৰঁদনৈথ।ন সন্যক নাষ্ট ছোড়নৈথ। হীনকৰ নেখন হিনকৰ সন্যতাক প্ৰমাণ অছি।

হিনকৰ প্ৰসিদ্ধ ৰ্য়ংগ্য সংগ্ৰহ অছি *ৰঁড় অজগুত দেখ * , *কৰিযা কক্কা কোৰাসিন* , *গোৰঁৰ গণেশ*

সংস্নৰণাত্মক ৰচনা অছি *ৰাঁত -ৰাঁতপৰ ৰাঁত* ,*হমৰ ভাগ: দানকৰ নহি দোষ* ,*মৰ্মান্তক শৰ্দ্ধান্দুভুতি*

আকাশৰাণী দূৰদৰ্শনসঁ দৰ্জনোঁ ৰাৰ্তা। মিথিনা মিহিৰ পত্ৰিকা সাপ্তাহিক, দৈনিক, মাসিক কই সংপাদক। আৰ্যাৰৰ্ত হিন্দ দৈনিক পত্ৰিকা কই ফীচৰ সংপাদক।

তীন দশক সঁ সাহিত্যিক গতিৰিধি মই সক্ৰিয ৰহিতো হিনকা ৰেঁসী মঁচ সঁ অনগ - থনগ দেখন গেন। হিনকৰ ৰিচাৰ সমাজক

ব্যরস্থাক রিপরিত অছি জে ওহি ব্যরস্থা কেঁ রঁনেনাহৰ সভ কে রিৰুদ্ধ অছি জে হিনকৰ ব্যংগ্য সংগ্রহ মই সহজে দেখল জা সকৈ অছি। অপনা কই পাগ আই দোপট্টা সঁ স্বতংত্র ৰখৰাক নেন এ আজিরন কোনো সংস্থা সঁ সম্মানিত নৈ হেরাক সপথ নেনে ছৈথ।

স্বতংত্র ভই রিঁল কিছু নেরাক গছা সঁ অপনে সদ্খিন মিথিলা আই মৈথিলী নেন অপন নেখন সঁ কাজ কৰৈত ৰহনৈথ। উদ্দেশ্য মাত্র অতরেঁ জে অপন ধৰোহৰ কই মিথিলা মৈথিল নামক খান পহিৰ দিমক কই নৈ খা দেরঁ। অহি নেন ওই অপন নেখনী সঁ অহি দিমক সভ কেঁ চেতৌনী দৈত ৰহৈত ছৈথ।

চৌধৰী জী অহি সমাজ সঁ নৈ সমাজক ব্যরস্থা সঁ ব্যথিত ছথি। সাহিত্যিক গতিরিধি জে রর্তমান মেঁ ছৈল ৰহন অছি ওহি গতিরিধি পৰ ক্ষুব্ধ ছথি।জিনকা ভাষা কই জ্ঞান নৈ সে মঠাধিস অছি আই জে ওহি ভাষা কই গৰহৈত ছৈথ সে অনাচিনহাৰ অছি।

রর্তমান মই মৈথিলী ভাষা সঁ পঢ়ৌনী কেনিহাৰ রিদ্যার্থী সরঁ েন শেখৰ প্রকাশন কেঁ ব্যরস্থাপক এরং সংচানক শ্রী শৰদিন্দু চৌধৰী কই নাম সরঁসঁ উপৰ অছি। ওই রিদ্যার্থী সরঁহক মন মই হিনকা প্রতি জে সম্মান অছি সে রঁনারষ্টি নৈ অছি।এ সম্মান হিনক হক অছি জে হিনকৰ কাজ হিনকা দিয়ৌনৈথ। হিনকৰ স্মারিকা, ব্যংগ্য, সংস্মৰণ জখন পঢ়রঁ তঁ কিছু কান নই ঠ ৈক জৰূৰ জৈরঁ আই সোচএ পৰত জে শৰদিন্দু জী গনত কতএ কহনৈথ। হিনকৰ যৈহ কনা হিনকৰ ৰচনা কই অমৰ রঁনারৈত অছি।

- সংপর্ক- সাহিবাবাদ (গাজিযাবাদ)

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১০.গৌৰীনাথ- শৰদিন্দু চৌধৰী হেবাক মানে

গৌৰীনাথ

শৰদিন্দু চৌধৰী হেবাক মানে

শৰদিন্দু চৌধৰী। জিনকৰ বাত মে নোনক কমী অা মিৰচাগক তাসীৰ খূব কড়গৰ আ ঝাঁসিগৰ নাগি সকৈত অছি, মুদা মিঠাস তকৈ নেন বড় পৰিশ্ৰম কৰ' পড়য। কতেকো গোষ্ঠে নেন মাত্ৰ চঢ়াওন ব্যংগ্য-বাণ জেনা হিনক জিহ্বা পৰ সদতি তৈযাৰে হৈত ছনি! ও নগঁ জে থৰ্বাসা মহাৰাজ জাগত-জাগত অপন তামসক

ৰোঁৱা ৰৃক্ষমার্গক কোনো গাছ পৰ সঁ হিনকে মাথ পৰ ঔষনি গেন ছনাহ! সাফ-সাফ ৰাঁত কৰযৰনা এহন সহৃদয আ সহযোগী মান্স পহৈনাক মৈথিনী-পৰিসৰ মে কমে ভেটৈতাহ। ৰিদ্যাপতি ভৰনক ৰিদ্যাপতি ৰাঁৰাঁক ৰঁৰ্খী মে অৰৈত-জাগত মৈথিনীক সা িত্যকাৰ নোকনি ভনে হিনকা সঁ ৰিঁদকৈত হোথি আকি কেও-কেও আৰোপ নগৰৈত হোথি জে শৰদিন্দু জী "সাহিত্য অকাদেমী, মৈথিনী অকাদমী আ চেতনা সমিতি কেঁ ভযাদোহন ক' " কমাগত ছথি!... মুদা সত্ত তঁ ই অছি জে শৰদিন্দুজী অপন পৰিশ্ৰমক কমাগ ধৰি তেক মিঠৰোঁনিযা মৈথিনী সাহিত্যকাৰক ঔধাৰ খাতা মে ৰোঁহাৰৈত ৰহনাহ অছি। অক্কত তীত আ তীখ ৰঁজৈত-ৰঁজৈত হিনক স্বা ্থ্য ততে খৰাৰঁ ভ' গেননি জে ৰেঁসী কান ৰীপী ৰঁঢ়ন ৰহৈ ছনি, মুদা মৈথিনীক তথাকথিত সাহিত্যকাৰ নোকনি নেনধনসন! এহন কয টা স্বনামধন্য করি-সাহিত্যকাৰ ভেনাহ জে এক নিশ্চিত াশি তয ক' হিনকা সঁ কিতাৰঁ ছপা নেননি আ পাগ দেৰঁ' ৰেঁৰ ে অপন মৈথিনী সেৰী হেৰাঁক ৰঁখান কৰৈত হিনকা 'চূনা'নগা গেনাহ। এহন-এহন অনেক নেখক সঁ পীড়িত শৰদিন্দু জী মৈথিনীক খাঁটী পাঠক আ ছাত্ৰ-ছাত্ৰা নোকনিক প্ৰিয থি তঁ অপন শ্ৰম, নগন আ ইমানদাৰী কে ৰঁন পৰ।মৈথিনী পোথীক প্ৰকাশন আ ৰিতৰণক অৰ্যৰস্থিত ধ্ৱনিযা মে হিনক যোগদান কেঁ ভনহি মৈথিনীক সাহিত্যকাৰ নোকনি নগঁস্বীকাৰ কৰথি, ছাত্ৰ-ছাত্ৰা আ খাঁটী পাঠকক মন মে হিনকা নেন হম ৰঁড় আদৰ অন্বভৰ কযনহঁ অছি। দূৰ-দূৰ সঁ কেও কোনো ধ্ৱৰ্নভ োথীক খোজ কৰৈত অছি, তঁ হিনকা ৰঁস এক টা ৰ্যক্তিক নঁৰঁৰ দৈত ছী- শৰদিন্দু জীক। কিছু দিন ৰাঁদ পোথী প্ৰাপ্ত ক' চুকন ও ৰ্যক্তি

ধন্যৱাদ-জ্ঞাপন কৰৈত হিনক তাৰীফ জাহি ভাৱনা সঁ কৰৈত অছি, ওকৰ মৰ্ম সৱঁ নঅঁ বূঝি সকৈত অছি।

"বাঁনপন মে ভৰি পেট অন্ন নেন তৰসৱঁ, কিশোৰাৱস্থা মে প্ৰৰিয়ী সন ৱীমাৰী সঁ গ্ৰস্ত হোযৱঁ, এম.এ. মে পঢ়ৈত কানে মাযক দেহান্তক মৰ্মাঁতক পীড়া ভোগৱঁ, 34-35ক ৱঁযস মে নোকৰীক ছুটৱঁ, ৱেঁকাৰী-নচাৰীক সময মে পিতাক সংসাৰ সঁ ভঠি জাযৱঁ, চাৰি গোট সংতান আ পত্নীক সংগ সানো-সান আৰ্থিক কষ্ট সঁ জুঝৱঁ আ আৱঁ বুঁঢ়াৰী মে জীৱন-যাপন নেন সংঘৰ্ষ কৰ ত-কৰৈত পৰীক্ষাক অৰ্থ কী হোগত ছৈ সে বুঁঝয নগনহুঁ অছি। শেষ জীৱন মে আৰ কতেক পৰ-ভক্ষাক পানন কৰয পড়ত সে বূঁঝন নহি অছি মুদা হম সদা তৎপৰ ছী অগ্ৰিম পৰীক্ষা দেৱাঁক হেত্তু আ সে পূৰ্ণ মনোৱঁনক সংগ।" 14 অপ্ৰৈন, 2020 কেঁ 11.20 ৱঁজে ৰাতি মে কোৰোনা নাকডাউনক পীড়া ৱীচ নিখন হুনক ভ্ৰ ডাযৰী-অংশ হুনক মনোদশা সাফ-সাফ ৱঁতৱঁৈত অছি। ভ্ৰ এক টা সংঘৰ্ষশীন মনুষ্যক মনোৱ্যথাক অভিৱ্যক্তি থিক।

শৰদিন্দু জী কেঁ ৱিগত পেঁতীস ৱৰ্ষ সঁ হম ৱঁহুত নিকট সঁ দেখৈত আবিঁ ৰহন ছী।খাসক' কিছু পুস্তক মেনা সভক ক্ৰম মে দস-ৱাঁৰহ দিনক নিৰংতৰ ভেঁটঘাট সেহো ৰহন, ভোৰ সঁ সাঁ ধৰি। হম হুনক দৈনিক জীৱনক ভতাৰ-চঢ়াৱ আ মনঃস্থিতি কেঁ ওহি ক্ৰম মে ৱেঁসী নিকট সঁ অনুভৱ ক' সকনহুঁ। ঘনঘোৰ অৰ্থ- ংকষ্ট আ কৈক তৰহক শাৰীৰিক পৰেশানীক ৱাঁদো ও অপন নৈতিক-আত্মেৱঁন পৰ সদা অডিগ দেখাগত ৰহনাহ অছি। সেৱা-ভ ৱ সঁ ভৰন। ৱিচনন কতহু নে। সংঘৰ্ষ-পথতেনা প্ৰিয জে কখনো

কোনো হানতি মে ফনকা খ্যমন্যক মংগ দৈত নওঁ দেখনফাঁ। 'খ্ঁতিকা' মে প্রকাশিত ফনক ৰিপোর্ট মরঁ মেহো কৰ গরাহ খছি জে ও জাহি র্যক্তি খা মংস্থাক কাজ খপন খার্থিক নাভ নেন কৰৈত ছনাহ, তকৰো রিৰুদ্ধ কনম চনরৈত ও কোনো মংকোচ কহিযো নওঁ কযননি।

এখন হমৰা মামনে মে শৰদিন্দু চৌধৰীক মংস্মৰণাত্মেক নিরঁধ 'ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত' খা একৰ দোমৰ খংড 'মর্মান্ত - শৰ্দ্ধান্বভূতি' খছি। ৰঁফত স্মৃস্মৃখান মন কাযাক পোথী। মৈথিনী প্রকাশন জগত, মৈথিন মংস্থা মভক কিৰদানী খা একৰ মাহিত্যকাৰ নোকনিক গোনৈমী মাদে শৰদিন্দু জীক ◌ রিস্তৃত জানকাৰী খা খন্মভর-মংমাৰ ৰহননি খছি, তকৰা দেখৈত তঁ এহি পোথীক কাযা খাৰো নিৰাশ কৰৈত খছি। এহি পৰিপ্ৰেক্ষ্যত জে জানকাৰী হিনকা নগ ছনি, মে খন্যত্র কতফাঁ নওঁ। জঁ ভ্ৰ র স্তাৰ মঁ নিখিতথি তঁ কতেকো মুঁহপুৰুখ কেঁ মুঁহ ন্বকরঁ' পড়তনি, কতেকো তথাকথিত মম্মানিত মাহিত্যকাৰ খপন মম্মানক পোর্টৰী ৰাঁহ্নি পেঠী মে ন্বকরঁ' নগিতথি। মা তে ৰাম এহন মত্যমভ মভক মোমাঁ খরৈত জাহি মঁ মৈথিনীক খধিকাংশ গোষ্ঠে খনভিজ্ঞ ছী। মুদা মে নওঁ ভেন খছি!... হম জনৈ ছী, হিনকা নগ মে মরঁ গত্মীনান মঁ নিখরাঁক ততেক পনখতি নওঁ ছনি। শৰদিন্দু জী কেঁ খনেক ওহন মাহিত্যকাৰক খশুদ্ধ পাংডুনিপি কেঁ শুদ্ধ ক' ছপরাঁক ছনি জিনকা জন্দী মঁ পুৰস্কাৰক নাগন মে নগরাঁক হড়রঁড়ী ৰহৈত ছনি, রীপীএমমী-যূপীএমমীক ছাত্র-ছাত্রা নেন কিতারঁক পৈকেট ৰাঁহ্নি ক' পোম্‌ট কৰৰাঁক ৰহৈ ছনি। ককৰো স্মাৰিকা, ককৰো কিতারঁক তৈযাৰী মে নগরাঁক ৰহৈ ছনি।

অপন শৰীৰ কেঁ মৈথিলী পোথী আ প্রকাশন পাছু তিন-তিন গনৰৈত ৰহন এহি ৱ্যক্তিক মন দূৰ ৰৈসন কোনো ছাত্র-ছাত্রাক সফনতা সঁ পুনকিত হোগত অছি। প্রকাশন-ৱ্যৱসায আ প থী দোকান সঁঘৰ-গৃহস্থী চনেৰোঁ নেন হিনক নোন-তেনক জোগাড় তঁ জৰূৰ হোগ ছনি, মুদা এতৰোঁ ৰঁচত নগঁ ভেনেনি জে ৰেঁষ্টী ৱ্যাহ অৱসৰ পৰ পিতাক অৰজন জমীন ৰেঁচৰোঁক তকনীফ সঁ ৰাঁচন ৰহিতথি। হিনক এহন-এহন মাৰতে ৰাস খ্ৰখ ৰূঁঝৰোঁক নেন এহি পোথী কেঁ ৰঁদ্দত ৰোঁৰীকী সঁ পঢ়ৰঁ জৰূৰী অছি। অপন র যথা-কথা কহৈত কৈক ঠাম হিনক তামস তেনা নহৰি জাগ ছনি জে ওা ৱিস্তাৰ সঁ কোনো ৰাঁত ৰাখি নগঁ পৰৈত ছথি। ৱিঁনা ৱিস্তাৰ মে গেনে, ৰঁদ্দত মেঁহী-মেঁহী ছোষ্ট-পাতৰ সূত্র কেঁ পকড ি ক' হিনক ৰাঁত কেঁ ৰূঁঝৰঁ তখনে হিনকা ঠঁগ সঁ জানি সকৈ ছিযনি। জঁ সে ধৈর্য নগঁ তঁ ওা পোথী অহাঁ নেন কোনো কাজক নগঁ হৈত।

কেও কহি সকৈ ছথি জে শৰদিন্দু চৌধৰী সন এক ষ্টা মামূনী প্রকাশক আকিতাৰঁক ছোষ্টছিন দোকান চনৰঁ'ৰনা কেঁ জানি ক' কী নাভ? তেহন কঠপিংগন নেন ওা কিতাৰঁ খ্ৰগযো কোড়ীক নগঁ অছি আ দ্দনকা ৰূঁঝাযৰঁ সেহো কঠিন! মুদা জিনকা এহি খ্ৰৰ্নভ কোষ্টিক মনুষ্কক প্রতি কনেকো জিজ্ঞাসা হোনি, ওহি ৱ্যক্তি নেন এহি খ্ৰন্নূ কিতাৰঁক ৰঁড় মহত্ত্ৱ অছি। সংক্ষেপ মে ৰঁদ্দত কাজক ৰাঁত কহন গেন অছি। আৰঁযৰনা সময মে এহন পুস্তকপ্রেমীক ঘনঘোৰ অভাৱ হৈত। মিথিনা-মৈথিনী কে নাম পৰ জয-জয কৰযৰনা ৰঁদ্দত ভেষ্টত, মুদা এতেক কম নাভ পৰ জীৱন-যাপন কৰযৰনা শৰদিন্দু চৌধৰী সন দোসৰ কেও নগঁ ভেষ্টত।

শৰদিন্দু চৌধৰী মৈথিলীক খ্যাত সাহিত্যকাৰ আ 'মিথিলা মিহিৰ'ক সংপাদক সুধাংশু শেখৰ চৌধৰীক পুত্ৰ ছথি জিনক জন্ম 07 অক্টূবৰ 1956 কেঁ দৰভংগাক মিশ্ৰটোলা মে ভেলন । ও পটনা বিশ্ববিদ্যালয সঁ ৰাজনীতি শাস্ত্ৰ মে এমএ আ মগধ বিশ্ববিদ্যালয সঁ এলএলবী কযনে ছথি। কতেকো সাল বিভিন্ন পত্ৰ-পত্ৰিকা আ অখবাৰ মে পত্ৰকাৰিতা কযনে ছথি। এ সবঁ হ্নক ও পৰিচয ছী জে প্ৰাযঃ সবঁ জনৈ ছথি। একৰা বাঁদ লোক বঁসএতবেঁ জনৈ ছথি ও শেখৰ প্ৰকাশন নাম সঁ এক টা প্ৰকাশন আ কিতাবঁক দোকান চলবৈঁ ছথি। বঁড় তীত আ কডু লগৈবনা ভাষা মে বঁজৈ ছথি আ সঁম্বা সভক অসনিযত জনৈ কে কাৰণেঁ ওকৰ ভযাদোহন কৰৈ ছথি! একৰা বাঁদ আৰোপ-দৰ-আৰোপ কি জকৰে কিতাবঁ ছপৈ ছথি তকৰে নাঁগষ্ট কৰৈ ছথি! কথী লেল তঁ কখলো বঁকিযৌতা পাগ লেল তগেদা ক' দৈ ছথি, কখলো অশ্ৰুষ্ক নি ৈ লেল ৰোঁকিযবৈঁ ছথি!... এহল লোক কেঁ এ পতা নগঁ হেতনি আ নগঁ সে পতা কৰবাঁক ঔহি হেতনি জে এ ব্যক্তি আটো-ৰিক্শা চলবঁ'ৰলা এক টা মজদূৰ কোষ্টিক লোক লেল তেহল খতৰা মোল ন' সকৈত অছি জেহল স্থিতি মে সহোদৰোক প্ৰতি কতেক কে ডেগ পাছু ভ' জাযত। জখন অহাঁ হিনক জীৱন মে নীক জকাঁ ঔতৰবঁ আ হিনক সংঘৰ্ষ কেঁ দেখবঁ-গমবঁ তখলে বুঁঝি সকবঁ জে শৰদিন্দু চৌধৰী হেবাঁক মানে কী হোগত ছৈ!...

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঔ।**

২.১১.জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'অনিল'- কথ্য, তথ্য আ সত্যক চিন্তন

জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ 'ঋনিন'

কথ্য, তথ্য ঋা মত্যক চিন্তন

ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত মীৰীজক ঋংতর্গত 63 ,48,40 ঋা 32 পৃষ্ঠক চাৰিটা পোথীক কুন 183 পৃষ্ঠমে নেখকক জীৱনক ৰ যথা-কথা ঋথৱা মংস্মৰণাত্মক নিৰঁধ ঋছি.

শাস্ত্র কহৈত ঋছি, গ্যানী নোকনি কহৈত ছথি জে জীৱনমে জতেক থ্রখ হম মভ ভোগৈত ছী মে ঋপন ঋগ্যানতাক কাৰণে ঋা জতেক মুখ পৰৈত ছী মে পৰমাত্মো ঋথৱা ঋস্তিত্বক প্রমাদ ঋছি.

পোথী পঢৈত কাল কতেক ঠাম কিছু প্রশ্ন মোনমে ভঠৈত ঋছি.

কিছু ৰাঁত পঢ়িক' নগৈত ঋছি জে এনা কোনা ভ' মকৈত ছৈক,ঋৱশ্য কতহু মম্বাদহীনতাক স্থিতি ঋাএন হেতৈক, কতহু-কতহু নগৈত ঋছি জে ঋতিশয়োক্তি ঋনংকাৰক প্রযোগ ভেন ঋছি. এহনে-মন কিছু প্রমংগক ভল্লেখ একটা পাঠকক ৰূপমে ম কৰয চাহৈত ছী.

1, **अपन रान्यारम्भाक ठठ करैत कहैत छथि जे पिताजीकें मिथिला मिहिरक व्यस्तता ततेक रहैत छलनि जे हमरा सभकें प्रातःकाल जगबाँसँ पहिने निकलि जाथि आ रातिमे जखन घूरि रही तखन ओ घर आबथि, हम सभ हुनका रविदिन किछु काल देखियनि**. (पृष्ठ : IV / 26)

पटनामे आराम आ कार्यालय दूनू रहनि तखन कहियो-कहियो एहेन स्थिति आएब स्वाभाविक भ' सकैत छैक मुदा तीन बरख धरि एहेन स्थिति रहब अस्वाभाविक लगैत अछि.

2. **एकठाम कहल गेल अछि जे पेट नहि होइतैक त मनुष्य व कोनो जीव-जंतु संघर्ष नहि करैत,कोनो काज नहि करैत.** (पृष्ठ : II / 42)

देखल गेल अछि जे जकरा भोजनक समस्या नहि छैक,सेहो बिना कोनो काज केने नहि रहि सकैत अछि.भोजन मात्र जीवनक लक्ष्यता नहि छैक.

3.एक ठाम कहल गेल अछि जे हमरासँ जुड़ल 95 प्रतिशत लोक हमरासँ घृणा करैत अछि. (पृष्ठ : II / 41)

ओही ठाम इहो कहल गेल अछि 'हम अपना जनैत ककरो विषयमे ने खराब सोचैत छी आ ने अपन क्रियासँ ककरो अहित करैत छी '. (पृष्ठ : II / 41)

इ दूनू बात परस्पर विरोधी अछि.

শাস্ত্র কহৈত অছি, চিন্তক লোকনি কহৈত ছথি জে জঁ অহাঁ কৰো বিষযমে নে খৰাৰ্ঁ সোচৈত ছী, নে কৰৈত ছী ত অহাঁক লেল ককৰো মোনমে খৰাৰ্ঁ ভাৱনা নহি আৰিঁ সকৈত ছৈক. তেঁ হ ৰা জনৈত ঈ 95 প্রতিশতক গননা অশুদ্ধ অথৱা অতিশযোক্তি অছি.

4.এক ঠাম কহল গেল অছি 'হমৰ প্রযাস ৰহৈত অছি জে শান্তি ভাৱমে ৰহী, মনোৰল উচ্চ ৰঁহল ৰহয, সকাৰাত্মক সোচ ৰঁহল ৰহয, সুখক অভিলাষা নহি,সুৱিধাক পাছাঁ ভাগৰঁ স্বভাৱ নহ তৈযো শান্তি দূৰ অছি, ঈ কিএ অছি? ঈ ককৰাসঁ পূছু ? (পৃ ্ঠ : II /40)

এহনে প্রশ্ন কুৰুক্ষেত্রক মৈদানমে অর্জুনক মোনমে উঠল ৰহনি আ আগযো সভ মনুক্ষক অথৱা অধিকতৰ লোকক মোনমে ঈ প্রশ্ন উঠৈত ছৈক, তকৰ সমাধান গীতামে ভগৱান দ্বাৰা দেল জা চুকল অছি.

5.কহল গেল অছি জে অনুচিতক প্রতি ক্রোধ উৎপন্ন হোগছ. (পৃষ্ঠ : II / 30)

প্রশ্ন উঠৈত অছি জে অনুচিত কী অছি ?

কী হম জকৰা অনুচিত বুঁঝৈত ছী সৈহ অনুচিত অছি ?

ভ' সকৈত ছৈক, হম জকৰা অনুচিত বুঁঝৈত ছী সে ৰঁদ্যতোক লেল উচিত হোগ.

শাস্ত্রমে ত ক্রোধক কাৰণ কামনাক পূর্তিমে উৎপন্ন ৰাঁধাকেঁ কহল গেল অছি.

6. 𑒏𑒯𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒿𑒮𑒲 𑒏𑒩𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨𑒏𑒹𑓀 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒰𑒢𑒪𑒯𑒳𑒿 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑓀 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒨𑓁 𑒂𑒖𑒳𑒏 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑓀 𑒁𑒢𑒤𑒱𑒙 𑒣𑒥𑒻𑒞 𑒕𑒲 𑒂 𑒥𑒹𑒩𑒧𑒯𑒪 𑒁𑒮𑒯𑒖 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒂𑒥𑒱𑒿 𑒖𑒰𑒑𑒞 𑒕𑒲. (𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 : II / 26)

𑒏𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨𑒏𑒹𑓀 𑒬𑓂𑒩𑒹𑒭𑓂𑒚 𑒧𑒰𑒢𑒥 𑒂 𑒁𑒣𑒢𑒰𑒏𑒹𑓀 𑒁𑒢𑒤𑒱𑒙 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒁𑒮𑒯𑒖 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒨𑒥 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒋𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩𑒏 𑒫𑒱𑒩𑒼𑒡𑒲 𑒪𑒑𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱.

𑒁𑒮𑒯𑒖 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱𑒧𑒹 𑒁𑒨𑒥𑒰𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁 𑒱.

7. 𑒏𑒯𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒣𑒛𑓃𑒼𑒮𑒲 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒬𑒰𑒥𑒪𑒰 𑒙𑒹𑒧𑓂𑒣𑒴 𑒪𑒹𑒥' 𑒔𑒰𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒪, 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒥𑒹𑓀𑒏𑒮𑒿 𑒪𑒼𑒢 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒙𑒪𑒻 𑒞 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒣𑒩 𑒪𑒼𑒢 𑒪'𑒏' 𑒂𑒙𑒼 𑒩𑒱𑒏𑓂𑒬𑒰 𑒍𑒏𑒩𑒰 𑒠𑒱𑒨𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒌 𑒍𑒏𑒩 𑒅𑒣𑒨𑒼𑒑 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒂 𑒞𑒲𑒢 𑒧𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒢 𑒔𑒳𑒏𑒰 𑒠𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒴 𑒧𑒰𑒮   𑒥𑒰𑒠 𑒍 𑒪𑒼𑒢 𑒔𑒳𑒏𑒨𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒂𑒢𑒰𑒏𑒰𑒢𑒲 𑒏𑒩𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒪, 𑒍𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒛𑒙𑒪𑒱𑒌 𑒞𑒧𑒮𑒰𑒏' 𑒂𑒙𑒼 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒠𑒪𑒰𑒪𑒣𑒩 𑒪𑒑𑒰𑒏' 𑒔𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒁𑓀𑒞𑒞𑓁 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒋𑒏 𑒪𑒰𑒐𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒿𑒮𑒲 𑒪𑒼𑒢 𑒔𑒳𑒏𑒰𑒥' 𑒣𑒛𑓃𑒪. (𑒣𑒵𑒭𑓂𑒚 : II / 22-23)

𑒏𑒼𑒢 𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒄 𑒪𑒼𑒢 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒟𑒱𑒢 𑒮𑒹 𑒪𑒲𑒐𑒪 𑒢𑒯𑒱 𑒕𑒻𑒏, 𑒖𑒿 𑒬𑒰𑒮𑒏𑒲𑒨 𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒩𑓂𑒑𑒞 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒯𑒹𑒟𑒱𑒢 𑒞 𑒥𑒹𑓀𑒏𑒏 𑒢𑒱 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒮𑒰𑒩 𑒄 𑒁𑒢𑒳𑒔𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒞𑒹𑓀 𑒣𑒩𑒱𑒝𑒰𑒧 𑒧𑒢𑒼𑒢𑒳𑒏𑒴𑒪 𑒢𑒯𑒱𑒋 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒪𑒢𑒱.

𑒖𑒿 𑒑𑒻𑒩-𑒬𑒰𑒮𑒏𑒲𑒨 𑒨𑒼𑒖𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒪𑒼𑒢 𑒪𑒹𑒢𑒹 𑒯𑒹𑒟𑒱𑒢, 𑒞 𑒋𑒯𑒱𑒧 𑒫𑓂𑒨𑒫𑒮𑒰𑒨𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒁𑒞𑒱𑒩𑒱𑒏𑓂𑒞 𑒮𑒰𑒫𑒡𑒰𑒢𑒲, 𑒠𑒹𑒐-𑒩𑒹𑒐 𑒂 𑒢 𑒨𑓀𑒞𑓂𑒩𑒝𑒏 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏𑒞𑒰 𑒕𑒪𑒻 𑒖𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒦 𑒮𑒏𑒪 𑒯𑒹𑒞𑒢𑒱 !

জকৰা প্ৰতি সহানুভূতি ৰখৈত মদতি কেনখিন ঋা ও রিশ্বাসক ৰক্ষা নহি কেনকনি, ওকৰো ঋপন ক্ৰুত্যক ফন ভেষ্টিএ গেনৈ জে ও ফেৰ রিক্শা চনৰঁ' নাগন.

8. কহন গেন ঋছি জে রিদ্যাপতি সেরা সংস্থান, দৰভংগা পত্ৰকাৰিতাক ক্ষেত্ৰমে সেরাক নেন হমৰো নামক ঘোষণা কেনক,প্ৰেস রিজ্ঞপ্তি জাৰী ভেনৈ, সভ ঋখৰাঁৰমে সম্মানক নেন চযনিত নোক সরঁহক নাম ছপনৈ, তকৰ রাঁদ ঋধ্যক্ষ মহোদয কহনখিন জে সম্মানক সূচীসঁ জঁ শৰদিংন্দু চৌধৰীক নাম নহি হটাওন জাএত ত হম জহৰ খা নের্ঁ ঋা হাৰিক' সচির মহোদয দ্বাৰা নাম রাপস ন' নেন গেন. (পৃষ্ঠ : I / 31-32)

এহি কথ্যপৰ জখন রিচাৰ কৰৈছী ত প্ৰশ্ন উঠৈএ জে রিনা ঋধ্যক্ষক সহমতিসঁ সম্মানক সূচী কোনা ঋখৰাঁৰমে প্ৰকাশিত ভ' গেনৈ.

দোসৰ প্ৰশ্ন উঠৈএ জে ঋধ্যক্ষ মহোদয জে মৈথিনীক একটা প্ৰতিষ্ঠিত ব্যক্তি ছনাহ সে এহন রাঁত কিএ কহনখিন জে হম জহৰ খা নের্ঁ !

নগৈত ঋছি জে তথ্য ঋা সত্য কিছু দোসৰ ছন হেতৈ জ প্ৰকাশমে নহি এনৈ.

9.কহন গেন ঋছি জে পুৰস্কাৰ ঋা সম্মানক নোভমে এহনো নোক শামিন ভ' গেনাহ জিনকা যোগ্যতাক ঋাগাঁ সাহিত্য ঋকাদমী পুৰস্কাৰ তুচ্ছ ঋছি.(পৃষ্ঠ:I /56-57)

স্বনৈঠী দেরতো সভ ভারক ঋর্থাত সম্মানক ভূখন হোগত ছথি, তেঁ যোগ্য র্যক্তিকেঁ একৰ নোভ হোযৰ্ঁ ঋনুঠিত নহি কহনে জা সকৈছ, পৰন্তু এ্র ত ঋতিশযোক্তি নগৈছ জে পুৰস্কাৰ ৰ সম্মান নহি ভেষ্টৰাঁক কাৰণেঁ ও মৈথিনী ৰঁজনাগ ছোড়ি দেননি ঋা কহনে ভেন ঘুৰথি 'মৈথিনী ৰঁএ্রমানো কী ভাষা হৈ !'

10. ধার্মিক পত্রিকা 'কামাখ্যা সন্দেশ'ক তীনষ্টা ঋংকক ছপাগ ঋাদিক ঋঠ তীস হজাৰ নহি ভেষ্টনেনি. (পৃষ্ঠ : I /59)

পহিনে ঋংকক ৰঁকাযাক ৰাঁদ সাৰধান হোযৰ্ঁ ঋাৰশ্যক ছনেনি. তীন ঋংক তক ৰঁকাযা ৰহৰাঁমে র্যৰস্থাপকীয ঋসাৰধানীকেঁ স্বীকাৰ কৰৰাঁক চাহী.

ৰঁকাযাক ৰসূনী হেতু দোসৰ র্যক্তিক মাধ্যমসঁ নহি, সম্বঁধিত র্যক্তিসঁ প্রত্যক্ষ পত্রাচাৰ কৰৰাঁক প্রক্রিযাক ঋনদেখী ভেন.

11. একষ্টা সাহিত্যকাৰসঁ (জে সাহিত্য ঋকাদমী পুৰস্কা প্রাপ্ত ছথি) একষ্টা পোথীক প্রকাশনমে 1675 ষ্টাকা প্রাপ্ত নহি ভেননি. (পৃষ্ঠ : I /61)

দোসৰ র্যক্তি দ্বাৰা কহৰঁযৰাঁক স্থানপৰ জঁ স্বযং ন্নকাসঁ পত্রাচাৰ কএনে গেনে ৰহিতনি ত হমৰা নৈ নগৈএ জে সমাধান নৈ ভেন ৰহিতনি,

ৰঁকাযা ৰহৰাঁক ঋানো কিছু উদাহৰণ সভমে গএহ নগৈত ঋছি জে র্যৰসাযক কিছু নিযমক পানেন নহি ভেনোসঁ পৰিণাম ঋপ্রিয ভেন.

12. মৈথিলী অকাদমীমে একটা বিশেষাংকক প্রকাশনক সময দূটা প্রিয লোকক কম্প্রাপৰ সম্পাদনক কাজ দেখলনি লেকিন নে নাম ভেলনি নে উচিত পাৰিশ্রমিক ভেটলনি. (পৃষ্ঠ : III /12)

সংস্থাক কাজমে মৌখিক নহি, লিখিত সভ কিছু হোএ ছৈ, অকাদমী পত্রিকাক সম্পাদনক কাজ বিনা কোনো অধিকাৰীক আদেশপৰ কৰবাঁক পৰিণাম জে ভ' সকৈত ছৈক সৈহ ভেলনি.কোনো কর্মচাৰীক ব্যক্তিগত অনুৰোধক সৰকা ী কাজমে কী মহত্ব ভ' সকৈত ছনি ! 280 ৰু.কে চেক ভ' সকৈএ মার্গ ব্যযক নামপৰ দ' দেল গেল হেতনি.

13.একটা প্রাধ্যাপক মৈথিলী বিভাগ হেত্তু 5000 ৰু. কে পোথী ল'ক' বিল পৰ ৰাশি পাৰতীক ৰূপমে হুনক হস্তাক্ষৰ ল'ক' গেলখিন ও কহিক' জে তুৰত ৰাশি পঠা দেৱ, মুদা বিসৰি গেলখিন. (পৃষ্ঠ : III /39)

এতেক উচ্চ পদপৰ আসীন ব্যক্তিস ৰসূলী নহি ভেলনি ে আশ্চর্যজনক বাঁত নহৈত অছি. পন্দ্রহ সাল বাঁদ ভেঁট ভেলাপৰ স্মৰণ কৰৌলাক বাঁদো ৰাশি নহি প্রাপ্ত ভেলননি . হোএত অছি জে হুনকাসঁ লগাতাৰ পত্রাচাৰ কযল গেল ৰহিতনি ত ও অৱঁশ্রে পঠা দেনে ৰহিতখিন. ভ' সকৈ ছৈ দূ বেঁৰ অথরা তী বেঁৰ পত্রাচাৰ কৰয পড়িতনি.

একে তৰহক গলতী বেঁৰ-বেঁৰ কযল গেল আ তেঁ আনো কয ঠাম বঁকাযা ৰাশি বঁচৈত চল গেলনি. (III /25)

পহিনে ৰেঁৰ ৰঁকাযাক শ্বন্বভৰ্যঁ শ্বাগাঁ ৰঁঠনে ৰহিতথি ত ৰঁকাযা এতেক নহি ৰঁঠনে ৰহিতনি.

14. কহৈত চ্চথি : নেখন কানমে জিনকাপৰ হমৰ কনম চনৈত শ্বচ্চি ন্দনক শ্যাম পঙ্কপৰ কেন্দ্রিত শ্বৰশ্য ৰহৈত শ্বচ্চি মৃদা ন্দনকা শ্বপমানিত কৰৰাঁক চেধ্ষ্টা কথমপি নহি.হম মৃদ্দা শ্বাধাৰিত ৰিৰোধ কৰৈত চ্চিযনি চাহে কিযো হোথি. জীৰিত চ্চথি তিনকৰ মোচ,ৰ্যৱহাৰ-ৰ্যসনপৰ শ্বৰশ্য নীখন জযৰাঁক চাহী জাহিসঁ ও শ্বপন শ্বেত শ্বা শ্যাম প্লন্ূ পঙ্ক শ্বপন শ্বাঁখিএ দেখি মকথি শ্বা শ্বন্তিমো মমযমে মন্মার্গক শ্বন্শৰণ ক' মকথি. (পৃধ্ঠ : III / 8)

শ্যাম পঙ্ক ভেনে ৰাতি, শ্বন্ধাৰ, নিম্নমে চনে জাযৰঁ, মৃতি ৰহৰঁ. জঁ মমযপৰ পত্রাচাৰ দ্বাৰা শ্বথৰা ৰ্যক্তিগত মংপৰ্ক দ্বাৰা শ্বপন ্ৰিয গ্রাহক মাহিত্যকাৰ নোকনিকেঁ জগৌনে ৰহিতথি ত কো ো মাহিত্যকাৰ-গ্রাহকমঁ শিকাযত নহি ৰহিতনি.

নেখক শ্বপনাকেঁ পত্রকাৰ মানৈত চ্চথি, পত্রকাৰক কাজ হোগচ্চ নোককেঁ মমযপৰ জগযৰাঁক. যদি স্বযং মমযপৰ শ্বপন চূককৰ্তা মাহিত্যকাৰ-গ্রাহক নোকনিকেঁ শ্বপন প্রভাৰী পত্রাচাৰ ্ৰাৰা জগৌনে ৰহিতথি ত শ্বপনো হানিমঁ ৰঁচি জৈতথি শ্বা ন্দনকো নোকনিকেঁ একগ্টা কনংকমঁ ৰঁচা নীতথি.

কয ৰঁৰখক ৰাঁদ এহি ৰাঁতকেঁ প্রকাশমে শ্বনৰাঁক মতনৰঁ ভেনে মংখ ফূকিক' নোককেঁ জগাযৰঁ. জঁ এখনো কিনকো নিম্ন নহি

ঠুঁঠেনি ত মান' পড়তনি জে পঠিনা কোনো জন্মমে হিনকা নোকনিসঁ কিছু ক��্জ নেনে ছন হেথিন জে ঠুকা দেননি !

-সংপর্ক-8789616115

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১২.অজিত কুমাৰ ঝা- 'সময-সান' কেঁ প্রকাশিত: শৰদিন্দুজ ক সংপাদন ও সংপাদকীয

ঋজিত কুমাৰ ঝা

'সময-সান' কেঁ ঋকানৈত: শৰদিন্দুজীক সংপাদন ও সংপাদকীয

মৈথিনীক দ্বৈমাসিক পত্রিকা 'সময-সান' কেৰ জূন-জুনাঈ 2004 ঋংক মে প্রতিক্রিয়া স্তংভ মে ' একটা ডপৰাগ: সংপাদকক নাম' ছপন ছন। ডপৰাগ এতবঁহি ছন জে ওহি নেখক কেৰ কোনো একটা কথা কেঁ ঋহি পত্রিকা মে স্থান নহি ভেটনে ছনৌ। নেখক কেঁ ওহি কথাক ভরিষ্যক চিন্তা ছননি। খৈৰ কিছু হদ তক স্বাভারিকো ছৈক ঈ চিন্তা কিএক ত' জাহি নে কেঁ স্থান নহি ভেটৈত ছৈক ওকৰা নৌটাৰঁয কেৰ প্রথা নহি ঋছি। খৈৰ পুনঃ ওহি ডপৰাগ দিস ঋারী জে কি পূৰা এক পৃষ্ঠক ছন ঋা ঋগিনা পন্না মে সংপাদক জী ঋর্থাৎ শ্রী শৰদিন্দু চৌধৰী জী কেৰ জরারঁ ছননি। ওহি মে সঁ কিছু পাঁতী ডদ্ধৃত কৰয চাহবঁ:

'ঋপনেক ডপৰাগ হমৰা প্রেৰিত এৱং ডৎসাহিত কযনেক ঋছি মুদা হমৰ কিছু রিরশতা সেহো ঋছি।..............

দোসৰ বাঁত ঈ জে 'সময-সান' সাহিত্যিক পত্রিকা নহি িক মে একৰ মুখপৃষ্ঠে কহৈত ঋছি। তথাপি ঋপনে নোকনিক একৰা

প্রতি অগাধ প্রেম অছি জে প্রেমরস উপৰাগ দৈত ছী। উপৰাগ হমৰা নীক নগৈত অছি তেঁ একৰা হম সার্বজনিক ক' ৰহন ছী।

মৈথিনীক নেখক-প্রাধ্যাপক সর্বজ্ঞ, সর্বগুণ সম্ ন্ন এবং সর্বকানিক হোগত ছথি আ প্রায: তেঁ সভঠামক আসন স্বনভ প্রাপ্ত করয চাহৈত ছথি। মুদা পত্রকারিতা একটা এহন রিধা ছৈক জাহি মে বঁড় ত্যাগ তপস্যা আ উপেক্ষা ভেটৈত ছৈক। এহী কারণে প্রাধ্যাপক প্রবর নোকনি সাহিত্যকার, নেখক তঁ হ যবাঁক সুখ পোসৈত ছথি মুদা অপনে বঁনে পত্রিকা চনযবাঁক সাহস নহি ক' পবৈত ছথি। অতিথি সংপাদক বঁনি সত্কোর পাবি গন্নদ্ ৰহৈত ছথি। এক্ৃ সবঁ পৰ সোচী যে আগ্রহ। অপনেক কথাক মাদে কি কহী - অপনে নোকনিক কথা সঁ মৈথিনী কতেক সশক্ত ভেন অছি যে কি কথাক গতিহাস নহি কহৈত অছি?'

রাস্তর মে কোনো পত্রিকাক সংপাদন বঁড় খুরুহ ার্য থিক ও্ৃ মে মৈথিনীক। হমৰা পাস কোনো আঁকড়া ত' নহি অছি মু া জতেক বুঁঝবাঁ মে অবৈত অছি তাহি কেঁ আধাৰ পৰ কহি সকৈত ছী জে মৈথিনী মে কথা, কবিতা, গীত, গজন, নাটক এবং আনেখ কেৰ পোথী ত' ধুৰম্মাৰ ছপি ৰহন অছি মুদা পত্রিকা আঁগুৰে পৰ গনয নাযক। মৈথিনী পত্রিকা সবঁ রিশেষ ৰূপ সঁ অল্প জীরী হোগত অছি। পাঠক কেৰ সংখ্যা নগভগ নগণ্য কহন জা । ওহি সঁ বেঁসী সংখ্যা নেখক কেৰ ৰহৈত অছি। পত্রিকা ছপৈত ত' অছি মুদা রিঁকাগত নহি অছি। এহন মে আখিৰ কোনা কোনো পত্রিকা দীর্ঘ জীরী হোযত? অপন সংতুষ্টি হেতু অপন পোথী ত' নোগ বিঁনহৈতে ছথি মুদা পত্রিকা কোনা বিঁনহন জাও। সং নী

मे देखैक आ लोग पढ़ि लेताह सेहो नहि होगत ठैक। जौं संभव होगतैक त' एकटा सर्वे करबा क' देखबाक चाही ज भारतवर्ष मे मैथिलीक कतेक प्राध्यापक छथि आ छोटे छिन सँ ल' क' नामी गिरामी कतेक लेखक मैथिली कें क्षेत्र ◌ कार्य क' रहल छथि? अहि सँ गएह जानकारी प्राप्त करबाक अछि जे कि अपन सबहक कोनो भी मैथिली पत्रिका केर ओतेक प्रति बिकागतो ठैक कि? नगण्य ही सही किछु त' विशुद्ध ◌ूप सँ पाठको केर संख्या हेतैक? हमर कहबाक तात्पर्य गएह अ ◌ि जे पत्रिकाक संपादन निश्चित रूप सँ बड्ड कठिन कार्य अछि आ अहि कठिन कार्य कें तन्मयता सँ करैत रहलनि हँ श्री शरदिन्दु चौधरी जी। एहन नहि जे ओ अपन पोथी नहि लिखलनि।

हिनकर प्रकाशित पोथी केर नाम छन्हि ' जँ हम जनितहुँ' , बड़ अजगुत देखल, गोबरगणेश आ करिया कक्काक कोरामिन' । बस व्यंग्य संग्रह " करिया कक्काक कोरामिन' हमरा ◌ढ़बाक अवसर भेटल। श्री शरदिन्दु चौधरी जी सन् 1981 सँ निरन्तर पत्रकारिता क्षेत्र सँ जुड़ल छथि। 'मिथिला मिहिर' लेल कार्य कयलनि एवं ओहि कें पश्चात हिन्दी दैनिक ' आर्यावर्त ' मे फीचर ◌ंपादक कें रूप मे कार्य कयलनि। एखनधरि लगभग बीसटा सँ बेसी स्मारिकाक संपादन कयलनि अछि। गुवाहाटीक मिथिला सांस्कृतिक समन्वय समितिक पत्रिका ' पूर्वोत्तर मैथिल ' केर संपादन सँ जुड़ल रहलाह। आजुक चर्चाक हमर मुख्य विषय अछि मैथिली त्रैमासिक पत्रिका ' समय-साल ' जकर संपादक छलथि श् ◌ी शरदिन्दु चौधरी जी। एक तरहें कहल जाय त' संपादन कला हिनका विरासत मे भेटल छन्हि। 10 फरवरी 2000 कें मैथिली

ত্রৈমাসিক পত্রিকা "সময-সান' কেৰ পহিল অংক কেৰ প্রকাশন কেৰ সাথ মৈথিলী পত্ৰকাৰিতা মে একটা ন'ৱঁ অধ্যায ৢড়ি গেল ছল। সন্ 2003 সঁ ল' ক' 2008 ধৰি অহি পত্রিকাক হম নিযমিত পাঠক ছলহুঁ। প্রতিক্রিযা, সংপাদকীয, যত্র-তত্র-সর্বত্র, সমসামযিক, খেল, সিনেমা, পোথী পৰিচয এরং স তৰীয আলেখ সৱঁ অহি পত্রিকাক মুখ্য আকর্ষণ ছল। মৈথিলী মে সামাজিক এরং ৰাজনৈতিক চেতনাক সংৱাহক ছল ও পত্রিকা। এহন নহি ছৈক জে অহি পত্রিকা মে হমৰা সৱঁ কিছু নীঁকে বুঁঝায মুদা তখন গহো সহী ছৈক জে নীঁক ৰেঁজায কিনকো ব্যক্তিগত সোচ হোগত ছৈক। জে হমৰা নীঁক নগৈত অছি সে সৱঁকে নীঁক নগতন আ জে হমৰা ৰেঁজায নগৈত অছি সে সৱঁকেঁ ৰেঁজায নগতন সে ত' সংভৱ নহি ছৈক। মুদা এত্তহ হম অপনা নজৰি মে জে নীঁক বুঁঝাযল তকৰা নীঁক কহৱঁ আ জে ৰেঁজায বুঁঝ যল তকৰা ৰেঁজায কহৱঁ। রিভিন্ন তৰহক কথা-কহানী, গীত-গজল, সমসামযিক রিষয পৰ আলেখ আ সংপাদকীয অদ্ভুত লাগল। তখন ৰাজনীতিক ৰূপ সঁ একটা পার্টী কেৰ প্রতি ৢকার সেহো বুঁঝাযল। প্রতিক্রিযা মে কিছু অহি রিষয পৰ পত্র সেহো সময-সময পৰ অভৰল। হম 'সময-সান' কেঁ মাত্র সামাজিক এরং ৰাজনৈতিক চেতনাক সংৱাহকেটা নহি মুদা একটা পাৰিৰাৰিক পত্রিকা সেহো বুঁঝৈত ছী আ হমৰা খ্যাল সঁ এহন পত্রিকা মে নিধোখ ভ' ক' অশ্লীল ছৰি ত' ৰহিতে ছল মুদা অংতিম পৃষ্ঠক আলেখ সেহো অশ্লীলতা সঁ ভৰল ৰহৈত ছল। 'নতিকা' সংভৱতঃ ছদ্ম নাম ৰহল হোযত জাহি নাম সঁ ও আলেখ অৱৈত ছল। ও আম পাঠক কেৰ পসন্দ ছল আ কি এহি তৰহক নিযমিত স্তংভ কোনো মজবূৰীরশ ছল সে নহি জানি। হমৰা খ্যাল সঁ এহন

सामग्री एवं छवि अछि पत्रिकाक मान-सम्मान केर अ ्रूप नहि छल। ओना नीक अथवा खराब ग्र किनको भी व्यक्तिगत सोच होइत छैक।

संपादकीय निसंदेह समसामयिक विषय पर लिखल लिखल अछि। संबंधित व्यक्ति के ठेस त' पहुँचल हेतनि मुदा एकटा संपादक जौं उचित बात के लिखल भ' क' नहि लिखता त' फेर केहन पत्रकारिता? जहाँ मैथिली पत्रिका के अल्प जीवी होयबाक श्राप छैक ओतह लगातार चौदह वर्ष धरि 'समय-साल' केर ्रकाशन बिना लगन आ मेहनत केर कोना संभव होइत? ��हि श्रेष्ठ काज लेल हिनक जतेक प्रशंसा कयल जाय से थोड़बे ोयत। विभिन्न अवसर पर विभिन्न विषय सँ संबंधित हिनकर संपादकीय केर किछु अंश बानगी के रूप मे अपने सबहक समक्ष प्रस्तुत क' रहल छी आ आशा करैत छी जे विविध विषय पर हिनक बेबाक टिप्पणी ह्रदय के संधृत अवश्य क' देत।

साहित्य अकादेमी पुरस्कार सभ बेर किछु तीत, किछु मीठ बात ल' क' अबैए मुदा अहि बेरक पुरस्कारक क्रम मे जे बात सभ सोझाँ आयल अछि से स्पष्ट क' देलक अछि जे पुरस्कारक प्रतिस्पर्धी सँ ल' क' निर्णायक मंडलक सदस्य लोकनि तक एके रंग मे रंगल सियार छथि जे सोझे डेगे चलिये ने सकैत छथि।

फरवरी-मार्च 2003

प्रायः क्रिकेट छोड़ि आन कोनो क्षेत्र नहि अछि जाहि मे करम म सँ पहिने देबाक एहन अङ्काक्षन घोषणा होइत हो। लाख टाका

कँे के पूछय करोड़क करोड़ भारतक विभिन्न कम्पनी आ सरकार देबाक घोषणा पहिने क' देने छल। परिणाम ई भेल जे निर्णायक मैच मे रैखी खेलाड़ी गेन्द नहि देखि करोड़ोक राशि देखय लागल छलाह मुदा जखन सपना टुटैलनि तँ गेन्द विकेट उखाड़ि लेने छलनि आ ओ लोकनि अपन भावेँ समेटि भारतीय दर्शकक अन्यगुंज 'कम आन गंडिया' सुनि विँन कप लेने वापस आबि गेलाह।

अप्रैल-मइ 2003

जहिया-जहिया जनता जागल अछि तहिया-तहिया सरकार उ टैल-पलटैल अछि, प्रशासन नतमस्तक भेल अछि। सामाजिक परिवेश मे राजनीतिक गुंडागर्दीक विरोध मे जावत स्वयं जनता ठाढ़ हि होयत तावत अहिना लाठी पर तेल पियबैत सरकार पर रैसल एहन-एहन नेता जनता कँे अपन सुख-सुविधा जुटैबाक ेल ढेंगबैत रहत आ शासन पर रौबि फहैत रहत।

जून-जुलाइ 2003

बिहार मे नेताक कमी नहि, अभिनेताक कमी नहि, ठि ि्मेक आ अभियंताक कमी नहि, बुद्धिजीवी महंथक कमी नहि अ ि। मुदा करोड़ो लोकक बीच मे मनुष्यक कमी भ' गेल अछि जे अपन मातृभूमि, जन्मभूमिक विषय मे सोचि सकय, किछु क' सकय, ओकर रक्षा क' सकय।

अक्टूबर-नवम्बर 2003

ঞ কোনো ন'ৱঁ ঘটনা নহি অছি জাহি মে বিঁহাৰীক সভ তৰহেঁ মান-মর্দন ভেল অছি, ক্ষতি ভেল অছি, বিঁহাৰী লোকক ৱঁ িদান ভেল অছি। জঁ বিঁহাৰ সৰকাৰ অপন নাগৰিকক সুৰক্ষা অপন দেশ মে কৰযবাঁক লেল সক্ষম নহি ভ' সকত, বিঁহাৰী অস্মিতাক ক্ষা নহি ক' সকত, অপন যুৱা সদস্তিক মান-অপমানক অনুভৱ নহি ক' সকত তঁ অহি সঁ ধ্খদ বিষয কী ভ' সকৈছ?

দিসম্বৰ-জনৱৰী 2003-04

ধ্যান দেৱাঁক বাঁত ঞ থিক জে জে নেতা লোকনি পাঁচ বর্ষ ধৰি জাতিবাদ, সম্প্রদায, হিঁসা, ভ্রষ্টাচাৰ, বংশবাদ আদিক বিৰুদ্ধ বিষৱমন কৰৈত নীতি, সিদ্ধাংত, লোকাচাৰ, বিচাৰক ৱঁ ত এৱং সমাজ সেৱা অপনা কেঁ সর্বশ্রেষ্ঠ ঘোষিত কৰৈত ছলাহ সে চুনাৱক দেহৰি ৰ অৱিঁতহি দেশ, সমাজ, ক্ষেত্রক মান-সম্মানক পৰৱাহি কযনে বিঁনা দল বঁদনে সঁ ন' ক' সভ তৰহক ছল-ছ ্ম অপনা নীতি-সিদ্ধাংত কেঁ ত্যাগি বিজয শ্রী পযবাঁ লেল উতা ুন ছথি।

অপ্রৈল-মগ 2004

অপন ভাষিক পৰিচিতি বঁনল ৰহয তাহি হেতু হমৰা লোকনি কনিকোঁ চিন্তিত নহি ৰহলহুঁ, আৱোঁ নহি ছী। পৰিণাম সভকেঁ বুঁঝল অছি। মিথিলাঞ্চৰ লুপ্ত ভ' গেল আ সভ নিশ্চিংত ছী। মৈথিলীক সাহিত্যকাৰগণ, প্রধ্যাপক লোকনি, শিক্ষক লোকনি অথৱা ঞ কহী জে মৈথিলী লেখন সঁ জুড়ল সমাজ মাত্র সাহিত্য অকাদেমী, মৈথিলী অকাদেমী, ভাৰতীয ভাষা সংস্থান আ অন্য

মৈথিলী সংস্থা দিস চকভার্ডৰ দৈত নিশ্চিংত ভ' জাগত অছি।

....

মৈথিলী ৱেঁৰ-ৱেঁৰ জে সংকষ্ট মে পড়ৈত অছি, সীতা জঁকা কহিযো অপহৃত হোগত অছি তঁ কহিযো ৱঁনৱাস ভোগৈত অছি তকৰ মূল কাৰণ ও অছি জে মৈথিলী ভাষী অপন মৈথিলী কেঁ হৃদয সঁ নগা ক' ৰখৱাঁ মে অক্ষম ৰহল অছি, নাভ নেৱাঁ লেল একৰ উপযোগ কযনক অছি, একৰ পৰিচিতি সঁ অপন পৰিচিতি ৱঁনযৱাঁক প্ৰযাস নহি কযনক অছি।

অপ্ৰৈল-মগ 2006

সৱান উঠৈত অছি জে সৰকাৰ ৱেঁৰ-ৱেঁৰ এহি আৰক্ষণেক মামিলা ন' ক' দেশোদ্ধাৰক প্ৰযত্নে কিএক কৰয চাহৈত অছি? জাতিহীন, ৱর্গহীন আ ধর্মনিৰপেক্ষতাক অমূল পৰ চলনিহাৰি নেতা লোকনি কিএক সাৰ্বজনিক সংস্থান মে জাতিক আধাৰ পৰ নামাংকন অথৱা নোকৰীক পঠা ৱঁষ্টৱাঁক লেল উতাৱন ৰহৈত ছথি। আজুক স্পৰ্ধাত্মেক যুগ মে ৱিকাসক একেষ্টা মাৰ্গ সুৰক্ষিত ছৈক - মেধা শক্তিক সম্মান। আ জঁ যে ন ি কযল জাযত তঁ ও শক্তি নকাৰাত্মেক পথক অনুসৰণ কৰত আ পৰিণাম হোযত হিঁসা, অশাংতি আ কানূনক উলংঘন ।

জূন-জুনাও 2006

ৱিকাসক আড় মে প্ৰকৃতি সঁ ছেড়ছাড় কৰৱাঁক কাৰণে আগ ৱৰ্ষা ঋতু অপন চক্ৰ ৱঁদনি ৰহল অছি, পানি পাতালোন্মুখী ভ' গেল অছি, জংগল আ পহাড় অপন প্ৰকৃতি, প্ৰকৃতি আ স্বৰূপ ্যাগি

ৰহল আছি, সূর্য অপন তাপ মে বৃদ্ধি কয়লক আছি তথা ভূমি অ ন উর্বৰতা কেঁ গমৌলে জা ৰহল আছি।

অপ্রৈল-মঙ 2007

আৰ্ব প্রশ্ন উঠৈত আছি জে জাহি দেশক ৰাষ্ট্রপতি মহিলা হোঅয়, প্রধানমংত্রী-মুখ্যমংত্রী সহিত অনেক পদ কেঁ ম িলা সুশোভিত কৰয তাহি দেশক যুৱতী সামাজিক-পাৰিৱাৰ ক জীৱন প্রাৰংভ কৰৱাঁক পহিলে অপনা কেঁ মাত্র একটা ৱস্তু ক ৰূপ মে ঠাঢ় পাৰঁয তাহিঠাম এ দংভ ভৰৱ জে নাৰীক উত্কৰ্ষ চৰমোত্কৰ্ষ পৰ আছি, নাৰী শক্তি অলৌকিক ৰূপ মে প্রতিবিঁম্বিত ভ' ৰহল আছি - কতেক হাস্যাস্পদ লগৈত আছি।

অগস্ত-সিতম্বৰ 2007

- সংপৰ্ক-9472834926

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৩.অশোক- শৰদিন্দু জী

অশোক

শৰদিন্দু জী

রর্ষ ১৯৫৭ ঈ. কে গপ ছী। শৰদিন্দু জী ওহি সময মিথিনা ম হিৰ মে উপসম্পাদক ৰহথি। হম একটা কথা মি. মি. মে প্রকাশন নেন পঠৌনে ৰহী। শৰদিন্দু জী কহনে ৰহথি জে ও কথা ছপি ৰহন অছি। মুদা ও কথা হমৰা ভীতৰ এখন চনিএ ৰহন ছন। নগৈত ৰহয জে কথাক অন্ত ঠীক নহি ভেন অছি। ওহি মে হম চাৰি-পাঁচ পাঁতী আৰ জোড়ৰাঁক নির্ণয নেনহুঁ। এক দিন হম ও পাঁতী সভ নীখি কই মিথিনা মিহিৰ কার্যানয পহুঁচনহুঁ। শৰদিন্দু জী রৈসন ৰহথি। হুনকা কহনিযনি তই ও কনেকান নেন গ্রম ভই গেনা। কহনেনি জে, 'আৰঁ তই পূৰা অংকক প্রূফ ফাগনন ভই গেন অছি। ছপৈ নেন চন গেন অছি।' হম ফেৰ হুনকাসঁ কোনো উপায নিকানরাঁক অনুৰোধ কে��হুঁ। জঁ কোনো গুংজাগশ োগ তই দেখিঅউ। ও কনেকান সোচনেনি আ কহনেনি, 'ঠীক ছৈ। চনূ প্রেসমে নীঁচা। জঁ ছপরাঁক প্রক্রিযা শুৰু নহি ভেন হেতৈ তই ওহীঠাম করেক্শন কই দেরৈঁ।' হম সভ নীচামে প্রেসমে গেনহুঁ। রঁড়কা-রঁড়কা মশীন সভ ৰহৈ। ঘৰ্ৰ-ঘৰ্ৰ আৱাঁজ ভই ৰহন না। ককৰো আৱাঁজ সুনরাঁমে দিক্কত হোগত ৰহৈ। ওহী রীচমে ও কোনো কর্মচাৰী সঁ রাঁত কই দেখনাহা প্রূফ কে কাগজ হমৰা আনি কই দেননি। দেখনহুঁ প্রূফ মে সংশোধনক হিসারঁসঁ কম্পোজৰ দ্বাৰা

কৰেক্শন সেহো ভ২ চুকন ছৈক। ছপৰাঁক প্ৰক্ৰিযামে আৰ্ঁ অগিনা কাজ বাঁকী ৰহৈ। হম ওহীঠাম ঠাঢ়ে-ঠাঢ় কথ ক অন্তমে পাঁচ-ছহগ্টা পাঁতী জোড়নহুঁ। কম্প্রোজৰ নগনে কম্প্রোজ কেননি। শৰদিন্দুজী প্ৰূফ দেখি ক২ ও.কে. কেননি। ও কথা ৰহয 'নঠনিযাঁ', জে মিথিনা মিহিৰমে এহি প্ৰকাৰেঁ প্ৰকাশিত ভেন। শৰদিন্দু জী সঁ এহি ঘটনাক পূৰ্বেসঁ পৰিচয-পাত ৰহয। হমৰা হুনকৰ সানিধ্য আ বাঁত-বিচাৰ নীক নগৈত ৰহয। ও এক পত্ৰকাৰ কে ৰূপমে সাঁচ-সাঁচ বাঁত কহবাঁক আ নিখবাঁক পক্ষপাতী ৰহথি। ককৰো ঠকুৰসুহাতী কৰবঁ, জেনা ও সিখনহি নহি ছথি। সোঝ-সোঝ, সাঁচ-সাঁচ গপ বাঁজবঁ হুনকা পসিন্ন ছনি। এহি কাৰণ ও বঁহুধা বিভিন্ন নোকক দ্বাৰা নিন্দা-আনোচনা স্বনৈত ৰহনা আ সহৈত ৰহনা অছি। কতেক নোক হুনকাসঁ দূৰী বঁনা নৈত ৰহন। মুদা শৰদিন্দু জী ছথি জে বাঁত হুনকা অনসোঁহাত নগৈত ছনি, তেকৰা ও ব্যক্ত কৰৈত ৰহৈত ছথি।

বাঁদ কে সমযমে ও গণ্ডিযন নেশন সঁগ নিকনৈত আৰ্যাবৰ্ত দৈনিক অখবাঁৰ আ মিথিনা মিহিৰ মে সেহো কাজ কেননি। মিথিনা মিহিৰ মে ও অন্ত ধৰি ৰহথি। ওকৰ বঁন্দ হেবাঁক কাৰণ সভসঁ খুন্ন ছন । অন্ততঃ হুনকৰ নোকৰী সেহো এহি ক্ৰমমে ছুটি গেননি। বস্তুতঃ হুনকা সঁগ মৈথিনী সাহিত্য, ওকৰ বিকাসমে যোগদানক ীবিত গতিহাস আ ব্যক্তিক ৰূপমে স্পষ্টবাদিতাক বিৰাসত ছননি। এহ বাঁত কে ও কহিযো নে বিঁসবনা। মৈথিনী সাহিত্যমে সাহিত্যকাৰক বঁহত কম পৰিবাৰমে দোসৰ পীঢ়ীক নোক সহজ ৰূপমে ওহি বিৰাসত পৰ গৌৰব-বোঁধ কৰৈত, ওকৰা সম্হাৰি ক২ ৰখবাঁক নেন আ আগূ বঁঢ়েবাঁক নেন প্ৰতিবঁদ্ধ ৰহনা। শৰদিন্দু জী এহন ব্যক্তি ছথি জে নহি কেবন ওকৰা সম্হাৰি ক২ ৰখননি অপিতু

মনোযোগসঁ ওকৰা র্যাপক রঁনেরাঁক নেন সচেষ্ট ৰহনা অছি। শেখৰ প্রকাশন ওকৰ প্রতিফন ছী। মৌথিনী মে ভ্র এক ◌িৰন উদাহৰণ থিক জে অপন পিতা স্বধাংশ্ব 'শেখৰ' চৌধৰীক ◌াদ এক স্বযোগ্য প্বত্র ৰূপমে শৰদিন্দু জী সময কে চিন্হৈত, মৌথিনীক প্রযোজন কে গমৈত তদন্ব্সাৰ কাজ কৰরাঁক নেন অপনা কে মোঁকি দেননি। হনকৰ আর্থিক স্থিতি স্বদৃঢ় নহি ৰহনি। রঁহতো অভার সভ ৰহনি মুদা রিঁনা কোনো সমঝৌতা কে ও পৰিরাৰক ভৰণ-পোষণ সঁগ মৌথিনীক কাজমে নগাতাৰ নাগন ছথি। সে সভ অপন শর্ত পৰ।

শেখৰ প্রকাশন নামসঁ ও পটনামে মৌথিনী পোথীক দোকান সেহো খোনননি স্টেশন নগ। এহি র্যরসাযমে ও সম্পূর্ণ নিষ্ ◌াক সঁগ নাগন ছথি। পোথী সভক প্রকাশন কেননি। রিভিন্ন প্রকাশক সভক পোথী কে রিক্রী কেননি। জখন যূ.পী.এস.সী. আ রী.পী.এস.সী. মে মৌথিনী সাহিত্য সম্মিনিত ভেন **ই** ওকৰ সিনেরঁস কে অন্বসাৰ পোথী সভ প্রতিযোগী ছাত্র সভ কে উপনব্ধ কৰৌননি। সিনেরঁসক হিসারঁসঁ পোথী সভ নিখরাঁ ক**ই** রা সম্পাদিত কৰা ক**ই** ওকৰ প্রকাশন কেননি। জে পোথী 'আর্উট আফ প্রিংট' ভ**ই** গেন ছন, ওকৰ ফোটো কাপী রঁনা কে ছাত্র সভ কে উপনব্ধ কৰৌননি। কতেকো ছাত্র সভ কে উপযোগী স্বঝাও সভ দ**ই** অথরা মার্গদর্শন ক**ই** পৰীক্ষামে সফন হেরাঁমে মদতি কেননি। এহন কিছু ছাত্র সভ কেঁ হম হনকা এহি নেন অপূর্র সম্মান দৈত দেখনে ছী।

শৰদিন্দু জী মৌথিনী সঁ জড়ন সৰকাৰী আ গৌৰসৰকাৰী সঁ ◌্থা সভক অননৌর্টন রাঁত সভ পৰ র্যরস্থা সম্বন্ধী ৎপ্রৱঁন্ধ সভ পৰ সদৈৰ নিখৈত ৰহনা অছি। সে চাহে সাহিত্য অকাদেমী হো রা

মৈথিলী অকাদমী অথবা চেতনা সমিতি, লেখক সংঘ হো। হুনকৰ তৰ্ক সভ অচূক হোগত ছনি। ও কোনো ব্যক্তিক পাখণ্ড বা অনগোষ্টন কাজ পৰ বিস্তাৰ সঁ নিখৈত ৰহন ছথি। সে চাহে পত্ৰকাৰক ৰূপমে অথবা ব্যংগ্যকাৰক ৰূপমে। এহি সঁ কখনহুঁ কে হমহুঁ নহি ৰঁচন ছী। হমৰ এক লেখমে তেঁতালীসটা সন্দৰ্ভ-সংকেত ৰহয। ওহি পৰ ও চাৰি পাঁতীক আলোচনাত্মক কৰিতা লীখি ওহী পত্ৰিকামে পাঠকীয পন্নামে ছপৌলনি। চেতনা সমিতিক কোনো কাজক ক্ৰমমে জঁ হমৰ কোনো ক্ৰিযাসঁ হুনকৰ অসহমতি ৰহনলি তই অপন লেখমে ওকৰ চৰ্চ কেললি। ও কহৰ্ব জে এহিসঁ মৰা কোনো খুখ নহি হোগত ছল তই সে বাঁত নহি, খুখ কনেকান লেল অৱশ্য হোগত ছল। মুদা শৰদিন্দু জী কে হম ঠিন্হৈত ৰহিযনি, এহিমে হুনকৰ কোনো অন্যথা ভাব নহি ৰহন ৰনি, তেঁ হুনকা সংগ বাঁত-ব্যবহাৰমে কোনো অন্তৰ কহিযো নহি আযল। ও হমৰা কতেকো অৱসৰ পৰ সহাযতা সেহো খূৰ্ব কেলে ছথি। স্নাও দেলে ছথি। সে বিঁনা কোনো লাগ-লপেট কে। হমৰা লগৈত ছল জে ও উচিত কহি ৰহন ছথি। হমৰ মান-সম্মান লেল সেহো ও গুপ্ত ৰূপসঁ সক্ৰিয ৰহলা অছি। অপনা প্ৰসংগক ও সভ বাঁত এহি কাৰণে কহি ৰহন ছী জে এহি সঁ শৰদিন্দু জী কেঁ বূঝল জা কৈত অছি।

ও সমাচাৰ-বিচাৰক পত্ৰিকা 'সময-সাল'ক কতেকো বৰ্ষ ধৰি সম্পাদন কেললি। মৈথিলী পত্ৰকাৰিতা কেহেন ভই সকৈত অছি, সে উদাহৰণ এহি সঁ ও কাযম কেললি। ও পোথী সভক সম্পাদন কেললি। ব্যংগ্য সভ লিখললি। অপন জীৱনানুভৱ কে ছোট-ছোট টিপ্পণীক ৰূপমে দৰ্জ কই কিতাৰ্ব ছপৌললি। বঁহুত দিন ধৰি হুন্দুস্তান অখবাঁৰমে 'ঠাঁহি-পঠাঁহি' কালমমে মৈথিলীমে

ব্যংগ্য নিখৈত ৰহলা। এহী সঁগ ও মৈথিলীমে পত্ৰকাৰিতা লেল লীক যোগদান কৰৰাঁক হেতু পত্ৰকাৰ কে সম্মানিত কৰৱ ক উদ্দেশ্যসঁ 'শেখৰ পত্ৰকাৰিতা সম্মান' সেহো দৈত হলা খছি।

এমহৰ ও কিছু দিন খূৰ অস্বস্থ ৰহলা। কঠিন পৰিশ্ৰম নহি কযল হোএত ৰহনি, তথাপি জতৰাঁ সম্ভৱ ভেলনি মৈথিলীক কাজমে সংলগ্ন ৰহৰে কেলাহ। প্ৰযত্নেশীল ৰহলা। হনকৰ শেখৰ প্ৰকাশন সভ দিন সাহিত্যকাৰ সভক লেল, পাঠক ও ছাত্ৰ সভ লেল উপযোগী ৰহল খছি। পটনাক একমাত্ৰ মৈথিলী লেল মহত্বপূৰ্ণ স্থান খছি শেখৰ প্ৰকাশনক ও স্থান জত২ শৰদিন্দুজী বৈসল ৰহৈত ছথি। ৰহধা সময ভেটলা পৰ খখৰা কোনো প্ৰয জন ভেলা পৰ হম ওহিঠাম জাএত ৰহল ছী। গতি-ৱিধি সভ বুঝ ত ৰহল ছী। শৰদিন্দু জী কে মনোযোগসঁ সুনৈত ৰহল ছী। শেখৰ প্ৰকাশনক এহেন মহত্ত্বাক শ্ৰেয শৰদিন্দুজীক এহন ব্যক্তিত্ব কে জাএত ছনি। হনকা সঁগ ঢলৈত ৱিৰাসত কে জাএত ছৈক। পটনাক জীৱনমে, মৈথিলীক কাৰ্যকলাপমে ৰহতো ব্যক্তি সভ সহভাগিতা-সহযোগ হমৰা ভেটৈত ৰহল খছি, সে এক উচিত ত্তা মিত্ৰ ৰূপমে শৰদিন্দুজী সঁ সেহো লগাতাৰ ভেটৈত ৰহল খছি। সে হমৰো লেল এক মহত্বপূৰ্ণ ৰাঁত ছী।

সঁপৰ্ক-8986269001

অপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৪.শিৱশংকৰ শ্ৰীনিৱাস- জেহনে মধুৰ তেহনে দৃঢ়

শিৱশংকৰ শ্ৰীনিৱাস

জেহনে মধুৰ তেহনে দৃঢ়

ওহি দিনমে শৰদিন্দু চৌধৰী মিথিলা-মিহিৰক সংপাদ মংডলীমে ৰহথি।

১৯৫২-৫৩ কেৰ গপ্প ছিয়৷। তহিয়া মিথিলা-মিহিৰ সাপ্তাহিক প্ৰকাশিত হোএত ৰহৈ। ওহি সময়মে মিহিৰ কথা বিশেষাংক প্ৰকাশিত কৰৈত ৰহএ। দূ-তীন মাস পহিনেসঁ ওহি বিশেষাংক লেল প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ হোএত ৰহৈ। কথাকাৰ লোকনি কথা পঠবৈ জাথিন।

ওহি ৱিশেষাংকমে কথা প্রকাশিত হএত ঞ্জ ৰাঁত ওহি কাল হমৰা মন কথাকাৰক লেল ৰাঁত প্রসন্নতাক ৱিষয ৰহৈ। একটা উত্কংঠা পহিনে হোএ জে হমৰ কথা আৰিঁ ৰহলৈএ কি নহি।

হম পটনা গেল ৰহী। মিথিলা-মিহিৰক কার্যালয গেল ৰ ী। দেখলহুঁ গোৰ-নাৰ ছড়হৰে সুঁদৰ যুৱক ৰৈসল কিছু লিখৈত হ ৰা দিস তকৈত কহললি- "আউ শ্রীনিৱাসজী"। ও যুৱক আৰ কেও নহি শৰদিন্দু চৌধৰী ৰহথি।

ওনা হমৰা শৰদিন্দুজীসঁ ভেঁট-ঘাঁট ছল। হমৰা চিন্হৈত ছলাহ। কিছু-কিছু কএলাক ৰাঁদ পুছলিযলি-কথাক খুঁক আৰিঁ ৰহলৈএ? ও উত্তৰ দেলাহ- হঁ আগিলা সপ্তাহ ৰঁহৰা জাএ । মুদা, এখন ঞ্জ নহি কহৰঁ জে কোন-কোন আ কিনকৰ-কিনকৰ কথা আৰিঁ ৰহলৈএ।

"নহি কহু", হম পুনঃ পুছলিযলি- হমৰ কথা ভেটল কী? ও ৰিহুঁসি উঠলাহ। শৰদিন্দুজীক ৰিহুঁসৰঁ ঞ্জ সহজহি প্রতীত কৰা েত জে ও অপন ভঁগিমাসঁ স্নেহ প্রকট ভ২ ৰহলাহ। আ ৱএহ ভঁগিমাসঁ কহললি-নীক কথা অছি। কথাক কথ্য সেহো মার্মিক অছি "আ...."। হমৰা মনক এহি "আ.."পৰ অটকৰঁ হমৰ উত্কংঠা ৰঢ়া দেলক। হম পুছলিযলি-কী? ও কহললি-"জাহি কথাক প্রত্য ক পংক্তি কথাকেঁ আগূ ৰঢ়াএৰঁ ও কথা পঢ়ৰামে ওতেক ৰুচি দৈত অছি। এহল কথাক পাঠকীযতা ৰঢ়ি জাগত অছি। সে অহাঁক কথামে অছি। হমৰা নীক লাগল"।

শৰদিন্দুজীক ঙক্ত ঙক্তি হমৰা ৰঁদ্দত মার্মিক লাগল। ও ৰাঁত-ৰাঁতমে কথাক ৰিশেষতাক ৰঁদ্দত ৰাঁত কহি গেলাহ। হম খাগূ কথাক ঙক্ত ৰাঁত ধেখান ৰখৈত ৰহনহ্ঁ। কথা নিখৈত কান খনাযাসে হমৰা দ্দনক ও "ৰাঁত" খা "ও" মোন পড়ি জাগত ৰহলাহ।

হমৰা নগৈএ গ্র খালোচনা ৰিধামে জঁ নিখতথি তঁ মৈথিলী খালোচনা সাহিত্যকেঁ ৰঁদ্দত লাভ হোগত। এক ৰেঁৰ নহি খানেকো ৰেঁৰ ও এহন গপ কহনে হেতা জাহি খাধাৰপৰ হম গ্র কহৈ ছী।

এক ৰেঁৰ ও কহলনি জে কোনো লেখককেঁ এক ৰেঁৰ স্বচ্ছা পাঠক ৰূপমে খপন ৰচনাকেঁ পঢ়ক চাহী, ও পঢ়লাক ৰাঁদ খপনে পন ৰচনাক প্রতি নির্ণয করৰথি।

শৰদিন্দু সদা হমৰা গংভীৰ খা সচেতন লগলাহ।

এক ৰেঁৰ হমৰা ও কহলনি জে খহাঁ গোৰিন্দ দাসক জতেক পদ ছনি ওকৰ ৰ্যাখ্যা ক**ই** ক**ই** দিখ। পোথী ৰূপমে খাৰিঁ জেতৈ তঁ ছাত্র সভকেঁ ৰঁড় ঙপকাৰ হেতৈ।

ওকৰ কিছু দিনক ৰাঁদ হম সে কৰ**ই** লগলহ্ঁ। কিন্তু কিছু দিনপৰ কিশোৰ কেশৰ কহলনি জে "গোৰিন্দ দাসপৰ নীখি ক**ই** দিখ"। শৰদিন্দুজীসঁ হমৰা গপ ভেল খছি খহাঁ নিখৈ ছী"। হম কহলিযনি- হঁ, কিন্তু হম তঁ দ্দনক প্রত্যেক পদক ৰ্যাখ্যা কৰৈত ৰহল ী। কিশোৰ কহলনি- নহি এখন খানেখ দিখ। খা সে হম দ্দনকা নীখি পঠা দেনিযনি খা ও খক্ষৰ-পৃৰষমে ছপল, কিন্ত ও ৰ্যাখ্যা খনঠা গেল।শৰদিন্দুজীসঁ খহাঁক কতৰোঁ মধুৰ সংৰঁধ খছি, যদি

ঋহারক ৰচনা নীক নহি ঋছি তঁ ও নহি ছপতাহ। জখন ও "সময সানে" কেৰ সংপাদক ৰহথি তঁ কতেকো ৰচনাকাৰ ঋপন ৰচ ◌া নহি ছপৰাঁক কাৰণে ণনকা পত্ৰ নিখথিন। ওহি পত্ৰকেঁ ও পাঠকীয কোনমমে প্ৰকাশিত কৰথি ঋা ওকৰ ঙত্তৰ সেহো দেথি। ঋপন নির্ণযপৰ ঞ্ৰ সদা দৃঢ় ৰহই ৰঁনা নোক ৰহনাহ। কোন স্বার্থসঁ ঙপৰ ঞ্ৰ সাহিত্য ও সাহিত্য জগত কার্যকেঁ ৰখননি। হ নক সভসঁ খূৰী ঋছি জে হিনকাসঁ জঁ কোনো চূক ভেননি তঁ ও ওহি চূককেঁ সার্বজনিক কৰৈত ক্ষমা মঁগৈমে সেহো ঞ্ৰ নহি হিচকতা। এহন কতেকো ঙদাহৰণ দেখন-স্বনন ঋছি। হিনক পোথী " হমৰ ঋভাগঃ ণনক নহি দোষ" পঢ়ি সেহো ঞ্ৰ ৰাঁত ৰুঁঝি সকৈ ছী।

এক ৰেঁৰক গপ্প কহৈ ছী, হিনক সংপাদিত পোথী "মৈথিনী গদ্ গৌৰৱ" হম একটা ৰিদ্যার্থীক হাথমে দেখনিযৈ। ও নই হম পঢই নগনাঁ তঁ দেখনাঁ কথাপৰ একটা ঋানেখ ঋছি। নেখক একটা প্ৰসিদ্ধ নেখক ছথি। ও নেখ পঢ়ৈত নাগন জে ঞ্ৰ তঁ হমৰ নেখ ছী। হম তাৎকোন শৰদিন্দুজীকেঁ কহনিযনি জে এনা কিএক?

ও কহননি ঋহাঁক নেখ ছী তকৰ প্ৰমাণ?

"হমৰ ঞ্ৰ নেখ নেশনন ৰুঁক ট্ৰস্ট, গংডিযাসঁ প্ৰকাশিত পোথীক সংপাদকীয ঋংশ থিক" ও কহননি- হম থোড়ে কানমে ফোন কৰ ছী, এখন ৰাখূ।

কিছু কানক ৰাঁদ ণনক ফোন ঋাএন জে "ঠীকে ঋঁহীক ৰচনা ছী। হমৰাসঁ গনতী ভেন. জে কহী।

হম কহনিযনি- গনতী এহিনা ভ২ জাগ ছৈ। কোনো রাঁত নহি। একৰা ঠীক ক২ দিযৌ।

"ও ঠীক ভ২ জেতৈ। কিন্তু জাহি ব্যক্তিক নাম এহ পৰ ছনি হুনকা পোথী দেনিযনি তঁ ধন্যবাদ দৈত ৰচনা দেখনীহ আ পোথী ৰাখি নেননি। কিছু কহননি নহি। অদ্ভুত অছি"।

হমৰা হঁসী নাগন।

ও কহননি- অহাঁ হঁসৈ ছী শ্রীমান। হম তঁ নজ্জিত ছী।

নহি এ কহি হম গপগ রঁদনি দেনে কিন্তু ও রেঁৰ-রেঁৰ এহ গপপৰ অরৈঁত ৰহনাহ।

এক সপ্তাহক রাঁদ হম হুনক প্রকাশন গেনহুঁ তঁ দেখন জে হমৰ নাম ছাপি পোথীক ওহি আনেখক নেখক ক্রমমে সাটি দেনে ছনাহ। রাঁদক সংগ্রহমে তঁ সহজহিঁ হমৰ নাম আরিঁ গেন। কহরাঁক জে এতেক তৎপৰ আ উচিত নির্ণযকেঁ কার্যান্বিত ক রাঁক ক্ষমতা জে হুনকামে ছনি সে কদাচিতে নোকমে ভেটৈত।

শেখৰ প্রকাশন কহু রা হুনক পোথী রিক্রয কেঁদ্র, ওত২ জহিযা গেনহুঁ তহিযা ও ততেক হিনমি ক২ স্বাগত কেননি জে বুঝাএন হমহুঁ নেখক ছী। অদ্ভুত স্নেহ আ সে তেহন জে সতত স্বজনক রোঁধ হোগত ৰহন। এ অসনমে হুনক ভাষা-সাহিত্যক প্রতি প্ররঁন প্রেম অছি।

হুনকা জীরনমে নীক নৌকৰী ভেন ৰহনি কিন্তু ও নহি গেনাহ, ও অপনা নেন উক্ত রাঁত (আর্থিক দৃষ্টিএঁ) নীক নহি কেননি কিন্তু

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒏𑒰𑒮 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒍𑒯𑒱 𑒢𑒾𑒏𑒩𑒲𑒧𑒹 𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒫𑒿 𑒫𑒿𑒯𑒳𑒞 𑒤𑒪𑒠𑒰𑒨𑒲 𑒦𑒹𑒪। 𑒐𑒰𑒮 𑒏𑓄 𑒏𑓄 𑒕𑒰𑒞𑓂𑒩 𑒮𑒦𑒯𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒖𑒞𑒹𑒏 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨 𑒏𑒹𑒪𑒏 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒣𑓂𑒩𑒮𑓀𑒬𑒢𑒲𑒨 𑒁𑒕𑒱।

𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒮𑓂𑒢𑒹𑒯𑒮𑒿 𑒦𑒩𑒪 𑒪𑒼𑒏। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏𑒖𑒹𑒿 𑒁𑒣𑒢 𑒦𑒰𑒭𑒰-𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒫𑒩𑓂𑒡𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒁𑒣𑒩𑒿 𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒴𑒿𑒗𑒱𑒞𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒢𑒱।

𑒋𑒯𑒢 𑒮𑒞-𑒣𑒳𑒩𑒳𑒭𑒏𑒹𑒿 𑒁𑒦𑒱𑒢𑒢𑓀𑒠𑒢 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑓂𑒫𑒮𑓂𑒟 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒏 𑒬𑒳𑒦𑒏𑒰𑒧𑒢𑒰 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒲।

- 𑒮𑓀𑒣𑒩𑓂𑒏-9470883301

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

२.१७.केदार कानन- हमर शरद् भैया

केदार कानन

हमर शरद् भैया

के लिखताह ओहाँ पर शरद् भैया? सदैहक तँ थोड़ेक उठौने छिऐ ओहाँ। रिङ्गनीक खोता आ साँपक बिल मे जानि-बूझि ँ के हाथ देतै। सभक भीतर डर... साहित्य मे जे सभ ओपन कलो ओनगौने छथि, बड़का-बड़का मठ पर सँ जे डाकनि दइ रहल

𑒕𑒟𑒱 𑒂𑒃, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒍𑒏𑒩 𑒂𑒠𑒱 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒢𑒻𑒞 𑒕𑒲। 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒥𑒰𑒩𑒹 𑒧𑒹 𑒐𑒳𑒪𑓂𑒪𑒧-𑒐𑒳𑒪𑓂𑒪𑒰 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒕𑒲, 𑒖𑒞𑓄 𑒥𑒖𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒫𑒮𑒩𑒱 𑒦𑒹𑒙𑒻𑒢, 𑒞𑒞𑒨 𑒚𑒰𑒿𑒯𑒱-𑒣𑒚𑒰𑒿𑒯𑒱 𑒏𑒯𑒢𑒹 𑒕𑒲।

𑒞𑒹𑒿 𑒏𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒞𑒰𑒯 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒣𑒩। 𑒁𑒣𑒢𑒹 𑒣𑒨𑒩 𑒣𑒩 𑒏𑒳𑒛𑓃𑒯𑒩𑒱 𑒔𑒪𑒾𑒢𑒹 𑒕𑒲। 𑒯𑒧 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒥 𑒂 𑒏𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒥?

𑒍 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱, 𑒩𑒰𑒧-𑒩𑒰𑒧! 𑒏𑒲 𑒬𑒩𑒠𑓂-𑒤𑒩𑒠𑓂 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒥 𑒁𑒯𑒰𑒿? 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒏𑒹𑒿?

𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒰𑒃, 𑒋𑒐𑒢 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒰𑒖 𑒢𑒯𑒱 𑒁𑒕𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒰। 𑒬𑒩𑒠𑓂 𑒦𑒻𑒨𑒰 𑒣𑒩 𑒖𑒿 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒱𑒐𑒥, 𑒞𑒿 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒰 𑒡𑒱𑒏𑓂𑒏𑒰𑒩𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒞 𑒯𑒧𑒩𑒰। 𑒞𑒹𑒿 𑒯𑒳𑒢 ◌𑒰 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒥 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏 𑒁𑒕𑒱।

𑒂𑒃𑒨𑒹 𑒦𑒼𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑓀𑒑𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩 𑒫𑒻𑒠𑓂𑒨𑒢𑒰𑒟 𑒫𑒱𑒧𑒪 𑒖𑒲 𑒮𑒿 𑒑𑒣 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒪। 𑒯𑒧 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒨𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒬𑒩𑒠𑓂 𑒦𑒰𑒃 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒯? 𑒍 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒍 𑒯𑒧𑒩 𑒞𑒞𑒹𑒏 𑒂𑒞𑓂𑒧𑒲𑒨 𑒮𑓂𑒫𑒖𑒢 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒿 𑒪𑒱𑒐𑒢𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒯𑒻𑒞। 𑒏𑒞𑓄 𑒮𑒿 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒏𑒩𑒥, 𑒏𑒞𑒨 𑒐𑒞𑒧 𑒏𑒩𑒥। 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒹𑒿 𑒥𑒰𑒞 𑒍 𑒚𑒲𑒏𑒹 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱।

𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑓑𑓙𑓕𑓐-𑓕𑓑 𑒏 𑒂𑒮𑒣𑒰𑒮 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒮𑒿 𑒣𑒩𑒱𑒔 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒪। 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒙𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒲। 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒏𑒰𑒪 𑒍 𑒁𑒦𑒩𑒟𑒱। 𑒍𑒢𑒰 𑒮𑒒𑒢-𑒮𑒰𑒧𑒲𑒣𑓂𑒨 𑒞𑒿 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒥𑒰𑒠 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪। 𑒂 𑒖𑒐𑒢 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒿 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒮𑒴𑒔𑒲𑒦𑒹𑒠𑓂𑒨 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒧𑒹 𑒛𑒴𑒥𑒪 𑒮𑒲𑒜𑓃𑒲 𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒯𑒼𑒃 𑒖𑒐𑒢 𑒅𑒣𑒩 𑒖𑒰𑒃 𑒞𑒿 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒮𑒱𑒪𑒰𑒃 𑒧𑒬𑒲𑒢𑒏 𑒒𑒩𑓂𑒫-𑒒𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒹 𑒑𑒼𑓀𑒞𑒪 𑒠𑒴-𑒞𑒲𑒢 𑒙𑒰 𑒧𑒰𑒢𑒳𑒭 𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒐𑒲। 𑒍 𑒮𑒦 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒴𑒛𑓃𑒲 𑒢𑒱𑒯𑒳𑒩𑒾𑒢𑒹 𑒮𑒱𑒪𑒰𑒃-𑒤𑒩𑒰𑒃𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒪। 𑒚𑒲𑒏 𑒞𑒏𑒩 𑒥𑒰𑒠 𑒥𑒪𑒰 𑒏𑒼𑒚𑒪𑒲 𑒧𑒹 𑒬𑒹𑒐𑒩 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢𑒏 𑒥𑒼𑒩𑓂𑒛।

অন্হার মে ডূবল ওহি সতরহ টা সীঢ়ীকেঁ পার করৈত ঊপর মে গজোতে-গজোত সঁ অহাঁক ভেঁট হোগত। জ্ঞান আ বিদ্যা-বৈভবক গজোত। চারুকাত কিতাবঁক বৈক আ বীচ মে কুরসী পর উজ্জর দাঢ়ী-মোঁছ মে বৈসল শরদূ ভাগ। আউ, আউ- কহি স্বাগত করৈত। আত্মীযতা মে বোঁরল শব্দ, মিঠাস ভরল। বিঁস্কুট-চাহ মংগবৈত ছী। চট্টকী সঁ উঠি ওহি কোঠলী সঁ লাগল দোসর কোঠলীক বেলিংগ পর সঁ বিঁস্কুট-চাহক আউব।

একটা খ্রব্র্বর-পাতর মনক ছোঁড়া চাহ আ বিঁস্কুট লেলে হাজির। পহিলে, বঁাত পহিলে শীশাক গিলাস মে চাহ অলৈত ছল বাঁদ মে কাগত বঁলা কপ মে আবঁই লাগল।

জহিনা-জহিনা সাঁঝ গহরাগ, লেখক লোকনিক (জিনক সংখ্যা কমে হোগ) অরবরজাত শুরু হোগ। ওতহি হমরা অনেক খেপ ভাগ বৈদ্যনাথ বিমল, ডা. যোগানন্দ ঝা, বঁঠা ঠাকুর জী, জগদীশ চন্দ্র ঠাকুর অনিল জী সঁ ভেঁট হোগ। বঁঠা ঠাকুর জী বঁর হল ভেটৈত ছলাহ। ও লগভগ প্রতিদিন অবৈত ছলাহ। াহনক ওজস্বী ভাষণ হিন্দী, মৈথিলী, অংগরেজীমে ধারাপ্রবাহ। বীচ-বীচ মে সংস্কৃতক পুট। হম চকিত রহী, াহনকা এহি চারু ভাষাক কতেক বাস করিতা যাদি রহনি। ও কতা অটকৈত-রুকৈত নহি ছলাহ। অনবঁত্ত।

ঈ সবঁ কিছু শরদূ ভাগক সান্নিধ্য-লাভক সৌজন্যসঁ হমরা সহজহি প্রাপ্ত ভই জাগত ছল।

প্রাথমিক শিক্ষা প্রশিক্ষণ মহাবিদ্যালয, বাঁঢ় মে কার্যরত রহী। প্রতিদিন বাঁঢ়-পটনা আ পটনা সঁ বাঁঢ়। দূ-অঢ়াগ বঁর্খক অরবরজাত।

পৰ্টনা ৰেনৰে স্ট্েশন পৰ ঙততৰি সোমে শেখৰ প্ৰকাশন পহুঁচৈত ৰহী। নগভগ প্ৰতিদিন। শনি-ৰবি তঁ গাম চনি জাগত ৰহী।

ওত্তহি একদিন সাঁঝ মে পহুঁচনহুঁ তঁ শৰদ্ ভাগ সূচনা দেনন জে মহাপ্ৰকাশ জী শ্বস্বস্থ ভই কই একটা প্ৰাগৰেট শ্বস্পতান মে ভৰতী ছথি। ফেৰ ওত্তহিসঁ, হুনকে সঁগ মহাপ্ৰকাশ জী কেঁ দেখয গেন ছনহুঁ।

মোন পড়ৈত শ্বছি মাযা ৰাঁবূঁক শ্বস্বস্থতাক খৰঁৰি ৰৈহ দেনে হথি। হুনক হৃদযক তাৰ সৰঁ নেখক সঁ জুড়ন ৰহনি। হুনক সংৰেদনশীনতাক শ্বনেক খিস্সা মোন পড়ৈত শ্বছি। ও সৰঁহক নেন ফিফিৰিযা কটৈত ৰহথি।

স্বনন শ্বছি জে মাৰ্কণ্ডেয প্ৰৱাসীজীক শ্বাযী শ্বস্তা শেখৰে প্ৰকাশন ছননি শ্বন্তিম সমযমে। হুনকা নেন শেখৰ প্ৰকাশনক দোসৰ কোঠনীমে ৰঁজাপ্তা একটা খটিযা শ্বা ওছাগনক প্ৰৰঁন্ধ শৰদ্ ভাগ কই দেনে ছনাহ, জতয দূপহৰক ৰাঁদ হাৰন-থাকন প্ৰৱাসী জী শ্বাৰিঁ কই শ্বাৰাম কৰৈত ছনাহ।

শৰদ্ ভাগ সৰঁহক সোহ ৰখৈত ছথি। ৰৈচাৰিক ভিন্নতা ৰাঁত শ্বনগ থিক, ওতয ও কোনো প্ৰকাৰক সমঝৌতা নহি কৰতাহ। হুনকা দিমাগমে জে ৰাঁত সহী নগতনি, ও সৈহ কৰতাহ। এক ম শ্বডিগ-শ্বৰিচন। হুনক ৰীড়ক হস্তী তনন ৰহতনি, ঝুকৰাঁ নেন তৈযাৰ নহি।

কতেক ৰাস মৈথিনীক নেখক হুনক পাগ মাৰি নেনকনি, পোথী ছপৰাঁয পাগ নহি দেনকনি। চানীস-পৈঁতানীস ফৰ্মা ছাগপ কৰৰাঁ নেনকনি, ভুগতান নহি কেনকনি। কিছু গোটেকেঁ জীৱনক তন্মুক

ক্ষণমে রঁঠ়ি-চঠ়িকেঁ সহযোগ কেননি, ম্বদা সহযোগ ন কই ও সরঁ রিম্বখ ভই গেনাহ। খারঁ শৰদ্ ভাগকেঁ কে পূঠৈত খঠি? ও খপন ঘৰ, এ খপন ঘৰ।

ম্বদা, সহযোগ কৰরাঁক জকৰা ন্বত্তক নাগন ঠৈক, ও মানয না নহি। এখনো সহযোগক ম্বদ্রা মে ও রৈঁসন ৰহৈত ঠথি।

ও একান্ত সেরক জকাঁ মৌথিনীক সেরা মে খহর্নিশ ােগন ঠথি। শৰীৰ খা স্বাষ্য সঁগ নহি দৈত ঠনি ম্বদা তখনো ও মৌথিনীএক ঠিন্তা মে খপস্যাঁত ৰহতাহ।

মৌথিনী পঢ়য রঁনা নেন, রাঁ.পী.এস.সী.; য়ূ.পী.এস.সী.ক তৈযাৰী কৰয রঁনা ঠাত্র সরঁহক নেন তঁ ও ঠীকে সরঁ সঁ রেঁসী সোঠৈত খা কৰৈত ঠথি।

জনক ৰপষ্ট সরঁ সঁ খাহত ভেন, সন্যক উদ্঱াষ্টন কৰৈত ৰপষ্ট সঁ পীড়িত খনেক সঁস্থা খা নেখক-মিত্র নোকনি কেঁ ও ফ্রষ্টনীযো খাঁখি নহি সোহাগত ঠথিন। ম্বদা, তাহি সঁ কী? ও খপন ন্বভর মে কোনো হিস্রেদাৰী নহি চাহৈত ঠথি।

কর্জা সঁ নদন ৰহিতো ও খপন পিতাক নগভগ সরঁষ্টা প্রৃতি কেঁ নর সাজ-সজ্জা মে প্রকাশিত কৰৌননি। খনেক খপ্রকাশিত প্রৃতি কেঁ মৌথিনী পাঠক নেন প্রকাশ মে খননি। এ জনক মহত্ত্রপূর্ণ যোগদান থিক।

খপনঁ খনেক র্যঁগ্য ৰচনা নিখননি। প্রকাশন জগতক ভযারহ খা খন্থাৰ প্রনিযা কেঁ প্রকাশ মে খননি। খপন জীরনক কষ্ট-মধ্ব খন্বভরকেঁ রেঁরাঁকীসঁ নিখননি। এ সরঁ জনক সাহসক

পৰিচাযক থিক। জে কাজ ঋান নহি ক২ সকৈত ঋছি, তকৰা ও সহজতাপূর্বক কযনেনি।

ৗনক ৰ্যক্তিগত গ্লনিযা ঋা জীৰন ঋন্থাৰ মে ডূৰঁল ছনি মুদা ও সৰঁহক নেন প্রকাশক সংধান মে নাগন ছথি।

কতেক ৰাস ৰাঁত মোন মে ঔনাগত ঋছি। কতেক ৰাস ৰাঁত ঠোৰ পৰ ঋাৰিঁ-ঋাৰিঁ ৗনকী মাৰৈত ঋছি। মুদা, তকৰা ফেৰ নিখৰ ভৈযা।

এখন এতৰেঁ কহৰ জে গ্লনিযা ভৰিক ঋংঋট সঁ ঋনথক সংঘর্ষ কৰৈত ঋহাঁ জে প্রাপ্ত কযনৗঁ ঋছি, সে দোসৰাক নেন চুনৌতী জকাঁ ঠাঢ় ৰহতৈ। ঋহাঁক সংঘর্ষ ঋা ঋহাঁক সমর্পণক প্রতি নত ভেন ছী।

-সংপর্ক-7004917511

ঋপন মংতৰ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৩.ঋাশীষ ঋনচিন্হাৰ- মৈথিনী সাহিত্যমে শৰদিন্দু চৌধ ী কেৰ যোগদান

আশীষ অনচিন্হাৰ

মৈথিলী সাহিত্যমে শৰদিন্দু চৌধৰী কেৰ যোগদান

জখন কোনো নৌকৰী কৰএ ৱঁনা, ৱা কি ৱিঁজনেস কৰএ ৱঁনা ৱা কি ঘূস নেৱঁএ ৱঁনা সৰকাৰী অফসৰ সভ ৰচনা নীখি কই নেখক কহা নৈত অছি ঠীক তখনে পোথী কেৰ মুদ্রণ, প্রকাশন আ ৱিতৰণ কৰএ ৱঁনা শৰদিন্দু চৌধৰীক ৰচনাকেঁ কাত কই ও কহি দেন জাএ জে সাহিত্যমে হিনকৰ যোগদান কিছু নৈ ছনি মুদা পোথী জন্দী উপনৱঁধ কৰৱাঁ দৈ ছথি। তখন হম ও সোচৱাঁ নেন ৱাঁধ্য ভই জাগত ছী জে আখিৰ নেখক হেৱাঁক পৰিভাষা কী ছৈ?

আ শৰদিন্দু চৌধৰীক সাহিত্যিক যোগদান কিছু নৈ নি সে হমৰা স্থাপিত নেখক সভ কহনাহ জখন হম এহি ৱিশেষাংক নেন হিনকাসঁ শৰদিন্দুজীপৰ নেখ মঁগনিযনি। ও আৰ ৱেঁসী খতৰনাক প্রবৃতি ছৈ। তঁএ হম আন ৱিষযপৰ নীখৰঁ ছোড়ি মাত্র এহ নীখৰঁ জে মৈথিনী সাহিত্যমে শৰদিন্দু চৌধৰী কেৰ যোগদান কী ছৈ আ সে হম খণ্ডএ-চাৰি প্রাংগংমে দেৱঁ।

১) মৈথিনী সাহিত্যমে নৱ প্রবৃতিকেঁ জন্ম দেনাগ- প্রাযঃ সাহিত্যিক ৰচনামে পাত্র কেৰ অসন নাম দই ওকৰ খংডন নৈ কএন জাগত ছৈ। সংস্কৰণমে অসন নাম দেন জাগত ছৈ মুদা ওহিমে জিনকাপৰ

সংস্কৰণ ছৈ তিনকৰ নকাৰাত্মক পক্ষ নৈ নীখন জাগত ছৈ। শৰদিন্দু চৌধৰী অপন পাত্ৰ কেৰ অসনে নাম ৰখনাহ অপন সংস্কৰণমে আ জিনকাপৰ সংস্কৰণ ছনি তিনকৰ শ্যামপক্ষকেঁ খূৰ্ব নিখনে ছথি। একটা ৰৌমানী হম ওজাগৰ ক২ ৰহন ছী এহি সংদৰ্ভমে। ২০০৪ মে হিংদী ভাষামে কাশীনাথ সিংহ কেৰ পোথী ছপননি "কাশী কা অস্সী", এহি পোথীক সভ পাত্ৰ অসন ◌ামক সংগ ছন আ সেহো ৰাস্তৱিক ভাষা ও ৰাস্তৱিক কৰনী সংগ। আ ঈ ছপিতে হিংদীমে অনঘোন মচি গেনৈ। একৰা নৱ প্ৰবৃতি মানন গেনৈ আ মানএ ৰ্বনামে মৌথিনীক নেখক আ হিংদী-মৌথিনীক ওভয নেখক সভ ছনাহ ৰা ছথি মুদা কাশী কা অস্সীসঁ ঠীক দূ ৰৰ্ষ পহিনে ২০০২ মে শৰদিন্দু চৌধৰী কেৰ পোথী আএন "জঁ হম জনিতহুঁ" মুদা ৰএহ মৌথিন নেখক সভ চুপ ভেন ছথি। কাশীনাথ সিংহ জে প্ৰযোগ হিংদীমে কেনাহ সে প্ৰযোগ মৌথিনীমে শৰদিন্দু চৌধৰী পহিনহি কেনথি। শ্ৰেয দেৱাঁক ৰ্বদনা মৌথিনী আ মৌথিনী-হিংদীক ওভয নেখক সভ শৰদিন্দু চৌধৰীক যোগদানে মানৱাঁসঁ অস্বীকাৰ ক২ ৰহন অছি। জেনা ৰ্বণত মামিনামে মৌথিনী হিংদীসঁ আগূ অছি ঠীক অহ্নু তৰহক সাহিত্যমে মৌথিনী আগূ অছি আ একৰ একমাত্ৰ শ্ৰেয শৰদিন্দু চৌধৰীকেঁ জাগত ছনি।

২) সঠ ও সাহস কেৰ দুৰ্নভ সংযোগ-সাহিত্যমে সঠ ও সাহস তঁ হেৱাঁকে চাহী। মুদা দিক্কত ঈ জে এহি সঠ ও সাহসকেঁ নপৱাঁক এখন ধৰি কোনো মাপদংড নৈ অছি। শৰদিন্দুজীক সঠ ও সাহস জনৱাঁক নেন হম একটা নৱ ফৰ্মূনা (সূত্ৰ) দ২ ৰহন ছী। ঈ সূত্ৰ মাত্ৰ শৰদিন্দুএজী নৈ সভ নেখক কেৰ ৰচনা নেন সমান ৰূ সঁ কাজ কৰত। হমৰ এহি সূত্ৰ নেন তীন টা তত্ত্ব ৰহত, পহিন) জঁ

ৰচনা ব্যক্তি কেঁদ্রিত অছি, দোসৰ) জঁ ৰচনা কোনো বি য কেঁদ্রিত অছি, তেসৰ) জঁ ৰচনা তথ্য কেঁদ্রিত অছি। আৱঁ এহি তীনূ তত্বকেঁ ফৰিছাৰেঁত চী-

অ) ব্যক্তি কেঁদ্রিত ৰচনা কেৰ দূ ভাগ ভেন পহিন সমকানীন ব্যক্তি আ দোসৰ পূর্বজ। সমকানীন মনে জে নেখন কানমে আ ওকৰ বাঁদো জিঁদা ছথি। জঁ ৰচনা সমকানীন ব্যক্তি কেঁদ্রিত ছৈ তখন ও্র দেখন জেৰাঁক চাহী জে নীখএ বঁনা নেখক আ জকৰাপৰ নীখন গেন ছৈ তকৰ দূৰী কতেক ছৈ, দূৰী মতনৰঁ প্রভাৱ পড়ৰাঁক সঁদৰ্ভমে। কম দূৰী বঁনা নেখক বেঁসী থ্র্দৰ্শা ভোগত আ বেঁসী দূৰী বঁনা থ্র্দৰ্শা নৈ ভোগত। ডদাহৰণ দৈত চী মানি নিখ   েখক নিখনাহ জে যূক্রেনপৰ হমনা অমানৱীয ছৈ আ পুতিন খননাযক অছি। আৱঁ সোচিযৌ জে এহি প্রকাৰক ৰচনাসঁ পুতিনকেঁ কী ফৰ্ক পড়তৈ? কিছু নৈ। নেখক তঁ ও্র নীখি অপনাকেঁ সাহসী সাৱঁ ত কৰৱাঁ নেনা। মুদা জখন পুতিনপৰ নীখএ বঁনা ৰএহ নেখক নিখতা জে ৰীণা ঠাকুৰ বা কি অশোক অৰিচন কেৰ সমযমে খৰাপ পোথী চুনন গেনৈ তঁ নেখক অকাদেমীসঁ বঁহিষ্কৃত   ২ দেন জেতা কাৰণ এহিমে কম দূৰী ছৈ। একৰ দোসৰ ডদাহৰণ অছি হৰেক ঠাম পত্রকাৰক হত্যা। এহন হত্যা বিঁহাৰোমে ভেন ছৈ। কিএক? একৰ এক মাত্র কাৰণ ছৈ জে পত্রকাৰক জে সচ ছনৈ আ জকৰাপৰ ��ীখন গেন ৰহৈ তকৰ দূৰী কম ৰহৈ। ওহী ঠাম দক্ষিণ আ মহাৰাষ্ট্রমে কিছু নেখক কেৰ সেহো হত্যা ভেনৈ। বিঁহাৰমে একৌটা নেখক কেৰ হত্যা নৈ ভেনৈ আ ওহিমে মৈথিনী কেৰ নেখক সেহো অছি। তঁ জাহি ৰচনামে নেখক ও জকৰাপৰ নীখন গেন ছৈ ওহিমে জঁ দূৰী কম ছৈ তঁ নেখককেঁ সাহসী ও

সচ লীখএ বঁলা মানল জেৰাঁক চাহী, ঞা জঁ দূৰী বঁ৭ত ছৈ তঁ ওকৰা মাত্র ভাঁজ প্ৰা নেৰ্ঁ মানল জেৰাঁক চাহী। জঁ কোনো লেখক ঞপন পূর্বজপৰ লীখি ৰহল ছথি তঁ জঁ ও প্রমাণ দ**ই** **ই** লীখৈ ছথি তঁ ৭নকা সাহসী ও সচ লীখএ বঁলা মানল জেতনি।

ঞা) জঁ ৰচনা রিষয কেঁদ্রিত ছৈ-- জঁ কোনো লেখক ঞপন ভাষামে ঞপ্রচলিত রিষয রা রিধাকেঁ প্রমাণিক ও লোকপ্রিয বঁলা দেলকৈ তঁ ওকৰা সাহসী মানল জেৰাঁক চাহী। জঁ ও ওহিমে তথ্য ৰাখি দেকলৈ তঁ ওকৰা সচ লীখএ বঁলা সেহো মানল জেৰাঁক চাহী।

গ) জঁ ৰচনা তথ্য কেঁদ্রিত ঞছি-- এহি কোটিমে প্রমাণ ও ঞসল নাম দূনূ মহত্বপূর্ণ ছৈ। জঁ একৌটা গাএৰ্ঁ তঁ সাহস ও সচ কেৰ ঞভার মানল জাএত।

ঙ্রা তত্ব সভ লেখন কেৰ হৰেম মাধ্যম জেনা প্রিংট, গংটৰনেট ঞাদি লেল সমান ৰূপসঁ লাগূ ঞছি। সংগে-সংগ ৰচনামে কথিত মানরতারাদ লপৰাঁক লেল গএহ সূত্র কাজ করত।

ঞার্ঁ হম শৰদিন্দুজীক ৰচনা সভকেঁ উপৰমে দেল গেল তৎ সঁ জাঁচ ক**ই** ৰহল ছী। "জঁ হম জনিত৭ঁ" নামক পোথীমে শৰদিন্দুজী প্রাযঃ ঞপন সমকালীন লেখক সভহক নাম লৈত লিখলে ছথি ঞা ওহিমেসঁ ঞধিকাংশ এখনো জিবৈঁত ছথি। সতনৰ্ঁ এহি তত্বমে "সাহস ও সচ কেৰ এহি মাপদংড" শৰদিন্দুজীক ৰচনা পাস ভেল ঞছি। সংস্মৰণ রিধাকেঁ প্রমাণিক বঁলেৰাঁক শ্রেয হিলকে ছলি ঞা ঙ্রা একটা কঠিন কাজ ছলৈ। মৈথিলীমে তঁ সংস্মৰণক ৰূপ এহন বঁলা দেল গেল ছলৈ জেনা কোনো কাল্পনিক কথা লিখা

ৰহল হো। সংস্মৰণক ৰঁহল্লে অপনাকেঁ মহান কহৰাঁক প্ৰচলন ৰঁঢ়ত ভেল। মুদা শদিন্দুজী সংস্মৰণ বিধাকেঁ মৰ্যাদামে অনল হ। এহু অধাৰপৰ শৰদিন্দুজীক ৰচনা "সাহস ও সচ কেৰ এহি মাপদংড"পৰ পাস ভেল অছি। সংস্মৰণ শৰদিন্দুজীক মূল বিধা ৰঁনি ক আএল অছি ও জকৰা ব্যংগ্য কহৈত ছথিন সেহো সভ অপনে-আ সংস্মৰণ ৰঁনি গেল ছৈ আ এহি সংস্মৰণ সভমে শৰদিন্দুজী অসল নামক সংগ পূৰা তথ্য অপন সমকালীন সভহক নাম লৈত লিখনে ছথি। কে পোথী ছপা কই পাগ লৈ দেলকনি আ কে কোন ঘাত কেলকনি সে সভ কিছু। "সাহস ও সচ কেৰ এহি মাপদংড" শৰদিন্দুজীক ৰচনা সভ পাস ভেল অছি। অধিকাংশ লেখক কেৰ ৰচনামে সচ ও সাহস কেৰ অভাৱ ৰহৈত ছৈ। মৈথিলীক ওু সৌভাগ্য জে একৰা শৰদিন্দু চৌধৰী সন লেখক ভেঠল ছৈ জিনকামে সচ ও সাহস দূনূ ছনি আ সে পহিল দিনসঁ লই কই এখন ধৰি। পত্ৰিকাৰিতামে তঁ শৰীৰক হত্যা ভই জাগত ছৈ। সাহিত্যমে শৰীৰক নহি যোগ্যতা, ৰাঁজিৰ্ঁ চঠা কেৰ হত্যা হোগত ছৈ আ শৰদিন্দুজীক যোগ্যতা, ৰাঁজিৰ্ঁ চঠা কেৰ হত্যা ভেল অছি।

ঙপৰমে জে হম সূত্ৰ দেলহুঁ তকৰাসঁ পাঠক আলো লেখক কেৰ ৰচনামে সচ-সাহস তকতা সে হমৰা বিশ্বাস অছি। ওনা ফেসবুঁকপৰ মজাকে-মজাকমে হম এহি সূত্ৰকেঁ অপনে নামপৰ "অনচিন্তাৰ ফৰ্মূলা" দেলহুঁ মুদা পাঠক একৰ জে নাম দেৰঁএ চাহথি সে দই সকৈ ছথি।

২) সমানান্তৰ ধাৰাক সংৰাহক- হৰেক সমাজ, হৰেক ভাষা, হৰেক সাহিত্যমে সত্তা পক্ষ কেৰ সামনে একটা সমানান্তৰ ধাৰা ৰহৈত ছৈ

आ जे मैथिलिमे सहजहि अछि। ओना तँ समानान्तर धारा शब्द विदेह पत्रिका (२००८) संगे समानान्तर धाराकेँ पूर्ण रूपेँ रोक काजो विदेहे द्वारा भेल अछि। मुदा जहाँ धरि प्रवृतिमे समानान्तर धारा तकरेँ ते मैथिलीमे विदेहसँ पहिनेसँ छै। नहि मैथिली भाषाक जन्मेसँ। आ ताही समानान्तर प्रवृतिक संवाहक छथि शरदिन्दु चौधरी। समानान्तर धाराकेँ अहाँ विपक्षी बूझि सकै छी कारण साहित्यमे राजनीतियोसँ बेसी राजनीति होइत अछि। आ विपक्षी भेनाइए अपना-आपमे एकटा साहित्यिक योगदान छै। कारण विपक्षी हेबाक लेल साहस चाही आ जाहि लेखकमे साहस छै सएह नव-नव आयाम जोड़ि सकैए साहित्यमे।

४) सनातन धर्ममे नारीकेँ पापक खान कहल गेल छै। नारीक प्रति एहन द्वेष मात्र सनातने लए करीब सन दलित ओ समानान्तर धाराक कवि सेहो केने छथि। कबीरक रचनामे नारीक प्रति भक्ति आ द्वेष दूनू छै। सनातनमे सेहो नारी लेल आदर ओ घृणा छै। की तुलसी, की कबीर सभ अपना-अपना ढंगे नारीकेँ कखनो नीक आ कखनो खराप कहने छथि।

पुरुष स्त्रीसँ जन्मैत अछि मुदा नारीकेँ अपवित्र मानैत अछि तेनाहितेँ लेखक पोथीक प्रकाशन लेल मुद्रक, प्रकाशक लग जाइए, पाठक धरि पहुँचेबाक लेल वितरक लग जाइए आ अंतमे कहैए जे मुद्रक-प्रकाशक-वितरक केर साहित्यमे की योगदान छै। शरदिन्दु चौधरी जँ लेखन नहियो केने रहितथि तँ हुनकर वितरण प्रणालीसँ मैथिलीक कतेक पाठक बढ़लै सएह साहित्यिक योगदान मानल जाइतै। आ जे शरदिन्दुए चौधरी किएक

মৈথিলীক পোথীক মুদ্রণ, প্রকাশন ও বিতৰণমে জে-জে লাগল ছথি তিনকো সাহিত্যিক যোগদান ৰহবেঁ কৰতনি।

ক্ল মিলা ক**ই** মৈথিলী সাহিত্যমে শৰদিন্দুজীক ওতবেঁ যোগদান ছনি জতেক যোগদান কোনো মৌলিক ওথা বিঁনা যোঁগৰ ৰঁনা লেখক কেৰ হোএত ছৈ। কোনো যোঁগৰ ৰঁনা লেখক কি গ্রন্থ ওথা কি কোনো মঠ-মঠাধীশ ওনকা ওগ্রোৰ ক**ই** সকৈএ মুদা শৰদিন্দুজী লেখন ওনকা সভ লেল সূর্যক সমান ৰহত জকৰা ও সভ ঝাঁপি লে সকতাহ।

-সংপর্ক-8876162759

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১৭.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণ স হিত্য [ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত (I-IV)]

গজেন্দ্র ঠাকুৰ

শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণ সাহিত্য [ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰ ত (I-IV)]

"ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-১"; "মৰ্মান্তক-শঙ্কানুভূতি (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-২)"; "হমৰ অভাগ: ৰানক নহি দোষ (ৰাঁত-ৰাঁতপ ৰাঁত-৩)" আ "সাক্ষাৎ (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত-৪) এ চাৰিটা পুস্তিকা শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণাত্মেক নিৰঁঙ্কুক সংগ্ৰহ ছন্হি , পহিল ২০১৯মে দোসৰ ২০২০মে আ তেসৰ আ চাৰিম ২০২১মে প্ৰকাশিত ভেল।

সংগহি ২০০২ মে প্ৰকাশিত "জঁ হম জনিতহুঁ" ৰানকৰ হাস্য-ব্যংগ্য যুক্ত সংস্মৰণাত্মেক নিৰঁঙ্কুক সংগ্ৰহ ছন্হি জে পুৰস্কাৰ-লোলুপ মূল-ধাৰাক সাহিত্যকাৰক নামসঁ যুক্ত অছি আ ৰানকৰ সভক কিৰদানী তঁ তেহেন ছন্হিযে জে ও সংস্মৰণ হাস্য-ব্যংগ্যক সংগ্ৰহ অনাযাসে ৰনি জাযত, মুদা এ পোথী শুদ্ধ সংস্মৰণক পোথী নৈ থিক, ঐমে লোল-মিঠ সেহো অছি মুদা কম মাত্ৰামে। এতই এ সংতোষক ৰিষয অছি জে শৰদিন্দু জী কেঁ সমানান্তৰ ধাৰামে একোটা লোলুপ ব্যক্তি নৈ ভেটলন্হি।

একৰ অতিৰিক্ত ২০০৬ মে প্ৰকাশিত "ৰঁড় অজগুত দেখল", ২০১১ মে প্ৰকাশিত "গোৰঁৰগণেশ" আ ২০১৩ মে প্ৰকাশিত "কৰিযা কক্কাক কোৰামিন"কেঁ কৰিযা কক্কা ব্যংগ্য শৃংখলা কহি সকৈত ছী, কাৰণ ঐ তীনূ পোথীমে খষ্টৰ কক্কা সন কৰিযা ক ্কা ৰিৰাজমান ভেটৈতা, মুদা এতৌ কিছু আলেখমে কৰিযা কক্কা নৈ ছথি, জেনা গোৰঁৰগণেশ সংগ্ৰহক 'তাৰত কাল','গোনৈসী- অৰ্থাৎ'

अा 'सीठी समीक्षा '। मुदा ओ तीनू संग्रह सेहो मोटा-मोटी संस्मरण आधारित अछि मुदा नोन-मिठक संग आ सेहो पुष्टसँ। एतऽ 'करिया कक्काक कोरामिन' क लेखकीय मे ओ लिखै छथि जे (करिया कक्का)केँ 'जे फुरेलनि सैह कयल ि मुदा ओ ध्यान अवश्य रखलनि जे... अश्लीलताक आरोप नहि लागय..." मुदा ऐ पोथीसँ ७ साल पूर्व प्रकाशित 'गोर्बरगणेश' क 'सीठी समीक्षा ' मे साहित्य अकादेमी द्वारा कथित लिटेरेरी एसोसियेशन सभ द्वारा चयनित मैथिली परामर्शदात्री समितिक अध्यक्ष विद्यानाथ झा 'विदित'क सम्बन्धमे लिखल गेल अछि, '.. ओ तँ स्वयं रसिया छथि। प्रवासीजी संग संध्यावंदन करताह, ठकुराइन संग युगलवँदी करताह...'। ओही पोथीक 'तारत काल' आलेखमे लिखल गेल अछि- 'एहने सभ प्रयोग साहित्य अकादेमी सेहो कयलक जे जकरा होइन रहतैक सेहो परामर्शदातृ समितिक सदस्य बँनि सकैत छथि।" तारत काल केर वर्णन अश्लील नै छि मुदा सीठी समीक्षाक विवरण स्पष्टतया अश्लील अछि। ओ स्पष्ट अछि जे साहित्य अकादेमी द्वारा कथित लिटेरेरी एसोसियेशन सभ द्वारा चयनित मैथिली परामर्शदात्री समितिक सभ अध्यक्ष मैथिलीकेँ रसातल पहुँचेबाक काज केलन्हि अछि मुदा एकटा महिलो ओइमे छथि तँ ओ सभ हरिश्चन्द्र किए बँनथु? आ ओइपर से ्सिस्ट कमेण्ट ओएह देखबैत अछि जे लेखक वा सम्पादक साहित्यमे आ सार्वजनिक स्थलपर महिला वा पुरुषेत्तर लिंगक प्रति संवे नशील नै छथि। 'करिया कक्काक कोरामिन'मे 'सरकारक लिंग परीक्षा ' मे सेहो ओ असम्वेदनशीलता देखल जा सकैए जतऽ 'स्त्री-गुणसँ परिपूरित सरकार' विनोद कुमार झा *[देखू 'ओर्थ्या द्वेष नहि- समन्वय चाही'- 'हमर अभाग: हुनक नहि*

দোষ (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত-২)' পোথীমে- সৰকাৰ (ৰিনোদ কুম ৰ ঝা, থাৰ্ করি সম্রাষ্ট)] নেন প্ৰযুক্ত কএন গেন থছি।

১

<u>ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-১</u>

"ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-১" ক "শ্ৰেয থা প্ৰেয" মে মৌথিনীক পুনঃ ৰিঁহাৰ নোক সেৰা থাযোগমে প্ৰৱেশ থা ওকৰ পাঠ্যক্ৰমক সম্বন্ধমে শ্যামানন্দ চৌধৰীক যোগদানক ও চৰ্চা কেনহি। শৰদি ্থ্ৰ জী ও পাঠ্যক্ৰম জে থাযোগ কাৰ্যানযমে হৰা গেন ৰহৈ, থাযোগক গেষ্টপৰ স্থিত "ঝা জী ৰুকসেনৰ কী থ্ৰকান" ক নামসঁ দোকা�� চনৰৈনা স্থ. চৌধৰী জী সঁ ন**ই** ক**ই** শ্যামানন্দ চৌধৰীজী (তৎকোনীন ৰিশেষ থধিকাৰী, ৰিঁহাৰ নোক সেৰা থাযোগ)কেঁ দেনহি। শ্যাম নন্দ চৌধৰী জী ২০ দিসম্বৰ ২০১৫ কেঁ কহননি জে কোনো সংস্থা (মৌথিনীক) ঐ সম্বন্ধমে সৰকাৰকেঁ কোনো নিখিত প ৰস্তাৱ নৈ দেনকৈ। মুদা চেতনা সমিতি ৰিধিৰত একৰ শ্ৰেয নৈত প্ৰসন্নতা ব্যক্ত কেনক! "হম থাভাৰী ছী"মে বৈদ্যনাথ চৌধৰী 'বৈজু' দ্বাৰা প্ৰেস ৰিনীজ/ ঘোষণাক ৰাঁদো ২০১০ ক 'মিথিনা ৰত্নে' সম্মান সূচীসঁ শৰদিন্দু চৌধৰীক নাম ৰাঁদমে হটা দেৰাঁক চৰ্চ থছি। ৱ সংস্থা ছন সাহিত্য থকাদেমী দ্বাৰা কথিত নিষ্ঠৰেৰী এসোশিযেশন ৰূপমে মান্যতা প্ৰাপ্ত ৰিদ্যাপতি সেৰা সংস্থান, সম্মান নিৰ্ণাযক মণ্ডনমে ৰহথি ডা. ভীমনাথ ঝা, ডা. ফূনচন্দ্ৰ মিশ্ৰ 'ৰমণ' থা কমনাকান্ত ঝা, জঁ শৰদিন্দু

চৌধৰীকেঁ সম্মান দেল জায়ত তঁ ও জহৰ ঝা নেতা, ও ধমকী দেলন্হি সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা কথিত নিষ্টৰেৰী এসো িযেশন ৰূপমে মান্যতা প্রাপ্ত রিদ্যাপতি সেরা সংস্থানক অধ্যক্ষ ং চন্দ্রনাথ মিশ্র 'অমৰ'। "হম নহি কহি সকৈত ছী..." সে সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা কথিত নিষ্টৰেৰী এসোশিযেশন ৰূপমে মান্যতা প্রাপ্ত কৰ ো লেল অসফল ভেল সংস্থা 'মৈথিলী লেখক সংঘ ' আ রিনোদ কুমাৰ ঝা কেৰ ৰাজনীতি কেৰ চৰ্চা অছি। পংজীযনমে ওনা রিনোদজীক অনারেঁ সভক রঁবূঁআনে রঁনন ৰহরঁাক চৰ্চা অছি। মংত্রেশ্বৰ ঝা পৰ মীটিংগমে অনেক আৰোপ লগাওল জযরঁাক, প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম', গন্দিৰা ঝা আ পন্না ঝা কেৰ মূর্তিযে মল ব্যরহাৰ (রূঁদ্ধিজীরী রঁনরঁাক নৌনমে) কেৰ চৰ্চা অছ । মৈথিলী লেখক সংঘমে আরঁ স্থাযী অধ্যক্ষ আ স্থাযী সচির ছথি ৃদা সংঘ স্বযং রিঁনাযল অছি। সে অকাদেমীক কথিত নিষ্টেৰেৰী অসোসিযেশন সভক সেহো যএহ খেৰহা ছৈ। রিদ্যানাথ ঝা 'রিদিত' তত্কোলীন সাহিত্য অকাদেমীক ৯ সাল ধৰি ৰহল মৈথিলী পদাধিকাৰ সেহো শৰদিন্দুক 'সক্রিয সহযোগ'(!)ক অভিলাষী ৰহথি। "হমৰ গুর্গুণ আ ক্রোধক প্রপ্রভার"মে লহেৰিযাসৰাযক একটা যূরা লেখক/ পত্রকাৰক ছদ্ম লামে অখরঁাৰমে লিখরঁাক চৰ্চা অছি জে শৰদিন্দু সাহিত্য অকাদেমী, মৈথিলী অকাদমী আ চেতনা সমিতিকেঁ ভযাদোহন কৰ কমাগত ছথি। চেতনা সমিতিক সম্বন্ধমে ও লিখৈ ছথি- "... হম পত্রকাৰ নহি ৰহিতহুঁ তঁ হমৰা সংগ কিছু গোটে মাৰপীট সেহো কৰিতথি। সমিতিক একটা পূর্র সচিরক রিৰোধ কযলাপৰ হুনক কোনা অভদ্র ৰূপে গংজল ভেল ছল সে লোককেঁ রূঁঝল ছৈক তথাপি সে স্থিতি হমৰ নহি ভেল।"

"সময-সানেক জন্ম আ সাহিত্যিক-ৰাজনীতিক ৠচক্র"মে ৰিনোদ ৰিঁহাৰী নানেক পত্রক চঠা অছি, ও নিখনখিন্হ জে চনৃ 'সম্পাদক ৰূপমে গতিহাসমে অহাঁক নাম অযৰাঁক সখ পূৰা ভই জাযত।' ২০০১ ঙ্র.মে স্ব. ৰঁবুঁখাজী ঝা অজ্ঞাতকেঁ 'প্রতিজ্ঞা পাণ্ডৱ' মহাকাৱ্যপৰ সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰক ৰিৰোধমে ৰাজমোহন ঝা দ্বাৰা অভিযান আ স্নঠ প্রচাৰ জে ও পোথী চপৰেঁ নৈ কএন অছি, ওগ হস্তাক্ষৰ অভিযানমে শৰদিন্দু হস্তাক্ ৰ নৈ কেনন্হি আ তগপৰ ৰাজমোহন ঝা 'অঁতিকা'মে অনাপ-শনাপ নিখনন্হি তকৰ চঠ অছি। এতই ঙ্র ৰঁতা দী জে শৰদিন্দু ও চপনাহা পোথী ঙুপৰ কেনন্হি আ পটনাক অপন দোকানম ওকৰা প্রদর্শিতো কেনন্হি। মুদা ফেৰ ৰাজমোহন ঝাক চূক মানৰাঁক আ শৰদিন্দুক দনকা প্রতি মোন ফেৰসঁ নির্মন হেৰাঁক চঠা অছি। "নোকৰী নহি কৰৰাঁক নির্ণয"মে অগ্নিপুষ্পক চঠা অছি, "এহন কাজ তঁ অগ্নিপুষ্প সন-সন পত্রকাৰ কই সকৈত চনা জে আর্যাৱর্তমে হাথি কটৰাঁক ধমকী ভৰন স্বৰ নিকানথি আ জাগৰণমে নাঁগৰি সুটকাকই সেৱানিৱৃতি ধৰি কাজ কযননি।" অহীমে প্রেসক মৈনেজৰ সহ কম্পোজীটৰ শিৱ ৠমাৰ ঠাকুৰক চঠা অছি- "জে-সে, ও কম্পোজিটৰসঁ মানিক ভেনাহ- হমৰা যৈহ প্রসন্নতা অছি।" হমৰা ৰিচাৰে ও শিৱৠমাৰ ঠাকুৰক প্রতি কনে ৰেঁশী 'হার্শ' ভই গেন চথি, চেত া সমিতিক ৰিদ্যাপতি ভৱন, ৰঁদত গোষ্টে মাত্র দনকে (শিৱৠমাৰ ঠাকুৰক), পোথীক দোকান প্লঅাৰে জাগ চন, চেতনা সমিতিকেঁ সেহো নৈ অৰঘনৈ, অপনে তঁ ও মৈৰেজ হান ৰুঁক কৰৈমে নাগন ৰহৈএ, সে পোথী কিএ ৰেঁচত, মুদা শিৱৠম ৰ ঠাকুৰক দোকান ৰঁন্ন জৰূৰ কৰৰাঁ দেনকৈ। জে.. সে..। "জীৱন

যুক্ক ভূমিকা"মে মিত্র দিলীপ, অজিত আজাদ, অভয ঝা, পং. তাৰাকান্ত ঝা, মংত্রেশ্বৰ ঝা, ৰাঁস্বকী ৰাঁবূ ক সহযোগী, মদতি কেনিহাৰ আ পৰামৰ্শ দেনিহাৰক ৰূপমে চৰ্চা অছি। "সম্মানক ভূখ"মে মূলধাৰাক পুৰস্কাৰ লোলুপ সাহিত্যকাৰক বৰ্ণন ভেল ছি- "আদৰণীয গোৰিন্দ ৰাঁবূঁক খিস্সা প্ৰাযঃ লোককেঁ বুঁঝলে ঠৈক জে পুৰস্কাৰ নহি ভেটৈলাপৰ মৈথিলী ৰাঁজৰঁ ছোড়ি হিন্দীমে ৰাঁজল কৰথি জে 'মৈথিলী ৰঁগ্ৰমালো কী ভাষা হৈ'। "মৈথিলক অৱিশ্বসনীযতা" মে মৈথিল তাঁত্রিক ৰঁটৈশ মহৰাজ জীক 'কামাখ্যা সংদেশ'(মাসিক) ছপৰাঁগযো কই ৩০ হজাৰসঁ বেঁশী টৌকা লৈ দেবাঁক চৰ্চা ভেল অছি। "তীত লাগয ৰা কড়ু"মে উদযচন্দ্র ঝা 'বিনোদ' ১৯৭৯ টৌকা লৈ দেলখিন্হ মাত্র ১১০০ টৌকামে ২০০ পোথী নই গেলখিন্হ শেষ লে পাগযে দেলখিন্হ লে পোথীযে নই গেলখিন্হ, তকৰ চৰ্চা অছি।

২

মর্মান্তক-শৰ্দ্ধান্বভূতি (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-২)

"মর্মান্তক-শৰ্দ্ধান্বভূতি (ৰাঁত-ৰাঁতপৰ ৰাঁত খণ্ড-২)"ক "মহাকালক বজ্রাঘাত' কোৰোনা লাকডাউনমে ২৩.০৩.২০২০কেঁ লিখল গেল ৪১ বঁৰ্খ পুৰান ঘটৈনাক বৰ্ণন অছি, মিশ্ৰজীক বঁ ংকক পাগ্রক উনটৈফেৰমে ফঁসবঁ, লোকৰী জাযবঁ, মাযক মানসিক স্থিতিক খৰাপ হএবঁ আ ফেৰ ন্দলকৰ মৃত্যু। "শেখৰ"ক অৱসানমে পিতাক চৰ্চ অছি, প্ৰভাসজী, মুখিযাজী, বঁষ্টূক ভাগ কেৰ বঁৰমহল সুধাঁ ু শেখৰ চৌধৰীজী সঁ ভেঁট কৰবাঁ লেল অযবাঁক চৰ্চা অছি মুদা "হঁ, ও

খঁতিম যানে ভৰি প্রয়াসী জীসঁ গপ্প কৰয চাহথি মুদা সে সম্ভৱ নহি ভেনেনি। হমৰা কহনোপৰ প্রয়াসীজী ভেঁটঁ নহি কযনেথিন খন্ত ধৰি।" মাতাক মৃত্যুক ৰৰ্ণনক খগিনা সংস্মৰণ পিতাক মৃত্যুক ও রিৰৰণ কোৰোনা নাকডাৰ্ডনমে ২৭.০৩.২০২০কেঁ নিখন গেন। "খগ্রনেখসঁ ভেঁটঁ"মে মিথিনা মিহিৰমে শৰদিন্দুজ ক খাগমন (ওনা নিযুক্তি খাৰ্যারৰ্তমে) খা তকৰা ভীমনাথ ো দ্বাৰা খপন পদোন্নত্তিক মাৰ্গমে ৰাঁধক ৰূঁঝন জযৰাঁক চৰ্চা খছি খা ভীমনাথ ঝা ঐপৰ 'নংগূৰ' কৰিতা নিখনন্হি জে সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী খা শৰদিন্দু চৌধৰীকেঁ ৰেঁধনকন্হি। ভীমনাথ ঝাকেঁ নগনন্হি জে কনকাসঁ জূনিযৰ গোপ্তন ৰাঁৰূকেঁ ভীমনাথ ঝাসঁ টঁপা কই সহাযক সম্পাদক ৰঁনা দেন গেন খা সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী খপন পুত্র শৰদিন্দু চৌধৰীকেঁ নোকৰী দিখাৰঁয খাতিৰ সে ৰৰ্দাশ্ত কেনন্হি, জখনকি গোপ্তন ৰাঁৰূক পৈৰৰীকাৰ ৰহথি কুমাৰ সাহেৰঁ (খখৰাঁৰ-প্রসক মানিক)ক নানা খা গোপ্তন ৰাঁৰূ ৰহ ি কুমাৰ সাহেৰঁক মৌসা। এমহৰ গোপ্তন ৰাঁৰূ ধোতী-কুৰ্তা ছোড়ি সফাৰী সূটমে খাৰঁয নগনাহ, সে ভীমনাথ ঝাকেঁ খাৰ খসহ্য ভ গেননি, মুদা ফেৰ কনকৰ নোকৰী মিথিনা রিশ্বরিদ্যানযমে নাগি গেননি। সুধাংশু শেখৰ চৌধৰী (শৰদিন্দুক পিতা জিনকা ও নানকক্কা কহৈত ছনা) ২ খক্টূৰঁৰ ১৯৫২কেঁ সেৱানিৰৃত্ত ভই গেনাহ খা শৰদিন্দু খা দিনীপ (দিনীপ সিংহ ঝা) গোক ন ৰাঁৰূক টেম্পো ৰঁনি ৰহি গেনাহ। *(খাৰ্যারৰ্ত, ওণ্ডিযন নেশন খা মিথিনা মিহিৰক ৰাজনীতি খা কোনা ও ৰাষ্ট্রীয খখৰাঁৰ সভক পটনা খাগমনক ৰাঁদ ধৰাশাযী ভ**ই** গেন! সুনৈ ছিঐ ভাও ঘোটনে জাগ ছনৈ ওত**ই** ৰেঁক পহৰ, কিছু খাৰ সংস্মৰণ ঐপৰ এৰাঁক চাহী!)* "সফনতা ও রিফনতাক কাৰণ" মে পং হীৰানন্দ ঝা শাস্ত্রী

আ স্ব. গজেন্দ্র নাৰায়ণ চৌধৰীসঁ ভেটলনি সম্পাদকীয় দায়িত্ব আ অধিকাৰক জ্ঞান ভেটবাক চৰ্চ অছি। মৈথিলীক লেখক আ হিন্দী পত্ৰকাৰক বেঁগমানীক চৰ্চ অছি জে সাহিত্য অকাদেমীক গোষ্ঠীমে মৈথিলী পত্ৰকাৰিতাক শ্ৰেয় দেমকোস আ বিনোদ কুমাৰ ঝা কেঁ দেলনি আ মিথিলা দৈনিকক বাৰেমে 'জঁ ওকৰা দৈনিক মানি লেল জায' কহি ওকৰ উপলব্ধিকেঁ ন্যূন কৈ দেলথিন। পাখণ্ডী যুগক প্ৰতিনিধি ৰচনাকাৰক ৰূপমে বৈদ্যনাথ বিমল কেৰ চৰ্চা অছি আ কোনো নে কোনো যোগবপৰ চতৰয়ৰনা আলোচক/ সম্পাদকক ৰূপমে ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ'ক।

২

হমৰ অভাগ: হুনক নহি দোষ (বাত-বাতপৰ বাত-২)

'ভূমিকা- শ্যামপঙ্ক ও হমৰ লেখন' মে ও লিখৈত ছথি "হম জে লিখৈত ছী সে প্ৰায়ঃ ক্যো নহি লিখৈত ছথি। হঁ কহিযো কাল লক্ষ্মণ ঝা 'সাগৰ' ক কিছু-কিছু এহী তৰহক আলেখ পঢ়বাক সৌভাগ্য ভেটৈত অছি।" "হমৰ অভাগ: হুনক নহি দোষ" মে 'মৈথিলীপুত্ৰ প্ৰদীপ প্ৰভুনাৰায়ণ ঝা ' পৰ নিকলল মৈথিলী অকাদমী পত্ৰিকা বিশেষাংকক চৰ্চা অছি, কাজ সভটা শৰদিন্দু জী কেলন্হি সম্পাদকমে নাম দিনেশচন্দ্ৰ ঝা কেৰ ছপলনি আ মেহনতি কেৰ মোল ২৫০ টাকা শৰদিন্দুজীকেঁ ভেটলন্হি। "সম্পাদকীয় আ পাঠকীয় পত্ৰ"মে বিন্দু নাম লেলে ৰমেশক চৰ্চা অছি জে অৰোধ আ প্ৰবোধ মিশ্ৰক নামসঁ পাঠকীয়

পত্র পঠারঁথিন খা শৰদিন্দু খা ৗনকৰ পিতাক ৰিষযমে খনাপ-শনাপ নিখৈত চনাহ কাৰণ শশি রোঁধ মিশ্র 'শশি'ক ৰচনা সমযসানমে চপনাসঁ ও খাহত চনাহ। রাঁদমে কোনা ও কেদাৰ কাননক পৈৰৱীসঁ পূর্বোত্তৰ মৈথিনমে (জখন শৰদিন্দু ওতই সম্পাদক রঁননাহ) চাপন গেনাহ, ".. খারঁ.. ও জমীনপৰ চথি। নীক নিখৈত চথি।" মধুকান্ত ঝাসঁ প্রাপ্ত পৈৰৱীক খাধাৰপৰ কোনো প্রোফেসৰ সাহেরঁক করিতা সমযসানমে চাপনখিন্থ মুদা ৱা ৰমেশ সন নীক নৈ নিখৈত চথি, রঁত্ত দরঁ করিতা নিখৈত চথি মুদা সাহিত্য খকাদেমীক পুৰস্কাৰক খন্তিম ৰাউণ্ড ধৰি তীন রেঁৰ পহুঁচনাহ- শৰদিন্দু স্মৰণ কৰৈত চথি। "মৈথিনীক রঁদনৈত স্বৰূপ"মে শ্যাম দৰিহৰেক পহিনে খপনে, ফেৰ পোথী খন্তমে মৈথিনীকেঁ স্থান দেরাঁক চর্চা খচি। "পৈঘত্বক খকাৰণ প্রদর্শন কিএক"মে কীর্তিনাৰাযণ মিশ্র দ্বাৰা 'খর্থান্তৰ' পোথী চপযরাঁক খা মোহন ভাৰদ্বাজক মোঝাঁমে মাত্র ৯000 টাকা দেরাঁক খা শেষ ২৯00 টাকা নৈ দেরাঁক চর্চা খচি জখনি কি সভটা পোথী ৗনকা ঘৰপৰ পহুঁচরাঁ দেন গেনথি। খহীমে সাহিত্য খকাদেমীক 'মীট দ খাথর্স' কেৰ চর্চা খচি জে ওকৰা দ্বাৰা মান্যতা প্রাপ্ত কথিত নিগৈৰেৰী এসোশিযেসন চেতনা সমিতিক প্রেক্ষাগৃহমে খাযোজিত ভেন। "কীর্তি রাবূঁ সেহো হিন্দী-মৈথিনীমে রঁজনাহ। দাৰী জে হিন্দী-মৈথিনী প্লনূক হম নেখক চী মুদা ৰাজকমন-যাত্রী চ ড়ি ককৰ হিন্দীমে কোন স্থান ৰহনৈক সে দেখন-বূঁঝন খচি। ... হমৰ রেঁধক খা সটীক প্রশ্ন চন- খপনে এতেক শ্রেষ্ঠ সাহিত্যকাৰ চী ে খাগ খপনেপৰ সাহিত্য খকাদেমী সন শীর্ষ সংস্থা ৱা কার্যক্রম খাযোজিত কযনক খচি তখন খহাঁ খপন নামপৰ জীৱিতে কিএ 'কীর্তিনাৰাযণ মিশ্র সম্মান' প্রাৰম্ভ কৰৌন ুঁ, কী

অপনেকেঁ ভয অছি জে মৰণোপৰান্ত ক্যো স্মৰণ নহি কৰত তেঁ জীৱিতে অপন প্ৰচাৰ-প্ৰসাৰ দেখবাঁক লেহন্তা ছলে? হমৰ এহি প্ৰশ্নপৰ ও বিচলিত ভ**ই** উঠলাহ আ বঁজলাহ- হমৰ পাৰিৱাৰিক সদস্যক গপ্পা ৰহনি। .. চেতনা সমিতিক সম্পূৰ্ণ পদাধি ারী একৰ বিৰোধ কৰয লগলাহ আ ও**ত**ই স্বৰ গুঁজয লাগল- ঈ সম্মান কোনো হালতিমে নিৰন্তৰ চলৈত ৰহত। একৰ কাৰণ ৰহৈক ও চেতনা সমিতিকেঁ পুনঃ ডেঢ় লাখ টাকা পুৰস্ াৰ ৰাশি বঁঢ়যবাঁ লেল টাকা ন**ই** ক**ই** আযল ৰহথিন।" চেতনা সমিতি দ্বাৰা পুৰস্কাৰক নামপৰ, পুৰস্কাৰ জিনকা নামপৰ দেল জাগত অছি হুনকা আ হুনক পৰিৱাৰসঁ পাগ লোহলক ঈ এ টা ফৰ্স্ট হৈণ্ড অকাউণ্ট অছি, এহেন আৰ সংস্মৰণ সোঝাঁ বাঁক চাহী।

"বঁৰ্তমান হোযবাঁক ঘোষণা"মে 'সাহিত্যিকী ' (সৰিসবপাহী)পাহীক কোনো জগদীশ মিশ্ৰক চৰ্চা অছি, জে খ্যাত সাহিত্যকাৰ অশোককেঁ ১০ টা পোথী শৰদিন্দুজীকেঁ দেবাঁ লেল কহলে ৰহথিন্হ মুদা ও বিদ্যাপতি ভৱনমে শিৱ কুমাৰ ঠাকুৰকেঁ দ**ই** দেলন্হি আ পোথী বেঁচিক**ই** পাগ হুনকা দ**ই** দেলথিন্হ। মুদা ঈ জগদীশ মিশ্ৰ মাগক পৰ ঘোষিত কেলন্হি জে শৰদিন্দু পোথী বেঁচি ক**ই** পাগ নহি দেলনি আ ঈ সূচনা ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ' শৰদিন্দু জীকেঁ দেলন্হি। এক গোট ঘটনা মোন পড়ৈত অছি জে এক গোট ৰচনাকাৰ অগ সংস্থাকেঁ 'সোগতিকী' কহৈত ছলাহ আ জখন হুনকৰ পোথী ঈ সংস্থা ছাপি দেলকন্হি তখনে ওকৰা 'সাহিত্যিকী ' কহলন্হি। 'হমৰ অভাগ: হুনক সৌভাগ্য"মে ভীমনাথ ঝা দ্বাৰা ফূলচন্দ্ৰ মিশ্ৰ 'ৰমণ'কেঁ লেসি দেবাঁক চৰ্চা অছি, কথিত

নিষ্টৰেৰী খ্যোশিযেশন চেতনা সমিতি দ্বাৰা কোনো স্মাৰিকামে (স্মাৰিকাক ৰাজনীতি!) সত্যনাৰাযণ মে তা জী ৗনকৰ ৰচনা ছাঁটি দেনে ৰহথিন্হ। "মৈথিলীক ৰাজনীতিক ঋপা"মে ভাৰতীয ভাষা সংস্থানক খজিত মিশ্র খা খদিতি মুখর্জীক ৰর্ণ খছি। ভাৰতীয ভাষা সংস্থানক 'সেমীনাৰ সহ ৰৰ্কশাপ' মে হিনকা খা মধুকান্ত ঝাক নামপৰ দোসৰ গোটে দ্বাৰা পাগ ৰ্ঠ নেৰ্াক চৰ্চা খছি খা হেত্তুকৰ ঝাক পুত্র তেজকৰ ঝা কেৰ সূচনা জে শেখৰ প্রকাশনকেঁ ভাৰতীয ভাষা সংস্থানক খনুৰাদ মিশনক কাজ নৈ ভেটৌক সে মৈথিলীক ২ টা ৰিদ্বান সংস্থানক মীটিংগমে কহনেন্হি। ৯ টা পোথীক খনুৰাদ, প্রূফৰীডিংগ, প্রকাশন খা ৰিতৰ ক ভাৰ শেখৰ প্রকাশনকেঁ ভেটনে ৰহৈ, মুদা সংস্থান এক-দূটা চমচাক কহনোপৰ সম্পাদকক চযন ৰিনা শৰদিন্দুসঁ ৰায নেনে চুনি নেনক, খা ওগ প্রকাশক-সম্পাদকক মীটিংগমে ৗনকা নৈ ৰজাওন গেন। ৰাঁদমে কিছু কাজ নোৰেন্টীক নৰেন্দ্র ঋমাৰ া কেঁ ভেটনেন্হি, ফেৰ পং সীতাৰাম ঝাজীক পৌত্র শ্রী চন্দ্রনাথ া জী হিনকা কহনেখিন্হ জে ৗনকাসঁ ও খনুৰাদ কৰা নেনেখিন্হ খা কনী-মনী দই কই টাৰি দেনেখিন্হ। "ঈর্ষ্যা দ্বেষ নহি- সমন্বয চাহী"মে পৰমেশ্বৰ কাপড়ি দ্বাৰা ৯ হজাৰ টাকাক কিতাৰ্বক নই কই ৰাম ভৰোস কাপড়ি ভ্রমৰক কহনো ৰ্ত্তৰ পাগ নৈ দেৰ্ব কেৰ চৰ্চা খছি। কেদাৰ কাননক কএকটা শিষ্য সেহো এহিনা কেনেখিন্হ। তাৰানন্দ ৰিযোগীক চৰ্চা খছি জে ফেসৰ্বুকপৰ জাতি ৰিশেষ (ব্রাহ্মণ) নেন 'সভ ৰাঁপূত' শৰ্ব্দক প্রযোগ খ নি কই কৰৈত ছথি। " .. ও জাহি পৰিচৰ্চামে ভাগ নৈত ছথি ওহ মে ৭0 প্রতিশত ৰেহ নোক ভাগ নৈত ছথি (ব্রাহ্মণ) জকৰ পুৰুখাকেঁ ও ৰ্কটৈত ছথিন... হম নোহা মানৰ্বনি শ্রী ৰিযোগীজীক তখন

জখন খপনা সদৃশ রীসো ষ্টা ব্যক্তিত্বক নির্মাণ ও খপনা সমাজসঁ ঠাড় কই দেখারঁথু। মাত্র ভকষ্টা পৈঁঠী কযনাসঁ...।" মুদা ষানকৰ ভ্র নিখরঁ জে ও পৰমেশ্বৰ কাপড়ি জীকেঁ কহনেনি- "খহাঁকেঁ এহিঠাম রাঁসমে রাঁষ্ঠি কই পীষ্টী তঁ কোনো হর্জ নহি নে। ওতই সৰকাৰ (রিনোদ ঞ্কমাৰ ঝা, খারঁ করি সম্রাষ্ট- র্যংগ্যাত্মেক প্রযোগ) খা যূরা করি রাঁনম্বঞ্কন্দজী সেহো ছনাহ। "- মুদা রাঁসমে রাঁষ্ঠি কই পীষ্টী তঁ কোনো হর্জ নহি নে- একৰ কোনো তৰহেঁ সমর্থন হম নৈ কই সকৈত ছী।

৪

সাক্ষাৎ (রাঁত-রাঁতপৰ রাঁত-৪)

ঐমে শৰদিন্দূজী স্মৰণ কৰৈত ছথি জে কেনা ".. এক ◌োষ্টা হমৰা প্বৰস্কাৰ প্রক্রিযাক স্তৰহীনতাক গপ্পক ক্রমমে এহিমে নাগন নোক সভকেঁ মায-রঁহিনকেঁ গাৰি-পঢ়ৈত কহনেনি জে কোনো হানতিমে সাহিত্য খকাদমিযে রা কোনো প্বৰস্কাৰ হম নহি নেরঁ, মুদা নগনে ছও মাসক খভ্যংতৰ প্বৰস্কাৰ গ্রহণ কই গদগদ ভই গেনাহ। হম পূছৈত ছী এহিসঁ ষানকৰ ক্ষমতা, রিদ্বতামে কতেক খভিরৃদ্ধি ভেনেনি। তখন খনেৰে খর্ব-দৰ্ব রঁজনে কী নাভ! সেষ্টি গ কৰৈত ৰহূ খা গাৰিযো পঢ়ৈত ছনূ।" মৈথিনী সাহিত্যমে হিনকা কিৰণ, মধুপ, সুমন, মণিপদ্ম, জযকান্ত মিশ্র, প্রভাস, গুংজন, মন্ত্রেশ্বৰ, খমৰ, জীরকান্ত, গোরিন্দ

ৰাঁৰূঁ, ৰাঁম্বকী ৰাঁৰূঁ, প্ৰৱাসী, ৰাজমোহন, ৰঁঠা ঠাক ৰ, ভীম ৰাঁৰূঁ, ৰামদেৱ ৰাঁৰূঁ,শেখৰজী, হেত্তুকৰ ৰাঁৰূঁ, ঋশোক, শিৱশংকৰ শ্ৰীনিৱাস, উষাকিৰণ খান, শেফালিকা ৱৰ্মা, শ্যামানন্দ চৌধৰী, ৰংগনাথ দিৱাকৰ, কমলমোহন চুন্নূ, ঋজিত ঋাজাদ, ঋশোক মেহতা, সুৰেন্দ্ৰ ৰাউত, ৰমণ কুমাৰ ঝা, মুকুন্দ মযংক ঋা ৰাঁনমুকুন্দ প্ৰভাৱিত কেলকন্হি। ও ভ্ৰাহো কহৈত ছথ জে ".. পত্ৰকাৰিতা মানে ঋাৰঁ ৰঁনিদান ৰূঁঝন জায লগলৈক ঋছি। ক্যো কহৈত ছথি- হমৰা পত্ৰিকা নিকালৰাঁমে ঋাঠ-দস লাখ খৰ্চ ভই গেল। যুৱা ললিত নাৰাযণ (মিথিলা মিৰৰ) এহী ৱয মে ৰিপোৰ্টিংগক ক্ৰমমে কহৈত ছথি- হম হস্তী গলা ৰহল ছী। জখন কি হমৰা হিসাবেঁ এখনেসঁ প্ৰোফেশনল পত্ৰকাৰ ভই গেলাহ ঋছি ও।"

ও কহৈত ছথি "জে প্ৰকাশক ওকৰা কহৈত ছৈক জে ঋপন পাগসঁ ঋনকৰ কিতাৱঁ ছাপয ঋা মুদ্ৰক ওকৰা কহৈত ছৈক জে পাগ লই কই কাজ কৰয। ঋা জে ভ্ৰ দুনূ কাজ কৰয সে ঋপনাকেঁ মুদ্ৰক ঋা প্ৰকাশক দুনূ কহবৈত ঋছি... শেখৰ প্ৰকাশন ভ্ৰ দুনূ কাজ দুনূ স্তৰপৰ কযলক ঋছি। হমৰা জনৈত যৈহ কাজ পূৰ্ৱমে পুস্তক ভণ্ডাৰ ঋা গ্ৰন্থালয সেহো কৰৈত ছল।... কুল ৯২ পোথী ঋপন দমপৰ ছপলে ছী। ঋাধা-ঋাধী খৰ্চপৰ সেহো লগভগ তীন দৰ্জনসঁ ৱেঁসী পোথী ছপলে ছী।..."

ঋপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

𑓒.𑓑𑓘.𑒑𑒖𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒚𑒰𑒏𑒳𑒩- 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝𑒰𑒞𑓂𑒧𑒏 𑒯𑒰𑒮𑓂𑒨-𑒫𑓂𑒨𑓀𑒑𑓂𑒨 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯- '𑒖𑒿 𑒯𑒧 𑒖𑒢𑒱𑒞𑒯𑒳𑒿'

গজেন্দ্র ঠাকুৰ

শৰদিন্দু চৌধৰীক সংস্মৰণাত্মক হাস্য-ব্যংগ্য সংগ্রহ- 'জঁ হম জনিতহুঁ'

হাস্য-
ব্যংগ্য সংগ্রহ তঁ ফেৰ ও সংস্মৰণ সাহিত্য কে ো ভেল? একৰ উত্ত
ৰ শৰদিন্দু স্বযং দৈত ছথি-
"জঁ হম জনিতহুঁ জে সাহিত্যিক ক্ষেত্রমে সেহো ৰাজনীতিযে জকাঁ
খেল হোগত ছৈক তঁ কথমপি এহি ক্ষেত্রমে পৈৰ ৰখবাঁক দুস্সাহস
 নহি কৰিতহুঁ মুদা আৱঁ তঁ ফঁসি গেল ছী আ দূধ-
মাছ খনু ৰাঁতৰৰনা পৰি মন ভই গেল অছি। নে উগিলতে ব়নৈ
ছ আ নে ঘোঁটিতে।" আ আগাঁ ও লিখৈত ছথি-
"... জনিক চৰিত্র, হমৰা হাস্য-
ব্যংগ্যমে ফৰ্ক ছৈক সে নহি বুঁঝয দেলক আ জনিক সম্ভাষণ হম
ৰ লেখনক কথ্য ব়নল।... হমৰ পত্রকাৰ প্রবৃত্তি জহিয জে দেখল
ক সে লিখলক।" সে মিস্ক ভেল জে ও সংস্মৰণক পোথী থিক আ
 কামাক ভীতৰ দেল ৰক্তব্যমে কোনো লোন মিঠ নৈ-

ছৈ, হঁ সংস্কৰণক হেডিংগমে আ গনরষ্টৈড কামাক ৰাঁহৰ নোন-মিঠ ছৈ মুদা সেহো কনে মনে।

ঐ পোথীমে ১১ টা সংস্কৰণ অছি জে পুৰস্কাৰ নোন্ব মৈথিনীক মূন ধাৰাক সাহিত্যকাৰ, জগমে সভ জাতিক সাহিত্যকাৰ ছথি, কেৰ কিৰদানীক কাৰণ হাস্য-ব্যংগ্য সংগ্ৰহ ৰঁনি গেন অছি। সাহিত্যকাৰ সভক অসনী সাহিত্যিক নাম ঐ সংগ্ৰহমে দেন গেন অছি জে একৰ প্ৰামাণিকতাকেঁ ৰঁঢ়ৰৈত অছি, এ পোথী ২০০২ মে প্ৰকাশিত ভেন মুদা ২০২২ ে সেহো ওগ ৰর্ণিত সাহিত্যকাৰ সভক ওহনে ছিঙ্কা ছন হি।

১

অথ আপৰেশন সাহিত্য অকাদেমী

ঐ সংস্কৰণমে মাত্ৰ সম্বাদ অছি, গনরষ্টৈড কামাক ভীতৰ। সে কোনো নোন মিঠ নৈ, হেডিংগ সেহো কম নোন-মিঠক, 'অথ' সংস্কৃতক শব্দ ছিঐ, ৰিঁস্মিনোহক পর্যা , সে 'অথ আপৰেশন সাহিত্য অকাদেমী'মে কে সভ কনাকাৰ ছথি? ৰিৰৰণ নীচাঁ অছি-

মুখ্য কনাকাৰ- মোহন ভাৰদ্বাজ (আৰঁ স্বগীয) আ ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ'

কিৰদানী- নোকক (সাহিত্যকাৰক সাহিত্যক ফুশুনী ৰাঁচৰঁ) মুদা ৰেঁসী কান আপসেমে টান-গ্বনী খেনাযৰঁ।

সহাযক কনাকাৰ- একষ্টা 'সাঠা তৰ্ঁ পাঠা' করি, একষ্টা সম্বৰ-জমাযক জোড়ী।

কিৰদানী- পহিন্বকে পোথীসঁ প্ৰান করি সভকেঁ মূ ◌্ঙ্কিত কৰৰ্ঁ, সাহিত্য খকাদেমীক খকাসমে রিচৰণ।

ষ্টৈক্লিক- এক দোসাৰাক পোথীক ঠিনহো, চেতনে সমিতি জকাঁ কতরোঁ কষ্টাৰ্ডঝ হোৰ্ড, ৰাজ কক্কেক খাকি ভাতিজেক।

২

খপীন

ম্বখ্য কনাকাৰ- মোহন ভাৰদ্বাজ (খাৰ্ঁ স্বগীয), রাঁস্বকীনাথ ঝা খা ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ'

কিৰদানী- মৈথিনী খকাদমী খা চেতনা সমিতিক প্রকা ন গতি রিধিপৰ কৰ্ঙ্কা।

সহাযক কনাকাৰ- পাঠকজী, দিনেশজী, গন্দ্ৰকান্ত জী।

কিৰদানী- ক্রমসঁ ক্রোধী, ভোগী খা নোভী।

ষ্টৈক্লিক- রিদ্বতাক ঢেকাৰ কৰৈত কঠহঁসী।

३

ভ্ৰাহো প্ৰৰুষ খনৰ্ঁত্তে

ম্বখ্য কনাকাৰ- একষ্টা সংস্থাক ঙঠাধিকাৰী

কিৰদানী- কাজ ৰেঁৰমে হাথ থৰথৰেনাগ।

মহাযক কনাকাৰ- ৰিক্তা।

শৈক্লিক- কনফ্যুমকীমঁ প্ৰেৰিত ভ**২** মমাজ-
মুধাৰ ঋা ভাষাক ঙঙ্কাৰক স্বাঁগ।

৪

দেখন একষ্টা শৃষ্টিগ

মুখ্য কনাকাৰ- ঙপেন্দ্ৰনাথ ঝা 'ব্যাম', মধুকান্ ঝা, মোহন ভাৰদ্বাজ, ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ', ৰামদেৱ ঝা, পূৰ্ণেন্দু চৌধৰী, চন্দ্ৰনাথ মিশ্ৰ 'ঋমৰ'।

কিৰদানী- মৈথিনী ঋকাদমী ঋা চেতনা মমিতিক মাহিত যক গ তিৰিধিপৰ কৰ্ঙ্কা। 'ঋংগ্ৰেজী ফূনক ঠিষ্টী' প্ৰম গ। মোমদেৱ, ৰমানন্দ ৰেণু ঋা হংমৰাজকেঁ ৰাঁনিগ নৈ হোম**২** দেৱঁ। চষ্ট মাৰক চেনা ভীমনাথ, জযমন্ত ঋা মদনেশ্বৰ।

মহাযক কনাকাৰ- জযকান্ত মিশ্ৰ, দেৱকান্ত ঝা, ৎনানন্দ মিশ্ৰ, ৰাজমোহন ঝা, ঙদয চন্দ্ৰ ঝা 'ৰিনোদ', ঋশোক, ঋগ্নি ুধপ, কেদাৰ, তাৰানন্দ ৰিযোগী, ৰমেশ, শিৱশংকৰ।

কিৰদানী- ৰাজমোহন ঝা দ্বাৰা ভীম ভাগমঁ পহিনে পুৰস্কাৰ প্ৰাপ্তি নেন ঋপন কোৰপক্ষু ঋশোক, ঋগ্নিপুধপ, কেদাৰকেঁ ঋাগাঁ কৰৰঁ। শৰদূক একে ৰোঁনেপৰ ৰিজয ৎমাৰ মিশ্ৰ ঋা ৰিৱেকানন্দ মৈদান

सँ रॉहव, रीवेन्द्र झा द्वारा अमवेश पाठककेँ पानि पिआयबॅ। गो

कुलनाथ द्वारा प्रवासीकेँ नृत्ुकायबॅ।

मदावी- छत्रानन्द सिंह झा (बॅंट्टक भाग), गोपेशजी।

नेपथ्यमे (संवक्षक)- उषाकिवण खान आ मंत्रेश्वव झा।

अन्तिम प्रस्तोता- गुंजनजी।

टैक्निक- मोहन भावद्वाज द्वावा भीम भाग आ वाम ेव झाकेँ

नड़ायबॅ आ स्वयं साहित्य अकादेमी पवामर्शदातृ समितिमे घूसबॅ, व

मणजी द्वावा गोविन्द झा अभिनन्दन ग्रंथ सहित आन-

आन ठाम ऐ कोठीक धान ओग कोठीमे कवबॅ आ चेतना समि

तिकेँ सोधवॅ।

पुवस्काव नोनुपक तीर्थ स्थन (सन २००२ धवि)- पटनाक गुरूद्वावा (

आव-

बॅनोक), दवभंगाक श्यामा मन्दिव (वाजकुमाव गंज) आ प्रयाग (पी.

सी. बॅनर्जी वोड)।

७

स्वास्थ्य-वक्षा पुवस्काव

कार्यक्रमक प्रेवणा- बिॅनाका गीतमाला।

উদ্‌ঘোষক- মৈথিলীক অমীন সযানী চন্দ্রানন্দ ম্বদা ফানকব ৰ্হৃক হেৰাঁক কাৰণ ও ভাৰ অশোককেঁ দেন গেল।

প্রশ্ন- গোরিন্দ ঝাকেঁ সাহিত্য অকাদেমী প্ৰৰস্কাৰ কিএ?

প্রশ্নমঁচমে কে সভ শামিন নৌ?- ৰমানন্দ ৰেণ্ৰ, হংসৰাজ, পূর্ণেন্দু চ ৌধৰী, আ ৰহিকাক গ্ননেহা উদযচন্দ্র ঝা 'রিনোদ'।

এক সদস্যীয নির্ণাযক মণ্ডন- স্বমনজী।

কে সভ ৰহিধকাৰ কেনহি?- উপেন্দ্রনাথ ঝা র্যা স, ডা. অমৰেশ পাঠক আ আনন্দ মিশ্র (এক সদস্যীয নির্ণাযক মণ্ নমে নৌ ৰ খৰাঁক কাৰণসঁ)।

স্বমনজী দ্বাৰা জাৰী ১৩ সদস্যীয প্রতিযোগীক সূচী- স্বৰেশ্বৰ ঝা, ৰা জমোহন ঝা, মার্কণ্ডেয প্ররাসী, মোহন ভাৰদ্বাজ, ভীমনাথ ঝা, প্র ভাস কুমাৰ চৌধৰী, জীরকান্ত, শেফানিকা রর্মা, কীর্তিনাৰাযণ মি শ্র, মন্ত্রেশ্বৰ ঝা, অগ্নিপুষ্প, স্বভাষচন্দ্র যাদর, মাযানন্দ মিশ্র, ডা ধী ৰেন্দ্র, সোমদের আ কেদাৰ কানন।

স্বাগত গীত- ব্রুদ্ধিনাথ মিশ্র আ শান্তি স্বমন।

উত্তৰ- ৰাজমোহন ঝা- গোরিন্দ ঝা দ্বাৰা হিন্দীমে নিখন জযৰাঁক আশংকাক (ধমকীক) কাৰণ।

ঘোষণাক উপৰান্ত- রিনোদ কুমাৰ ঝা, অগ্নিপুষ্প আ রিযোগীক ৰা জমোহন ঝাক কনহাপৰ খুশীসঁ স্রমৰ। স্বৰেশ্বৰ ঝা- জেঁ হম প্রতি নিধি তেঁ গোরিন্দ ঝাকেঁ প্ৰৰস্কাৰ। ৰৱীন্দ্রনাথ ঠাকুৰ দ্বাৰা মহেন্দ্র

কেঁ তনাক দ২ খশোক সঁগ স্নমৰ্। প্ৰভাস কুমাৰ চৌধ ী- জেঁ গোৱিন্দ ৰাঁবূ মনি নেননি জে ক্ষনকৰ কথা হমৰ খা মামা (গ্ঞজ ন) সঁ ঘষ্টিযা চনি, তেঁ। খক্কূক ৰ্নেড-
প্ৰেসৰক হাগ হোযৰ্, নষ্টখা ক২ খসৰ্। ৰিভাৰানীক খাঁ ৰসঁ হ ৰা কৰৰ্, কিশোৰ, ৰমেশ খা কুমাৰ শৈনেন্দ্ৰক গ্ৰৰ্ষ্ া। খশো ক নংগূৰভক্ত ভীমনাথকেঁ খাক্ৰুষ্ট কৰৈত চথি।

সুমনজী দ্বাৰা খশোককেঁ কহৰ্- জযকান্ত ৰাঁবূক জমানা নহি চ নি জে সৰ্ কাজ পাগযেপৰ হেতৈ, খাৰ্ কিচু পৈৰৰীযোপৰ হেতৈ।

খশোক- ঙমানাথ ৰাঁবূ, চেতকৰ ৰাঁবূ, সুভদ্ৰ ৰাঁবূকেঁ দেখিকেঁ ড ৰা জাযৰ্ খা স্বাস্থ্য ৰক্ষা পুৰস্কাৰক গপ কহৰ্। গ্ৰ ঙত্তৰ ককৰ সে নেখনাথ মিশ্ৰ খা ডা. ৰাঁসুকীনাথ ঝা দ্বাৰা পূচৰ্। মোহন ভা ৰদ্বাজ দ্বাৰা খাত্মপ্ৰশংসা খা সুমনজী সঁ ফগুখা শিৰোমণিক পুৰ স্কাৰ। কুনানন্দ মিশ্ৰ প্ৰতিজ্ঞা পূৰা ভেনাপৰ খপন দাড়ী চষ্টযৰাঁক নেন ঙপেন্দ্ৰ ঠাকুৰক ঘৰ দিস ৰিঁদা হোগত চথি।

৩

ধন্য নানূজী জে খাগ..

পং. তাৰাকান্ত ঝা দ্বাৰা মৈথিনীকেঁ ৰিঁহাৰ নোক সেৱা খাযোগমে ফেৰ সঁ শামিন কৰৰাঁৰৈঁনে পষ্টনা ঙচ্চ ন্যাযানযমে জীত মুদা না নূজী দ্বাৰা তকৰা সৰ্বোচ্চা ন্যাযানযমে নসকাযৰ্।

৭

সম্পাদকক নাম...

ফচাঁড়ি মিসৰক পত্র

৮

একালাপ

মোহন ভাৰদ্বাজক সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ নৈ ভেটৈনোপৰ আৰ্ত্তনা দ- ৰাজমোহন ঝা অহাঁক ৰক্ষা নে গৌৰীনাথ নে অগ্ িপুৰধপ নে সুভাষচন্দ্র যাদর ক**ই** সকত।

ভাঁগ পিরৈত শিষ্য সভ: অশোকক নেতৃত্বমে ৰমেশ, রিযোগী আ শ্রীনিরাস।

তাৰানন্দ রিযোগী (অশোককেঁ)- নড়াগযে দেনিঅগ অশোক ভাগ অহাঁ প্রনূ পীঠাচার্যকেঁ (মোহন ভাৰদ্বাজ আ ৰা মোহন ঝা)।

পুনশ্চ: ৰাঁদমে রিদ্যানাথ ঝা 'রিদিত'ক
উপন্যাস 'রিপ্লরী রেঁসৰা'ক কনমতোড় (গদগদী আ পনংগতোড় স মীক্ষাক পর্যায) সমীক্ষাক ৰাঁদো ও দনকা পুৰস্ াৰ নৈ দিযেন খিন্থ।

৯

সফেদপোশক ভতাৰ

হৰানা, যূৰিযা, রর্দীকাণ্ড, পশ্বপানন, অনকতৰা আদি ঘোটৈনাক রর্ণন।

১০

ऊँ हम जनितहँ

मूलधाराक मैथिलीक साहित्यकारकेँ देखबाक, चिन्हबाक आ भजा रबाक अवसर।

११

प्लेटोक सपना, भारत आ कौमार्य-राजनीति

प्लेटोक रिपब्लिकक फिलासफर किंग आ आत्म-
कान्हिक अविवाहित व्यक्तिक आचरणपर मनन।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

২.১৯.গজেন্দ্র ঠাকুৰ- শৰদিন্দু চৌধৰীক তীনটা ব্যংগ্য সংগ্ৰহ- 'ৰঁড় খজগ্বত দেখন..', 'গোৰঁৰগণেশ' আ 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন'

গজেন্দ্র ঠাকুৰ

শৰদিন্দু চৌধৰীক তীনটা ব্যংগ্য সংগ্ৰহ- 'ৰঁড় খজগ্বত দেখন..', 'গোৰঁৰগণেশ' আ 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন'

'ৰঁড় খজগ্বত দেখন..' প্ৰকাশিত ভেল ২০০৯ মে, 'গোৰঁৰগণেশ' প্ৰকাশিত ভেল ২০১১

মে খা 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন' প্রকাশিত ভেন ২০ ৩ মে। তীনূ পোথী কৰিযা কক্কা শৃংখনাক ব্যংগ্য পোথী থিক খা ব্দন কৰ সংস্কৰণ সাহিত্যসঁ ড্র দূ তৰহেঁ ভিন্ন খছি। কৰিয কক্কা ওগ নোন্বপতাক প্রতীক চথি জকৰা খহাঁ টীম্হি সকৈ চিযম্হি মুদা ও কোনো খসনী নাম নৈ চথি, মুদা কিছু খানেখমে কৰিযা কক্কা নিপত্তা চথি খা কিছুমে খসনী নামৰঁনা ভূপ সভ সাযাস প্রযন্তো ক ৰাঁদো

জৰঁৰদস্তী খাৰিঁযে জাগ চথি। মুদা নেখক ঐ তীনূ পো ীমে সঁ 'ৰঁড় খজগ্বত দেখন..'কেঁ স্বধ্ঞৈৰূপেঁ সংস্কৰণে কহৈ চথি। 'ৰঁড় খজগ্বত দেখন..'মে 'মুক্তি পযৰাঁক প্রযন্বে' খামুখমে ও নিখৈত চথি- "হম জে নৈ কই পৌনহুঁ, জে নহি সোঠি পৌনহুঁ মুদা দেখৰাঁমে খাযন- সৈহ খছি- ৰঁড় খজগ্বত দেখনমে।"

১

'ৰঁড় খজগ্বত দেখন..'

কী মথৈ চী?

"... হমৰ মৈথিনী.. জমায-

সসুৰক ৰঁহিকিৰনী ৰঁনৰাঁ নেন রিৰশ খছি... কিছু সামাজিক কার্যকর্তাক খামদনীক সাধন ৰঁনন খছি।"

দর্শন-সুদর্শন

"...চনূ মহাকরি রিদ্যাপতিক চেতনা সমিতি স্থিত রাসা...

.. 'ঋয়ং যৌ কে ছথি নেপানরনা নাষ্টককাৰ?'

'মহেন্দ্র মনংগিযা দিযা পূঠে ছী যৱ।'

..'দই দিযৌ ওহী নাষ্টককাৰকেঁ এহি ৰেঁৰুক চেতনা প্ব স্কাৰ।'

..'ম্বদা ণ্ণনকাযঁ যীন্নিযৰ...'

'ককৰো তঁ দেৰেঁ কৰৰেঁ, ছোষ্ট হোগ কী পৈঘ।..'

'করি-
যম্মেননে ৰঁম্ল ভই জযৰাঁক চাহী। নোক ৰহিতে নে ঠৈক ওহিকা নমে। ... হোযৰাঁক চাহী তঁ ষ্টাকা জ্বষ্টৰিঁযৌ নে।... মৌথি ী ঋকা দমী.. করি-
যম্মেনেনক নামপৰ পাঁচ হজাৰ গছনেক ম্বদা দেনেক প্ল যে হজাৰ । ৰাঁচত কতই যঁ ডাঁৰেযঁ ঘাষ্টা নাগি গেন ছন।.. ছপ াহা কি তাৰঁ যভমে দীৰাৰ নাগন ছৈ..।"

.. নহি ভাগূ যৌ, যাত্রীজী একৰ স্থাপনা কই ভাগি গেনাহ। ঋাগ ণ্ণনকৰ ফোষ্টো ষ্টাঁগন ছনি ম্বদা যংস্থাপকক দাৰেদাৰ কৈক গোষ্টে ভই গেনাহ...

২

'গোৰঁৰগণেশ'

রোঁড নাগন ষ্টাষ্টপৰ, মূতন ছী খাষ্টপৰ

মৈথিনী অকাদমীক দনানপৰ। ওহো ৰৈহ ফগ্রখা গারিঁ ৰহনে ছহ। শ্রনূষ্টা ভাষণমানামে অপন পৰামৰ্শীযেকেঁ ভাষণৰঁ জ ৰঁনা দেনে কৌহ খা কহাঁদন তেসৰসঁ সভষ্টা পোথীক সম্পাদন কৰা ৰহনে অ ছি (অশোক, তাৰানন্দ রিযোগী খা মোহন ভাৰদ্বাজকেঁ নখ্য ক২)।

তারত কান

'এহনে সন প্রযোগ সাহিত্য অকাদেমী সেহো কযনক জে জকৰা হোষ্টনে ৰহতৈক সেহো পৰামৰ্শদাতৃ সমিতিক সদস্য ৰঁনি সকৈত ছথি।.. পষ্টনোমে খূৰঁ কঠৰম কূষ্ট হোগত। নেখক সঁঘকেঁ সম্মানক ষ্টাষ্টক নহি কৰয পড়িতৈক।.. মৈথিনী নেখক সঁঘ.. খানী অভিনন্দন-
রন্দন, নে কোনো স্পন্দন খা নে কোনো গর্জন। মাৎ কনহঁত জকাঁ অভারক অৰণ্য-ৰোদন।"

গোনৈসী- 'অৰ্থাৎ'

জাহি খানোচনাক পোথীকেঁ নোকোক্তিক ৰৈসাখী নহি চনা সকন , জাহি খানোচনাকেঁ 'অখিযাসন ', 'ৰৈসাহন ', 'ভজাৰন ' (ৰমানন্দ ঝা 'ৰমণ'ক অঙ্ক-
সমানোচনাক পোথী সভ) নহি ভজা সকন তকৰা গোনৈসীক প্রতিমানে ষ্টা মানন জা সকৈছ নে!

সীতী সমীক্ষা

'ৰমণ'জী ওত**ই** জাযৰ্ জৰুৰী থ্ছি, ও থ্যক ছথি... ভাৰদ্বাজজী ক নেখনীকেঁ যক্রিয কৰৱাঁ নেন পঁঠনীঙ্গৰা মোৰিঁন নেৰ্**ই** নেন ঘেঁঙ্গাজোড়ী কযনে থ্শোক খ্া তাৰানন্দ রিযোগী নঠি েতা মা নিকযঁ নেহোৰা ক**ই** ৰহন ছনাহ ম্বদা মঁশী ৰামনোচন কহি দেন থিন জে এক ৰেব দেনিযনি *(মোহন ভাৰদ্বাজকেঁ প্র োধ যম্মান ঠযন যমিতিমে ৰহিতো প্রৱোধ যম্মান নেৱাঁ/ দেৱাঁ েে নথ্য কৰৈত)* তঁ ঙ৯ফান মঠি গেন ছন খ্াৰ্ দেৰ্নি তঁ মিথিনো দর্শন নোককেঁ নহি কৰা যকৰৈক।.. জীৰকান্তক জোগীৰা খ্া থ্মৰ ক রিৰহাক মিকমৰ হোযত, ভীমনাথক গ্নগ্নো খ্া ৰামদেৰক ৰাগপ্রোডক্শ্যক নীনা হোযত খ্া হোযত পন্না-গন্দিৰা-নীতা-ম্বশীনা খ্া রীণাক ঝংকাৰ.. মন্ত্রেশ্বৰজীক ৰাঁহি পকড়ন- ফৰৰ্-ফ্নোযৰ্। ম্বদা যখ-যেহন্তা নহি পূৰন। .. নৰ গন্দ্র নগ গেনহঁ .. ম্ব া ও তঁ খ্াৰ কিদন নিকননোহ।... হনকা হীৰা-পন্নাযঁ ফ্ৰযতিএ নহি। .. ঞা থ্খ্রিপ্ধপ থিক, একৰেযঁ শৃংগাৰ ক ৰূ.. কৃণান, স্বকান্ত খ্া যাকেতানন্দ.. ও যভ যমনৌগিক ছথি.. রিদিতজী.... ও তঁ ম্বযং ৰযিযা ছথি। প্ররাযীজী যংগ যংধ্যাৰংদন কৰতাহ, ঠণ্ৰাগন যংগ যুগনৰঁদী কৰতাহ...'।

পাহন গন্দ্রকান্ত ঝা.. ঝাজী রীৰেন্দ্র.. তাৰ নেপানক ঙপৰাধ্রষ্টপতি যঁ যোমে যোঝ জড়ন.. পং. যোগানন্দ ঝা.. ৰৈদ্যনাথ মিশ্র, গণেশ ঝা.. হমৰ মান-মর্দন কৰৈত ছথি..

ৰ্ঠা ঠাণ্ৰক নেতৃত্বমে স্বৰেন্দ্রনাথ, কেদাৰ কানন, ৰমেশ ঠিঠিখ্া গত...ফেৰ থ্জিত (খ্াজাদ) ৰাঁজয নগনাহ-

.. जतऽ होग ततहिसँ एस.एम.एस. कऽ एहि सरकारक ओहिना मदति करियनि जेना राजमोहन झा आ प्रेमशंकर सिंहकेँ एस. एम.एस. क रूपमे सरकारक दर्जा दैत रहलनियनि।

३

'करिया कक्काक कोरामिन'

<u>बुद्धिक रेखाक रंगीकरण</u>

मात्र दू गोत्र (भारद्वाज-
रमण) पाँजिक लेखक छोड़ि कऽ, कारण ओ मैथिलीक पैथिला जिमहर श्रेणीमे अबैत छथि।

<u>'नीर रान रिलेशन'सँ जनमल सम्बन्ध लेला</u>

पटनाक विख्यात समितिक विषपिपड़ी पी.आर.ओ. साहित्यकार एक समारोहमे शामिल भऽ नेपाली साहित्यकार-
समाज संग तेहन ने राजनीति कयलनि जे खुश भऽ ओ लोक नि रुपैयामे आनल 'नेक'
(नेपाली रूपया) सहयोग राशि ओहिना आपस अपना संऽ लऽ गेलाह।

'सरकार'क लिंग परीक्षण

मैथिलक एक पुरुषवेश धारीकेँ अपन 'सरकार'
(विनोद कुमार झा केँ लक्ष्य करैत) बनौलन्ह सदा एकोटा काज ओ पुरुषरत्न कऽ सकलथुन। कहियो आचार्य अविधश्टलेमीक बहि

কিৰনী ৰঁনি দিন কষ্টনেনি তঁ শ্বাৰঁ একষ্টা সঁঘমে দ্রোপদী ৰঁনি যৌ ভাগ্যৱতী ৰঁনন ছথুন।

ব্যংগ্য নিখৰাঁক ৰ্যোংত

শ্বাচার্য শ্বৰিধষ্টনেমীক ঠঠ এতদ্দ ভেন শ্বছি।

ন্বষ্টন... শ্বাচার্য শ্বৰিধষ্টনেমী (ঠন্দ্র নাথ মিশ্র 'শ্বমৰ') ক দৰৰাঁৰী ৰঁনি মঁঠ যভক তিৰপেচ্ছন কযনেহ।...

কোৰামে নেনা, নগৰমে মোৰ

'ঞ্জ গোনৈসিযে নে ঠৈ হৌ জে প্ৰনা যৰকাৰ ঠকৈত-
ঠকৈত যত্তা ৰূপী গাছ্যঁ ত্তুৰিঁ ক**ই** নীঠাঁ খযি পড়ন ম্বদা ভেদ নহি খোননেক শ্বা শ্বাৰঁ দেখহ জে নৰকো যৰকাৰ ৰৈহ ধ্বন গাৰিঁ ৰহনে শ্বছি।

প্ৰস্কাৰ ৰিজ্ঞানক ফনাফন

যোগানন্দ ঠুষ্টকী নৈত ৰঁজনাহ-
'শ্বহাঁ ডাক্টৰ যাহেৰঁযঁ পোথী ৰিমোঠন কৰেৰৈঁ শ্বা মিশ্রষ্টোনাক শ্রীমান্ শ্বা দ্দনকৰ ওস্মাজীক ৰঠম্ন স্বীকাৰ নহি কৰৰৈক তঁ গাছ যঁ যেৰ নীঠে মঁহে কিএ খযৌত ঠৈক যে কোনা ৰুঁস্মৰৈঁ।'...

ৰীণা-
ৰাদনক শ্বভ্যাযক যঁগহি 'গদঁ ৰযে, গদঁ গ্বদ্দে'ক যম্বোধনযঁ মিশ্রজী শ্বা ওস্মাজীকেঁ প্রযন্ন কৰৰাঁক প্রযাস কৰথু...

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২০. লক্ষ্মণ ঝা সাগৰ- খাঁটী মৈথিলীসং শৰদ্ জী

লক্ষ্মণ ঝা সাগৰ

খাঁটী মৈথিলীসং শৰদ্ জী

ঋাগ হম এহন ওসৰৌষ্টমে পড়ল ছী জে কী কহূ। হমৰা শ্ৰী শৰদিঁন্দু চৌধৰীজীপৰ নিখৰাঁক ঋছি। কী নিখৰাঁক ঋছি যে মোনমে যৰিযা নৈ ৰহল ঋছি। এহন যন স্থিতি হমৰা এহিসঁ পহিনে কিনক পৰ নিখৰাঁক ৰেঁৰমে নৈ ভেল ছল। হিনকাপৰ এনা কিযৈ ভ**ই** ৰহল ঋছি? কাৰণ হমৰা জনৈত ঞ্ৰ ভ**ই** যকৈত ঋছি জে শৰদ্ জীসঁ হমৰ জান পহচান কহিযা ভেল, কোনা ভেল ঋা কিযৈ ভেল ◌ হমৰা স্মৰণ শক্তিমে ঞ্ৰমৰাৰ যেঁতল নৈ ঋছি। তেঁ কী হম হিনকাপৰ নিখৰঁ ছোড়ি দেৰঁ? নৈ, হম নিখৰঁ। নিখৰাঁক চেষ্ ◌া কৰৰঁ। জহিনা হৈত তহিনা নিখৰঁ। জেনা-জেনা জে-জে ফুৰত যে-যে নিখৰঁ।

মৈথিলীমে ৰঁহিত এহন যাহিত্যকাৰ যভ ছথি জে ৰাঁৰাঁ ৰঁলে ফৌদাৰী কৰৈত ছথি। শৰদ্ জী যে নৈ কৰৈত ছথি। ঞ্ৰ ৰাঁত যত্য ঋছি জে হিনকা শৰীৰক ৰক্ত ননিকামে ঋপন পিতা স্ব য্ধাংস্ব শেখ   চৌধৰী জীক নহূ ৰঁহৈত ৰহৈত ঋছি। যম্পাদক জীক নামযঁ ৰিখ্যাত মিথিলাক মহান ব্যক্তিত্ব শেখৰ জী মিথিলা মিহিৰ , পটনাক যম্পাদনযঁ ঋাধুনিক মৈথিলী যাহিত্যক ৰৰ্তনীক একটা এহন ডড়ীৰ পাৰি দেলনি জে মৈথিলী যাহিত্যক মানক ৰৰ্তনী ৰঁনি গেল। ঋা মৈথিলী যাহিত্যক ৰচনা তাহি স্বৰূপমে ঋাগ ধৰি ভ**ই**   হল ঋছি। যে নহিযো ভ**ই** যকৈত ছল জঁ হিনকা একমাত্ৰ পুত্ৰ ৰত্নে শৰদ্ জী যন উত্তৰাধিকাৰী নৈ ভেল ৰহৈত। শৰদ্ জীক জীৰনক যৰঁসঁ পৈঘ উপলব্ধি ঞ্ৰ ছনি জে ঋপন পিতাক ঋধিকাংশ যাহিত্যিক ৰচনাক পোথী প্ৰকাশিত কেললি। এখনো তাকি-হেৰ কগএ ৰহলাহ ঋছি। এহি পোথী যৰঁকেঁ এলাক ৰাঁদে মৈথিলীক যাহিত্যকাৰ যভ কেঁ শেখৰ জীক ৰঁহিঋাযামী প্ৰতিভাক মাদে ৰিশেষ পৰিচয

ভেলনি। এহি কৃত্য লেল শৰদূজীকেঁ জঁ আধুনিক মিথিলাক শ্রৱণ কুমাৰ কহল জায তঁ কোনো ৱিস্ময নৈ হেৱাঁক চাহী।

মাত্র ততবেঁ নৈ। পিতাক এহল আজ্ঞাকাৰী পুত হেৱঁ ধুর্লভ নৈ তঁ মুশ্কিল জৰূৰ অছি। ৰাজনীতি শাস্ত্রসঁ এম.এ কেলনি। সচিৱালযমে সৰকাৰী লোকৰী ভ২ ৰহল ছলনি। পিতা কহ খিন জে ওা লোকৰী নৈ কৰু। সত্য নৈ ৱাঁজি সকৰঁ। নির্ভীক ৱঁলল নৈ ৰহি হেত। হিন্দী লিখয-ৱাঁজয পড়ত। নৈ কেলনি সে লোকৰী। অপন হৃদযপৰ হাথ ৰাখি সৰঁ গোটে সোচূ জে কৈ গোটে ছী হম সৰঁ জে মৈথিলী লেল অপন জীৱন কে দাঁৱপৰ লগেলে ছী। শৰদূ জী সে লগেলে ছথি। মিথিলা-মিহিৰ, পটনাক সম্পাদন ৱিভাগ ে অপন যোগদান দেলনি। অপন জীৱন-যাপন লেল অল্প দৰমাহাকেঁ অপন ৱোঁগনি বূঁঝি খূৱঁ মোন লগা ক২ সম্পাদন ৱিভাগমে পহিলে প্রশিক্ষণ আ পছাতি লোকৰী কৰয লগলাহ সে তাধৰি কেলনি জা ধৰি গন্ডিযল লেশল প্রেস চলৈত ৰহল। মৰ পৰিচয শৰদূ জীসঁ তহিযেসঁ অছি। ধুনূ গোটেক ৱীচ খূৱঁ পত্রাচা হোগত ৰহৈত ছল।

পিতা হিনক দৰভঁগাক জে অপন মৰৌসী জমীন-জাযদাদ ছ নি তকৰা ৱেঁচ-ৱিঁকনি ক২ পটনামে ঘৰ ৱঁনেলনি। পিতাক দেহাঁত কে ৱাঁদ শৰদূ জী অপন ঘৰক মুখিযা ভেলাহ। হিনকো একমাত্র পুত্র আযূধ্মান ৰাজাশেখৰ চৌধৰী এখন ৱেঁগ্লুৰুমে কার্যৰত ছথি। চাৰি টা পুত্রীমে ছোটকী এখন উচ্চ শিক্ষা গ্রহণ ক২ ৰহল ছনি পটনেমে। লগমে ৰৈহ ৱেঁটী আ পত্নী ৰহৈত ছথিন। একটা ৱেঁটীক ৱিঁযাহ মৈথিলীক সুনামধন্য গজলকাৰ শ্রী জগদীশ চন্দ্র াকুৰ

ঋনিন জীক প্ত্রসঁ ভেন ছনি। দোসৰ ৰেঁটীক রিযাহ মৌথিনীক দিরংগত করি স্বকাংত যোমক ৰাঁনকসঁ ভেন ছনি। সভ গোষ্টে স্বখী ঋা সম্পন্ন ছথিন। ঋামদনীক জৰিযা ঘৰক কিৰাযা ঋা শেখৰ প্রকাশনসঁ প্রাপ্ত ঋায ছনি। নে ৰঁড় স্বখী ঋা নে তেহেন দৈন্য স্থিতি ছনি। ঋপন সৰঁ ঋারশ্যক খঠ জমি জাগত ছনি। শৰীৰ ঋা স্বাস্থ্যসঁ সৰঁ দিন কমজোৰ ৰহৈত ঋাযন ছথি। তীন ৰেঁৰ হৃদযপৰ ঋাঘাত ভেন ছনি। ঋস্পতানমে ভর্তী ৗঋয পড়ন ছনি। মুদা,ঋপন ঋাত্মেৰঁন ঋা জীজিরিষাক জোৰপৰ সৰঁ ৰেঁৰ স্বস্থ ভই কই ঘৰ ঋারিঁ জাগত ছথি। ৰঁৗত সাহসী নোক ছথি শৰদ্ জী।

নৰ্‌ৰেঁক দশকমে হম ঋপন কম্পনীক কাজসঁ পষ্টনা গেন ৰহী। হোষ্টনমে ৰুকন ৰহী। শৰদ্‌জীকেঁ ফোনপৰ খৰঁৰি কেনিযনি জে ভেঁষ্ট কৰয চাহৈত ছী। হমৰা কহননি জে ৪ ৰঁজে জমান ৰোডমে শ্রী রিনোদ ৰুমাৰ ঝা জীক (দেসকোস রানা) কোৰিযৰক ধ্বকানমে ঋারিঁ জাউ। হম সমযপৰ চন গেন ৰহী। রিনোদ জীসঁ (কনকত্তেসঁ পৰিচয ৰহয) গপ-সপ কৰিতে ৰহী কি দেখৈত ছী দূ গোষ্টে ঋারিঁ গেনাহ। ধ্বনূ হমৰা নেন ঋনজান। রিনোদ জী পৰিচয কৰেননি। উজ্জৰ দপ-দপ কেশ ঋা সুনৰুষ্ট পাকন দাঢ়ী রানা নক-নক পাতৰ শৰদ্ জী ৰহথি। সংগমে ৰহথিন যুরা পত্রকাৰ ঋজিত ঋাজাদ। গোৰ-নাৰ,শুভ্র- শাভ ঋা ঋাকর্ষক ব্যক্তিত্ব ৰঁনা ছরি। পৰি য পাতক ৰাঁদ শৰদ্ জী হমৰা (ঋাগ্রহ ঋা ঋধিকাৰক মুদ্রামে) কহননি জে ঋজিতকেঁ কতৗ নীক নোকৰী নগা দিযনু। হম ঋনুভৱ কৈন জে শৰদ্ জী মৌথিনীক নৱ নোক নেন কতেক উপকাৰী ছথি। ঋা ৗনক এ স্বভাৱ এখনো ৰঁদস্তূৰ কাযম ঋছি।

শ্ৰী ঙদয চন্দ্ৰ ঝা ৰিনোদজীকেঁ ঋপন পোথী প্ৰকাশিত কৰেৰ্াক ৰহনি। পাঙক ঋভাৱ ৰহনি। শৰদূ জী নঙ গেনাহ। শৰদূ ী ঙধাৰী পোথী ছাপি দেনখিন। এখনো ধৰি হিস্যাৰঁ নৈ ফৰিযেনেনি ঋছি। শ্ৰী কেদাৰ কানন কোনো ম্যসীৰঁতমে ফঁসি গেন ছনাহ। শৰদূজীকেঁ পতা নঙননি। ত্তৰত শ্ৰী মঁত্ৰেশ্বৰ ঝাজীকেঁ ন২ জা ক২ ন্যাযাধীশ শ্ৰী মতি মৃণ্ণনা মিশ্ৰাজীসঁ পৈৰৱী কৰৰেঁননি। মামিনা ৰফা-দফা ভেন। কেদাৰজীকেঁ ফাৰকতী ভেষ্টননি। এৰং প্ৰকাৰেঁ শৰদূজী মৈথিনীক ৰঁদ্যতো ম্যাহিত্যকাৰককেঁ ঙপকাৰ কৰৈত ৰহনাহ ঋছি। ম্বদা, দ্যনক হস্ত ৰেখামে যশ নৈ নিখন ছনি। দ্যনকা নঙ এহন কৰীৰঁ ১৬০ ষ্টা ম্যাহিত্যকাৰক নিম্যষ্টে ছনি জিনকা নঙ হিনক পাঙ ৰাঁকী ছনি। এক দিন কহৈত ছনাহ জে হম একষ্টা পত্ৰিকা নিকানৰঁ। নাম ৰখৰেঁ পোন-খোন। ম্যৰঁহক নাম ছাপি দেৰৈঁক। ঋাঙ জে ম্যৰঁ গোষ্টে ঋপনাকেঁ মৈথিনীক মহন্থ কহৈত ছথি মে ম্যৰঁ কতয ভ২ কে ৰহতাহ? ম্বদা, মে শৰদূ জী কৰতাহ নৈ। কিযৈক তঁ দ্যনকৰ হৃদয জহিনা ঙদাৰ ছনি তহিনা ম্যাফ মেহো ছনি।

শৰদূজীকেঁ হম মূনত: পত্ৰকাৰ মানৈত ছিযনি। মে কোনো ঙস্তী-ঙস্তী ৰানা পত্ৰকাৰ নৈ। একদমসঁ নিধপক্ষ,নিৰ্ভীক,মচেতন ঋা প্ৰখৰ ছৰি ৰানা পত্ৰকাৰ। জে কিযো হিনক মঁপাদনমে প্ৰকাশিত মময-ম্যান, প্বৰোত্তৱ মৈথিন (গ্বৱাহাষ্টী), চেতনা মমিতি, পষ্টনাক ম্মাৰিকা দেখনে ঋা পঢ়নে হৈৰঁ মে জনৈত হৈৰঁ হিনক মম্পাদনক ৰৈশিধষ্ট্য। হিনক মম্পাদকীয কেৰ ধাৰ। হিনক মান মৈথিনীক ছষ্টা। ৰচনাক মঁৰচনা। ম্যামযিক ষ্টিপ্পণী জে ৰাজশেখৰক নামসঁ ষ্টিপৈত ৰহথি। ম্বদ্দা ৰাজনৈতিক হো, মৈথিনীক ৰিকাসক হো, গাম-

ঘৰক খেতীক সমস্যা হো, শহৰক বিদ্রূপতা হো শৰদ্ জীক ৰেঁৰাক নেখনীসঁ সৱঁ গোণ্টে পৰিচিত চ্চীহে। হিনক মাৰুখ কণ্টাক্ষ সত্ত্বাক গনিযাৰীমে গ্নঁজৈত ৰহনে খ্বচ্চি। শৰদ্ জী কোনো ৰাজনৈতিক দনক নোক নৈ চ্চথি। একণ্টা তণ্টস্থ বিচাৰধাৰাক হস্তী চ্চথি। ন্দনকা কিযো খ্বপন ষিদ্ধাঁতসঁ ন্মুকা নৈ সকৈত চ্চথি। খ্বা নে ও কিনকো নাদন বিচাৰসঁ প্রভাবিত হোগ বানো জীব চ্চথি। যদি শৰদ্ ীক স্বভাবমে কনিযোঁ নচীনাপন ৰহিতনি ত খ্বাগ ও পণ্টনামে মৈথিনীক ধাৰে ন্মা ৰহিতথি। মৈথিনীক সাহিত্যকাৰ সভক দৰৱাঁৰ হোগত হিনকা নগ। মৈথিনী সেৱী সংস্থাক খ্বধিকাৰী সভ হিনক চাৰণ ৰহিতনি। চেতনা সমিতি, পণ্টনামে জে চাহিতথি সে কৰৱাঁ সকৈত ৰহথি। ঘৰ-ৱাঁহৰ পত্রিকাক সম্পাদক ৱঁনি গেন ৰহিতথি। কৈক ণ্টা সম্মান খ্বা প্রশস্তি পত্র ঘৰমে জমা ভেন ৰহিতনি। মুদা, সে সৱঁ কিচ্চু নৈ ভেননি। পণ্টনাক হনুমান জী মঁদিৰ নগ একণ্টা সাধাৰণ পোথিক দোকান চ্চনি। তাহি ঠাম বৈঁসন ৰহৈত চ্চথি। মৈথিনীক গতিবিধিকেঁ খ্বকানৈত ৰহৈত চ্চথি। পণ্টনাক সাহিত্যকাৰক নজৰিমে ঙফাঁণ্টি ৱঁনন একোৰ ভেনে ৰহি ৰহনে চ্চথি শৰদ্ জী।

শৰদ্ জী ৱঁনৱঁ সভক বশক ৱাঁত নৈ খ্বচ্চি। সমকানীন সাহিত্যমে খ্বপন ব্যঁগ্য বিধাক মৌনিক পোথী সভ নিখি একণ্টা স্তৰীয সাহিত্যকাৰক শ্রেণীমে হিনক নাম ঙনেখনীয ৰহনে খ্বচ্চি। কৰিযা কাকাক কোৰামিন, জঁ হম জনিতহঁ, সাক্ষাত্কোৰক দ ্পণমে খ্বাদি-খ্বাদি হিনক পোথী প্রকাশিত চ্চনি। সভণ্টা পঢ়ৱাঁক প্রযোজন খ্বচ্চি, হিনক নেখনক বিশেষতা কে জনৱাঁক নেনা। হিনক শৈনী, শিল্প খ্বা বিঁম্ব-বিধান হিনক খ্বপ্পন চ্চনি। ৰজনী-সজনী খ্বা হনুক-ঙুথেৰ ৱাঁত নৈ নিখননি কহিযো। জে নিখননি জতৱাঁ

𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑒱 𑒮𑒹 𑒮𑒧𑒨 𑒮𑒰𑒣𑒹𑒏𑓂𑒭 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑒱। 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒼𑒣𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒪𑒢𑒱। 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒢𑒧𑒹 𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒯𑒞𑓂𑒫𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝 𑒏𑒰𑒖 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰𑒏 𑒠𑒬𑒰 𑒂 𑒠𑒱𑒬𑒰 𑒖𑒹 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑𑒏 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒲 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒁𑒕𑒱। 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰𑒏 𑒖𑓂𑒫𑒪𑒢𑓂𑒞 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒂 𑒫𑒱𑒣𑒏𑓂𑒭𑒣𑒩 𑒦𑒹𑒪 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒩𑓂𑒔𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒏𑒪𑒢। 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒩𑒰𑒖𑓂𑒨 𑒁𑒦𑒱𑒨𑒰𑒢𑒲 𑒪𑒼𑒏𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒧𑒲𑒪𑒏 𑒣𑒰𑒟𑒩 𑒁𑒕𑒱।

𑒯𑒧 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫𑒏 𑒃 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒯𑒥𑒰 𑒪𑒹𑒪 𑒥𑒰𑒡𑓂𑒨 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒲 𑒖𑒹 𑒬𑒩𑒠𑓂 𑒖𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩 𑒂 𑒮𑒧𑓂𑒧𑒰𑒢 𑒪𑒹𑒪 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒩𑒹𑒮𑒧𑒹 𑒢𑒻 𑒩𑒯𑒪𑒰𑒯। 𑒮𑒥 𑒠𑒱𑒢 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒮𑓂𑒨𑒰𑓀𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒮𑓀𑒒𑒲𑒨 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑 𑒂 𑒥𑒱𑒯𑒰𑒩 𑒪𑒼𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒰 𑒂𑒨𑒼𑒑𑒏 𑒣𑒩𑒲𑒏𑓂𑒭𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 𑒔𑒨𑒢𑒱𑒞 𑒣𑒼𑒟𑒲 𑒮𑒦𑒏 𑒖𑒼𑒑𑒰𑒩 𑒏𑒩𑒹𑒥𑒰𑒧𑒹 𑒠𑒱𑒢 𑒦𑒩𑒱 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒩𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒩𑒰𑒞𑒳𑒏 𑓑𑓒 𑒥𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒤𑒼𑒢 𑒏𑒹𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒝𑒱𑒣𑒠𑓂𑒧 𑒖𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒖𑒨 𑒥𑒖𑒰𑒩𑒧𑒹 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒢𑒻 𑒁𑒕𑒱। 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦 𑒣𑒩𑒹𑒬𑒰𑒢 𑒂 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒱𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒏𑒼𑒩𑓂𑒮𑒧𑒹 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒕𑒻𑒏। 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑒼𑒟𑒱𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒏 𑒏𑒪𑒏𑒞𑓂𑒞𑒹𑒏 𑒧𑒱𑒟𑒱𑒪𑒰 𑒮𑒰𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒩𑒱𑒭𑒠 𑒁𑒕𑒱। 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏 𑒧𑒠𑒞𑒱 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒞𑒰𑒥𑒞 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒪𑒑 𑒖𑒹 𑒋𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒥𑒰𑒿𑒔𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒏𑒩𑒹 𑒖𑒹𑒩𑒰𑒏𑓂𑒮 𑒏𑒩𑒰 𑒏𑓄 𑒯𑒧 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒫𑒱𑒞𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒨 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲। 𑒮𑒹 𑒮𑒯𑒲𑒧𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒐𑒩𑓂𑒔 𑒏𑓄 𑒏𑓄 𑒢𑒱𑓁𑒬𑒳𑒪𑓂𑒏 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒰𑒿𑒙𑒻𑒞 𑒕𑒪𑒟𑒱। 𑒋𑒢𑒰 𑒯𑒧 𑒮𑓂𑒫 𑒏𑒱𑒬𑒼𑒩𑒲𑒏𑒰𑓀𑒞 𑒧𑒱𑒬𑓂𑒩𑒖𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒂𑒑𑓂𑒩𑒯 𑒏𑒨 𑒣𑒼𑒟𑒱𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒩𑒝 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒥𑒰𑒨 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡 𑒏𑒩𑒥𑒰 𑒠𑒹𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒱𑒨𑒢𑒱। 𑒧𑒰𑒭𑓂𑒙𑒱𑒣𑒩𑒏 𑒏𑒰𑒖 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒬 𑒠𑒴 𑒖𑒲। 𑒋𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒏𑒯𑒪𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒋𑒯𑒱𑒮𑒿 𑒣𑒻𑒒 𑒅𑒣𑒪𑒥𑓂𑒡𑒱 𑒂𑒩 𑒏𑒲 𑒯𑒻𑒞 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒮𑒯𑒨𑒼𑒑𑒮𑒿 𑒠𑒹𑒬 𑒫𑒱𑒠𑒹𑒬𑒧𑒹 𑒩𑒯𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩

আাগ.এ.এস, আাগ.এফ.এস আা আাগ.আাৰ.এস কৰীৰঁ ১৬০সঁ উপৰো ও সভ ফোনপৰ হমৰা সৰ কহৈত ছথি আা হমৰ হান সমাচাৰ পুছৈত ছথি। ৰী.ডী.ও, সী.ও ,কনক্টৰ আা এস.পী তঁ ৰূঁস্ম জে হমৰ দাসো-দাস ৰঁনন ৰহৈত ছথি। কে ছথি মৈথ নীমে এহন কনামী সে হমৰা দেখাউ তঁ।

একটা আাৰ ৰাঁত কহি ক**ই** হম ৰিৰাম নেৰঁ। শৰদ্ জী পৰাকাণ্ঠাক গমানদাৰ নোক ছথি। এক ৰেঁৰ পূৰোত্তৰ মৈথিন পত্ৰিকাক ৰিঁঞী মূন্য সৰঁ মিনা ক**ই** হম হ্নকা ৬০০ ৰুপৈযাক চেক কোৰীযৰসঁ পঠেনিযনি। হ্নকা ভেষ্ট গেননি সে নিস্তকী ৰূপেঁ হম নিচৈন ভ**ই** গেন ৰহী কিযৈক তঁ পাৰতীমে হ্নক পুত্ৰ াজা শেখৰ দস্তখত কেনে ছন। হম সময-সমযপৰ আপন ৰেঁক ৰেঁনেঁস মিনৰৈঁত ৰহৈত ছনহঁ। হমৰ ৰেঁনেঁস ঘটি নৈ ৰহন ছন। জহন ছহ মাস ৰীত গেনৈ তখন হম ফোন ক**ই** হ্নকা পুছনিযনি জে চেক হমৰ ৰানা ৰেঁকমে জমা নৈ কেনিযৈ তঁ ফষ্টসঁ হমৰা কহৈত ছথি জে প্ৰেমকাঁত চৌধৰী জী হমৰাসঁ মঁগৰেঁ নৈ কেননি তঁ হম কোনা আা কিযৈ জমা কৰিতহঁ। ভেষ্টত এহন নোক মিথিনামে?

আঁতমে হম আপন আন্বজ ত্ত্বন্য শৰদ্ জীক উত্তম স্বাষ্য নেন মা মৈথিনীসঁ মংগন কামনা কৰৈত ছিযনি আা ৰিদেহক সমস্ত টীমকেঁ হাৰ্দিক আাভাৰ ৱ্যক্ত কৰৈত ছী জে মৈথিনীক একাঁত সাধক শ ৰী শৰদিঁন্দু চৌধৰী জীপৰ ৰিশেশাঁক ৰঁহাৰ ক**ই** আহাঁ নোকনি মৈথিনীক ৰঁড় পৈঘ উপকাৰ কৈন আছি।

-সঁপৰ্ক-নখমণ ঝা সাগৰ, কোনকাতা/ ১২.১১.২০২২ 9903879117

ঋপন মংতর্ব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাও।**

২.২১.জগদানন্দ ঝা 'মন্ম'- সত্য দেখন

জগদানন্দ ঝা 'মন্ম'

সত্য দেখন

শ্রী শৰদিন্দু চৌধৰী জীক জীৱন একটা পত্রকাৰিতা ৰ সাহিত্যকেৰ বিদ্যার্থিক লেল মীনক পাঠৰ সাৰিঁত ভয সকৈত ঋছি। শ্রী শৰদিন্দু চৌধৰী এক গোষ্ট শ্রেষ্ঠ পত্রকাৰ, সমৃদ ধ লেখক ঋা

সাহিত্যকাৰ তঁ ছথিএ সংগে সংগ ও ছথি একটা কোমন কৰেজাক স্বামী। জখন ও দেখত ছথি সমাজমে ধৰ্ম আ ৰাজনীতিকেঁ ওটমে নোক ফৰেৰ্ঁ আ কাৰী ব্যাপাৰ কয ৰহনে অছি তঁ ও প্লখ ফেঁটনে আশ্চৰ্য সংগে তমসা মেহো জাএত ছথি আ ও সৰ্ব ৗনক মোনক ভার ৗনক নেখনীসঁ সাক্ষাত্কোৰ হোগত অছি।

ৗনক ভাষা আ ভাষাশৈনী চাহে ও পত্ৰকাৰক ৰূপে ৗএথি ব্যংগ্যকাৰ ৰাঁ সাহিত্যকাৰ ৰূপে সহজ আ মধুৰ অছি। হমৰা এহেন জীৱন ভৰি মিথিনা মৈথিনীসঁ দূৰো ৰহৈ ৰঁনা ৰিদ্যাৰ্থিকেঁ কৰেজামে ৗনক এক একটা আখৰ মণ্ডধ জকাঁ মীঠ ঘোনৈত পসৰি জাগত অছি। ও জতএ জে কহৈ চাহৈত ছথি ও কিযো সহজতাসঁ বুঁঝি সকৈত অছি। এহি গ্ৰণক কাৰণ ভয সকৈত অছি ৗনক ৰিতাএন তীন দশকসঁ ৰেঁসী সময জে পত্ৰকাৰিতাক মাত্ৰ সেৰেটা নহি ৰহনে ৰৰন ও মৈথিনী পত্ৰকাৰিতাক নেনে একটা সাক্ষাত্কোৰ ৰহনা।

ৰহনে জস অপজসক গপ্প তঁ ও অপ্পন হাথমে নহি ছৈক। ম সভ ওনাহিতো ৰুঁঝৈ ছীযৈক জে মৈথিনী সাহিত্যমে গ্ৰণসঁ ৰেঁসী গানৰঁজাণ্ডন, গ্ৰটৰঁদী আ তূঁ হমৰা দেঁ হম তোৰা দেৰৌকেঁ চনেন ৰেঁসী ছৈক। মিথিনা মৈথিনীক সমাজক এহনেসন ৰংগ দেখ য শৰদিন্দু চৌধৰীক মুঁহসঁ নিকননে হোএত "ৰঁড় অজগ্ৰত দেখনে"। শৰদিন্দু চৌধৰীক পোথী "ৰঁড় অজগ্ৰত দেখনে" কহৈ নেনে ও ব্যংগ্য সংগ্ৰহ অছি মুদা ৰাস্তৱমে ও কামদেৱক ৰাণ সনক অছি। জা ী ৰাণক ঘাৱসঁ সোনীত ৰঁহৈত কিযৌ নহি দেখৈ ছৈক মুদা মনকেঁ তাৰ তাৰ কয দৈ ছৈক। আওৰ গহে হান হোএত অছি একটা সুধি আ নিধপক্ষ পাঠকক জখন ও শৰদিন্দু চৌধৰী জীক ব্যংগ্য সংগ্ৰহ

"ৰ্ঁড় খ্রজগ্বত দেখন" পঠ়ৈত ছথি। খ্রসনমে কহী তঁ "ৰ্ঁড় খ্রজগ্বত দেখন" পঢ়লা ৰ্ঁাদ ব্ঁঝনা জাগত খ্রছি জেনা সন্ত দে নে হোগ্র রা সন্তসঁ সাক্ষাৎকোৰ ভেন গএ। নেখক স্বযং পোথীক ভূমিকা "মৃত্তি পাযৰ্ঁাক প্ৰযন্নে"মে কহৈত ছথি, "গ্র নে হাস্য খ্রছি, নে ব্যংগ্য খ্রছি, হমৰ কহৰ্ঁাক একটা ঠংগ খ্রছি।"

খ্রা জঁ হম কহী তঁ, "গ্র নে হাস্য খ্রছি, নে ব্যংগ্য খ্রছি, শৰদিন্দু চৌধৰীক কহৰ্ঁাক একটা ঠংগ খ্রছি। জাহিমে দেখাগত ছৈক সভকেঁ খ্রপন কৰ্তব্য খ্রা কাজ মদা পৰচষ্ট জকাঁ সভকিযো খ্ঁাথি কান কেনে খ্রপন ৰ্ঁদ খ্রছি।

এহী ব্যংগ্য সংগ্ৰহকেঁ তৰকশমে ৰুন ৰীস গোষ্ট ব্যংগ্য ৰূপী ৰাণ ৰাখন খ্রছি, জে সমাজক খ্রগ্রখ্রা, নেতা, মঠাধীশ, সংগঠাধী , সভক ধূৰ্তকেঁ দেখাৰ কয ৰহন খ্রছি খ্রা এহিমেঁ শৰদিন্দু চৌধৰী জীক কহৈক ঠংগ খ্রা নেখনীক জতেক প্ৰসংশা কএন জেএ সে কম।

পহীন ব্যংগ্য, "জনহিত"মে কোনা কৰিযা কক্কা ৰ্ঁাঢ়ি হায কাজমে খ্রাযন কৰোড়ো ৰূপযা সংতোষ ঝাক দ্বাৰা গৰন কয নেনাক কাৰণে তমসাএন নোকসভকেঁ কোনা শাঁতেষ্টা নহি কএনা, সংতোষ ঝাক ৰুকৰ্মকেঁ ঝঁপৈত খ্রপন খ্রপন ধৰকেঁ ভৰৈকেঁ প ৰা গংতজাম কয সেনা। খ্রাজুক সমযমে সগৰো এহিনা ভয ৰহন ছৈক। ৱূহঁ খো হমহঁ খাগ ছী, জনতা জেএ চূন্হী তখ্রৰ।

দোসৰ ব্যংগ্য "ধন্যৱাদ জ্ঞাপন" কোনা দূৰ্গা পূজাক ৺ত সৰ্ঁ ধূম ধামসঁ মনাএন গেন। ভাঁগড়া, ডাঁডিযা, গৰৰ্ঁা, ৰিঁহু, পহাড়ী নাচ

সহিত দেশ বিদেশক সাংস্কৃতিক কার্যক্রম বঁচাত ন কয়ঁ প্রস্তুত কেএল গেল। নহি প্রস্তুত বহেএ তঁ মিথিলা মৈথিলীক গীত সংগীত কলা লোককথা আ সাংস্কৃতিক কোনো কার্যক্রম। সবঁ কার্যকর্তা সংযোজক আ কলাকাৰ সভকেঁ ধন্যবাদ জ্ঞাপন দৈ কাল একৰা স্বীকাৰ কৰৈত কোনা কৰিযা কক্কাক গলা অবৰুদ্ধ ভ গেললি ।

"মোআৱঁজাক খোজমে" বস্তুতঃ মিথিলাক বাঁঢ়ি আ মাওৱাদীক সংকষ্ট আ সৰকাৰ দ্বাৰা কোনো নিবাৰণ নেঁ কয কোনা চুপ্পে মোআৱঁজা দ ক অপন গতীশ্রী বুঁমৈত অছি। মোআৱঁজা সেহো কী তঁ পাঁচ শেৰ অনাজ বা কিছু সয টাকা। এহি বঁহানে এহীঠাম মিথিলাক ধৰতী পৰক লোকক মূল্য লগাএল গেল অছি। বস্তুতঃ ৰোচক সত্য, অকল্পনীয আ চিন্তাজনক। বাস্তবমে শৰদিন্দু চ ধৰী জীক কহবাঁক ঢংগ জ়বঁৰদস্ত অছি।

'কী মথৈ ছী।'

'মিথিলা।'

'কী তকৈ ছী।'

'মৈথিলী।'

'ভেটৈল ?'

'নগাঁ।'

ওা উত্কৃষ্ট সংবাদ থিক "কী মথৈ ছী ?"সঁ জ়বঁৰদস্ত। ্ৰতেক বঁর্থ বিদ্যাপতি পৰ্বমে মিথিলা মৈথিলী বিকাসক িমিত্ত কাজ আ

ওকৰ রিভিন্ন পক্ষকেঁ দেখারৈত "কী মথৈ ছী?" র্যংগ্য র্যংগ্য নহি ভয কঽ রাস্তরিক চিত্রণ অছি জেকৰা লেখক অপন শৰ্দমে কহি হমৰা সৱঁহক গানপৰ একটা জোড়গৰ থাপৰ মাৰৈত স্বতন মিথিলারাঁসীক আঁখি খোলৈক পূৰা প্রযাস কেনে ছথি।

"দিব্য জ্ঞানক প্রাপ্তি"মে স্তনপান সপ্তাহকেঁ কেন্দ্রিত কৰৈত কতেক অ্যাসান শৰ্দমে লেখক সৱঁহক সামনে গপ্প ৰাখৈমে সফল ছথি। সংগে চিন্তিত সেহো। সমাজমে স্ত্রীকেঁ কোনা একটা রস্তু বুঁঝল জা ৰহল অছি। স্ত্রী সেহো ওহিমে খুস ভ অপনাকেঁ রস্তু ানি, দনক রস্তু নহি খৰাপ ভ জাগল তেঁ ডৰে কোনা রঁচাকেঁ ভ্রশ্বৰ প্রদত অমৃতসঁ দূৰ ৰাখি অপন একটা নর প্রবৃত্তিক নির্মাণ কয ৰহল ছথি।

"দর্শন সুদর্শন"মে প্রকাল জকাঁ মিথিলা মৈথিলীক সংস্থান/ রিদ্যাপতি পর্রক সংস্থা, পুৰস্কাৰ রিতৰণ, করি মেলনক রাস্তরিকতাকেঁ উজাগৰ কেএল গেল অছি। খাস কয পর্টনাক চেতনা সমিতিক কার্য প্রণালী আ অরৰুদ্ধ মিথিলা মৈথিলীক রিকাস কার্যকেঁ কটাক্ষ কৰৈত সম্পূর্ণ র্যরস্থাকেঁ নাংগট য দেলে অছি। শৰদিন্দু চৌধৰী জীক শৰ্দেমে একটা নিধপক্ষ আ নিৰগ ট সাহিত্যকাৰক লেল" জাগত ছী তঁ জার্উ, মুদা ভ্র জানি লিঅ জে কতৰোঁ লিখর্ঁ, কতৰোঁ পঢ়র্ঁ অহূঁক রৈহ গতি হোএত জে রিদ্যাপতিকেঁ ভেললিহেঁ। অহূঁ ওহিনা কোনো কোনটামে মুঁহ ন্যকোনে ন্যকাযল ৰহৰ্ঁ। নাম সভ অরশ্য লেত, সপ্পত ভলে অহাঁক খাযত, সংকল্পো অহীঁক নামপৰ লেত, মুদা কৰত রৈহ জে ওকৰা োল হোযতৈক। পঢ়াগত ৰহর্ঁ তঁ এহিনা পঢ়াগতে ৰহি জাযর্ঁ।"

"हम मैथिल छी" मे उजागर केने छथि देश सहित मिथिला आ खासकय मिथिलाक गामक रोज़गारीक मार्मिक दृश्य। संगे जाहि काजमे मैथिल सबसँ आँगा अछि ओकर ज्ञान करबैत छथि, आ ओ काज अछि वाय देनाइ।

चुनावी तुक्कामे आजुक समयकेँ राजनीति, चुनाव आ चुनाव व्यवस्था, नेता आ जनताक बीचक सम्बंध एक एक टाक खोंगठा खोला कय ओकर वास्तविकताकेँ देखाब केएन गेल अछि। कोना नेता लोकनि भोटरकेँ भेंड़ा बूझि ओकरा अपना पक्षमे कब ा लेल जाति पातिक फूटराब कय अप्पन लक्ष्य साधैमे निपुण छथि। ओतय जनता सेहो आबे बूझलक होयबाक चेष्टामे लागल अछि। जाति पातिसँ उपर भ जीवन रक्षाक बातपर, बात कबैक लेल तैयार भ रहल अछि।

कोना नेतासभ काजक बलपर नहि टाकाक बलपर जनताकेँ किनैक चेष्टा करैत अछि। कोना पार्टी सभक प्रदेश कार्यालयमे टिकटक बिक्री आ ओकर बादो असफल भेलापर कोना पार्टीक अदला-बदली होइत छैक।

बौदी दाहीक कारणक संगे कोनो उद्योग धंधाक नहि रहने कोना मिथिला समाजक युवाशक्ति रोज़गारक खोजमे पंजाब हरियाणा ओगरने छथि, आ गाममे बचल लोग आवयबला मनीआर्डर पर टकोध्यान लगोने रहैत छथि। कोन मुँहे नेतासभ एहि मूलभूत आवश्यकताकेँ नहि देख पबैत छथि। नेता की नेता जनतो सब अपन अपन वास्तविकता व मूलभूत समस्याकेँ नहि देखि जातिपातिकेँ राजनीतिमे ओझरा अपन विकाससँ दूर

পড়েন জাএত ছথি। ৰাজনীতি পার্টীমে চোৰ ৰঁন্নোনক ঋধিকতা ঋা ঝগড়াক এতেক নীকযঁ নেখক ঙজাগৰ কেনে ছথি যে রাস্তরিকতাযঁ যাক্ষাৎকোৰ কৰবৈত, হমৰা যভকেঁ ঋ ন ৰাজনীতি ঋা যমাজীক ব্যৱস্থাপৰ একৰেঁৰ ফেৰযঁ যোচৈ নেন রিৰশ কয দৈগএ।

"হম কী কৰবৈ যৰকাৰ" যে জনতাক যংগে যংগ ব্যাপাৰী রর্গক ব্যথাকেঁ ৰঁঘত নীকযঁ ঙজাগৰ কএন গেনে ঋছি। কোন্না ব্যাপাৰী যভ মহংগাগ্র যংগে হাষ্টক ঢূংগীং, ৰাঁজাৰক ংগদাৰী যংগে যংগ ঢূনার গ্ৰৈক্স যেহো যহৈত ঋছি। ঢূনার গ্ৰৈক্স নহি দেনোপৰ জানমানকেঁ যে হানি, ঋা গ্র ককৰোযঁ ছ্রপন নহি ঠৈক। ঙপৰযঁ গ্রাহকক ঠিখনাপৰ ঠিখনাক মাংগ।

যমাজক যৰঁ পক্ষক ঋৰ্ব্যৱস্থাপৰ এতেক যটীক ঋা যূক্ষ্ম ধ্যান দেনাগ্র গ্র শৰদিন্দু চৌধৰী জীক কনমকেঁ ঋনারে ঋান ঠাম হি দেখা যকৈত ঋছি ওহো এতেক যহজ ঋা ব্যংগ্যক ৰূপমে।

মিথিনাক ঘূৰতৰ ৰৈযনে নোকযভ যেহো ঋাগ কান্হি ঋার্থিক ঋা ৰাজনীতিক ব্যৱস্থাযঁ ব্যথিত ভয এহনে গপ্পযপ্প কৰৈত ছথি। মিথিনাক ঋামনোকেঁ এখন ধৰি ঢূনাৰক গৰমী ওতেক নহ গৰমা যকনৈ জে ও ঘূৰ ছোড়ি ঢূনারক মৈদানমে ঙতৰি, যমাজক রিকায নেন কাজ ক যকৈ। ও তঁ পচায রর্ষযঁ ঢূনার ঋা ওকৰ কার্যক্রমক ঋাদি ভ ঢূকন ঋছি। কোনো নেতা ঋারৈত ঘনকা নেন যৰঁ একযমান জেহনে নাগনাথ, তেহনে যাঁপনাথ। ঋা এহি নাগনাথ যাঁপনাথকেঁ ঝগড়া ঋা তুনেনাত্মেক ঋধ্যযন কৰৈত হম যৰঁ শৰদিন্দু জীক এহেন হীৰাক চমককেঁ নহি দেখৈত ঘ কা ও

মান সম্মান নহি দ পেএনিখনি জিনকৰ ও হক়্দাৰ ছথি। গ্ৰহে রিডম্বৰ্না খছি মিথিনা মৈথিনীক সাহিত্য, সমাজ খা ােজনীতিক, নাগৰাজ সাঁপৰাজমে ওঝৰাএন, ওহিসঁ ৰাঁহৰ নিকৈন খাগূ দেখৈক খারশ্যকতা হমৰা সৰঁকেঁ খছি।

খপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.২২.শ্ৰীধৰম- শৰদিন্দু কুমাৰ চৌধৰীক সাহিত্য : 'স্বাৰথ নাগি কৰহিঁ সৱঁ প্ৰীতী'

শ্ৰীধৰম

শৰদিন্দু কুমাৰ চৌধৰীক সাহিত্য : 'স্বাৰথ নাগি কৰ িং সৱঁ প্ৰীতী'

আদিকান সঁ মুখ্য ৰূপেঁ দু প্ৰকাৰক সাহিত্যকাৰ হোগত ৰহনাহ অছি। পহিন ৰাজা-মহাৰাজা আকি সত্তাক নেন চাৰণ কোটিক সাহিত্য নিখনিহাৰ আ দোসৰ সমাজক নেন জনসাহিত্য নিখনিহাৰ। ওনা কনাৰাদী ননিত-সাহিত্যকাৰক সেহো অপন খ্যাত পৰংপৰ ৰহন অছি। ৰাজা-মহাৰাজা সঁ ভেটঁয ৰঁনা অশৰ্ফী-তমগাক স্থান আৰঁ নোকতংত্ৰী সৰকাৰী পুৰস্কাৰ ন' নেনক অছি। ৰব তমান মে এহন 'অধসৰ' নেখক-কৰি সভক পৈঘ সংখ্যা অছি জে সামাজিক যথাৰ্থ আ জন-সাহিত্য নিখৰঁাক স্বাংগ মাত্ৰ কৰৈত ছথি, মুদা ভীতৰ-ভীতৰ পুৰস্কাৰ-তমগা পযৰঁাক নেন কুচ ্ৰক নানী মে ডুৰঁকী নগৰৈত ৰহৈত ছথি। ওনা সভ কান মে এহন নেখক-বুঁদ্ধিজীৱী হোগত ৰহনাহ অছি জে 'সংতন কো কহ ঁ সীকৰী সোঁ কাম ?...' কহি সত্তাক অভিমান কেঁ মৰ্দিত কৰৈত ৰহনাহ। সাহিত্যক গতিহাস মে গুন্দু প্ৰকাৰক ডদহাৰণ ডপনব্ধ অছি। মৈথিনী সাহিত্য সেহো এহি প্ৰবৃত্তি সঁ ৰি গ নগঁ অছি।

মৈথিনীক-সাহিত্যক দুৰ্ভাগ্য ই ছৈ জে জেনা-জেনা ই ভাবুকতাক শিকাৰ ভ' 'মাঁ-মৈথিনী' ৰঁনি কিছু খাস ৰৰ্গ আ জাতিক চাঁগুৰ মে ফঁসৈত গেন, তেনা-তেনা একৰা সঁ পাঠক ছিটকৈত চনি গেন। আনোচনা পৰ পুৰস্কাৰক গোনৈসী হাৰী হোগত চনি গেন আ সাহিত্য-নেখনক উদ্দেশ্য অকাদেমী আ অন্য পুৰস্কাৰ পযৰাঁ নেন তোড়-জোড় ধৰি সিমটি ক' ৰহি গেন। এহনা মে গমানদাৰ সাহিত্যকাৰ নেন কুঁঠিত হোযৰঁ সেহো স্বাভাৰিক অছি।

সাহিত্যকাৰক নেন কথনী আ কৰনী মে একৰূপতা হোযৰঁ পৰম আৰশ্যক। ওনা এহন সাহিত্যকাৰ কেঁ আঁগুৰ পৰ গানন জা সকৈত অছি। পোথীক সংখ্যা কিঁৰা ওকৰ ওজন সঁ কোনো সাহিত্যকাৰক নেখনক গুণৱত্তাক নগঁ মূন্যাঙ্কন   যন জা সকৈত অছি। শৰদিন্দু কুমাৰ চৌধৰী এহনে নেখক-পত্ৰকাৰ   থি জিনকৰ নেখনক পন্না চাহে কম ছনি, পোথীক ওজন চাহে ৰঁদ্যত কম ছনি মুদা দ্যনকৰ শঙ্কক ওজন এতেক ভাৰী ছনি জে কহিয   ওকৰা মৈথিনী সাহিত্য সঁ মিটাযন নগঁ জা সকৈত অছি। শৰদিন্দু জীক নেখনক আত্মো ব্যংগ্য ছনি জাহি মে হাস্য ঠোৰ পৰ অৰেঁ সঁ পহিনে বিঁনা জাগত অছি। তাদৃ মে ও ব্যংগ্য কেঁ সংস্মৰণ আ ৰিপোৰ্তাজ সংগে গুঁথি দৈত ছথি। ব্যংগ্য নীখৰঁ অপনা আপ মে তনৱাৰ কেৰ ধাৰ পৰ চনৰঁ হোগত ছৈ। জকৰা ব্যক্তিত্ব মে ঈমানদাৰী নগঁ ছৈ, কথনী আ কৰনী মে ফাঁক ছৈ, তকৰা   ◌েন ব্যংগ্য নিখৰঁ অসংভৱ অছি। ব্যংগ্যকাৰ কেঁ সৱঁ সঁ পহিনে অপন নেখন কে কীমত গমাৰঁ' পড়ৈত ছৈ। সে কীমত নিঃসংদেহ ই নেখক সেহো গমেনে হেতাহ, তাহি মে কোনো শংকা নগঁ। ব্যংগ্য মূনতঃ প্ৰবৃতিগত হোগত অছি, ব্যক্তিগত নগঁ। ব্যংগ্   মে ব্যক্তি-

চৰিত্ৰ অঁততঃ প্ৰবৃত্তি ৰঁনি জাগত অছি। ও অনেগ ৰাঁত জে ৰদিন্দু জীক ব্যঁগ্য মে কএক ঠাম ব্যক্তি, চৰিত্ৰ আ প্ৰবৃ ্তি পৰ ভাৰী পড়ি জাগত অছি।

শৰদিন্দু কুমাৰ চৌধৰীক চাৰি টা ব্যঁগ্য- ্ংগ্ৰহ প্ৰকাশিত ছনি- 'জঁ হম জনিতহুঁ', 'ৰঁড় অজগুত দেখন', 'গোৰঁৰ গণে ' আ 'কৰিযা কক্কাক কোৰামিন'। এহি ব্যঁগ্য সভ মে সাহিত্য ্ঁ সমাজ ধৰিক বিদ্রূপতা পসৰন অছি। নেখক 'জঁ হম জনিতহুঁ' কে ভূমিকা মে নিখৈত ছথি জে ও মৈথিনীক জাহি ব্যক্তি সভক সংপর্ক মে অযনাহ সৈহ হুনকৰ ব্যঁগ্যক আনংবঁন বঁনৈত গেনাহ। হুনকে শব্দেং- "হুনকা নোকনিক (ব্যক্তিত্বক) আকনেন কৰবঁ জতেক কঠিন বুঁঝাযন অছি তাহি সঁ সৰন ফুসি ৰাঁজৰঁ বুঁঝাগত অছি। দোহৰী চৰিত্ৰক নিৰ্বাহ কৰবঁ জতেক সৰন বুঁঝাযন তাহিসঁ বেঁসী কঠিন হাস্য আ ব্যঁগ্য কেঁ ফৰিছাযৰঁ বুঁঝাযন।" যৈহ কাৰণ থিক জে হিনকৰ ব্যঁগ্য মে এক সঁ এক ব্যক্তিচিত্ৰ ভেটৈ অছি সে প্ৰতীক অথৰা ছদ্ম ৰূপেং নওঁ অপিতু অপন মূন নামক সংগ সদা অসনী চৰিত্ৰ মে বেঁনকাৰঁ হোগত। জহিযা সঁ সাহিত্য অকাদেমীক তোড়া মৈথিনী কেঁ ভেটৈ' নাগন তহিযা সঁ প্ৰাযঃ অধিকাং পাঠক ওৰ্ফ নেখক কেৰ ধ্যাংতি এহী 'তোড়া' ধৰি পহুঁচবাঁ েন সীমিত হোগত গেন। এহি ক্ৰম মে এক সঁ এক প্ৰতিভা কেং কতি াৰৈত এহি পুৰস্কাৰক বঁন্দৰবাঁটৈ হোগত ৰহন। শৰদিংদু জীক এহি পোথীক পাহিনে শীৰ্ষক থিক 'অথ আপৰেশন সাহিত্য অকাদমী'। ও ব্যঁগ্য দূ শতাব্দীক সহাঁন পৰ নিখন গেন অছি জে 'সাহিত য অকাদমী' পুৰস্কাৰক তোড়-জোড় আ গোনৈসী কেং ৰেখাংকি কৰৈত অছি। মৈথিনী মে জে ব্যক্তি সাহিত্য অকদেমীক প্ৰতিনিধি

হোগত অছি যে কোনা ওকৰা অপন ৰঁপৌতী মানি অপন সংততি অথৱা কুন-খানদান কেঁ অকাদমিয়া-নেখক ৰঁনা দৈত অছি তকৰ প্ৰমাণ অছি এ ৰ্যংগ্য। এহি মে দূ ৰ্যক্তি নেখক ৰঁ ৰাঁক আ অকাদেমী হথিযেৰাঁক প্লান ৰঁনা ৰহনে অছি- "হম আ তোঁ, ভোনা আ ৰঁমভোনা মিনি ক' তেহন-তেহন নে গোনা ছোড়ৰঁ জে ৰঁড়কা-ৰঁড়কা পাগধাৰীক মুঁহ তৌনা জকাঁ খুজনে ৰহি জযতনি আ হম আ তোঁ সৰ্ৰ দ' আকাশ চঢ়ি জাযৰঁ জেনা এখন একটা সম্ৱৰ-জমাযক জোড়ী সাহিত্য অকাদমীক অকাশমে ৰিচৰণ ক' ৰহনে ছথি।"

মৈথিনীক নাম পৰ জতেক সৰকাৰী অথৱা গৈৰ সৰকাৰী সংস্থা সভ অস্তিত্ব মে আযনে তকৰ কর্তা-ধর্তা দি ান্দিন ৰর্ণ-ৰ্যৱস্থা জকাঁ জন্মনা আ মজগূত হোগত গেন। ৰর্ণৰ্যৱস্থা ভনে কনেমনে ঠীন ভেন হো মুদা এহি সংস্থা সভক ৰ্যৱস্থা পৰ এখনো খানদানী ৰাজ কাযম ছৈ- "জেনা চেতনা-সমিতিমে কতৰোঁ কষ্টৰ্ভৰ হোগ ছৈ, তৈযো ওকৰ ৰাঁগডোৰ এক্কে (কাকা-ভা িজ) ঘৰমে ৰহৈত ছৈ তহিনা হমাৰা ভেষ্টয কী তোৰা, ৰহত তঁ অপনে ঘৰমে নে।" অকাদেমী পুৰস্কাৰক অংতৰ্ৰূহি ৰচনা পৰ জঁ শোধ কৈন জাএ ত' একৰ মাঠাধীসী পৰংপৰাক কতেকো গূঢ় ৰহস্ পৰ সঁ পৰ্দা উঠি সকত। এ অনেগ ৰাঁত জে কতেকো উনেখনীয পোথী কেঁ এ পুৰস্কাৰ ভেষ্টনে অছি মুদা প্ৰশ্ন এ অছি জে কী ও পুৰস্ক ৰ উচিত আ এমানদাৰ প্ৰক্ৰিয়া সঁ ভেষ্টনে আকি মাঠাধীসক স মনে দংডপ্ৰণামী সঁ, যে উনেখনীয অছি। পহিনে এহি পুৰস্কাৰক আকৰ্ষণ নকদী ছনে মুদা আৰঁ মৈথিনীক নেখক-কৰি সভ ত' অযাচী, যাত্ৰী, চংদ্ৰভানু ষ্টাগপ ত' ৰহনাহ নগঁ, তেঁ কৈক ৰেঁৰ সুনৰাঁ মে এহো অৰৈত অছি জে অভ্যৰ্থী পুৰস্কাৰক মূন ৰাশিক

ত্যাগ কৰৈত মূদ মে হোটৈল-ৰেঁাতল খাদিক ৰঁলেঁ খকাদমীক মোমেঁটো খা প্ৰশস্তিপত্ৰ পযৰাঁ মে মফল হোগত খছি। এমহৰ ত' ড্ৰাহো মৱলল গেল জে পুৰস্কাৰ পযৰাঁ লেল মৃতক মেহো ৬ঠি ৰৈমল খা পোথী লিখি ক' খপল ঝঁডা বুঁলঁদ কেলক। খাৰঁ হি মঁ খধিক মাঁ মৈথিলীক মেৱা কী ভ' মকৈত খছি? খমল মে শৰদিন্দু ৎুমাৰ চৌধৰীক লেখল ভলে ৬পৰ মঁ প্ৰতিগামী বুঁঝাগত খছি মদা কলে ৰিলমি ক' মোচূ ত' দলকা ভীতৰক মাতৃভাষা প্ৰেমক মোতা দেখা পড়ত জে একটা লৈতিক খা ড্ৰমানদাৰ কলমে টা মঁ মঁভৱ খছি।

শৰদিন্দু জীক চিঁতাক কেঁদ্ৰ মে খছি মৈথিল মমাজ, মৈথিল পাঠক, তেঁ ও মৈথিলী ৬দ্ধাৰক নাম পৰ মৈথিলী কেঁ খহিত কৰ' ৰঁলা ব্যক্তি খা প্ৰবৃত্তি পৰ ৰেঁৰ-ৰেঁৰ চোট মাৰৈত চথি খা এহি এম মে ও কোনো চদ্ম খাৰৰণ খাকি প্ৰতীক কে মহাৰা গঁ লৈত চথি। মৈথিলীক মঁস্থা হো খাকি মৈথিলীক পত্ৰকাৰিতা, খধ্যাপল হো খাকি লেখল-মৰঁ ঠাম লালচী খা ভ্ৰষ্ট লোকলিক জ্বটৈল খছি। এক-দোমৰাক ৰচলা কেঁ খপল মৰৌমী ৰঁলেৰাঁক লেল ৬তাদল। খা মভ মঁ ৰঁত্ত্ৰ স্থিতি তঁ মৈথিলীক খধ্যাপক-খকাদমিক খুলিযা কে খছি জত' কিছু খপৰাদ কেঁ চোড়ি ক' এক মঁ এক পোঁগাপঁথী মভ ভৰল খছি। 'খপীল' শীৰ্ষক ৰ্যঁগ্যক ড্ৰ পঁক্তি এহি খেত্ৰক ৰঁখিযা চোড েৰাঁক লেল কাফী খছি- "জহিযা মৈথিলী পড়ৰাঁ লেল পটলা ৰিশ্বৰিদ্যালযমে নাম লিখৌলহঁু তহিযে শ্ৰীমান্ পাঠকজী মল এোধী, শ্ৰীমান্ দিলেশজী মল ভোগী খা শ্ৰীমান্ গল্দ্ৰকাঁত জী মল লোভী গুৰুজীমঁ ভেঁট ভেল চলা। পৰিণাম ড্ৰ ভেল জে মৈথিলীক পঢ়ৌলীমঁ মল ৬চটি গেল খা মৈথিলী মঁ প্ৰেম ভ' গেল।" শৰদিন্দু জী মৈথিলীক

স্বনামধন্য ৰচনাকাৰ ঋা সম্পাদক সুধাংশু শেখৰ চৌধৰীক পুত্র   থি। সাহিত্য ঋা মৈথিনী প্রেম হুনকা ৰিৰাসত মে ভেটৈনেনি। ঋা যৈহ হুনকৰ কমজোৰী সেহো ৰঁনি গেননি। ও ৰাজনীতিশাস্ত্র মে স্নাতকোত্তৰক সংগ এনএনৰীক ডিগ্রী সেহো নেনে ছথি। ও জঁ চাহিতথি ত' কোনো ৰিশ্বৰিদ্যানয মে প্রোফেসৰী ক' সকৈত ছনাহ, কোনো কোর্ট মে ৰকীন ৰঁনি তীন-পাঁচ ক' সকৈত   নাহ। সে সৰঁ কিছু ছোড়ি ক' মৈথিনী প্রকাশনক মৰুস্থন মে ঋাৰিঁ, জীৰন যাপন কৰৰাঁক হুনক জিদ নিঃসংদেহ মৈথিনী ভাষাক প্রতি ঋটূট প্রেমক পৰিণাম ৰহন হোযত। মুদা এত' ঋাৰিঁ জখন এহি প্লনিযাক খুৰপেঁচী সঁ ও ঋৰগত ভেন হোযতাহ ত' মোহভংগক স্থিতি স্বাভাৰিক ঋছি। যৈহ কাৰণ ঋছি জে হুনক ৰ্যংগ্য ঋথৱা সংস্মৰণ যথার্থক ধাৰ সঁ মাঁজন এতেক নগ্ন ঋছি জে কৈক ৰেঁৰ পাঠকো কেঁ ঋনসোহাঁত সন ৰুঁঝা সকৈত ছৈ।

ঋসন মে পাঠক জাহি ৰচনাকাৰক ৰচনা পঢ়ি হুনকা ঋপন প্রিয ৰঁনা নৈত ঋছি, ভাৰনাত্মেক ৰূপেঁ হুনকা সঁ জ ড়ি জাগত ঋছি, হুনকৰ ৰ্যক্তিত্ব পৰ কোনো দাগ নগিতে ও ঠান ৰঁনি ঠাঢ় ভ' জাগত ঋছি। ঋা এত' ত' এক্কো ঘৰ নগঁ ৰাঁৰন গেন ঋছি। হমৰা জনৈত যৈহ কাৰণ ৰহন হোযত জে শৰদিন্দু জীক ৰচনাক জে মূন্যাঙ্কন হেৰাঁক চাহী ছন সে নগঁ ভ' সকন। সভ ক্যো ঠঠা কৰ' সঁ কতৰাগত ৰহন হোযতাহ। কোনো সমাজ ঋথৱা ৰাষ্ট্ৰক জনতা ভ্রষ্ট ভ' জায ত' ওকৰা নেখক ঋা ৰুদ্ধিজীৱী ৰর্গ ৰস্তা পৰ ঋনৈত ঋছি, মুদা জঁ নেখকে ৰুদ্ধিজীৱী ভ্রষ্ট ভ' জায ত' ওহি সমাজক কেহন ঋৰাজক স্থিতি ভ' সকৈত ছৈ, তক কল্পনা কৈন জা সকৈত ঋছি। যৈহ কাৰণ ঋছি জে শৰদিন্দু জীক কনম কেৰ নোক পৰ সৰঁ সঁ পহিনে নেখক-ৰুদ্ধিজীৱী ৰৰ্

𑒁𑒥𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱- "𑒑𑒳𑓀𑒛𑒰-𑒥𑒠𑒧𑒰𑒬 𑒏𑒹𑓀 𑒯𑒪𑓂𑒪𑒰-𑒑𑒳𑒪𑓂𑒪𑒰, 𑒧𑒰𑒩 -𑒣𑒲𑒙 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒌𑒏 𑒞𑒿 𑒄 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒿 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒻𑒏 𑒞 𑒌𑒢𑒰 𑒢𑒃𑒿 𑒏𑒩𑒱𑒞𑒨। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒪-𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩, 𑒫𑒏𑒲𑒪, 𑒢𑒹𑒞𑒰-𑒁𑒦𑒱𑒢𑒹𑒞𑒰, 𑒛𑒰𑒏𑓂𑒙𑒩, 𑒃𑓀𑒖𑒲𑒢𑒱𑒨𑒩, 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲-𑒣𑒠𑒰𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩𑒲 𑒠𑒱 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒖𑒲𑒫𑒲 𑒏𑒹𑓀 𑒖𑒐𑒢 𑒂𑒣𑒮𑒧𑒹 𑒏𑒙𑒰𑒅𑒗 𑒏𑒩𑒻𑒞, 𑒞𑒴-𑒞𑒴, 𑒧𑒹-𑒧𑒹 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒠𑒹𑒐𑒻𑒞 𑒕𑒱𑒌𑒏 𑒞𑒿 𑒯𑒚𑒰𑒞 𑒏𑒳𑒏𑓂𑒏𑒳𑒩𑒏 𑒯𑒹𑓀𑒖 𑒧𑒼𑒢 𑒣𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱।" 𑒂 𑒤𑒹𑒩 𑒋𑒯𑒱 𑒣𑓀𑒏𑓂𑒞𑒱 𑒣𑒩 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒠𑒲- "𑒋𑒯𑒢-𑒋𑒯𑒢 𑒢 𑒞𑒰𑒖𑒲𑒏𑒹𑓀 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒹𑒿 𑒯𑒧 𑒕𑒲 𑒞𑒹𑒿 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒙𑒱𑒏𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂 𑒮𑓀𑒮 𑒟𑒰 𑒔𑒪𑒱 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒄 𑒢𑒃𑒿 𑒮𑒴𑒗𑒻𑒞 𑒕𑒢𑒱 𑒖𑒹 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒣𑒠𑒣𑒩 𑒍 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒞' 𑒮𑒿 𑒋𑒏𑒼𑒩𑒞𑓂𑒞𑒲 𑒖𑒿 𑒖𑒼𑒩 𑒪𑒑𑒰 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒢 𑒞𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒏𑒹 𑒣𑒴𑒕𑒨 𑒏𑒻𑒏𑒙𑒰 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒅𑒮𑒰𑒯𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒱𑒢। 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨𑒏𑒰𑒩𑒏 𑒥 𑒔 𑒅𑒞𑒩𑒰𑒔𑒾𑒩𑒲 𑒂 𑒣𑒕𑒰𑒛𑓃-𑒮𑒧𑓂𑒯𑒰𑒩 𑒂𑒠𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒮𑒧𑓂 𑒏 𑒫𑒱𑒫𑒹𑒔𑒢 𑒤𑒑𑒳𑒂𑒏 𑒥𑒯𑒢𑓂𑒢𑒹 '𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒋𑒏 𑒬𑒴𑒙𑒱𑓀𑒑' 𑒂 '𑒮𑓂𑒫𑒰𑒮𑓂𑒟𑓂𑒨 𑒩𑒏𑓂𑒭𑒰 𑒣𑒳𑒩𑒮𑓂𑒏𑒰𑒩' 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। '𑒋𑒏𑒰𑒪𑒰𑒣' 𑒬𑒲𑒩𑓂𑒭𑒏 𑒫𑓂𑒨𑓀𑒑𑓂𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒁𑒯𑒲 𑒏𑒛𑓃𑒲𑒏 𑒫𑒱𑒮𑓂𑒞𑒰𑒩 𑒟𑒱𑒏। 𑒁𑒮𑒪 𑒧𑒹 𑒄 𑒪𑒹𑒐𑒏, 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒖𑒲𑒫𑒲 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏 𑒂 𑒢𑒻𑒞𑒱𑒏 𑒣𑒞𑒢 𑒮𑒥 𑒮𑒿 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒐𑒱𑒢𑓂𑒢 𑒕𑒟𑒱 𑒮𑒹 𑒫𑒩𑓂𑒞𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒮𑓀𑒑𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒂𑒃 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒞𑒩𑒯𑒹𑓀 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒖𑒲𑒫𑒲-𑒪𑒹𑒐𑒏-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒮𑒦 𑒮 𑓂𑒞𑒰𑒏 𑒣𑒰𑒕𑒰𑒿 𑒣𑒲𑒏𑒠𑒰𑒢 𑒪' 𑒔𑒰𑒩𑒝 𑒣𑒩𑓀𑒣𑒩𑒰 𑒏𑒹𑓀 𑒔𑒩𑒧 𑒡𑒩𑒱 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒏' 𑒪𑒼𑒏𑒞𑓀𑒞𑓂𑒩𑒏 𑒔𑒙𑒻𑒪𑒲 𑒥𑒪𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒟𑒱, 𑒋𑒯𑒢𑒰 𑒧𑒹 𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒖𑒲𑒏 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒮𑓀𑒑𑒱𑒏 𑒦' 𑒅𑒚𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱- "𑒂 𑒂𑒥 𑒞𑒿 𑒄 𑒥𑒳𑒠𑓂𑒡𑒱𑒖𑒲𑒫𑒲 𑒫𑒩𑓂𑒑 𑒔𑒰𑒩𑒱𑒧 𑒐𑓀𑒦𑒰 𑒥𑒢𑒱𑒏' 𑒮𑒦 𑒯𑒪𑒏𑒰𑒢 𑒧𑒹 '𑒩𑓀𑒦𑒰 𑒯𑒼, 𑒩𑓀𑒦𑒰 𑒯𑒼' 𑒏 𑒞𑒰𑒢 𑒣𑒩 𑒢𑒵𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒩𑒻𑒞 '𑒞𑒯𑒪𑒏𑒰' 𑒧𑒔𑒰 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱।"

𑒬𑒩𑒠𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒔𑒾𑒡𑒩𑒲𑒏 𑒩𑒰𑒖𑒢𑒲𑒞𑒱𑒏 𑒔𑒹𑒞𑒢𑒰 𑒮𑓂𑒣 𑓂𑒙 𑒕𑒢𑒱। 𑒄 𑒁𑒪𑒑 𑒥𑒰𑒞 𑒖𑒹 𑒁𑒮𑓂𑒧𑒱𑒞𑒰𑒫𑒰𑒠𑒲 𑒫𑒱𑒧𑒩𑓂𑒬𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒨 𑒧𑒹 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒫𑒏𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨 𑒂𑒏𑒱 '𑒙𑒼𑒪' 𑒋𑒯𑒢 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒏𑒩 𑒣𑒏𑓂𑒭 𑒧𑒹 𑒢𑒃𑒿 𑒑𑒹𑒪 𑒖𑒰 𑒮𑒏𑒻

অছি। ফনকৰ এক টা ব্যঁগ্য ছনি 'প্লেটোক সপনা, ভাৰত আ কৌমাৰ্য-ৰাজনীতি'। এ নিৱঁধ ভনে নগভগ ৰীস সান পৃৰান হো মুদা একৰ অনুগূঁজ এখনো সুনন জা সকৈত অছি। এহি আনেখ সঁ সাম্প্ৰদাযিকতাক প্ৰতি নেখকক আনোচনাত্মেক দৃষ্টিকোণ স্পষ্ট ৰূপেঁ সামনে আৰিঁ জাগত অছি। এহিনা নেখকক স্ত্ৰীক প্ তি সঁৱেদনশীন দৃষ্টিকোণ 'অহাঁ কী কৰৱেঁ?' শীৰ্ষক ব্ ংগ্য মে দেখন জা সকৈত অছি জত' আধুনিক সামাজিক পৰিৱৰ্তনক নজৰিএ দাম্পত্য জীৱনক হাস-পৰিহাসক ৰীচ এক টা গীতক াদে স্ত্ৰী-চেতনা কেঁ ৰেখাংকিত কৈন গেন অছি। কৰিয কক্কা কেঁ কাকীক এ জৱাৱঁ ধ্যাতব্য অছি- "কহনহঁ এ জে স্ত্ৰীগন মে জে ধৈৰ্য, কাজক প্ৰতি নিষ্ঠা আ নগাৱ হোগত ছৈক সে পৃৰুষ মে কত' সঁ হেত্তৈক ও তঁ একে ছড়পান মে ঋংডা গাড়য জনৈত ছৈক আ সে জঁ নহি ভেনৈক তঁ এহি��া কোনো গপ্প ৰ্ডচ্ছাহ' নগৈত ছৈক।" মৈথিনী মে 'গোনৈসী' শব্দ আনোচনাক পাৰিভাষিক শব্দাৱনী ৱঁনি গেন অছি। ৱিঁনা গোনৈসী কে মৈথিনীক পৃৰস্কাৰ অথৱা সমীক্ষা আকি পত্ৰকাৰিতাক কল্পনে নগঁ কৈন জা সকৈত অছি। অপন এহী শীৰ্ষক নিৱঁধ মেঁ শৰদিঁপ্প জী এহি শব্দ কেঁ হি ৰূপেঁ পৰিভাষিত কৰৈত ছথি- "ওনা শাব্দিক অৰ্থ কেঁ ছ ড়ি জঁ ঠেঁঠ অৰ্থ ভজিআওন জায তঁ 'গোনৈসী ওহি নিতি কেঁ কহন জাগচ্ছ জাহিমে একটা ব্যক্তি ৱা গ্ৰষ্ট দোসৰ ব্যক্তি, গ্ৰষ্ট, সমূহ ৱা ব্যক্তিক নিংদা কৰৈত অপন গ্ৰষ্ট অথৱা অপন স্বাৰ্থ পূৰ্তি নেন নিৰ্নজ্জ ভ' ওহি ব্যক্তি অথৱা সমাজক অহিত কাৰৱাঁমে আনংদ অনুভৱ কৰয।" গোনৈসীক এহি পৰিভাষা মে জে ব্যঁগ্য নিহিত অছি তকৰ গূঁজ মৈথিনী সাহিত্য মে 'অনুৰণন ধ্বনি' জকাঁ সুনন জা সকৈত অছি।

'𑒥𑒰𑒞 𑒥𑒰𑒞 𑒣𑒩 𑒥𑒰𑒞' 𑒔𑒰𑒩𑒱 𑒮𑒲𑒩𑒱𑒖 𑒧𑒹 𑒕𑒣𑒪 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳𑒖𑒲𑒏 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒕𑒢𑒱। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒮𑒦 𑒣𑒰𑒩𑓀𑒣𑒩𑒱𑒏 𑒫𑒱𑒡𑒰 𑒮𑒿 𑒁𑒪𑒑 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲 𑒕𑒢𑒱। 𑒋𑒯𑒱 𑒙𑒱𑒣𑓂𑒣𑒝𑒲 𑒮𑒦 𑒪𑒹𑒪 𑒍 𑒏𑒯𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 '𑒖𑒞' 𑒣𑓂𑒩𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒠𑒳𑒭𑓂𑒣𑓂𑒩𑒫𑒵𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒥𑒢𑒱 𑒣𑓂𑒩𑒑𑒙 𑒦𑒹𑒪 𑒯𑒼 𑒍𑒞' 𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒢𑒲 𑒏𑒙𑒳 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒦' 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒍 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒧𑒹 𑒁𑒯𑒴 𑒥𑒰𑒞 𑒏𑒹𑓀 𑒩𑒹𑒐𑒰𑓀𑒏𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒖𑒹 "𑒯𑒧𑒩 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒦 𑒧𑒳𑒐𑓂𑒨𑒞𑒨𑒰 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒝𑒞𑒨𑒰 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒣𑒩 𑒂𑒡𑒰𑒩𑒱𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒹𑓀 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒼𑒙𑒹 𑒏𑒹𑓀 𑒁𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨 𑒪𑒑𑒞𑒢𑒱 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒄 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑓀 𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒪𑒑𑒞𑒢𑒱। 𑒯𑒿 𑒖𑒱𑒢𑒏𑒰 𑒁𑒣𑓂𑒩𑒱𑒨 𑒪𑒰𑒑𑒢𑒱 𑒮𑒹 𑒁𑒫𑒬𑓂𑒨𑒹 𑒁𑒣𑒢 𑒕𑒰𑒞𑒲 𑒣𑒩 𑒯𑒰𑒟 𑒩𑒰𑒐𑒱 𑒮𑒼𑒔𑒟𑒱 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒏𑒞𑒹𑒏 𑒮𑒞𑓂𑒨 𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩 𑒞' 𑒢𑒯𑒱 𑒦𑒹𑒪 𑒕𑒲।" 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳𑒖𑒲𑒏 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒧𑒩𑒝 𑒮𑒦 𑒏𑒹𑓀 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒮𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒪𑒰 𑒮𑒿 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒂𑒢𑓂𑒠𑒼𑒪𑒢, 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢, 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒝, 𑒮𑒰𑒯𑒱𑒞𑓂𑒨 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒏𑒹𑓀 𑒪' 𑒏' 𑒯𑒳𑒢𑒏 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒂 𑒮𑒩𑒼𑒏𑒰𑒩 𑒖𑒧𑒲𑒢𑒲 𑒂 𑒞𑒙𑒮𑓂𑒟 𑒕𑒢𑒱। 𑒍 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩 𑒕𑒟𑒱 𑒞𑒹𑓀 𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒮𑓂𑒨𑒰 𑒮𑒦𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱 𑒦𑒰𑒫𑒳𑒏𑒞𑒰𑒏 𑒬𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒃𑒿 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒕𑒟𑒱 𑒂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒢𑒰𑒧 𑒣𑒩 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒑𑒼𑒪𑒻𑒮𑒲, 𑒦𑒰𑒃-𑒦𑒞𑒲𑒖𑒰𑒫𑒰𑒠 𑒂 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒏 𑒑𑒱𑒩𑒑𑒱𑒙𑒱𑒨𑒰-𑒔𑒩𑒱𑒞𑓂𑒩 𑒏𑒹𑓀 𑒮𑓂𑒣𑒭𑓂𑒙 𑒩𑒴𑒣𑒹𑓀 𑒩𑒹𑒐𑒰𑓀𑒏𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒕𑒟𑒱। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰𑒏 𑒏𑒹𑓀𑒠𑓂𑒩 𑒧𑒹 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒂 𑒫𑒱𑒠𑓂𑒨𑒰𑒩𑓂𑒟𑒲 𑒮𑒦 𑒁𑒕𑒱 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒣𑒩 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒧 𑒡𑓂𑒨𑒰𑒢 𑒠𑒹𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱। 𑒣𑒰𑒚𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒧𑒰𑒝𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒟𑒧𑒱𑒏 𑒮𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒩 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒝 𑒂 𑒣𑒞𑓂𑒩-𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒏 𑒣𑓂𑒩𑒏𑒰𑒬𑒢 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒬𑒩𑓂𑒞 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒕𑒻, 𑒖𑒰𑒯𑒱 𑒪𑒹𑒪 𑒫𑒩𑓂𑒞𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒹 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒏𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒦𑒹𑒪 𑒂 𑒦' 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱। 𑒖𑒹 𑒫𑓂𑒨𑒏𑓂𑒞𑒱𑒑𑒞 𑒣𑓂𑒩𑒨𑒰𑒮 𑒋𑒯𑒱 𑒏𑓂𑒭𑒹𑒞𑓂𑒩 𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒞𑒏𑒩𑒼 𑒁𑒣𑒢 𑒮𑒲𑒧𑒰 𑒕𑒻। 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒮𑒢𑓂𑒠𑒩𑓂𑒦 𑒧𑒹 𑒬𑒩𑒠𑒱𑓀𑒠𑒳 𑒖𑒲𑒏 𑒔𑒱𑓀𑒞𑒰 𑒥𑒯𑒳𑒞 𑒖𑒹𑒢𑒳𑒃𑒢 𑒁𑒕𑒱- "𑒠𑒳𑒩𑓂𑒦𑒰𑒑𑓂𑒨 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲𑒏 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒣𑒞𑓂𑒩𑒏𑒰𑒩𑒱𑒞𑒰 𑒖𑒑𑒞 𑒧𑒹𑒿 𑒣𑒔𑒰𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒞𑒱𑒬𑒞 𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪 𑒏𑒰𑒩𑓂𑒨𑒩𑒞

छथि मुदा ओ मैथिली भाषा मे किछु नइँ लिखताह। मानहानि अथवा स्तरहीनताक बोध हुनका होइत छनि। 'ध्यायक' ओ मैथि ी लेखनकें हीन बुझैत छथि। तें आइ स्थिति ई छनि जे ओ दोसरक खेत ताकैत-कोड़ैत छथि आ दोसर हुनकर खेतकें चरिकें चलि जाइत छनि।" शरदिंदु जीक एहि चिंता संग ईहो जोड़ब उचित जे ई पत्रकार सभ मैथिली मे किएक नइँ लिखैत छथि। जा धरि आर्थिक उपार्जनक साधन मैथिली पत्रकारिता नइँ बनत, ताधरि ई चिंता बनले रहत। जीवन यापन लेल प्रेम सँ पहिने अर्थक आवश्यकता होइत छै।

"मैथिल संस्था : 'छी छा' सँ 'दूर-दूर छिया-छिया' धरि" मे लेखक मैथिली संस्था सभक पोस्टमार्टम करैत छथि। ओ सूचना दैत छथि जे भारत भरि मे लगभग डेढ़ सौ मैथिली संस्था अछि मुदा सभ अपन-अपन ढपोरशंख फूकबा मे व्यस्त आ मस्त। विद्यापति पर्वक नाम पर गीत-नाद, नाच-गान धरि सीमित एहि संस्था सभ द्वारा समवेत रूपें जँ पोथी आ पत्रिका लेल ोस पहल होइ त' निःसंदेह मैथिलीक कल्याण भ' सकैत छै। मिथिला मे लाखो रूपैया लगा क' एक सँ एक यज्ञ होइत अछि, श्राद्धक नाम पर लाखो फूकि देल जाइत अछि ुदा एकटा पत्रिका अथवा पोथी कीनबाक इच्छा कतेक लोक मे होइत छै? अपन मे मिथिलाक वृहत्तर समुदायक बीच 'मैथिल जातीयता'क विकासक लेल कोनो प्रयास नइँ भेल, जकर परिणाम आइ सोझाँ अछि।

'मर्मान्तक' मे किछु व्यक्तिगत आ पारिवारिक संस् रणक संग सामाजिक-सांस्कृतक विषय सभ पर टिप्पणी कैल गेल अछ जाहि मे शरदिंदु जीक वृहत्त्तर सामाजिक-सांस्कृतिक सरोकारक

दिग्दर्शन होइत अछि। भाव अथवा मनोभाव पर लिखब अत्यंत कठिन होइत अछि। मानव स्वभाव सँ अंतर्मुखी आ अ ना प्रति व्यामोह सँ ग्रस्त रहैत अछि तेँ ओ दोसराक भीतर रहैसी झाँकै अछि। लेखक एहि संकलन मे आस्था, भय, चित्तवृत्ति, सुख-शांति, घृणा, पीड़ा, इच्छा, तनाव आदि विषय पर जे टिप्पणी करैत छथि से दार्शनिकता, मनोवैज्ञानिकताक संग-संग नुभव आ मानवता सँ ओतप्रोत अछि। कोनो रचनाकार लेल अपन जातीय-धार्मिक सीमा सँ ऊपर उठि मनुष्य बनब पहिल शर्त थिक। कोरोना महामारी सम्पूर्ण दुनिया केँ ठमका देलक। मंदिर, मस्जिद, गिरिजा आ गुरुद्वारा सभ पर ताला लगा दे क। मुदा की आस्थाक नाम पर समाज मे पसरल कट्टरता केँ कोरोना कम क' सकल? शरदिंदु जी अपन आस्था शीर्षक टिप्पणी मे लिखैत छथि- "की आस्था मरि जाइत। की आस्थाक रूप मेँ परिवर्तन होइत! की आस्थाक प्रति कट्टरतामे कमी आओत! की आगाँ विभिन्न सम्प्रदायमे आस्थाक टकराहटि कम होइत। कोरोना आगाँ जे करय, आस्थाकेँ घर-घर पसारि दिअय वा समेटि क' एकठाम क' दिअय एखन तँ आस्था एकेठाम केन्द्रित अछि- क ाना हमर प्राण बाँचि जाय बाँदमे सोचल जाइत जे कतय माथ झुकाबी।" मुदा ई देखल गेल जे जेना-जेना कोरोना घटैत गेल तेना-तेना आस्थाक नाम पर घृणा आ तकरारक खेती पुनः शुरू भ' गेल। एहि सँ ई स्पष्ट होइत अछि जे आबँ लोक 'आस्तिक' सँ बेसी 'धार्मिक' भ' गेल अछि।

'हमर अभाग ानक नञि दोष' मे किछु एहन व्यक्तिगत प्रसंगक चर्चा अछि जे व्यक्तिक दोहरापनक संग, लोलुपता आ 'विषकुम्भम पयोमुखम' बला चरित्र केँ सोझाँ अनैत अछि। िछु

কখনো পাছাঁ সঁ নগঁ ডঁক মাৰৈত অছি, আকি সাঁপ কখনো ীঠ পৰ নগঁ ডসৈত অছি, কিএক ত' একৰা সভ নগ মানৰ জকাঁ রিকসিত দিমাগ নগঁ হোগত ছৈ। এ সৌভাগ্য মনুষ্যে কেঁ ভেঙ্টন ছৈ। আ বুদ্ধিজীবী নোকনিক দিমাগ ত' সামান্য সঁ কি ু বেঁসিএ রিকসিত হোগত অছি তেঁ ানকৰ 'রিষ' অন্তঃসনিনা ৰ ৈত অছি। রর্ষ 2021 মে মৈথিনী অকাদেমী অপন পত্রিকাক প্রূফ পঢ়ৰাঁ নেন 280/- রুপৈয়া দৈত অছি সেহো কতেক তাগেদাক রাঁদ। জঁ সৰকাৰী সংস্থাক এ আৰ্থিক হানত ছৈ, তখন িহাৰক নেতা সভ কেঁ মৈথিনীক সংস্থা সভ কোন মুহেঁ পাগ-ডোপঙ্টা পহিৰা ক' মংচ পৰ রৈঁসা চাৰণ-গান কৰৈত অছি সে রিচাৰণীয অছি। এহনে কিছু প্রসংগ সভক চৰ্চা এহি খংড মে ভেন অছি জে নেখকীয গমানদাৰী আ তঙ্স্থতাক প্রমাণ থিক। এহিনা 'সাক্ষাৎ' মে স্বযং দ্বাৰা নেন গেন অপন সাক্ষাত্কোৰ অছি। জাহি মে এক ঙ্টা প্রসংগ এহন মার্মিক অছি জে এহি রাঁত দিস গশাৰা কৰৈত অছি জে কোনো র্যক্তি জঁ মৈথিনী সেরাক (প্রকাশন, পত্রকাৰিতা আকি নেখন) রনেঁ অপন জীরন যাপন কৰ' চাহত ত' এ সমা ওকৰা কতেক রিঙ্টর্ন দেতৈ। অপন জীরনক সরঁ সঁ পৈঘ গনতী আ কচোঙ্ট কেঁ অভিরয়ক্ত কৰৈত ও নিখৈত ছথি- "হম অপন একমাত্র পুত্র ৰাজশেখৰ কেঁ গংজীনিযৰিংগক পঢ াগেক খঠ নগঁ দ' সকনিযনি জে কি ানকৰ সভ সঁ পৈঘ নক্ষ্য ৰহনি। ও গংঙ্টৰক রাঁদ ওহি হেতু চযনিত সেহো ভ' গেন ছনাহ মুদা...। আ এতহি সঁ হমৰ জীরনক দিশা ও দশা রঁদনি গেন, হম নির্জীর-নিৰাকাৰ মনুষ্যক রূপ মে অপন কাযা ন' ক' পৃথ্বীক ভাৰ রঁনন জীর ৰহনে ছী। অহাঁ একৰা পুত্র-মোহ কহি সকৈত ছী, সে তঁ ছৈক , মুদা এহি 'কেস' মে হম দাযিত্ব আ কর্তর্য সঁ চ্যুত ভেন ছী।"

অখন মে 'ৰাঁত ৰাঁত পৰ ৰাঁত' চাৰি খংড মে প্ৰকাশিত শৰদিন্দু জীক সংস্মৰণাত্মেক আত্মেকথা থিক জকৰা পঢ়ৈত হ্ৰদয মে এক টা টীস ঙঠৈত অছি জে মৌথিলী আ মিথিলাক লেল এক টা জেন্ৱগ্ন চিংতা কৰ' ৱঁলা ৱ্যক্তি কেঁ গ্ন সমাজ কতেক প্ৰতিদান কৰৈত অছি।

'ৱিদেহ' গ্ন অংক নিকালি ক' শৰদিংপ্ন কুমাৰ চৌধৰীক লেখনক মূল্যাংকন কৰৱাঁক আৰম্ভ কেলক অছি, তাহি েল দলক কৰ্তা-ধৰ্তা লোকনি কেঁ ৰঁদত ৰঁদত আভাৰ আ ধন্যৱাদ।

শৰদিন্দু জীক ৰচনা সভ কেঁ পঢ়ৈত ত্তলসীদাস গ্ন পংক্তি ৱেঁৰ ৱেঁৰ মন পড়ৈত অছি কিএক ত' ত্তলসী দেৱতো লোকনিক চাৰিত্ৰিক খ্ৱৰ্গ্নন পৰ ৱ্যংগ্য কৰ' সঁ নঁগা চূকৈত থি-

"স্বৰ নৰ মুনি সৱঁ কৈ যহ ৰীতী।
স্বাৰথ লাগি কৰহিঁ সৱঁ প্ৰীতী॥

সম্পৰ্ক- ডা শ্ৰীধৰম, অসিসটেণ্ট প্ৰোফেসৰ, হি ্দী ৱিভাগ, আত্মো ৰাম সনাতন ধৰ্ম কালেজ, ধৌলাকুঁআ (দিল্লী ৱিশ্বৱিদ্যালয), নিৱাস- ৱী-২৭৭-এ, ৱসংত কুংজ এনক্ েৱ, নগ্ন দিল্লী ১১০০৭০, মো. ৯৫৩৯৪২৬৫১১

অপন মংতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

ऐ अंकक अन्यान्य रचना

२.गद्य खण्ड

२.१.राम विलास साहुक ७ टा कथा- कथा-१ जगपर सम्पादकीय समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर

२.२.राम विलास साहुक ७ टा कथा- कथा-२ जगपर सम्पादकीय समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर

२.३.राम विलास साहुक ७ टा कथा- कथा-३ जगपर सम्पादकीय समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर

२.४.राम विलास साहुक ७ टा कथा- कथा-४ जगपर सम्पादकीय समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर

२.५.राम विलास साहुक ७ टा कथा- कथा-५ जगपर सम्पादकीय समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर

२.६.कुमार मनोज कश्यप- १ टा लघुकथा- परिस्थितिजन्य

२.७.जगदीश प्रसाद मण्डल- थाहल संग

२.८.जगदीश प्रसाद मण्डल- मोड़पर (धारावाहिक उपन्यास)

২.১.ৰাম বিলাস সাহুক ৯ টা কথা- কথা-১ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

বিদেহক লেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লৌঁ-
১. কামিনীক পাঁচ টা কবিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক বাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মুন্নী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোল" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354
ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্রেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্রিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-
১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

৩.ৰাম বিলাস সাহু

৪.ৰাজদেৱ মণ্ডল

৫.নন্দ বিলাস ৰায

৬.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডল

৭.দুৰ্গানন্দ মণ্ডল

৮.ৰামানন্দ মণ্ডল

ঐ অংকমে প্ৰস্তুত অছি ৰাম বিলাস সাহুক ৫ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

ৰাম বিলাস সাহু কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ১

কমতিয়া হৰেঁনী

জানকী ঘোনাতি অথা মধুমাছী জকাঁ ভনভনাগত ৰস্তা ধেনে ঘৰ জাগ ছেলী। ৰস্তে কাতমে মদীনা দাদী বৈস কিনকো ৰ ট জোহি ৰহল ছেলী। মদীনা দাদী হৃষ্টপুষ্ট বূঢ়, যোঁসে গামক ন ক দাদী

कहि उद्बोधन करै छैन। नजैर पड़िते मदीना दादी जानकीसँ पुछि देलखिन-

"जानकी केतए-सँ अबै छहक। एकटा काज कइ दाए तखन जएहह।"

जानकी बजली-

"दादी एकटा की दू-चारिटा कइ देब मुदा घरपर किए नइए अा ओसरापर ठिनहकाकेँ सुता कइ गेल छेलौं। बच्चा अबैर भइ गेल, कनैत हएत।"

मदीना दादी बजली-

"हँ, तूँ बड़ हड़बड़िया छह, एतेक देर तोरा कोनो ठिन्ते ने छेलह अा हम टोकि देलियह तँ हड़बड़ी लागि गेलह! हमरो घरपर किए नइए, हमरा चाह पीबैक मन भइ गेल। तुहिपर पानि खोला दूध दइ चाहक पत्ती देलिऐ, चीनीक डिब्बा खोलि जखन चीनी दैतिऐ तँ चीनीए नहि। नेङ्गरिया सभ डिब्बा खोलि सभटा चीनी खा गेल। तूँ कनी तुहरा दोकानसँ दू टकाक चीनी लाबि दाएह। चाह बनिते अबि हमहूँ पीब अा तोहू पीबि लिहह।"

जानकी बजली-

"दादी, दोकान दूर अछि हम अपने ऐठाम जाए छी ठिनहको नइ लेब अा चीनीओ नेने अबै छी, तखने बैस गप्पो करब अा चाहो पीब।"

মদীনা দাদী নিৰাশ নগ ভ২ খাশ ভৰন নজৈৰসঁ নিহাৰৈত ৰঁজনী-

"জা তূঁ কোনো কম গহীঁৰগৰ চ্ছহ।একে তীৰে দূষ্টা শিকাৰ কৰএ চাহৈ চ্ছহ।"

জানকী ৰমকৈত-দমকৈত ঘৰ দিশ ৰিদা ভেনী। ঘৰসঁ দূৰে চ্ছেনী কি ঠিন্‌হকাকেঁ কনৈক খৰাজ স্বননী। খৰাজ খকানিতে খ্লনকী দৈত খাঁগন জাধৈৰ পৰ্হাঁচনী তাধৈৰ ঠিন্‌হকা কনৈত ফফঠীহাৰি কাষ্টি, ডনৈষ্ট-প্বনৈষ্ট ওসাৰসঁ নিঠা খাঁগনমে গিৰ গেন চ্ছন। হাঁ -হাঁগ নূনূ ৰৌঁখা কহি জানকী কোৰামে ন২ চ্ছাতীসঁ সষ্টা দূধ পী এ নগনী। ঠিন্‌হকা দূধ পীৰিঁতে খনিস্না গেন। কাগতক টুকড়ীমে ঠীনীক প্বড়িয়া ৰঁনা এক হাথমে ন২ ঠিন্‌হকাকেঁ কোৰামে সম্‌হাৰি-পকৈড় মদীনা দাদীক ঘৰ দিশ ৰিদা ভেনী।

মদীনা দাদী ঠুন্‌হিপৰ ক'খনো চাহো নিহাৰৈত খা ক'খনো ৰস্তোপৰ নজৈৰ দৌড়ৰৈঁত ৰহৈথ জে জানকী ক'খনী ঠীনী ন২ ক২ খাএত জে চাহ ৰঁনত।

জানকীকেঁ কনী দেৰী ভেনোসঁ ঠুন্‌হিপৰ চাহো ডধিয়া-ডধিয়া খধজৰু ভ২ গেন। মদীনা দাদী খাশ নগৌনে নে খগ্বতেনী খা নে ঘৰঁড়েনী। ও জনৈ চ্ছেনী জে জানকী ঠিন্‌হকৌৰ ঠী ঠিন্‌হকাক নষ্টাৰমমে নাগি গেনী।

মদীনা দাদীক মন খুদ-ৰুঁদ হোগতে চ্ছেনৈন কি জানকী হহাগতে পৰ্হাঁচনী খা ৰঁজনী-

"দাদী কী কহু, কনিযোঁ খঁগনা জাগমে দেৰী হোগতএ তঁ হমৰ ঠিন্হকা প্ৰাণ তিযাগি দগতএ। ওকৰে ঘমহ্াৰৈমে নষ্টাৰম ভই গেন, তঁএ দেৰী নগন।"

মদীনা দাদী ৰঁজনী-

"ঘে তঁ হুঁ ৰঁড় হোশিযাৰি-ঘ্বতিহাৰনী ছহ। জে মনমে ঠান ছহ ঘে কএ কই দম মাৰৈ ছহ। নাৰঁহ ঠিন্হকাকেঁ হম পকড়ৈ ছী, হুঁ চাহমে ঠীনী দই ছানি দূষ্টা গিনাঘমে নেনে খাৰঁহ। চাহো পীখৰঁ খা গপ্পো কৰৰঁ।"

জানকী চুন্হিপৰ চাহ দেখনক তঁ ও খদৈক-খদৈক কই খধ ৰু ভই গেন ছন। ঘ্বগন্ধো চহাগন-চহাগন, জন্দীঘঁ তীন-চাৰি চুষ্টকী ঠীনী দই হিনা-মিনা কই ঙতাগৰ দূষ্টা গিনাঘমে নই মদী ◌া দাদী নগ এনী।

এক গিনাঘ মদীনা দাদীকেঁ খা দোঘৰ গিনাঘ খপনে নেনী। চাহ তঁ জৰি কই জৰাগন ভই গেন ছন ম্বদা পীৰৈঁমে ঘ্বখদগৰ ৰহগ। দূ-চাৰি ঘোঁষ্ট নৈত মদীনা দাদী জানকীকেঁ টোকনখিন-

"জানকী হুঁ তখনী কেতএ-ঘঁ খৰৈঁ ছেনহক ঘে তঁ নৈ ৰঁজনহ?"

জানকী ৰঁজনী-

"দাদী, কী কহু! খপন হাৰন, হাথতৰ গেনে কহৈমে খপনে ঘঁকোচ হোগএ। ম্বদা হিনকা নৈ কহৰৈঁন ঘে ঙঠিত হএত। জা কহৰঁ নৈ তা ঘমাধানো কেনা হএত। ৰঁদ্দত দিনক ৰাঁদ মানিকক হৰেঁনী গেন ছেনৌঁ।"

রিঁছেমে মদীনা দাদী রঁজনী-

"কী কোনো পৈঘ রাঁত রা কাজ ছেনএ কী?"

জানকী রঁজনী-

"দাদী, হমৰাসঁ তঁ রেঁযী ঋন্বভর হরেঁনীক ঋহীঁকেঁ হএত।"

মদীনা দাদী রঁজনী-

"হরেঁনীকেঁ তঁ হম ঋারঁ নাওঁ চঠ নৈ করৈ ছী। ওকৰে মাৰন তঁ তীন পীঢ়ীসঁ প্লখ কাষ্টি ৰহন ছী। পহিনে তূঁ কহই নে জে হরেঁনী কিএ গেন ছেনহ?"

জানকী রঁজনী-

"দাদী, ঋহূঁ খৈন-খা কই হমৰেপৰ নগন ছী। কহ্না ছী তঁ গামক মানিকক হরেঁনী ছী কিনে, জঁ কনিযোঁ রাঁজরঁমে হ্যি জাএরঁ তঁ গামোমে নে রাঁয হ্খ দেত।"

মদীনা দাদী রঁজনী-

"তোৰা নে ডৰ হোগ ছহ, হম তঁ হরেঁনী কহিযো নে মাননিঐ ঋা নে মানৈ ছিঐ। ওগসঁ নীক তঁ গামক গৰীরঁ-প্লখিযা জে জ গতে মাতৰ হুঁইঁনোহো ওছাগন রিঁছা ঋাদৰসঁ রৈঁযা কই হান-চান পৃছরোঁ করৈএ ঋা এক গিনাস পানি-চাহ পীঋা কই রিদা করৈএ। প্লখো-স্বখক ধড়ীমে যোমহা ঋারিঁ মদৈত করৈএ। মুদা জেকৰা তূঁ হরেঁনী কহৈ ছহক ঋা ঋানো যভ কহৈ ছৈ তেকৰা হম কমতিযা

বুঁঝৈ ছী।"

জানকী বঁজলী-

"সে কেনা দাদী! জে গামক মানিক জমীন্দাৰ ছৈথ ও কমতিয়া কেনা ভেল?"

মদীনা দাদী বঁজলী-

"হূঁ বুঁঝবঁহক কেনা, তোহৰ উমেৰে কী ভেলহ হেন। ও কী গামক ডীহবঁাসূ ছী। ও তঁ বাঁহৰসঁ আৰিঁ গামমে বঁসি কই সবঁহক জমীন হৰৈপ জমীনদাৰ বঁনি গেল আ গামক লোককেঁ গুলাম জকাঁ দিন-ৰাতি খটৈবঁএ লগল। জেতেক শোষণ আ দুখ লে কমতিয়া সভ সমাজক লোককেঁ দেলকৈ জে সমাজ টুঁটি ছিড়িয়া গেল। তেকৰ নাম তোঁ ভুঁঠগৰ কৰৈ ছহ, তোৰা আখলী পৰিচয নৈ লগলহ হেন।"

জানকীক মোনমে জিজ্ঞাসা বঁঢ়লৈ আ আচৰজ সেহো ভেলৈ তখন মদীনা দাদীসঁ পুছি পড়লী-

"দাদী নৈ বুঁঝলোঁ কমতিয়া হৱেঁলীক কিৰদানী। কনী ফৰিছা কই বঁতা দিঅ।"

মদীনা দাদীক মনমে জেনা উমকী এলৈন তহিনা উমকৈতে বঁজলী-

"হূঁ বুঁঝবঁহক কেনা! ভৰি দিন তঁ অপন দুখ-ধন্ধামে লগল ৰহৈ ছহক, ওগসঁ জে সময ভেটৈ ছহ তঁ ফহৰদৰান মাৰি ঐ আঁগনাসঁ ওগ আঁগনা গান বঁজৰৈঁ ছহক। কহিযো গ্ৰ ভেলহ জে গামক বঁ ঢ়-

बूँजुर्गक नगमे बँधि गामक रिँतनाहा दिनक ठठ करी आ ओहन-ओहन बाँतक कान धरी जे आगू काज देत।"

जानकी बँजनी-

"दादी, जहियेसँ होश आ बोँध हएत तहियेसँ ने मीखर्ब-बूँझबाँ। एतेक दिन तँ गबीरीए-मे दिन काटैनोँ, अखैन धीए-पुतामे ओझबाएन रहै छी। जहियासँ हबेँनी छोड़ि थ्ननू पबानी अपन काजकेँ गहि कऽ पकड़नोँ तहियासँ महड़ा भादोकेँ खाग छी। घबबँना छह मास घबक काज कबैए आ छह मास पबदेश कमा नबैए, तँए दू मेब अन्नो देखै छी आ दूटा बूपैओ।"

मदीना दादी बँजनी-

"हबेँनीक काज किए छोड़ि पड़ेनह?"

जानकी बँजनी-

"की कहबैन दादी, जाबेँ ह��ेनीक काज कबै छेनोँ ताबेँ पेटो ने भबए। काजक मजूबीबँना काज कम, बेँगाबीए बेँसी खटै छेनोँ। थ्नपहबिया नगा कऽ थ्ननू पबानी खटै छेनोँ बोँगन तँ दूब बहए, पनपिआगयो ने भबि बूँत्ता भेटै छेनए। खेतीक काज कबै छेनोँ तँ बोँगनो ऐ मानक पौँबूका, पौँबू ाबँना बोँगन तेँसबा झझमझेसँ दग छेनए। कहियो भाभंस नै भेन जे थ्ननू माँझ ठूनहि पजाबितोँ।"

मदीना दादी बँजनी-

"𑒂𑒑 𑒏𑒱𑒋, 𑒏𑒟𑒲-𑒪𑒹 𑒏𑒧𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒌𑒚𑒲𑒧 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒯𑒏 𑒨𑒹 𑒪𑒹 𑒏𑒯𑒯।"

𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒠𑒰𑒠𑒲, 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒮𑒿 𑒕𑒰𑒧 𑒏𑒲। 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒞𑒿 𑒧𑒢 𑒖𑒩𑒻𑒋। 𑒖𑒿 𑒁𑒯𑒰𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒥 𑒞𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒁𑒯𑒴𑒿𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒹𑒯𑒧𑒹 𑒂𑒑𑒱 𑒪𑒹𑒮𑒱 𑒠𑒹𑒞।"

𑒧𑒠𑒲𑒢𑒰 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒯𑒴𑒿 𑒏𑒲 𑒏𑒯𑒥𑒯 𑒏𑒧𑒞𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒏𑒱𑒩𑒠𑒰𑒢𑒲, 𑒯𑒧 𑒞𑒿 𑒮𑒦 𑒐𑒹𑒪-𑒥 𑒢 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒹-𑒦𑒼𑒑𑒪𑒹 𑒕𑒲 𑒂 𑒠𑒹𑒯 𑒪𑒑𑒰 𑒧𑒰𑒩𑒪𑒹 𑒕𑒲। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒞𑒰𑒥𑒯 𑒪𑒹 𑒞𑒼𑒩𑒰 𑒏𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒯।"

𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒠𑒰𑒠𑒲, 𑒣𑒾𑓀𑒩𑒳𑒏𑒰 𑒮𑒰𑒪 𑒁𑒐𑒰𑒛𑓃-𑒮𑒾𑒢𑒧𑒹 𑒯𑒥𑒹𑒪𑒲𑒥𑒪𑒰 𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏 𑒥𑒯𑒰𑒩𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒙𑒱 𑒥𑒳𑒢𑓂𑒢 𑒐𑒰𑒋 𑒑𑒹𑒪। 𑒦𑒼𑒩𑒧𑒹 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒩𑒾𑒐𑒹 𑒂𑒩𑒱 𑒢𑒱𑒯𑒼𑒩 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒻 𑒪𑒑𑒪 𑒖𑒹 𑒯𑒧𑒩 𑒐𑒹𑒞 𑒁𑒤𑒰𑒥𑒹 𑒩𑒯𑒱 𑒖𑒰𑒋𑒞। 𑒑𑒼𑒩𑒯𑒰 𑒐𑒹𑒞 𑒕𑒲 𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒡𑒢𑒩𑒼𑒣𑒢𑒲 𑒏𑓄 𑒠𑒋𑒯। 𑒔𑒰𑒮 𑒢𑒯𑒱 𑒪𑒑𑒞 𑒞𑒿 𑒥𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒯𑒋𑒞। 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒧𑒢 𑒚𑒢𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒯𑒧𑒩 𑒒𑒩𑒥𑒪𑒰 𑒯𑒩 𑒖𑒼𑒞𑒱 𑒑𑒖𑒰𑒩-𑒏𑒰𑒠𑒼 𑒏𑒩𑒋 𑒂 𑒯𑒧 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒼𑒢𑒱𑒯𑒰𑒩𑒏 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒡𑒢𑒩𑒼𑒣𑒢𑒲 𑒏𑓄 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒌। 𑒋𑒏 𑒠𑒴 𑒠𑒱𑒢 𑒢𑒻 𑒥𑒢𑒴 𑒣𑒩𑒰𑒢𑒲 𑒥𑒲𑒮 𑒠𑒱𑒢 𑒐𑒙𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒱𑒌। 𑒥𑒲𑒮 𑒥𑒢𑒲 𑒔𑒰𑒪𑒲𑒮 𑒣𑒹𑒮𑒩𑒲 𑒥𑒼𑒑𑒪 𑒦𑒹𑒪। 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒧𑒢 𑒦𑒹𑒪। 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒧𑒢𑒧𑒹 𑒞𑒲𑒢 𑒧𑒢 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒏𑒯𑒱-𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒠𑒴 𑒧𑒢 𑒡𑒰𑒢 𑒁𑒐𑒢 𑒡𑒩𑒱 𑒢𑒻 𑒠𑒹𑒪𑒏। 𑒮𑒰𑒪𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒏 𑒞𑒿 𑒂𑒮𑒲𑒢-𑒏𑒰𑒞𑒱𑒏 𑒧𑒰𑒮 𑒁𑒯𑒳𑒢𑒰 𑒮𑒰𑒪𑒏 𑒞𑒹𑒩𑒯𑒧 𑒧𑒰𑒮 𑒯𑒼𑒑𑒋, 𑒞𑒯𑒳𑒧𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒩𑒰𑒮

পাৰৈ্ন-তিহাৰ...। খঠে-খঠ...।

ঘৰৱঁনা ৰাঁহৰ কমাগনে জাএত। মোচনোঁ হৱেঁনীমে দূ মন ধান কমাএন ৰোঁনি খছিএ, খানি কই এক পমেৰী ধান চূড়া-নে তাড়ি দেৱৈঁ খা এক পমেৰী ধান ভাড়ি-তাড়ি কই মৰহীক চাৰ্ডৰ ৰঁ া নেৰঁ। হাথে মমৰে চূড়া ণ্টি নেৰঁ দোমৰ দিন মৰহী ভুজি দেৱৈঁ ে ঘৰৱঁনাক ৰঁষ্খঠা দই দেৰঁগ। জে ধান ৰঁঁচত তেকৰা ঙমৈন মখা ণ্টি নেৰঁ। ওগ চাৰ্ডৰসঁ কাতিক খেপ জাএত।"

মদিনা দাদী ৰঁজনী-

"কী ভেনহ, দেনকহ খাকি নৈ দেনকহ?"

জানকী ৰঁজনী-

"কী কহূঁ দাদী, কোনো কী এক দিন ৰোঁগন-নে হৱেঁনী গেন ঁ হেন। জাগত-জাগত ষ্টাঁগ ষ্টূষ্টি গেন। ৰোঁগন জোখৈমে ঘিঘৰী কষ্টৱৈঁএ। খখৈন তক নৈ দেনক। জখন জাগ ঠী তঁ ৰেঁগাৰীএ কাজ খড়া দগএ। কহ্ন নে হমৰ খপনে ঠিন্হকৌৰ ঠী। মক-ৰ্বূত্তা নগৱেঁ নে কৰৈএ, কেনা ভিৰগৰ কাজ কই দেৰঁগ। খহী খাতিৰ হমৰ ঘৰৱঁনা খানঠাম কাজ কৰৈএ মদা হৱেঁনীক কাজ নৈ কৰৈনে জাএ চাহৈএ।"

মদীনা দাদী ৰঁজনী-

"খাৰঁ হূঁ ৰ্বূঝি গেনহ, ৰোঁগন খানৈমে তেৰহ ডিৰিঁযা তেন জৰি জেতহ। হমৰো ঘৰৱঁনা ঐ কমতিযা হৱেঁনীক খঢ়ৌতী খা ৰেঁগাৰী খষ্টৈত-খষ্টৈত খ্ননিযাঁসঁ চনি গেনা। এক মন মৰুখা খা দূ মন ধান

কর্জামে নেনে ৰহী তেকৰ স্বদিক স্বদি জোড়ি ক২ কর্জে তৰমে দস কট্ঠা চৌমাস খা দূ কট্ঠা ৰাঁসডীহো নিখা হৰৈপ নেনেক। ভ্র জে হমৰ ডীহৰাঁস দেখৈ ছহক সে সৰকাৰীএ পৰতী ছিঐ। ঘৰৱঁনাক স্বগনা পছাগত জখন ৰাঁস ডীহপৰ সঁ ভগা দেনেক তখন হমৰ খ্রনূ ৰেঁটা মাথপৰ ছিট্টামে মাটি ডঘি-ডঘি ভৰি ক২ াঁস-খুট্টা ঐ সমাজসঁ মাঁগি-চাঁগি ক২ ঘৰ ৰঁনৌনক খা হমহূঁ ৰুঁতৃাৰীমে ৰাতি দিন সঁগ দেনিঐ। খ্রনূ ৰেঁটা কমতিযা হৰেঁনী খাগ ধৰি ঘূমি নৈ গেন। কাজে নে এতেক সীখৌনে ছী জে কহিযো ৰেঁস নৈ খাগএ। কাজক নূৰি ৰহনে কাজে চঢ়ন ৰহৈএ। ত্তূঁ হৰেঁনীক ফেৰমে নগনে ছহ।"

ৰিঁছেমে জানকী ৰঁজনী-

"দাদী, হম কমেনহা ৰোঁগন নৈ ছোড়ৰেঁ। হমৰোসঁ সূদিক সূ ি জোড়ি নেনে খছি। খাগ জঁ হমহূঁ কহিযে দেনিঐ জে ৰোঁগন ৰাখূ দূ মনক তীন মন খসূন ক২ নেৰঁ, খহাঁক খন্নো-পানি দ না-তিগ্রনা ৰঁঢ়ি জাগএ খা গৰীৰঁক ৰোঁগন জে ছহ মাস, সান ৰিক পছাগত দেৰেঁ তঁ ওকৰ সূদি নগ হেতগ। হমহূঁ সূদি নগা ক২ নেৰঁ।"

মদীনা দাদী ৰঁজনী-

"স্বনা ক২ কহনেহক কী নহি?"

জানকী ৰঁজনী-

"স্বনা ক২! ঠিকৈৰ ক২ কহনিঐ। জহাঁ নে কি স্বননক কি জেনা

রিঁড়নী কষ্টনোপৰ নোক ছিষ্টপিষ্টা ভঠৈএ তহিনা ছিষ্টপিষ্টা নগন। ম্বদা কিছু কহৈক মাহম নৈ ভেনগ। জঁ কিছু ৰঁজিতএ তঁ মমাজমঁ দম ৰেঁকতীকেঁ ৰঁজা পানি ভতাগৰ দৈতিঐ।"

মদীনা দাদী ৰঁজনী-

"মাঁঝ পড়ি গেন। ছোড়হ খখৈন হৰেঁনীক গপ-মপ্প। জে ◌ে কান ওঝৰাএন ৰহৰঁ তেতে কান ঘৰক কাজ পাছু পড়ি জাএত। মৌঁমুকা পহৰ ৰীতন জাগএ, পহিনে ঘৰমে মাঁঝ-ৰাঁতী ◌েখা নগ ছী।"

জানকী ৰঁজনী-

"দাদী, হমৰূঁ জাগ ছী মাঁঝ-ৰাঁতী দগনে। খৰেঁৰ ভ২ গেন। ঠিন্‌হকো মম্‌হাৰৰঁ খা ভানম-ভাত কৰৰঁ। কাজপৰ মঁ ঘৰৰঁনা খৰেঁ ছৈথ তঁ মৰেঁৰে খা ক২ ম্বতৈ ছৈথ। ম্বদা কমতিয়া হৰেঁনীক কিৰদানী কহিযো ফনিমঁ ম্বনা দেৰঁ।"

মদীনা দাদী ৰঁজনী-

"কহিযো কিএ ৰঁজনেহ, খাগ খৰেঁৰ ভ২ গেন খা খখন গপক ৰেঁৰ নৈ কাজক ৰেঁৰ ছী তঁএ, খখন তৰূঁ জা কান্‌হিযে গ্লপহৰিযামে খৰিঁহহ ফনিমঁ মভ গপ ম্বনা দেৰঁহ।"

মদীনা দাদীকেঁ গোৰ নাগি জানকী খপন ঘৰ দিম রিদা ভেনী। কমতিয়া হৰেঁনীক কিৰদানী ৰূঁঝৈক জিজ্ঞামা মনমে ৰঁঠিযে গেন ছেনৈন। মনমে হোগত ৰহৈন জে কখনী ৰাতি রিঁতত জে কান্‌হি গ্লপহৰমে দাদী নগ জাএৰঁ। মভ কাজ মম্‌হাৰি ভানম-ভ ত ক২

পতিকেঁ খীখা খপনো খা কই সৃতি ৰহনী। ভিনসৰে ৰ্ডঠি হাঁগ-হাঁগ কাজ কই পনপিখাগ খা খেনাগ ৰঁনা কাজসঁ নিবৃত্ত ভই গেনী। ঠিন্হকা নেনে খ্লপহৰিযেমে দাদী নগ পহাঁঠনী।

মদীনা দাদী নহা-খা হাক্কামে ঠিনম ৰোঁম্মি সোঁষ্ট মাৰি স্বনগৰেঁ ছেনী। দাদী জানকীকেঁ খৰেঁত দেখ ৰঁজনী-

"কনিযাঁ, প্বৰঁৰিযে ওসৰাপৰ ৰৈঁসহ। কিএ তঁ তোৰা কোৰা ে ঠিন্হকা ছহ এতএ ৰঁঠাকেঁ হাক্কাক ধ্বগযাঁ নাগি জেতহ। হমহুঁ ঠি কই প্বৰঁৰিযে ওসৰপৰ খৰেঁ ছী। খখৈন কোনো কাজো নহিযেঁ খছি। নিঠেনসঁ গপ-সপ্প কৰৰঁ।"

জানকী ৰঁজনী-

"দাদী, খহাঁ নে কাজসঁ নিঠেন ছী মুদা হম তঁ খসগৰুখা ছী, ৰঁহাত কাজ পছুখাএন খছি। তোহুমে খপনে পৰদেশ জাগৰঁনা ছৈথ। হানকো ওৰিযান কৰএ পড়ত। হম তঁ কমতিযা হৰেঁনীক কিৰদানী জনৈনে খহাঁ নগ এনৌঁ হেন। কান্হি নে হমৰা খা নে খহাঁকেঁ সময ৰহএ জে ৰঁতা দগতৌঁ।"

মদিনা দাদী ৰঁজনী-

"ঠষ্টপষ্ট নৈ কৰহ কনিযাঁ, পহিনে কনী হাক্কা পীখ দএহ তখন নিঠেনসঁ গপ কৰৰঁ।"

মদীনা দাদী জোৰ-জোৰসঁ সোঁষ্ট মাৰি হাক্কা পীৰঁএ নগনী। ঠি মক কঁকৰ জৰি গেন তখন হাক্কা মোখ নগ গড় নগা ঠাঢ় কই প্বৰঁৰিযা ওসাৰপৰ খাৰিঁ ঠষ্টকুনী ৰিঁছা ৰৈঁসনী।

𑒠𑒳𑒢𑓂𑒢𑒴 𑒑𑒼𑒩𑒹𑒧𑒹 𑒔𑒾𑒥𑒑𑒪𑒲𑒏 𑒑𑒣-𑒮𑒣𑓂𑒣 𑒬𑒳𑒩𑒴 𑒦𑒹𑒪। 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒔𑒰𑒩𑒴 𑒏𑒰𑒞𑒏 𑒑𑒣𑒏 𑒦𑒴𑒧𑒱𑒏𑒰 𑒥𑒰𑒢𑓂𑒯𑒱 𑒏𑒧𑒞𑒱𑒨𑒰 𑒯𑒥𑒹𑒪𑒲𑒏 𑒏𑒹𑒢𑓂𑒠𑓂𑒩 𑒥𑒱𑒢𑓂𑒠𑒳 𑒥𑒢𑒰 𑒧𑒠𑒲𑒢𑒰 𑒠𑒰𑒠𑒲𑒮𑒿 𑒣𑒳𑒕𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢।

𑒧𑒠𑒲𑒢𑒰 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"𑒖𑒐𑒢 𑒦𑒰𑒑𑒫𑒞𑒏 𑒏𑒟𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒏𑒯𑒥𑒌 𑒞𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒌𑒏 𑒞𑒿 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒋𑒏 𑒏𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒌𑒏 𑒂 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒏𑒰𑒢𑒮𑒿 𑒥𑒼𑒯𑒱 𑒖𑒹𑒞𑒌। 𑒮𑒹 𑒢𑒯𑒱 𑒞𑒿 𑒞𑒣𑒮𑒲 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒡𑒱𑒨𑒰𑒢 𑒪𑒑𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒥𑒌𑒏 𑒞𑒐𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒖𑒰𑒢𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒥𑒌𑒏 𑒂 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒧𑒳𑒃𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒞𑒼𑒯𑒴 𑒢𑒹 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒯𑒹𑒥𑒌𑒏, 𑒖𑒹𑒢𑒰 𑒂𑒃 𑒯𑒧 𑒕𑒲। 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢-𑒏𑒹𑒯𑒹𑒢 𑒏𑒰𑒩𑒢𑒰𑒧𑒰 𑒮𑒦 𑒦𑒹𑒪 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒢 𑒏 𑒮𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒪, 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒥𑒳𑒗𑒻𑒪𑒹 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒂 𑒢𑒹 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒥𑒱𑒩𑒼𑒡 𑒏𑒹𑒪𑒏। 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒖𑒳𑒏 𑒠𑒱𑒢 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒥𑒠𑒻𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒂 𑒪𑒼𑒏𑒼𑒧𑒹 𑒥𑒱𑒔𑒰𑒩𑒼 𑒥𑒠𑒪𑒪𑒻𑒋। 𑒖𑒹 𑒢𑒖𑒰𑒨𑒖𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒱𑒩𑒼𑒡 𑒏𑒩𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒻𑒋। 𑒞𑒻𑒨𑒼 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒣𑒕𑒳𑒂𑒋𑒪𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒾𑒖𑒩𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒥𑒱𑒩𑒼𑒡 𑒏𑒩𑒞। 𑒁𑒐𑒢𑒼 𑒑𑒩𑒲𑒥 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒛𑒹𑒑-𑒛𑒹𑒑𑒣𑒩 𑒬𑒼𑒭𑒝 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒂 𑒍 𑒠𑒹𑒯 𑒪𑒑𑒰 𑒮𑒯𑒻𑒞 𑒩𑒯𑒻𑒋, 𑒍𑒏𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒼 𑒠𑒃𑒥𑒪𑒰 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒃।"

𑒏𑒢𑒐𑒩𑒢 𑒖𑒰𑒢𑒏𑒲 𑒥𑒱𑒕𑒹𑒧𑒹 𑒣𑒳𑒕𑒱 𑒠𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢-

"𑒠𑒰𑒠𑒲, 𑒏𑒲 𑒑𑒩𑒲𑒥𑒏 𑒧𑒳𑒿𑒯𑒧𑒹 𑒥𑒼𑒪𑒲 𑒢𑒻 𑒕𑒻, 𑒏𑒲 𑒥𑒱𑒥𑒹𑒏𑒏 𑒏𑒧 𑒕𑒻 𑒖𑒹 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒠𑒳𑒐 𑒮𑒯𑒱𑒞𑒼 𑒬𑒼𑒭𑒱𑒞 𑒯𑒼𑒃𑒋। 𑒂𑒐𑒱𑒩 𑒋𑒏𑒩 𑒏𑒰𑒩𑒝 𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱?"

𑒧𑒠𑒲𑒢𑒰 𑒠𑒰𑒠𑒲 𑒖𑒼𑒩𑒮𑒿 𑒯𑒳𑓀𑒏𑒰𑒩 𑒦𑒩𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒲-

"मुदा तेकर कारण कोनो एकेटा छै जे सबँ-दे कहि देबँह। बँगत बास कारण छै। एकरा लग महाभारतो फेल अछि। मुदा हमरा जे बुझल अा अनुभव कएल अछि तेकर एकटा अंश कहै छिअ। पहिने- राजा महाराजाक शासन चलै छेलै ग़लका सबँहक कानून बँड़ कठोर! छोटे-छोटे गलती करैबँलाकेँ नमहर-नमहर सजा भेटै छेलइ। लोक ओइ कठोर दण्डक डरसँ बिलाइ बँलल रहै छल। खेतक मलग्ुजारी बँड़ करगर छेलइ। जइ साल उपजा होइ छेलै तइ साल तँ कहुना लोक मलग्ुजारी दइये दइ छेलै मुदा जइ साल रौदी वा दाही होइ छेलै तँ मलग्ुजारी चुकता नै कऽ पबैं छेलइ। पहिने खेतीक अलावा ने दोसर कोनो साधन छल अा ने कोनो रोजगार, जइसँ लोक कमा कऽ पेट भरैत। गामक गाममे दुखमरी होइ छेलइ। गरीबँ लोक सभ बाँल-बँछा अा अपन घर-परिवार छोड़ि ढाका-मुंगेर, मोरंग कमाइ ◌ चलि जाइ छल। गामक जमीनदार कर्जे तरमे गरीबँक सभटा जमीन लिखा हड़ैप लेलक। मलग्ुजारी नइ देलापर राजा सेहो खेत सभकेँ लिलाम कऽ लइ छल। ओ जमीन सभ अपन लग्अा-भग्अा सभकेँ दऽ दइ छल। ओही लिलामीबँला जमीनक जागीर बँला केतेको जमीनदार बँलल। किछु लोक मुंशी-मलेजर अा अफ़सरक हाकीमसँ मिलि कऽ गरीबँ अा किसानक जमीन जे लिलाम होइ छेलै ओ कली-मली रूपैअा दऽ अपना-नामसँ जमीनक पट्टा ना लइ छेलइ। ऐ तरहेँ मिथिलाचंलक मूलवासी गरीबँ भऽ गेल। बँगतो डीहबँास सभ भूमिहीन बँलि बिँलैट गेल। जे जमीनबँला छेलै से गरीबँ मजदूर भऽ गेल अा बाँहरसँ अाबिँ कमतिय सभ जमीनदार भऽ गेल। ओ सभ अपन-अपन कामत बँला रहए लगल। ऐठामक भूमिहीन मजदूर पेटक खातिर कमतिया सबँहक

খেতমে মজদূৰী, ৰেঁকাৰী, নোকৰী-চাকৰী কৰৈ ছল। কম িযা মৰঁহক ধিযা-পুতা পঢ়ি-নিখ খানঠাম হাকিম-হাকাম ৰঁন শহৰমে ৰহৈএ খা কামতক জমীনক উপজাযঁ নেহান ভই গেন। তৈযো মঁতোখ নৈ ভেনৈ। ঐঠামক গৰীৰঁ-মজদূৰকেঁ কৰ্জে ৰে ৰেঁগাৰী খটৈত-খটৈত কহিযো পৰ নগ ভেনৈ জে ৰিৰোধ কৰিতৈ। জখন দেশ খজাদ ভেন তেকৰ কিছু ৰঁৰ্খক পছাগত গৰীৰঁ-মজদূৰক যূনিযন ৰঁননৈ। কম্যুনিষ্ট পাৰ্টীক নোক ম দেনকৈ। গামে-গাম কমতিযা মৰঁহক জমীনপৰ নান ঝঁডা গাৰি ডঁকা ৰঁজা-ৰঁজা চুনৌতী দেনকৈ। খেতক উপজাকেঁ নূটিমে কৰৌনক। তখন কিছু কমতিযাকেঁ কমেদামমে জমীন ৰেঁচএ পড়নৈ। মুদ জে কমতিযা খপনা মৰঁহক মমাজমে হিন-মিন ৰহএ নগন ও মভ কোঠা-মোফা ৰঁনা ডীহৰাঁম ভই গেন। মুদা চানি-চনৈন পূৰ্ণত: নৈ ৰঁদননৈ। কহৰী ছৈ- চানি, প্ৰভৃতি খা ৰেঁমাএ ড্ৰ তীনূ মুগ ে জাএ। নোক মভ জে কহৌ মুদা হম তঁ মভ দিন কমতিযা কহনিঐ খা খখনো কহৈ ছিঐ। তূঁ মভ নে ধনিক খা কোঠা-মোফা দেখ হৰেঁনী কহৈ ছহক।"

ৰিঁচেমে জানকী ৰঁজনী-

"দাদী, খহাঁক ৰাঁত মুনি ৰঁহাত জাননৌঁ মুদা খহাঁ কমতিযা কহৈ ছিঐ খা হম হৰেঁনী কহৈ দিঐ, তখন খুনূ জোড়ি কই কমতিযা হৰেঁনী ৰাঁজৰঁ নীক নৈ হএত কী?"

মদীনা দাদী ৰঁজনী-

"ৰঁজৰাঁক নেন মুঁহক কোনো ভাড়া-খঠা নগৈ ছৈ, জে মন হাখ মে

ৰাঁজহ ম্বদা ভঠিত ৰূঁঝি ৰাঁজৰঁহ তখন নে সমাজোক নোক সীখত। গএহ ভনষ্টা-প্বনষ্টা ভেনে নে আগ মিথিনাক নোক আনঠামসঁ ৰেঁসী গৰীৰঁ অছি। জেকৰ স্বধি আগ ধৰি কিযো নে নেনক।"

ঐ ৰচনাপৰ অপন

মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাভ।**

३.२.ৰাম ৱিলাস সাহুক ৬ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

ৱিদেহক লেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লৌং-

১. কামিনীক পাঁচ টা কৱিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাষ্টিক ৰ্যাসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মন্ত্রী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোল" আ ওগপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্রেষ্ঠ ৬-৬ টা কথা আমংত্রিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

৩.ৰাম ৱিলাস সাহু

৪.ৰাজদেৱ মণ্ডন

৫.নন্দ রিনায ৰায

৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডন

৭.খ্লৰ্গানন্দ মণ্ডন

৮.ৰামানন্দ মণ্ডন

ঐ খংকমে প্রস্তুত খছি ৰাম রিনায সাদ্দক ৯ টা কথা, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা খংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ খছি।- সম্পাদক

ৰাম রিনায সাদ্দ কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ২

খ্লধরেঁচনী

চনিতৰ খা পরিতৰ খ্লনূ ভাঁগক সমলিতে কমৌখা পৰিরাৰ খছি। মাএ-রাঁপ পহিনহি স্বৰ্গরায ভ২ গেনখিন। একটা রঁহিন- ৰীতা জ্বখান খছি। রঁড় নূৰিগৰ-কমাস্বতনী স্বন্নৰ খছি। ম্বদা পঠ ন-নিখন নৌ ৰহনে রিঁখাহক গড়ে নে নগৈএ জে নগ্ন ঠেকত।

ন্যাৰেদিগৰমে যম্পন্ন পৰিৰাৰ হিৰানানেক ঠৈন। ৗনকা এ ৃেষ্টা ৰেঁষ্টা- যোনেনোনে, পৰিৰাৰো নীক গ্ণগৰ খ্ঠি খ্যা ধনক কোনো কমীএ নে। ম্বদা ৰেঁষ্টা মতিঠিন্ন্ন্ন, ৰিঁখ্যাহ হেৰেঁ নে কৰএ। নিতৰ- পৰিতৰকেঁ গড় নগন, ও খ্পন ৰঁহিনক ৰিঁখ্যাহ যোনেনোনসঁ িন্ন দহেজক কেনক।

ৰীতা যাস্বৰ ৰঁযএ নগনী। যময পাৰিঁ যাস্ব-যস্বৰক যেৰা হন যেহো কৰএ। ডত্তম ৰিঠাৰ মনমে ৰখনে খ্যা কৰিতো। দূ ৰঁর্খক পঠাগত ৰযন্ত পঁঠমী দিন ৰীতাকেঁ জোঁখাঁ দূষ্টা ৰেঁষ্টা ভেন। পৰিৰাৰমে যভ কিযো খ্ৃশীক মাহৈন ৰঁনৌনে।

ঠঠীহাৰ দিন ভোজ-ভণ্ডাৰাক যৰমজান কৰএ নগন। ধ্মধামসঁ ঠঠীহাৰ মনৌন গেন। গোঁখাঁ যভ কহএ জে ভগৰানো জেকৰা দগ ঠখিন তেকৰা ঠপ্পৰ ফাৰি ক**ই**।

ম্বদা ৰীতাক পৰিৰাৰমে ঞ্ৰ খ্ৃশী ৰেঁযী দিন নৈ ৰহনে। তীনিযে ৰঁর্খক পঠাগত যোনেনোনেক মতি খ্যাৰো ৰিঁগৈড় গেন। ৰাজ-ৰাজক গনোজ খ্যা যিষ্ক ওঝা-গ্নীসঁ ঝাড়-ফূক কৰৌনক ম্বদা স্বধৰন নহি, মৰি গেন। প্ত্ৰক যোগমে হিৰানান খ্ৰন্ন পৰানী যেহো মৰি গেনা। পতি, যাস্ব-যস্বৰক গনোজ শ্ৰাঙ্ক-কৰ্ম খ্যা ভোজ-ভাতমে তেতে নে খ্ঠ ভেন জে ৰীতাক ধন হহৈৰ গেন। ৰঁৗতো ঘৰক যমান খ্যা জমীন-জৎথো ৰীকি গেন। নে ঘৰমে ৰূঁঢ়-ৰূঁজ্বৰ্গ ৰহনো খ্যা নে গাৰ্জন। মযোমাতী ৰাজ, নে কিযো কহনিহাৰ নে স্বননিহাৰ। তৈযো ৰীতা ধীৰ-গম্ভীৰ ৰঁনি খ্পন স্বঝ-ৰূঁঝসঁ পৰিৰাৰ ৃেঁ খ্যাগূ ম্বহেঁ যযাৰৈত ৰহনী।

ধিয়া বেঁটাক লালন-পালনমে কোনো কোতাহী নহি ৰাখ দে ক। পাঁচ বর্খক পছাগত ধিয়াকেঁ গামক স্কুলমে পঢ়বঁএ লগল। ঘৰ-গিৰহস্তী আ খেতীক কাজক দুৱি ৰীতা নৈহৰেমে সীখনে ছেলী, তঁএ ঘৰ ভৰল-পূৰল ৰখলে। মুদা 1954 ঙ্গম্বীমে কোসীক বাঢ়ি-পানি তেতেক নে আএল জে সম্পূৰ্ণ নাৰেদিগৰকেঁ তহস-নহঁস কই দেলক।

ৰীতাক জমীন কোসীক পেটমে সমা গেল আ জে বঁচল সে বাঁলুক বুঁজা বঁনি গেল। খঙ্গা, কাশ, পটেৰ আ মৌআক বোঁনক অলাবঁ কিছু নে দেখ পড়গ। ৰীতাক চাস বিঁনৈষ্ট গেল। অন্নাআ, সথনী, মৰুআ, কৌৰ্ডন আ কোদো উপজা কই ৰীতা জীৱন চলবঁএ লগলী। দুখ-পৰ-দুখ বঢ়িতো ৰীতা জিনগীসঁ হাৰি নৈ মাললী। কিছু দিনক পছাগত জন- মজূৰী কই ঘৰক খৰ্চ চলবঁএ লগলী।

ৰীতাক মন মোহিয়া কই ঘূৰিযাএ লগল। মোহিয়াগতে মন ঘূমি কহলকৈ- দূ-চাৰিটা লগহৈৰ গাএ-মহীঁস পোসবঁ।

ৰীতা অপন গহনা বেঁচ দূটা মহীঁস আ তীনটা গাএ কীনি সেৱা কৰএ লগলী। ঘাসক কোনো কমীএ নে ছল। ঘাস কাটি-কাট গাএ-মহীঁসক আগূ ওগাৰবোঁ কৰএ আ এক সাঁঝ চৰেবোঁ কৰএ। দূধ বেঁচ কই গুজৰ কৰএ লগলী। নীক আমদনী হঅ লগল। দূধক কাৰোবাঁৰ দেখ ৰীতাকেঁ লোক দুধবেঁচনী কহএ লগল। দুধবেঁচনী সুনি ৰীতাকেঁ খুশীএ হোগত। মনমে হোগত ৰহৈল ঘূসখোৰনী আকি ঘূসখোৰকাসঁ সাত কছে নীক অছি কিনে।

ৰেঁষ্টাকেঁ পঢ़ৱেঁ খাতিৰ ৰীতা দিন-ৰাতি খপন কাজমে মন ঁ নাগন ৰহৈ ছেনী। খ্নূ ৰেঁষ্টা জহিনা দেখৈ-সুনৈমে নীক তহিনা পঢ়ৈযোমে চনসগৰ। ৰঁপষ্টগৰ ৰহিতো খ্নূ ৰেঁষ্টাকেঁ ৰীতা দৰভঁগামে ৰাখি পঢ়ৰঁএ নগনী। কোনো দিক্কত নৈ ভেনে ফস্ট ডিৱিজনসঁ পাস কৰৈত এক ভাঁগ ৰী.এস-সী খা দোসৰ ৰী.কা কই নোকৰী তনাশএ নগন।

নোকৰীক কম্পেটিশন পৰীক্ষামে এক ভাঁগ ৰেনৰেঁমে খা দোসৰ ভাঁগ ৰেঁকমে কমপ্লিট কেনক। খ্নূ ৰেঁষ্টাকেঁ খান প্রদেশমে নোকৰী ভেন। খ্নূ ভাঁগ খপন-খপন ৰিঁখাহ খপনে মনে পৰদেশেমে কই নেনক খা পৰিৱাৰ ৰঁসা-ৰঁসা খ্নূ ভাঁগ সুখ-মৌজসঁ ৰহএ নগন।

ৰুঁঢ় মাএকেঁ কে দেখৈএ। খ্নূ ভাঁগ খপন-খপন কাজ খা ৰিৱাৰ নই কই ডগএ-ডুমএ নগন। ধীৰে-ধীৰে খপন গৰীৰীকেঁ জহিনা ৰিঁসৰএ নগন তহিনা মাগক কষ্টকেঁ সেহো ৰিঁসৈৰ গেন।

স্নুনঞ্চ ৰুঁঢ় ভেনে ৰীতাক সমাঁগ খসি পড়ন। সমাঁগ খসনে ৰীতাকেঁ নে কাজ কৰৈক শক্তি খা নে গাএ-মহীঁসক সেৱ -টহন কৰৈক গজ্জা-শক্তি ৰহন। খপন খাগূক জিনগী কেনা চনত খা কে সহাৰা কৰত তেকৰ চিন্তা ৰঁঢ়ি গেন।

শাৰীৰিক শক্তি ঘটনে ৰীতা সোচএ নগনী জে খপন কর্তব্য তঁ হম গমান ৰাখি ৰেঁষ্টা নেন কেনৌঁ মুদা ৰেঁষ্টাক ধৰম নে চাহী জে খপন মাগক দূধকেঁ মোন ৰাখত। জে ৰেঁষ্টা দূধক কর্জ নৈ চুকা সকৈএ ও...।

ৰেঁষ্টা নেন জেতে কেনৌঁ তেতে জঁ সমাজ নেন কৰিতৌ তঁ খপন

কন্যাণ সঁগে সমাজোকেঁ কন্যোণ হোগতএ। ৰেঁকতী খৰাপ ভই সকৈএ মুদা সমাজ নহি। তখন সমাজক শৰণমে জা কমি কই পকড়ৰ্ঁ সহী হএত। ওনা, সমাজোমে তঁ অপন প্রতিষ্ঠা অছিএ। নে কেকৰো ধাৰনে ছী আ নে কেকৰোসঁ ভকষ্টা-পুকষ্টী কহিযো ভেন। হম অপন জিনগীকেঁ কাজমে নগৌনে ছী তখন কে হমৰা অকৰ্ঠাহ কী অনষ্টাহ কহত। হম কী কোনো জিনগীকেঁ ভখৰ্ঠাহ ৰঁনৌনে ছী জে কিযো জৰত-মৰত। অপন জিনগী তঁ সৰন সৰস অছিএ, জৰূৰ সমাজ সঁগ দেৰেঁ কৰত।

ৰীতা মোঠি ৰিচাৰি দোসৰ দিন সমাজক নোক সভকেঁ ৰৈঁসা ৰঁজনী-

"হম সমাজক ৰীঁঠ ৰহি জিনগী ৰিঁতেনৌঁ। অপন শৰীৰসঁ কমা পৰিৰাৰকেঁ আগূ সসাৰনৌঁ। মুদা হমৰ সমাঁগ খমি পড়না। ৰেঁষ্টা-পুতোহ সভ জে কৰৈএ সে অহাঁ সভক মোঝহেমে অছি। জখন ৰেঁষ্টা নেন এতে কেনৌঁ তঁ হমৰ ধৰম ৰঁনৈএ জে সমাজক নেন সেহো কিছু কৰী।"

তৈৰীঠ ৰেঁঠন ৰাঁজনে-

"অপনেক গচ্ছা কী অছি সে খোনি কই আগূ ৰাঁজূ।"

ৰীতা ৰঁজনী-

"হমৰ অন্তিম গচ্ছা অছি জে অপন খেত-পথাৰ-ডীহ-ডাৰ্ঁৰক সঁগ গাএ-মহীঁস সভ কিছু সমাজকেঁ সৌঁপি দী। জগমে একষ্টা গোশানা আ একষ্টা স্কূন ৰঁনা দিঐ, জেকৰ কাগজ হম সমাজকেঁ ৰঁনা দেৰঁ।"

𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒮𑒦 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒮𑒩𑓂𑒫-𑒮𑒧𑓂𑒧𑒞𑒱𑒮𑒿 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒱 𑒪𑒹𑒪𑒏। 𑒞𑒻𑒥𑒲𑒔𑒧𑒹 𑒩𑒰𑒧𑒩𑒲𑒞 𑒂𑒑𑒴 𑒂𑒥𑒱 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒑𑒼𑒬𑒰𑒪𑒰 𑒂 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪, 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏 𑒐𑒑𑒞𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒼𑒬𑒰𑒪𑒰𑒏 𑒂𑒧𑒠𑒢𑒲𑒮𑒿 𑒑𑒩𑒲𑒥𑒏 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒼 𑒏𑒩𑒞 𑒂 𑒑𑒰𑒋-𑒧𑒯𑒲 𑒮𑒏 𑒮𑒹𑒫𑒼 𑒏𑒩𑒞।"

𑒥𑒱𑒔𑒹𑒧𑒹 𑒋𑒏 𑒥𑒹𑒏𑒞𑒲 𑒚𑒰𑒜𑓃 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒥𑒰𑒖𑒪-

"𑒥𑒛𑓃 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩। 𑒖𑒐𑒢 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒠𑒳𑒡𑒥𑒹𑒔𑒢𑒲 𑒋𑒞𑒹𑒏 𑒞𑒱𑒨𑒰𑒑 𑒏𑒩𑒻𑒪𑒹 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒐𑒰𑒞𑒱𑒩 𑒞𑒿 𑒯𑒧 𑒮𑒧𑒰𑒖 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒯𑒱𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒦 𑒮𑒹𑒫𑒰-𑒙𑒯𑒪 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲 𑒦𑒩𑒱 𑒢𑒱𑒧𑒰𑒯𑒥। 𑒠𑒳𑒡𑒥𑒹𑒔𑒢𑒲 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒃𑒖𑓂𑒖𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒾𑒪𑒏। 𑒡𑒢 𑒂 𑒖𑓂𑒘𑒰𑒢 𑒠𑒳𑒢𑒴𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒜𑓃𑒥𑒻𑒪𑒹 𑒖𑒹 𑒣𑓂𑒩𑒝 𑒪𑒹𑒪𑒲 𑒁𑒕𑒱 𑒍 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒰𑒞𑓂 𑒪𑒏𑓂𑒭𑓂𑒧𑒲-𑒮𑒩𑒮𑓂𑒫𑒞𑒲𑒏 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒦𑒹𑒪𑒲 𑒏𑒱𑒢𑒹।"

𑒮𑒧𑒰𑒖𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒠𑒹𑒫𑒲 𑒩𑒴𑒣𑒧𑒹 𑒠𑒳𑒡𑒥𑒹𑒔𑒢𑒲- 𑒩𑒲𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒰𑒪𑒰 𑒣𑒯𑒱𑒩𑒰 𑒮𑒧𑒰𑒖𑒧𑒹 𑒒𑒴𑒧𑒥𑒋 𑒪𑒑𑒪।

𑒁𑒣𑒢 𑒧𑓀𑒞𑒫𑓂𑒨 editorial.staff.videha@gmail.com **𑒣𑒩 𑒣𑒚𑒰𑒅।**

২.২.ৰাম ৰিলাস সাহুক ৬ টা কথা- কথা-২ জগপৰ সম্পাদক য সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ

ৰিদেহক লেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লোঁ-

১. কামিনীক পাঁচ টা করিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক ৰাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

३. मन्त्री कामतक एकांकी "जिन्दगीक मोल" आ ओहिपर गजेन्द्र ठाकुरक टिप्पणी

VIDEHA_354

ऐ शृंखलामे आगाँ समानान्तर धाराक किछु गणमान्य कथाकारसँ हुनका नजरिमे हुनकर अपन सर्वश्रेष्ठ ५-५ टा कथा आमंत्रित कएल गेल अछि। कथाकार लोकनि छथि:-

१.कपिलेश्वर राउत

२.उमेश मण्डल

३.राम विलास साहु

४.राजदेव मण्डल

५.नन्द विलास राय

६.जगदीश प्रसाद मण्डल

७.दुर्गानन्द मण्डल

८.रामानन्द मण्डल

ऐ अंकमे प्रस्तुत अछि राम विलास साहुक ५ टा कथ , जेहिपर हमर समीक्षा अंग्रेजीमे सम्पादकीय पृष्ठ पर अछि।- सम्पादक

ৰাম ৰিলাস সাহু কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ২

স্বর্গক সুখ

কোসী নদীক ছীটপৰ রৌকু সদায খোপড়ী রঁনা ৰহৈ ছল। খগন-ৰঁগনমে খাৰো লোক সভ কাশ-পটেৰক খোপড়ী রঁনা ৰহৈ ছল। কোসীক কটনিযাঁ ভেনে মুসহৰী টোল ওজৈৰ গেল।

মাঘ মাসক সমএ। রস্তক খভারসঁ জাড়ক মাৰল রৌকু ঠিঠুৰৈত ঘূৰ তপৈ ছল। জখনে ঘূৰমে খাগি দেনক খাকি রৌকুক রেঁটা-রেঁটী সাটি ক২ রৈস খাগি খোৰি-খোৰি তাপএ লগল। পত্নী রঁনৰাঁরানী খোপড়ীসঁ রঁকৰী নিকালৈত জোৰসঁ রঁজলী-

"ৰাতিযোঁ সিদহাক খভারমে সভ কোগ ভুখলে সুতি ৰহলোঁ, খারঁ দিনোমে রাঁন-রঁচা কী খাএত। ভূখসঁ তৰৈপ কী রাঁন-রঁচাক সংগে কোসীমে ডুমি মৰরঁ।"

রৌকু সদায রাঁজল-

"ভোৰে-ভোৰ এহেন খশুভ রাঁত নগ রাঁজূ। শীতলহৰী ভৰি কোনো

তৰহুঁ পৰান ৰঁচাউ। পৰান ৰঁচত তঁ নাখো উপএ কৰবঁ। কনিক্কো ঘমএ ফৰিচ হেতৈ তঁ খাগ-পীবৈঁক জোগাৰ কৰবঁ। এক তঁ কোঘী মৈয়াক মাৰন ঠী দোঘৰ ভগৰানো ৰেঁম্বখ খঠি।"

শীতনহৰীক কোনো ঠেকান নগ খঠি মুদা ভুখ তঁ ঘমৈপৰ নগিযে জাগএ। ৰেঁষ্টা-ৰেঁষ্টী ৰাতিমে কিছু নে খেনক। ভিন্যৰ হ গতে জোৰ-জোৰযঁ খাগনে মাঁগএ নগন।

ৰঁনৰাঁৰানী পড়োঘীযঁ দূ ঘেৰ খন্দখা পেঁঠ খানি ঘূৰক খাগিমে পকা-পকা ৰেঁষ্টা-ৰেঁষ্টীকেঁ দেনক। খপনো খ্রন্ পৰানী খেনক। উপৰযঁ পানি পীবঁ-পীবঁ ভুখ মেষ্টৈনক।

প্হেযে কমিতে ৰৌদক দর্শন ভেন। ৰঁনৰাঁৰানী পতিকেঁ কহনকৈন-

"দূ দিন্যঁ ঘখন ৰোষ্টী খা খন্দখা খা কই কোনো তৰহুঁ দিন কষ্টনৌঁ মুদা খাগ ভাতক কোনো জোগাৰ কৰু।"

ৰৌকূ জাড়ক কোনো পৰৱাহ নগ কৰৈত ধোতীক তৰ-উপৰা ওঢ়ৈত ৰাঁজন-

"ঘৰঁ মিনি ঠন্ পৰঘা চৌৰীমে ধানো নোঢ়বঁ খা ঘোঁঘী-ডোকা ঘেহো ৰীঠি খানবঁ।"

ঘাৰিঁকেযঁ পৰঘা চৌৰীক ঘিঁগৰা-ৰেঁনৌড় খা ঘতৰাজ ধান নামী খঠি।

চৌৰী পহুঁচতে ৰৌকূ ৰেঁষ্টা-ৰেঁষ্টীকেঁ কহনেক-

"হূঁ সভ ঘোঁঘী-ডোকা রীচ্চি-রীচ্চি চিষ্টামে ৰাখ ঞা হম প্র ◌ৃ গোৰে ধান রীচৈ চী।"

প্রনূ গোৰে মিনি কৰীরঁ পয়েৰী ভৰি ধান নোঢ়নক। রেঁষ্টা-রেঁষ্টী ঘোঁঘী-ডোকা চিষ্টামে ডঠৌনক।

জখন ঘৰ চনৈনে তৈযাৰ ভেন তঁ রৌকূক পত্নী রঁজনী-

"স্বতৈনে একেষ্টা গোনৈৰ ঞচ্চি। কিচ্চ নাৰ সেহো নেনে চনূ। রিঁচ্চৌনা মোষ্টসঁ দেরৈঁ। "

নাৰ রীচৈকান রৌকূ একষ্টা ঞঢ়ৈযা ভৰিক কৌচ্চকেঁ দেখনক। দেখতে রৌকূ কৌচ্চকেঁ ডনষ্টৌনক।

কৌচ্চকেঁ ডনষ্টা দেনে ভাগন নগ হোগ চ্চগ। ডঠা কই তৌনীমে রাঁন্থনক। ধান ঞা নাৰ পত্নীক মাথপৰ দেনক ঞা ঞপনে রৌকূ ঘোঁঘী-কৌচ্চ নই রেঁষ্টা-রেঁষ্টীকেঁ সঁগ কেনে রিদা ভেন।

ঘৰ পহুঁচতে ধান ৰৌদমে পসাৰনক। পড়োসীসঁ ডক্কৈৰ-সমাঠ ঞানি ধান-ঞ্চষ্টি কই চাডৰ তৈযাৰ কেনক। কৌচ্চক মাস্ব রঁনা ৰান্থনক। দোসৰ রঁৰতনমে ভাত ৰান্থনক। সভ কোগ সঁগে খেনাগ ঞা নে রৈঁসন।

জাড়ক সমযমে সিংগৰা-রেঁনৌড় ঞা দেসহৰিযা ধানক চাডৰক নান-নান ভাত তেনগৰ ঞা স্বাদিষ্ট হোগতে ঞচ্চি। তৈপৰ সঁ কৌচ্চক মাস্ব ঞপনে তেনসঁ ঐঁঠন-ঐঁঠন, ভাতপৰ পড়িতে ভাতো তেনসঁ তৰ-রঁতৰ ভই গেন। রৌকূ রঁমৰোষ্টিযা হাথসঁ ভাত-মাস্ব রঁষ্টরোঁ কৰএ ঞা খেরোঁ কৰএ। খেনাগ ঞধপেষ্টা ভেন তঁ

পানি পীবঁ পিয়াস মিঝা নহমৰ সাঁস নৈত ৰাঁজন-

"এহেন খেনাগ ভাগশানীএ নোক খাগএ। ৰাজা-মহৰাজাকে নশীর নগ হোগ চ্ছগ। ৱ্র খেনাগ দেখতে কেহেন-কেহেন সাধ -ৰঁৰাঁজীকেঁ মেহো মন ননিচা জেতগ।"

ভোজন কেনাপৰ ৰৌকূ ঘূৰ পজাৰি দেহ গ্নকৌনক। ৰঁনৰাঁৰানী খৰামসঁ সবৈনে ঠেন্দন ভৰি নাৰ ৰিঁচ্চৌনক খা ৰাঁন-ৰঁঠাক সঁগ ওগপৰ সবতন। খা ডুপৰসঁ গোনৈৰ ওঠ়ি নেনক। কন্নীকানক পচ্চাগত সরঁহক দেহ গৰমা গেনগ।

ৰঁনৰাঁৰানী হাফী কৰৈত পতিকেঁ কহনী-

"ঔঝকা মেহনত সাফন ভেন। এহেন ৰিঁকষ্ট সমযমে এহেন খেনাগ খা এহেন ওঢ়না ৰিঁচ্চৌনা মিনন।"

নীক খরসৰ দেখ ৰৌকূ ৰাঁজন-

"ৱ্র চ্চী স্বৰ্গক সুখ। এহেন সুখ ৰজো-ৰজৰাঁৰকেঁ সুন্দৰ মহনে খা সজনে পনঁগপৰ নগ ভেঁষ্টএ। খপনা দেখিযো তৰ নাৰাযণ খা ডুপৰ গোৰিন্দ চ্চে খা ৰীচমে ৰৌকূক পৰিৰাৰ খৰামসঁ সুত চ্ছগ। নগ কোনো ডৰ-ভৰ চ্চে খা ৰঁগনেমে কাসী মৈযাক দিন-ৰাতি পহৰা পড়ৈ চ্ছগ।"

খপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৪.ৰাম ৰিনোদ সাহক ৬ টা কথা- কথা-৪ জগপৰ সম্পাদ ীয সমীক্ষা খংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

রিদেহক নেখকক খামংত্রিত ৰচনা খা ওগপৰ খামংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে খখন ধৰি খহাঁ পঢ়নৌং-

১. কামিনীক পাংচ টা করিতা খা ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাষ্টিক ৰ্যাসন"পৰ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_353

৩. মন্নী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" আ ওগপৰ গজেন্দ্ৰ ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখনামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ৬-৬ টা কথা আমংত্ৰিত কএন গেন অছি। কথাকাৰ নোকনি ছথি:-

১.কপিনেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডন

৩.ৰাম বিনাস সাহু

৪.ৰাজদেব মণ্ডন

৬.নন্দ বিনাস ৰায

৩.জগদীশ প্ৰসাদ মণ্ডন

৭.দুৰ্গানন্দ মণ্ডন

৮.ৰামানন্দ মণ্ডন

ঐ অংকমে প্ৰস্তুত অছি ৰাম বিনাস সাহুক ৬ টা ক া, জগপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্ৰেজীমে সম্পাদকীয় পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

ৰাম ৱিনায় মাদ্দ কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ৪

ঘুমহা ঘৰ

মুখিয়াজী পংচাযতক গামে-গাম গ্ৰাম সভাক ৱৈসাৰ নেনে ঢোল্হো দিয়ৌলৈন। গামক লোক সভ একজুট ভই গ্ৰাম সভামে পহুঁচলা। সভাকেঁ সম্বোধিত কৰৈত মুখিয়াজী বঁজলা-

"ঐ ৱৈসাৰমে সভ কিযো মিল নিৰ্ণএ লিঅএ জে পংচাযত গৰীবঁ আ অসোমাত, জিনকৰ ঘৰ টুটল-ফাটল হোগ বা ৰহবাঁ যোগ নৈ হোগ, ওগ লেঁকতীক সূচী বঁনাএল জাউ। দ্দনকা সভকেঁ সৰকাৰ তৰফসঁ ঘৰ বঁনবৈলে গন্দিৰা-আৱাস যোজনাসঁ ৰূপৈযা ভেটতৈন।"

বাৰ্ড সদস্যক সহযোগসঁ মুখিয়াজী লগ গন্দিৰা আৱাসবঁনা সূচী পহুঁচল। ৱিঁহানেসঁ মুখিয়াজীক দলাল সভ সূচীমে নামাংকিত লেঁকতীসঁ ভেঁট কই এক-একটা ফাৰ্ম দই কহি দেলক জে ফাৰ্ম ভৰি কই মুখিয়াজী লগ জমা কৰৈ জাউ আ বেঁকমে খাতা সেহো খোলবাঁ লগ জাউ। সংগে সংগ পাঁচ হজাৰ ৰূপৈআ সেহো দিঅএ পড়ত। তখন গন্দিৰা আৱাস ভেটত।বঁদ্দত গোটে তঁ অপন গাএ-

𑒧𑒯𑒲𑓀𑒮-𑒥𑒏𑒩𑒲-𑒕𑒏𑒩𑒲-𑒑𑒯𑒢𑒰-𑒖𑒹𑒥𑒩 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒖𑒹 𑒑𑒩 𑒪𑒑𑒪𑒻 𑒥𑒹𑒔𑒱 𑒏𑓄 𑒩𑒳𑒣𑒻𑒂 𑒠𑓄 𑒩𑒳𑒣𑒻𑒂 𑒅𑒚𑒹𑒪𑒏। 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒂𑒠𑒧𑒲 𑒋𑒯𑒢𑒼 𑒕𑒪 𑒖𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒮𑒏𑒩𑓂𑒞𑒰 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒪𑒻 𑒍 𑒥𑓀𑒔𑒱𑒞 𑒩𑒯𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒥𑒠𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒑𑒥𑒪𑒰 𑒪𑒼𑒏 𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒢𑒰𑒧𑒹 𑒅𑒚𑒰 𑒪𑒹𑒪𑒏।

𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒠𑒱𑒢𑒏 𑒥𑒰𑒠 𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰 𑒧𑒮𑒼𑒧𑒰𑒞 𑒃𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒰-𑒂𑒫𑒰𑒮 𑒪𑒹 𑒤𑒰𑒩𑓂𑒧 𑒦𑒩𑒱 𑒧𑒳𑒐𑒱𑒨𑒰 𑒖𑒲 𑒪𑒑 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒲। 𑒧𑒳𑒐𑒱𑒨𑒰𑒖𑒲 𑒤𑒰𑒩𑓂𑒧 𑒣𑒜𑓃𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒣𑒯𑒱𑒪𑒹 𑒃𑒢𑓂𑒠𑒱𑒩𑒰 𑒂𑒫𑒰𑒮𑒧𑒹 𑒣𑒔𑒲𑒮 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒙𑒻 𑒕𑒪𑒻 𑒂𑒥 𑒔𑒰𑒪𑒱𑒮 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒙𑒻 𑒕𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒑𑒴𑒮𑒿 𑒮𑒰𑒃𑒚 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒦𑒹𑒙𑒞𑒻। 𑒖𑒃𑒧𑒹 𑒣𑒔𑒲𑒮𑒧𑒹 𑒣𑒰𑒿𑒔 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒂 𑒁𑒐𑒢 𑒔𑒰𑒪𑒱𑒮𑒧𑒹 𑒠𑒮 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒐𑒩𑓂𑒔𑒰 𑒪𑒑𑒻 𑒕𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒂𑒑 𑒮𑒰𑒃𑒚𑒧𑒹 𑒣𑒢𑒩𑒯 𑒯𑒖𑒰𑒩 𑒪𑒑𑒞𑒻।"

𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒳𑒢𑒱𑒞𑒹 𑒏𑒰𑒢𑒱-𑒏𑒪𑒻𑒣 𑒏𑓄 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒩𑒲 𑒮𑒳𑒢𑒾𑒪𑒏𑒻𑒢। 𑒧𑒳𑒐𑒱𑒨𑒰𑒖𑒲 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒲 𑒛𑒼𑒪𑒥𑒻𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒨𑒃 𑒏𑒰𑒏𑒲, 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒹 𑒢𑒻 𑒢𑒹 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻, 𑒛𑒹𑒑𑒹-𑒛𑒹𑒑 𑒯𑒰𑒏𑒱𑒧-𑒯𑒳𑒏𑒳𑒧 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒕𑒃। 𑒍𑒯𑒼 𑒞𑒿 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒼𑒢𑓂𑒯𑒰 𑒏𑓄 𑒩𑒐𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒻 𑒕𑒻 𑒞𑒹𑒏𑒩𑒰 𑒏𑒲 𑒯𑒹𑒞𑒃। 𑒂 𑒯𑒧𑒩𑒼 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒠𑒩𑒧𑒰𑒯𑒰 𑒦𑒹𑒙𑒻 𑒕𑒻 𑒯𑒧𑒏𑒴𑒿 𑒞𑒿 𑒍𑒯𑒲𑒧𑒹 𑒢𑒱𑒧𑒯𑒻 𑒕𑒱𑒌। 𑒞𑒿 𑒄 𑒯𑒹𑒞𑒾 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒁𑒣𑒢𑒥𑒪𑒰 𑒢𑒻 𑒪𑒹𑒥𑒼𑒿।"

𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰 𑒮𑒦 𑒥𑒰𑒞 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒣𑒩𑒱𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒥𑒴𑒗𑒱 𑒂𑒣𑒮 𑒂𑒥𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒲।

𑒥𑒴𑒡𑒢𑒲 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒱𑒨𑒰 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒮𑒦𑒮𑒿 𑒅𑒧𑒹𑒩𑒑𑒩। 𑒖𑒳𑒂𑒢𑒱𑒨𑒹𑒧𑒹 𑒒 𑒥𑒪𑒰 𑒥𑒰𑒜𑓃𑒱𑒧𑒹 𑒛𑒴𑒥𑒱 𑒏𑓄 𑒧𑒩𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒐𑒱𑒢। 𑒠𑒳𑒙𑒰 𑒥𑒹𑒙𑒰𑒏 𑒮𑓀𑒑 𑒥𑒴𑒡𑒢𑒲 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒯𑒱𑒧𑓂𑒧𑒞 𑒢𑒻 𑒯𑒰𑒩𑒪𑒲। 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒂𑒞𑓂𑒧-𑒢𑒱𑒩𑓂𑒦𑒩𑒞𑒰𑒣𑒩 ◌𑒱𑒨𑒼-𑒣𑒳𑒞𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒏𑓂𑒭𑒧 𑒥𑒢𑒾𑒢𑒹 𑒕𑒻𑒟। 𑒯𑒪𑒰𑒿𑒏𑒱 𑒂𑒩𑓂𑒟𑒱𑒏 𑒩𑒴𑒣𑒹 𑒏 𑒖𑒼𑒩𑒹

ছৈথ।

এক দিন মুখিয়াজীক নজৈৰ ৰুঁধনী বুঁঢ়িয়াপৰ পড়নৈন খা দেখতে পুছনখিন-

"গামক ৰঁগতো নোক মভ নাভ নেনক মুদা তূঁ কোনো ফাৰমো নৈ ভৰনীহী? তোৰা তঁ দূষ্টা নাভ ভেষ্টতোঁ। একষ্টা বৃদ্ধা-পেংমন খা দোমৰ গন্দিৰা খাৰামক।"

ৰঁধনী ৰঁজনী-

"ঐমে কোনো খৰ্ঠা-ৰঠো নগৈএ?"

মুখিয়াজী-

"হঁ, বৃদ্ধা-পেংমনমে পাঁচ মাএ খা গন্দিৰা-খাৰামম পনৰহ হজাৰ।"

ৰুঁধনী-

"হম গ্র নাভ নৈ নেৰঁ।"

মুখিয়াজী-

"কিএ নৈ নেৰঁ?"

ৰুঁধনী-

"ঘূম দ**ই** ক**ই** ঘৰ ৰঁনাএৰঁ তঁ ওগ ঘূমহা ঘৰমে ৰহৈৰঁনা কেহেন হেতৈ?"

মুখিযাজী আ বুঁধনী বুঁঢ়িযাক গপ অপনা ঘৰক কোনঠৰ লগসঁ ৰধিযা মযোমাত সুনৈত ছেলী অপনা মনকেঁ বুঁঝবৈত বঁজনী-

"গন্দিৰা আৰাম কিএ ঘূমহা ঘৰ কহিযো নে।"

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৩.ৰাম বিলাস সাহুক ৩ টা কথা- কথা-৩ জগপৰ সম্পাদকীয সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ

বিদেহক লেখকক আমংত্রিত ৰচনা আ ওগপৰ আমংত্রিত সমীক্ষকক সমীক্ষা সীৰীজ মে অখন ধৰি অহাঁ পঢ়লৌং-
১. কামিনীক পাঁচ টা কবিতা আ ওগপৰ মধুকান্ত ঝাক টিপ্পণী

Videha_01_09_2016

২. জগদানন্দ ঝা "মনু"ক "মাটিক বাঁসন"পৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক

টিপ্পণী

VIDEHA_353

३. মন্ত্রী কামতক একাংকী "জিন্দগীক মোন" আ ওহিপৰ গজেন্দ্র ঠাকুৰক টিপ্পণী

VIDEHA_354

ঐ শৃংখলামে আগাঁ সমানান্তৰ ধাৰাক কিছু গণমান্য কথাকাৰসঁ হুনকা নজৰিমে হুনকৰ অপন সর্বশ্রেষ্ঠ ৯-৯ টা কথা আমংত্রিত কএল গেল অছি। কথাকাৰ লোকনি ছথি:-

১.কপিলেশ্বৰ ৰাউত

২.উমেশ মণ্ডল

३.ৰাম বিলাস সাহু

৪.ৰাজদেৱ মণ্ডল

৯.নন্দ বিলাস ৰায

৬.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল

৭.দুর্গানন্দ মণ্ডল

৮.ৰামানন্দ মণ্ডল

ঐ অংকমে প্রস্তুত অছি ৰাম বিলাস সাহুক ৯ টা কথা, জহিপৰ হমৰ সমীক্ষা অংগ্রেজীমে সম্পাদকীয পৃষ্ঠ পৰ অছি।- সম্পাদক

ৰাম রিনায যাদ্ব কেৰ পাঁচটা কথা

কথা ৬

শিক্ষাক মহত

জীরঁছ ঘৰজমৈযা ছল। দনকৰ পত্নী ৰধিযা, মাএ-রাঁপক একলৌতী রেঁটী রঁড় খুনারি ছল। ৰধিযাক পিতাকেঁ চারি রীঘা চায-রাঁয, কলম-রাঁয খা গাএ-রঁড়দ ছল। খেতী-রাঁড়ীযঁ জিনগী চলৈ ছেলৈন। যোঝমতিযা ৰহলে কোনো ছল-কপট নৈ ৰহৈন। পিতমৰু ছনা। পৰিৰাৰমে খঞ্চৰক রোঁধ কেকৰো নৈ ৰহৈন খালী জীরঁছ টী-রঁ কএ কই যাক্ষৰ ছল। ৰধিযাক পিতা জৰুৰত পড়লাপৰ জখন যমাজমে কোনো লেন-দেন কৰৈ ছনা তঁ ঔঁঠেক নিশান দগ ছনা।

এক যাল এহেন যমএ ভেলৈ জে গলাকাক গলাকা রাঁঢ়ি-পানিযঁ দহি গেলগ। লে লেরান কৰৈলে খুল্ল খা লে দাঁত খোদহৈলে নাৰ-পৃখাৰ ভেলগ। দোযৰ যাল ৰৌদী ভই গেলগ। এক তঁ রাঁঢ়িক মাৰল, দোযৰ ৰৌদীক জৰল। গৰীরঁ-গুৰৰাঁকেঁ গুজৰ কটলা পহাড় ভই গেলগ। কেতেকো পৰিৰাৰ তঁ খান-খান গাম খপল-খপল কৃষ্টমৈতী জা কিছু দিন যমএ কটলেক। মুদা ড্র যুরিধা যৰঁহক

ন্শীর নৈ ছেনগ। গামক ন্মহৰ জমীনদাৰ, মানিক-গ্মস্ ◌া জে চনো ণ্নকা তঁ পহিন্বকে ম্যানক প্ৰনা শ্বন্ন ৰঁখাৰীক-ৰঁখাৰী ভৰন ছেনৈন। ণ্নকা মভকেঁ কোনো চিন্তা নৈ ছেনৈন। ৰধিযাক মাএ-ৰাঁপ ৰুঁঢ় ৰহনে শ্বান গাম জা কেনা কাজ কৰত। ও গ্ননূ গামেমে মানিকস্যঁ কহিযো মৰুশ্বা তঁ কহিযো ধান তঁ কহিযো ছাঁটী চাৰ্ভৰ কৰ্জা ন**ই** মমএ কাষ্টৈ চন। কৰ্জা দেনিহাৰ মানিক মভ ৰিপতিক মমযমে গৰীৱঁক শোষণ মেহো কৰৈত। এক মন শ্বন্নক ৰঁদনা দূ মন শ্বা দোমৰ ম্যান চূকেনোপৰ তীন মনক কৰাৰীপৰ কৰ্জা নগৰৈঁত। তেকৰ ৰাঁদো ওঁঠাক নিশান একষ্টাকেঁ কে কহএ জে তীন-তীনষ্টা ছাপ কাগতপৰ নগ ছেনখিন। গৰীৱঁ শ্বপন পৰান ৰঁচাএত শ্বাকি ছাপক পৰৱাঁহ কৰত। কৰ্জা খেনিহাৰ থোড়ে ৰুঁঝৈ চন কি ছাপ দেৱৈঁ কাগতপৰ শ্বা হমৰ জমীন জত্থো চনি জেতৈ তক্কাপৰ।

এক দূ ম্যান মমএ ৰিঁতনৈ। জীৱঁচ শ্বপন মোমৰাগৰেমে মাম্ব-মম্বৰক মেৰা শ্বা খেতী-ৰাঁড়ী ক**ই** গ্মজৰ-ৰম্যৰ কৰৈ চন। কিচ্ছ মমএ পচাগত মাম্ব-মম্বৰ মৰি গেনখিন। শ্ৰাদ্ধ-কৰ্ ম্যঁ নিৰৃত ভেনে চন শ্বাকি গামক মানিক-গ্মমস্তা নোকৈন শ্বপন-শ্বপন কাগত ন**ই** জীৱঁচ ঐঠাম পহুঁচএ নগনা। কৰ্জা তঁ কৰাৰীপৰ দেনে ৰহৈন। ও মময ৰীতি গেন চন। কৰ্জা খেনিহাৰ পহ নে কাগতপৰ ছাপ দেনে ৰহৈন। ওগ কাগতপৰ মানিক-জমীনদাৰ নোকৈন জমীনক খাতা-খেমৰা ৰকৰাঁ নিখি ক**ই** শ্বপন নাওঁ ক**ই** নেনৈন। গৰীৱঁ মৱঁহক জমীন মানিক-গ্মমস্তা হৰৈপ নেনকৈন। জগমে ৰধিযাক জমীন মেহো চনি গেন। শ্বাৱঁ জীৱঁচ-ৰধিযাকেঁ দূষ্টা ৰেঁষ্টী, একষ্টা ৰেঁষ্টা শ্বা পৰিৱাৰক ভৰন-পোষণ

𑒏𑒩𑒢𑒰𑒃 𑒏𑒚𑒱𑒢 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒖𑒲𑒫𑒕 𑒏𑒧𑒰𑒃 𑒐𑒰𑒞𑒲𑒩 𑒬𑒯𑒩 𑒔𑒪𑒱 𑒑𑒹𑒪। 𑒬𑒯𑒩𑒧𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒪-𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒂𑒠𑒧𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒢𑒼𑒏𑒩𑒲 𑒖𑒪𑓂𑒠𑒲𑒋 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒹𑒪𑒻 𑒂 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒠𑒩𑒧𑒰𑒯𑒰 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒦𑒹𑒙𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒃। 𑒖𑒲𑒫𑒕 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒞𑒿 𑒢𑒻 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒮𑒰𑒏𑓂𑒭𑒩 𑒕𑒪। 𑒖𑒃𑒮𑒿 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒧𑒯𑒞 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒯𑒼𑒃 𑒕𑒻 𑒮𑒹 𑒧𑒼𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒧𑒯𑒮𑒴𑒮 𑒏𑒩𑒻 𑒕𑒪।

𑒖𑒲𑒫𑒕 𑒋-𑒥𑒿-𑒋 𑒏𑒰𑒋 𑒏𑒪𑓂𑒣𑒢𑒰 𑒏𑓄 𑒔𑒱𑒚𑓂𑒚𑒲 𑒪𑒱𑒐𑒱 𑒒𑒩 𑒣𑒚𑒹𑒪𑒏। 𑒍𑒃𑒧𑒹 𑒥𑒹𑒙𑒰-𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒻𑒪𑒹 𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑓂𑒩𑒹𑒩𑒱𑒞 𑒏𑒩𑒻𑒞 𑒏𑒯𑒻 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒃𑒧𑒹 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒐𑒩𑒔 𑒪𑒑𑒞, 𑒯𑒧 𑒏𑒧𑒰𑒋 𑒏𑓄 𑒣𑒚𑒰𑒋𑒥 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒣𑒜𑓃𑒥𑒻𑒧𑒹 𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒏𑒼𑒞𑒰𑒯𑒲 𑒢𑒻 𑒏𑒩𑒥। 𑒩𑒡𑒱𑒨𑒼 𑒧𑒼𑒢𑒹-𑒧𑒢 𑒮𑒼𑒔𑒻 𑒕𑒹𑒪𑒲 𑒖𑒹 𑒢𑒲𑒏 𑒪𑒼𑒏 𑒥𑒢𑒥𑒰𑒏 𑒪𑒹𑒪 𑒬𑒱𑒏𑓂𑒭𑒰𑒏 𑒥𑒛𑓃 𑒧𑒯𑒞 𑒕𑒃। 𑒖𑒹 𑒯𑒧 𑒂 𑒯𑒧𑒩 𑒧𑒰𑒋-𑒥𑒰𑒣 𑒖𑒿𑒋 𑒢𑒻 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒕𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒞𑒿𑒋 𑒪𑒹 𑒮𑒦𑒚𑒰 𑒖𑒧𑒲𑒢 𑒧𑒰𑒪𑒱𑒏-𑒑𑒵𑒯𑒮𑓂𑒟𑒰 𑒯𑒩𑒻𑒣 𑒪𑒹𑒪𑒻𑒢। 𑒖𑒐𑒢 𑒣𑒜𑓃𑒪 𑒩𑒯𑒱𑒞𑒾 𑒞𑒿 𑒄 𑒮𑓂𑒟𑒱𑒞𑒱 𑒢𑒻 𑒁𑒥𑒱𑒞𑒋। 𑒯𑒧 𑒮𑒦 𑒖𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾𑓀 𑒮𑒹 𑒏𑒹𑒪𑒾 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒖𑒩𑒴𑒩 𑒣𑒜𑓃𑒰𑒋𑒥। 𑒁𑒃𑒪𑒹 𑒯𑒧𑒩𑒰 𑒖𑒹 𑒣𑒩𑒱𑒬𑓂𑒩𑒧 𑒂 𑒞𑒱𑒨𑒰𑒑 𑒏𑒩𑒋 𑒣𑒛𑓃𑒞 𑒍 𑒏𑒩𑒥। 𑒍 𑒮𑒦 𑒠𑒱𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑒱𑒨𑒰-𑒣𑒳𑒞𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒧𑒻𑒣𑒩 𑒮𑓀𑒑𑒹 𑒖𑒰 𑒮𑓂𑒏𑒴𑒪 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰𑒥𑒋 𑒪𑒑𑒪𑒲।

𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒙𑒼𑒪𑒹𑒧𑒹 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒲 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒕𑒪𑒰। 𑒥𑒴𑒜𑓃𑒲 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒁𑒿𑒤𑒱𑒮𑒧𑒹 𑒥𑒛𑓃 𑒥𑒰𑒥𑒴 𑒕𑒻𑒟। 𑒕𑒳𑒙𑓂𑒙𑒲𑒧𑒹 𑒒𑒩 𑒂𑒋𑒪 𑒕𑒻𑒟। 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒰 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒦𑒼𑒩𑒹 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢 𑒣𑒏𑒻𑒛𑓃 𑒛𑓂𑒨𑒴𑒙𑒲𑒣𑒩 𑒖𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒕𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒮𑒹 𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒐𑒱𑒢-

"𑒩𑒡𑒱𑒨𑒰, 𑒏𑒱𑒕𑒳 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒁𑒡𑒱𑒏 𑒁𑒕𑒱। 𑒑𑒰𑒧𑒧𑒹 𑒏𑒋𑒏 𑒑𑒼𑒙𑒹𑒏𑒹𑒿 𑒏𑒯𑒪𑒱𑒌 𑒖𑒹 𑒏𑒰𑒪𑓂𑒯𑒱 𑒦𑒼𑒩𑒏𑒹 𑒙𑓂𑒩𑒹𑒢 𑒣𑒏𑒛𑓃𑒥 𑒮𑒹 𑒏𑒢𑒲 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒮𑓂𑒙𑒹𑒬𑒢𑒣𑒩 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒠𑒱𑒁, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒞𑒻𑒨𑒰𑒩 𑒢𑒻 𑒦𑒹𑒪। 𑒁𑒯𑒴𑒿 𑒏𑒢𑒲 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒰 𑒠𑒃। 𑒯𑒧 𑒞𑒼𑒯𑒩 𑒥𑒛𑓃 𑒅𑒣𑒏𑒰𑒩 𑒧𑒰𑒢𑒥𑒾𑓀।"

ৰধিয়া ৰ্রাজন-

"ঠীক ছৈ, কখএ ৰ্রজৈ চলৰ্র। কহি দিখ হম সমান পৰ্হাঁচা দেৰ্র।"

ব্রূঠী ৰ্রাব্রূ ৰ্রজনা-

"সাত ৰ্রজে ভোৰেমে চলৰ্র। কিএক তঁ আঠ ৰ্রজেমে ট্রেন ছগ। তীন-চাৰি কিলো মিটৰ স্টেশন দূৰো ছগ।"

ৰধিয়া ভোৰে উঠি সভ কাজ কই জলখৈ ৰ্রনা ধিয়া-পুতাক ঁ খাগলে দই ৰ্রজনী-

"হূঁ সভ জল্দীসঁ খো, আগ কনী পহিনহিযে তোৰা সভকেঁ স্কূল পহাঁচা দগ ছিযৌ, তখন ব্রূঠী ৰ্রাব্রূক সমান পহাঁচৰৈনে টীশন জাএৰ্র।"

এমহৰ ব্রূঠী ৰ্রাব্রূ তৈযাৰ ভই ৰধিযাক ৰ্রাট তকৈ ছলা। পাঁচ মিনট পছাগত ৰধিযা পহাঁচলী। ব্রূঠী ৰ্রাব্রূ তমসাগত ৰ্রজনা-

"ৰধিযা, তোৰা কহলে ছেলিযৌ সাতে ৰ্রজৈ চলৈনে, দেৰী ভই গেলা। ট্রেন ছূটি জাএত। তোৰা কোনো চিন্তা নহি।"

ৰধিয়া ৰ্রজনী-

"আপনে তমসাউ নহি। ধীৰে-ধীৰে ৰ্রঠু হম সমান লেনে নফৰন পিছুৎপৰ আৰিঁ ৰহন ছী। কনী ধিয়া-পুতাকেঁ স্কূল পহাঁচৰৈমে দেৰী নাগি গেল।"

ব্রূঠী ৰ্রাব্রূ-

"পহিনে সমান পাঁচা দওতেঁ, হমৰা ষ্ট্ৰেন ছুটি জাওত। এক দিন তোহৰ ৰেঁষ্টা-ৰেঁষ্টী স্কুল নৈ জেতৌ তঁ কী হেতও। এক্কে দিন কো ো পঢ়ি কই কনক্ষ্টৰ ৰঁনি জেতৌ?"

ৰধিয়া মোনে-মন সোচএ নগনী, কহৈ ছিঐন খাগূ ৰঁঢ়েনে সে ৰ্ডঠিযে নে হোও ছৈন। হম তঁ নফৰন হিনকাসঁ পহিনহি পাঁচ জাএৰঁ। ষ্ট্ৰেন থোড়ে ছুষ্টৈন। খপনে ৰেঁওৰতে খান্থৰ ছৈথ। নেৰে গছনোঁ।

খপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাও।**

ৱ.৩.ৃকুমাৰ মনোজ কশ্যপ- ১ টা লঘুকথা- পৰিস্থিতিজন্

কুমাৰ মনোজ কশ্যপ

১ টা লঘুকথা

পৰিস্থিতিজন্য

সৰ্বশ্ৰেষ্ঠ ব্ল্োগৰ কে পুৰস্কাৰ নই মংচ সই উতৰিতে প্ৰেসক কৈমৰা কে অসংখ্য চমক আ পত্ৰকাৰ সভ স' ঘেৰা গেন হ। প্ৰশ্নক ঝড়ী মে একটা প্ৰশ্ন এনৈ - 'অহাঁ ব্ল্োগ িখবা নেন কোনা প্ৰেৰিত ভেনহুঁ?' কিছু পন গুম্ম ৰহি ভহৰন স্বৰ ং ৰাঁজৰ প্ৰাৰম্ভ কেননি - 'সত্য পূছী .... তই হমৰ পৰিস্থিতি .... মজবূৰ কই কই .... ধকেনি দেনক হমৰা এহি দিস। হমৰ জীৱন-সংগিনী ...... জীৱন ভৰি হমৰ সংগ নহিং দই .... ৰিচে মে .... অসগৰ ছোড়ি চনি গেনীহ। বেঁটা-বেঁটী কে .... অপন-অপন পৰিৱাৰ; অপন-অপন ধ্বনিযাঁ! .... জেনেৰেশন গৈপ সে ফৰাকে...... আ স্বভাৱিকো! হমৰ কে সুনয? সেৱা-নিবৃত ক পছাতি .... হমৰ সংপূৰ্ণ ধ্বনিযাঁ মে ৰহি গেন একমাত্ৰ ৰথা! .... ওহো নহিং জানি পূৰ্ব জন্মক হমৰ ঋণী ছন ৰা কী....... সে নহিং কহি! বৈহ হমৰ মিত্ৰ, হমৰ প্ৰেৰক, হমৰ সহচ ৰ....... জে

ব্ঁঋী ....যভ কিছু! ও ভানয ৰ্নৰৈঁযৈ .... ঋা তেঁ হম ঋাওাত ঠী। কান য২ ও ড়ুঁঠ য্নৈযৈ .... তেঁ ওকৰা যঁগ গপ্প কওা ে নে যকৈত ঠী। তেঁ .... দিন কষ্টৰাঁ নেন ৰ্নাগ ঋনমেনা ৰ্নন.........!'

গহীঁৰ নিযাঁয ছোড়ি শূন্য মে ও কিছু তাকয নগনাহ।

ঋাৰঁ প্ৰশ্ন ঋা ঔত্তৰ ঋৃ ৰৌক ঠন।

-ঞ্মাৰ মনোজ কশ্যপ, যম্প্ৰতি: ভাৰত যৰকাৰ কে ঔপ-যচিৱ, **যঁপর্ক:** যী-11, ষ্টৰৰ-4, ষ্টগপ-5, কিদ্দৰওা নগৰ পূৰ্ব (দিল্লী হাষ্ট কে যামনে), নওা দিল্লী-110023 মো. 9810811850 / 8178216239 ওা-মেন : writetokmanoj@gmail.com

ঋপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঔ।**

𑓓.𑓗.𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪- 𑒟𑒰𑒯𑒪 𑒮𑓀𑒑

𑒖𑒑𑒠𑒲𑒬 𑒣𑓂𑒩𑒮𑒰𑒠 𑒧𑒝𑓂𑒛𑒪

𑒟𑒰𑒯𑒪 𑒮𑓀𑒑𑒲

𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏 𑒋𑒑 𑒠𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰𑒿𑒏 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪 𑒪𑒼𑒏, 𑒖𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒣𑒯𑒳𑒿𑒔𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒑𑒞 𑒪𑒑 𑒥𑒳𑒿𑒗𑒱 𑒣𑒚𑓃𑒻𑒞 𑒖𑒹 𑒋 𑒠𑒼𑒮𑓂𑒞-𑒠𑒳𑒬𑓂 𑒧𑒢𑒏 𑒩𑒲𑒔 𑒕𑒻𑒟 𑒏𑒱 𑒠𑒳𑒬𑓂𑒧𑒢𑒹𑒏 𑒩𑒲𑒔 𑒕𑒻𑒟 𑒁𑒰𑒏𑒱 𑒠𑒼𑒮𑓂𑒞𑒹𑒏 𑒩𑒲𑒔 𑒕𑒻𑒟। 𑒂𑒢𑒏𑒹𑒿 𑒥𑒳𑒿𑒗𑒻𑒧𑒹

জে হোনি ম্বদা স্বজীত কাকাকেঁ ঋপনো তঁ বূঁধি-রির ক ঢৈন্হে। ঋপনে বূঁধি-রিরেক নে ঋপন দোস্তো ঢী ঋা গ্বশ্মনো ঢীহে। নীক রাঁষ্ট পকৈড় দোস্ত রঁনৈএ ঋা ঋধনা রাঁষ্ট পকৈড় ঢনেনে গ্বশ্মন রঁনৈএ। ওনা, স্বজীত কক্কাক ঋপন জীরনো ঢৈন ঋা জহানো ঢৈন্হে। জীরনো তঁ জীরন ঢীহে, ঋযগৰোক হোগএ ঋা যমূহোক হোগএ। ভনেঁ গ্বন্ূ ৰংগক কিএ নে ন্দঋএ ম্বদা গ্বনূক রীঠ ঋপন-ঋপন যীমা যেহো ঋঢিএ।

ঋানে দিন জকাঁ স্বজীত কক্কাক দৰরঁজ্জা নোকযঁ ভৰনে ৰহ না। ঋপনে পঁচঠ দেখনোঁ তঁ বূঁঝি পড়ন জে ঋাধাযঁ রেঁযী নোক ওহন ঢৈথ জে ভৰি দিন, পৰোঢমে ঋদখোগ-রঁদখোগ স্বজীত কক্কাক রঁজৈ ঢৈথ ঋা ঐঠাম ঠহাকা মাৰি হঁযরোঁ কৰৈ ঢৈথ ঋা ভৰি মুঁহ গপ্পো-যপ্প কৰিতে ঢৈথ। মনে-মন স্বজীত কাকাপৰ তামযো ঠি ৰহনে ঢনে জে জহিনা কোনো রাঁনে-রোঁধকেঁ ঢেঞ্চগৰ যিযান স্নঠ-ফ্ূয রাঁজি পোন্হেরোঁ কৰৈ ঢৈথ ঋা প্ররোঁধরো তঁ কৰিতে ঢৈথ, যএহ স্থিতি ঢৈন। ম্বদা রঁজনোঁ কিছু নে। মহাদের জকাঁ মনে-মন ঋপন রীঁখ পীরঁ নেনোঁ।

ঋখন তক ঠাড়ে-ঠাড় যভ তমাযা দেখ ৰহনে ঢেনোঁ। রঁজৈত-রঁজৈত স্বজীত কাকা ম্বড়ী ঙঠা তকনৈন তঁ যোস্নামে ঠাড় দেখনৈন। ঋপ্পন রিঢাৰক কড়ীকেঁ মুঁহক শঙ্কযঁ জোড়নহি ৰহনা ম্বদা হাথক গশ্নাৰাযঁ নগমে ঋাৰিঁ রৈযৈনে কহনৈন। ঋাগূ রঁঠি স্বজীত কক্কাক নগমে জা ক২ রৈযনোঁ। ম্বদা মন ঢকোনা হোগতে ৰহএ। নজৈৰকেঁ দৌড়া-দৌড়া যভপৰ দী, মানে জেতে গো ◌ স্বজীত কক্কাক দৰরঁজ্জাপৰ রৈযন ৰহৈথ, ৰংগ-রিৰংগ ঢেহৰা বূঁঝি পড়এ। কিযো ঘনিঞ্চ যংগী স্বজীত কক্কাক বূঁঝি পড়ৈত তঁ কিযো ঘোৰ-রিৰোধী। দেখ-দেখ মন কঢমঢাগতে ঢনে জে এহনাঠাম

किछु बाजब केना? देखते छी जे गाममे नीको काज होइए आ अधलो काज होइए। नीकक फल नीक होइए आ अधलाक फल अधला होइए। कहलो गेल अछि जे बोए गहुम फल होइत अछि। ऐठाम तँ नीको बेबहार छैथ आ अधलो बेबहार छथिए। नीक बेबहारकेँ नीक कहबेक अछि मुदा 'अधला बेबहारकेँ की कहबै? जँ 'अधला' कहबै तँ अनेरे रक्षा-चौकी हएत। रक्षा-चौकीक की आड़ि-मेड़ अछि जे केते हएत। संयोग भेल, तेतीह सुजीत काका कबीर दासक विचारमे पाँच बाजला-

"कबीर बाबा कहने छैथ, बिना साबुनक धुआगयेसँ, नगमे विरोधीकेँ रहने मनक धुआग होइए।"

ओना, सभ दिन सुजीत काका नग डेढ़-दू घन्टा बैस, अपनो जे नग बूझै छी से पुछि नग छिऐन आ आन-आनक संग सुजीत कक्काक विचार सेहो सुनै छी।

सुजीत कक्काक विचार सुनि मनमे भेल जे पुछिऐन, मनक धुआग भेने क्रिया-कलापक सेहो धुआग भऽ सकैए। जँ मन साफे अछि मुदा क्रिया-कलाप गड़बड़, तखन एक-दोसराक सम बन्ध-सूत्र केहेन बनत? आ जँ सम्बन्ध-सूत्र ठीन-ठी ाह बनत तखन मजगूत जीवन केना बनि सकैए? मुदा नगने फेर अपने मनमे भेल जे अपने तँ पाछुकऽ एलौं हेन, जँ कहीं ऐगला एनिहारक विचारक क्रममे सुजीत काका होथि, तेतीह जँ अपने ठीनरक दोकान जकाँ पैछला एनिहार पहिने निअ चाहत तँ झंझट हेबे करत किने। ओह! जानिकऽ दोखी बनब नीक नहि। चुपे रहलौं। ओना, जानि-अनजानि लोक अपनो दोखी बनैक अधिकारी अछिए मुदा दोखी बनैसँ पहिलौं बँचत प्रक्रिया अछि। तहूमे प्राकृतिक प्रकोप तँ आरो बेसी अछि। देखते छी जे

যএহ খ্ৰনিযাঁ ঠী জখন নোক পত্থেৰকেঁ পত্থেৰপৰ ঘঁসি-ঘঁসি হথিযাৰ ৰঁনা শিকাৰ কৰৈ ছন, পছাগত নাখো ৰঁর্থক ৰীঠ কী সভ ভেন খা খখন দেখতে ঠী জে নাঠী-ফৰাঠী কমি গেন খছি খা ৰঁস-ৰাঁৰূদ ৰেঁসী ভ২ গেন খছি। তদ্দ্মে ওহন-ওহন জগসঁ গোঁখা - ঘৰুখা খা খড়োসী-পড়োসীক কোন ৰাঁত জে হজাৰো কোস ঠেন দেশ দোসৰ দেশকেঁ ঘৰৈযা শিকাৰ জকাঁ শিকাৰ কৰিতে খছি।

খপনে ৰীতন একঠা ৰাঁত, মানে খপনে জে গামমে ভেন, মোন পড়ি গেন। ভেন গ্র ছন জে একগোৰেকেঁ, দোসৰাক সঁগ নতী কৰৈত দেখ মৃহেঁপৰ কহি দেনে ৰহিঐ জে এহেন ছুছুড়পনা কাজ কিএ কৰৈ ছহ। খখন তক খপনে ৰূঁঝৰেঁ নে কৰৈ ছেনৌঁ জে শৰ্দ্ধক মিনানী মাত্ৰসঁ সমাজো খা সত্তো ঠনৈএ। প্ ীতমনোন মানে জেকৰা কহনে ৰহিঐ, গামক ছখঠগী নোক, ধৃষ্ জকাঁ স্বদৰ্শন ঠক্ৰ নহি, মাত্ৰ ওগমে ছৰেঁঠ�� ডাঁৰি িংঠন ছৈ, সে ভেন ছহঠগী। তৰে-তৰ কি কেনা ভেন, সে জখন তীন মাস জহন কঠনৌঁ তখন ৰূঁঝনৌঁ। খপনেঠা ৰাঁত নগ কহৈ ঠী, খপনা সন-সন কেতেকো গোৰে কেতেকো গামমে এহেন জহন কঠনে ছৈথ।

খাজুক পৰিৰেশ ওগ মোড়পৰ খাৰিঁ ঠাঢ় ভ২ গেন খছি, জৈঠাম ৰিনাস-ৰিকাস খ্রনূ খছি। মন তেনা খপনে ঘূৰিযা-ম ড়িযা গেন জে ৰসে-ৰসে দৃঢ় ভ২ গেন জে খৰেঁৰ-সৰেঁৰক ৰিঠাৰ কেনে ৰিঁনা সুজীত কাকা ঐঠামসঁ নহি জাএৰঁ। পাছু-কে এনৌঁ, তঁএ হমৰ মনক প্ৰশ্ন পছুখা গেন, মুদা খাৰশ্যক তেতে খছি জে ৰিঁন্ব ৰূঁঝনে খন্ন-তীমনক সুখাদ খোড়ে ৰূঁঝৰঁ, সোনে গীৰ নেৰঁ হএত। ওনা, মন গ্রহো কহৈত ৰহএ জে খখন ৬ঠক্কা সভ নগমে খছি, জঁ সোন্নামে ৰাঁজী খা ফেৰ জহন কঠৰেঁক ওৰিযান ক২ দেত,

তগসঁ নীক জে ঋপন ৰিচাৰ পাছ্রু কান-কে ৰাখৰঁ। জখনে ৰিচাৰ পছ্রুঋাএত তখনে কচ্চড়-মচ্চড় কষ্টৈৰঁনা সভ পড়াএত। ঋপন ৰিচাৰক প্ৰশ্ন চ্ঠী ঋপনে ম্বহসঁ কাকাকেঁ পৃচ্চৰৈঁন, ঋপনে কানসঁ ঘনক ৰিচাৰো স্বনৰঁ, পচ্চাগত সমযান্বকূন ডেগ ঠাএৰঁ। সাঁঝক ঋাঠ ৰঁজি গেন। সৌঁঝুকা পূজাক ঘড়ীঘন্টে কেতেকো দেৰস্থানমে ৰঁজি গেন। ৰেঁৰুকা মদভক্ষী সভক মদক খুমাৰ সেহো কমি গেনৈন। জগসঁ ভোজন কেনা-পচ্চাতিক ঋাৰাম কৰৈক ৰিচাৰ মনমে ৰ্ডঠি গেনৈন। গামক ৰেঁসাৰ কি কোৰ্ট-কচহৰীক ৰেঁসাৰ চ্ঠী জে নিসঠিত সমযপৰ ঠনত, ও তঁ গমৈযা ধাৰ জকাঁ ঋছি জে চ্ঠঋ মাস স্বখন ৰহত ঋা চ্ঠঋ মাস ৰঁহৈত ঠনত। প্রগযে গোৰে ৰহনৌঁ, মানে ঋপনে ঋা স্বজীত কাকা ৰহনা। মনমে ভেন জে ঋপনে তঁ জৰান চ্ঠী, তঁএ দেহো ওতে শক্তি পৈদা কৰিতে ঋ ি, জগসঁ একাধ ঘন্টা ৰিনৈমিযোঁ সকৈ চ্ঠী, তদ্বমে মনক জিজ্ঞাসা প্রৰঁন ৰহৰেঁ কৰএ। ম্বদা স্বজীত কাকা তঁ সে নহি চ্ঠৈথ। শ্রেষ্ঠ চ্ঠৈথ, ৰ্ডমৰদাৰ চ্ঠৈথ, জগসঁ শিষ্টপনসঁ মানিতে চ্ঠিঐন, ম্বদা এতে তঁ পৃচ্চনে জা সকৈএ জে 'কাকা, ৰঁড়ীকানসঁ ৰেঁসন চ্ঠী, পিযাস নগি গেন হএত।' ম্বদা স্বজীত কাকা তঁ ঋপনে শিকাৰী চ্ঠৈথ, ও মনে-মন ৰূঁঝি গেনা জে কিছু এহেন ৰিচাৰ মনোহৰক মনমে ৰ্ডঠি গেন ঋছি জেকৰ জৰাৰঁ স্বনৈনে মন কচ্চড় কাষ্টি ৰহন চ্ঠগ। ঋপনো মন মানিযেঁ ৰহন চ্ঠেনৈন জে জখন জিনগীক কোনো ঠেকানে নে ঋছি তখন তঁ জে ক২ নেৰঁ তেতেকক হকদাৰ তঁ হেৰেঁ কৰৰঁ। সভ জনিতে চ্ঠী জে কিযো কৰে ঋাপ নে মাএ নে নে ৰাঁপ নে। সংযোগ নীক ৰঁনন, ৰূঁধিযাৰি কাকীকেঁ জেনা ৰূঁঝন ৰহৈন ঋাকি কী, দূ-দূটা ৰিঁস্কুট দূটা প্লেটমে ঋাঁগনসঁ দ ৰঁজ্জাপৰ পানিক সংগ পহুঁচা গেনী। জাৰেঁ প্রনূ ৰাঁপূত ৰিঁস্কুট ঋা পানি পীনৌঁ,

𑒞𑒰𑒫𑒞 𑒠𑒴 𑒏𑒣 𑒔𑒰𑒯 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒨𑒰𑒥𑒱 𑒏𑒰𑒏𑒲 𑒣𑒚𑒰 𑒠𑒹𑒪𑒲।

𑒁𑒣𑒢𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒣𑒛𑓃𑒪 𑒖𑒹 𑒔𑒰𑒯-𑒥𑒱𑒮𑓂𑒏𑒳𑒙 𑒐𑒹𑒪𑒰 𑒣𑒕𑒰𑒃𑒞 𑒍𑒯𑒴 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒧𑒢, 𑒧𑒰𑒢𑒹 𑒁𑒣𑒢𑒼 𑒂 𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞𑒼 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏, 𑒋𑒏𑓂𑒏𑒹𑒩𑓀𑒑 𑒦𑓄 𑒑𑒹𑒪। 𑒋𑒏𑒩𑓀 𑒯𑒼𑒃𑒞𑒹 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-

"𑒏𑒰𑒏𑒰, 𑒯𑒧𑒩𑒹 𑒦𑓂𑒩𑒧 𑒦𑓄 𑒩𑒯𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒂𑒏𑒱 𑒁𑒯𑒲𑓀 𑒦𑒩𑒧𑒰 𑒠𑒹𑒪 𑒕𑒲, 𑒮𑒹 𑒥𑒳𑒗𑒱𑒨𑒹 𑒢𑒹 𑒣𑒥𑒻 𑒩𑒯𑒪 𑒕𑒲।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒱 𑒑𑒹𑒪𑒰 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒥𑒳𑒗𑒪 𑒥𑒰𑒞𑒏𑒹𑒿 𑒧𑒢𑒹𑒧𑒹 𑒠𑒰𑒥𑒱 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒮𑒹 𑒏𑒲 𑒧𑒢𑒼𑒯𑒩?"

𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀- "𑒏𑒰𑒏𑒰, 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒦𑒪𑒹 𑒥𑒱𑒮𑒻𑒩 𑒑𑒹𑒪 𑒯𑒼𑒃, 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣 ◌ 𑒞𑒿 𑒦𑒳𑒏𑓂𑒞𑒦𑒼𑒑𑒲 𑒕𑒲 𑒞𑒿𑒋 𑒖𑒲𑒫𑒢𑒧𑒹 𑒏𑒹𑒢𑒰 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒥।"

𑒮𑒯 𑒠𑒻𑒞 𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰- "𑒯𑒿, 𑒮𑒹 𑒥𑒱𑒮𑒩𑒥𑒼𑒏 𑒢𑒃 𑒔𑒰𑒯𑒲।"

𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒏𑓂𑒏𑒰𑒏 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒮𑒳𑒢𑒱 𑒧𑒢 𑒂𑒩𑒼 𑒠𑒪𑒠𑒪𑒰 𑒑𑒹𑒪। 𑒠𑒪𑒠𑒪𑒰𑒃𑒞 𑒥𑒖𑒪𑒾𑓀-

"𑒏𑒰𑒏𑒰, 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹, 𑒖𑒹𑒞𑒹 𑒪𑒼𑒏𑒏𑒹𑒿 𑒠𑒩𑒥𑒖𑓂𑒖𑒰𑒣𑒩 𑒥𑒻𑒮𑒪 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾𑓀, 𑒞𑒃𑒧𑒹 𑒂𑒡𑒰𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒍𑒯𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒕𑒪 𑒖𑒹 𑒡𑒼𑒐𑒰𑒥𑒰𑒖 𑒁𑒕𑒱। 𑒋𑒯𑒹𑒢 𑒪𑒼𑒏 𑒏𑒐𑒢 𑒮𑓀𑒑 𑒩𑒯𑒞 𑒂 𑒏𑒐𑒢 𑒥𑒾𑒂𑒏𑓄 𑒡𑒼𑒐𑒰 𑒠𑓄 𑒣𑒛𑓃𑒰 𑒖𑒰𑒋𑒞, 𑒞𑒹𑒏𑒩 𑒚𑒹𑒏𑒰𑒢 𑒢𑒯𑒱।"

𑒍𑒢𑒰, 𑒁𑒣𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒏𑒹𑒿 𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒏𑒠𑓂𑒩 𑒏𑒹𑒪𑒻𑒢 𑒧𑒳𑒠𑒰 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒖𑒲𑒫 𑒂 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩 𑒞𑒹𑒞𑒹𑒏 𑒅𑒣𑒩 𑒅𑒚𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒻𑒢 𑒖𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒋𑒯𑒹𑒢-𑒋𑒯 𑒢 𑒫𑒱𑒔𑒰𑒩𑒼 𑒂 𑒏𑒰𑒖𑒼𑒏𑒹𑒿 𑒞𑒳𑒔𑓂𑒕 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋। 𑒞𑒳𑒔𑓂𑒕 𑒧𑒰𑒢𑒥 𑒮𑒼𑒦𑒰𑒫𑒱𑒏𑒼 𑒁𑒕𑒱𑒋। 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒋𑒏𑒠𑒱𑒢𑒰 𑒖𑒯𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒋 𑒂 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒢𑒹𑒪𑒬𑒢 𑒧𑓀𑒛𑒹𑒪𑒰 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒞𑒲𑒮 𑒥𑒩𑒐 𑒖𑒯𑒪 𑒏𑒰𑒙𑒻𑒋, 𑒞𑒻𑒚𑒰𑒧 𑒍𑒯𑒴 𑒪𑒼𑒏𑒏 𑒖𑒯𑒪 𑒏𑒰𑒙𑒥 𑒟𑒼𑒛𑓃𑒹 𑒋𑒏𑒩𑓀𑒑 𑒯𑒋𑒞।

𑒧𑒳𑒮𑓂𑒏𑒲 𑒧𑒰𑒩𑒱 𑒮𑒳𑒖𑒲𑒞 𑒏𑒰𑒏𑒰 𑒥𑒖𑒪𑒰-

"𑒧𑒢𑒼𑒯𑒩, 𑒏𑒱𑒨𑒼 𑒔𑒼𑒩 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱 𑒛𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒏𑒱 𑒗𑒴𑒚𑒹-𑒤𑒴𑒮

ৰ্জনিহাৰ নৰ্ড়া-ন্বচ্চা খ্রচ্চি খ্রাকি চ্চন-প্রপংঠী ধোখেৰ্াজে কিএ নে খ্রচ্চি, তেকৰ প্লখ-স্বখ খ্রপনে ভোগত কি খ্রান, হমৰ কী নেত।"
ওনা, শৰ্দ্দক শৈনীমে স্বজীত কক্কাক ৰিচাৰ নীক নাগন ম্বদা খ্রপ্পন তীন মাসক জহনে মনমে মনাহী কৰিতে ৰহন জে ঐঠাম স্বজীত কাকা ৰিচাৰকেঁ ঝাঁপিক২ ৰ্জনা খ্রচ্চি। ৰীতন দিনক প্রমাণ সভকেঁ মনে-মন একত্রিত কৰৈত ৰ্জনৌঁ-
"কাকা, খ্রপনো মানৈ চ্চী জে পূৰ্বজ সভ কণ্ঠ ফাৰি-ফ ৰি কহনে চ্চৈথ জে জে জেহেন কৰত সে তেহেন পৌত। ৰোপে গ্ণ ফন হোগতে খ্রচ্চি। ম্বদা...।"
খ্রপন সভ ৰিচাৰকেঁ হোঁৰি-হাঁৰি স্বজীত কাকা ৰ্জনা-
"মনোহৰ, ভনে খ্রখন প্লগযে ৰ্াপূত চ্চী, তঁএ জীৰনক মূ মৰ্মকেঁ কহি দগ চ্চিখ্র।"
স্বজীত কক্কাক ৰিচাৰ স্বনি মনক জিজ্ঞাসা তেতে ফুনফুনাক২ জগি গেন জে দ্বখ্রএ কখন স্বজীত কক্কাক মুঁহক ৰ্াত স্বনী। ৰ্জনৌঁ-
"কী মৰ্ম কহনিঐ কাকা?"
স্বজীত কাকা ৰ্জনা-
"মনোহৰ, খ্রপন জীৰনধাৰ ওহন ৰ্না প্রৱাহিত কৰী জে স্বযং নিৰ্মিত দ্বখ্রএ। জখনে খ্রপন প্রৱাহ খ্রপনা খ্রন্বকূন চনত তখনে প্লনিযাঁক খ্রান-ৰীৰানক ভেদ মেটৗ জাএত। ৰহত মাত্র খ্রপন কৰ্ম (কাজ)। সে তঁ খ্রপন-খ্রপন ৰিভাজিত ৰহৰ্ে কৰত। এক্কেটা নমহৰ কাজ মানে একসঁ খ্রধিক গোটেক ৰীচক, ৰহৈএ জে নীকো হোগ খ্রা খ্রধনো হোগএ ম্বদা কেনিহাৰক মিৰে কিচ্চু নে কহন জাগএ, সেহো ৰ্াত নহিযেঁ খ্রচ্চি। সেহো কহন জাগতে খ্রচ্চি।"

-জগদীশ প্রসাদ মণ্ডলজীক জন্ম মধুবॅনী জিলাক বেঁৰমা গামমে 5 জুলাই 1947 ঈস্বীমে ভেলৈন। মণ্ডলজী হিন্দী এবং ৰাজনীতি শাস্ত্রমে এম.এ.ক অহর্তা পাবি জীবিকোপার্জন হেতু কৃষি কাৰ যমে সংলগ্ন ভই ৰূঢ়ি পূর্বক সমাজ সেবামে লাগি গেলা। সমাজমে ব্যাপ্ত ৰূঢ়িবাদী এবং সামন্তী ব্যবহাৰ সামাজিক বিকাসমে হিনকা বা ক বুঁঝি পড়লৈন। ফলত: জমীন্দাৰ, সামন্তক সংগ গামমে পৃ জোৰ লড়াই ঠাঢ় ভই গেলৈন। ফলত: মণ্ডলজী অপন জীবনক অধিকাংশ সময কেস-মোকদমা, জহল যাত্রাদিমে ব্যতীত কেলাহ। 2001 ঈস্বীক পছাতত সাহিত্য লেখন-ক্ষেত্রমে এলা। 2008 ঈস্বীসঁ বিভিন্ন পত্র-পত্রিকাদিমে হিনক ৰচনা প্রকাশিত হুঅ লাগ লৈন। গীত, কাব্য, নাটক, একাংকী, কথা, উপন্যাস ইত্যাদি সা িত্যক মৌলিক বিধামে হিনক অনৱৰত লেখন অদ্বিতীয সিদ্ধ ভই ৰহলৈন অছি। অখন ধৰি দর্জন ভবি নাটক/একাংকী, পাঁচ সাএসঁ উপৰ গীত/কাব্য, উন্নৈস গোট উপন্যাস আ সাঢ় আঠসাএ কথা-কহানীক সংগ কিছু মহত্বপূর্ণ বিষযক শোধালেখ আদিক পুস্তকাকাৰ, সাএসঁ উপৰ গ্রন্থমে প্রকাশিত ছৈন।

মিথিলা-মৈথিলীক বিকাসমে শ্রী জগদীশ প্রসাদ মণ্ডলজীক যোগদান অবিস্মৰণীয ছৈন। ই অপন সতত ক্রিযাশীলতা ও ৰচনা ধর্মিতাক লেল বিভিন্ন সংস্থাসভক দ্বাৰা সম্মানিত/পুৰস্কৃত হোইত ৰহলা অছি, যথা- বিদেহ সম্পাদক মণ্ডল দ্বাৰা গাম   জিনগী' লঘু কথা সংগ্রহ লেল 'বিদেহ সম্মান- 2011', 'গামক জিনগী   সমগ্র যোগদান হেতু সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা- 'টৈগোৰ ল টিৰেচৰ এবার্ড- 2011', মিথিলা মৈথিলীক উন্নযন লেল সাক্ষৰ দৰভংগা দ্বাৰা- 'বৈদেহ সম্মান- 2012', বিদেহ সম্পাদক মণ্ডল দ্বাৰা 'লৈ ধাৰৈএ' উপন্যাস লেল 'বিদেহ বাল সাহিত্য পুৰস্কাৰ- 2014', সাহিত্যমে সমগ্র

যোদান নেন এস.এন.এস. গ্লোবঁন সেমিনৰী দ্বাৰা 'কৌশিকী সাহিত্য সম্মান- 2015', মিথিনা-মৈথিনীক ৱিকাস নেন সতত ক্রিযাশীন ৰহবাঁক হেতু অখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ দ্বাৰা- 'ৱৈদ্যনাথ মিশ্র 'যাত্রী' সম্মান- 2016', ৰচনা ধর্মিতাক ক্ষেত্রমে অমূন্য যোগদান হেতু জ্যোত্স্না-মণ্ডন দ্বাৰা- 'কৌমুদী সম্মান- 2017', মিথিনা-মৈথিনীক সংগ অন্য উদ্দেশ্য সেৱা নেন অখিন ভাৰতীয মিথিনা সংঘ দ্বাৰা 'স্ব. বাঁবূ সাহেব চৌধৰী সম্মান- 2018', চেতনা সমিতি, পটনাক প্রসিদ্ধ 'যাত্রী চেতনা পুৰস্কাৰ- 2020', মৈথিনী সাহিত্যক অহর্নিশ সেৱা আ সৃজন হেতু মিথিনা সাংস্কৃতিক সমন্বয সমিতি, গুৱাহাটী-অসম দ্বাৰা 'ৰাজকমন চৌধ ী সাহিত্য সম্মান- 2020', ভাৰত সৰকাৰ দ্বাৰা 'সাহিত্য অকাদেম পুৰস্কাৰ- 2021' তথা সাহিত্য ও সংস্কৃতিমে মহত্বপূর্ণ অৱদান েন অমৰ শহীদ ৰামফন মংডন ৱিচাৰ মংচ দ্বাৰা 'অমৰ শহীদ ৰামফন মংডন ৰাষ্ট্রীয পুৰস্কাৰ- 2022'

ৰচনা সংসাৰ : 1. গন্দ্রধনুষী অকাস, 2. ৰাতি-দিন, 3. তীন জেঠ এগাৰহম মাঘ, 4. সৱিতা, 5. গীতাংজনি, 6. স্বখাএন পোখৰিক জাগঠ, 7. সতৰেঁধ, 8. চুনৌতী, 9. ৰহস্যা চৌৰী, 10. কামধেনু, 11. মন মথন, 12. অকাস গংগা - কৱিতা সংগ্রহ। 13. পংচৱটী- একাংকী সংচযন। 14. মিথিনাক ৱেঁটী, 15. কম্প্রোমাগজ, 16. স েনিযা ৱিঁআহ, 17. ৰত্নোকৰ ডকৈত, 18. স্বযংৱৰ- নাটকা। 19. ম নাগন গাছক ফূন, 20. উত্থান-পতন, 21. জিনগীক জীত, 22. জীৱন-মৰণ, 23. জীৱন সংঘর্ষ, 24. নৈ ধাড়ৈএ, 25. ৱঁড়কী ৱঁহি , 26. ভাদৱক আঠ অন্হাৰ, 27. সধৱা-ৱিধৱা, 28. ঠূঠ গাছ, 29. গজ্জত গমা গজ্জত বঁচেনৌঁ, 30. নহসন, 31. পংগু, 32. আমক গাছী, 33.

স্বঠিতা, 34. মোড়পৰ, 35. সংকল্প, 36. অন্তিম ক্ষণ, 37. কুণ্ঠা-উপন্যাস। 38. পযস্বিনী- প্ররঁন্ধ-নিরঁন্ধ-সমানোচনা। 39. কন্যাণী, 40. সতমাএ, 41. সমঝৌতা, 42. তামক তমঘৈন, 43. রীৰাংগনা-একাংকী। 44. তৰেগন, 45. রঁজন্তা-রুঁঝন্তা- রীহৈন কথা সংগ্রহ। 46. শংভুদাস, 47. ৰঙ্গনী খড়- দীর্ঘ কথা সংগ্রহ। 48. গ মক জিনগী, 49. অর্ধাংগিনী, 50. সতভৈঁযা পোখৈৰ, 51. গামক শক -সূৰত, 52. অপন মন অপন ধন, 53. সমৰথাগক ভূত, 54. অপ্পন-রীৰান, 55. রাঁন গোপান, 56. ভকমোড়, 57. উনরাঁ চাউৰ, 58. পতঝাড়, 59. গঢ়ৈনগৰ হাথ, 60. নজরিঁজী, 61. উকটূ সময, 62. মধুমাছী, 63. পসেনাক ধৰম, 64. গ্রড়া-খুদ্দীক ৰোটী, 65. ফনহাৰ, 66. খসৈত গাছ, 67. এগচ্ছা আমক গাছ, 68. শুভচিন্তক, 69. গাছপৰ সঁ খসনা, 70. উভিযাএন গাম, 71. গ্রনেতী দাস, 72. মড়িযাএন ঘৰ, 73. রীৰাংগনা, 74. স্মৃতি শেষ, 75. রেঁটীক পৈৰুখ, 76. ক্রান্তিযোগ, 77. ত্রিকানদর্শী, 78. পৈঁতীস সান পছুআ গেনৌঁ, 79. দোহৰী হাক, 80. স্বভিমানী জিনগী, 81. দেখন দিন, 82. গপক পিযাহুন নোক, 83. দিরানীক দীপ, 84. অপ্পন গাম, 85. খিনতোড় ভূমি, 86. চিতরনক শিকাৰ, 87. চৌৰস খেতক চৌৰস উপজ, 88. সমযসঁ পহিনে চেত কিসান, 89. ভৌক, 90. গামক আশা টূটি গেন, 91. পসেনাক মোন, 92. কৃষিযোগ, 93. হাৰন চেহৰা জীতন ৰূপ, 94. ৰহৈ জোকৰ পৰিরাৰ, 95. কর্তাক ৰংগ কর্মক সংগ, 96. গামক সূৰত রঁদৈন গেন, 97. অন্তিম পৰীক্ষা, 98. ঘৰক খৰ্চ, 99. নীক চকান চকেনৌঁ, 100. জীরনক কর্ম জীরনক মর্ম, 101. সংচৰণ, 102. ভৰি মন কাজ, 103. আএন আশা চনি গেন, 104. জীরন দান তথা 105. অপ্পন সাতী-

লঘু কথা সংগ্ৰহ।

ঐ **ৰচনাপৰ ঋপন মংতব্য** editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.৮.জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল- মোড়পৰ (ধাৰারাহিক উপন্যাস)

জগদীশ প্রসাদ মণ্ডল

মোড়পৰ (ধাৰারাহিক উপন্যাস)

তেসৰ পড়ার

পিতাক রিচাৰ সুনি দেরনক মনমে জীরনক ওহনে প্রেম জগল জেহনে অপন স্বতংত্র জীরন ভেটৈনোপৰ জগৈএ। অপন কমাএপৰ জে কৰব সএহ নে ভেল অপন জীরনক কর্ম। মাতা-পিতাক সংগ রাঁন-রঁঠাক সেরা কৰব সভক ঊপৰ অছি। কিএ তঁ হম সভ পাৰিরাৰিক জীরন জীরৈক অভ্যাসী ছী। রিচাৰ তঁ অসান অছিএ সেরা কৰব, কহব। মুদা সেরাক জখন রিৰাদ ৰূপ সোঝাঁমে অবৈএ তখন মনমে থৰথৰী অবিতে অছি। ওনা থৰথৰিয়ো দূ ৰংগক হোইএ, পহিল হোইএ ভয়ক থৰথৰী আ দোসৰ হোইএ নির্ভয়ক থৰথৰী। নির্ভয়ক থৰথৰীক রিকল্প যএহ নে ভঽ সকৈএ জে অপন

জেতে শক্তি ৰ্খাছ্ছি তগ ৰ্খন্বকূন মেৰা কৰৰ্ঁ। মানি নিৰ্খ জহিনা যুগ-যুগান্তৰসঁ গ্ৰনামী শাসনক সঁগ গ্ৰনামী ৰেঁৰম্বামে পৰিৰাৰক পৰৰৰিস ভেন ৰ্খাছ্ছি, তহী ৰ্খন্বকূন নে সভক জীৱন ৰঁনন ৰ্খাছ্ছি। ওহী সীমাক দাযৰামে নে ৰ্খপন জীৱনক সঁচানন কৰৰ্ঁ। দেৱনক মনমে ঙঠন জে ৰাঁবূঁ কহনা ৰ্খাছ্ছি জে জাৰেঁ তক মন্বষ্কেঁ ৰ্খপন হাথ-পএৰ চনৰেঁ-জোকৰ সাধন নগ ভই জাগএ, তাৰেঁ ধৰি ওক হাথ-পএৰ ওহিনা ছটপটাগএ জেনা পানি ৰিঁন্ব মাছ্ছ। একাএক দেৱনক মনমে কনকত্তাক প্ৰতি ৰাগ জগন জগসঁ পৰিৰাৰসঁ ৰিৰাগ ভেন। ৰিৰাগ জগিতে দেৱনক মন মনে-মন কহনেক- 'ৰাঁবূঁকেঁ দেখা দেৰেঁন জে দেৱন কেহেন ঠহনেন-ৰঁকন ন ৰ্খাছ্ছি। জখন দেহ ধ্বননে সভ কথূক প্ৰাপ্তি নোক কৰিতে ৰ্খাছ্ছি তখন দেৱনো কিএ নে কৰত। কমাগনে জখন ঘৰসঁ নিকৈন ৰহন ছ্ছী, তখন কমা কই গামৰঁনা সভকেঁ দেখা দেৰেঁন জে দেৱনো সন নোক গামমে ৰ্খাছ্ছি।'

ওনা, ৰৈচাৰিক ৰূপমে দেৱন পছ্ছুৰ্খাএন ৰ্খাছ্ছি, মুদা কনকত তা জা কমেৰাঁক ৰিচাৰ জহিযাসঁ মনমে জগনৈ ৰ্খা ৰসে-ৰসে ঢ়এ নগনৈ তহিযাসঁ জেনা দেৱনক মন ছ্ছনাঁগ মাৰি দৌড়ৈক কোশিশ কৰএ নগন।

প্ৰাত: কান, মানে দোসৰ দিন, সূৰ্যক দৰ্শন হোগতে দেৱ ক মন ওহিনা ননৌন ভই গেন জহিনা প্ৰ্ৰাগমন দিন কনিযাঁ ◌ঁ হোগএ। ভায, মন ননৌন হেৰেঁ নে কৰতৈন, পৰিৰাৰ গঢ়ৈক ভাৰ নে কন্হাপৰ নই নিকৈন ৰহন ছ্ছৈথ। ওনা, জনেসৰী মানে মাএ, ৰেঁটাকেঁ নগনে ৰিঁসৈৰ গেনী জে দেৱন ৰ্খাগ ঘৰসঁ নিকৈন কনকত্তা জাএত। ৰিঁসৰৈক কাৰণ ভেনৈন জে জহিনা ঙড়ন্তী স্বননে ছ্ছেনী জে দেৱন কনকত্তা জাএত তহিনা পতিক মুহসঁ স্বনি প্ৰৰন্তী সেহো

ভগযে গেন ছেনৈন মুদা দেরনকেঁ নগমে দেখ রিঁযৈৰ গেনী। জ মন ৰহিতৈন তঁ ভোৰেযঁ জহিনা রিদাগৰী কনিযাঁক ভোজনক ওৰিযানমে মাএ নগি জাগ ছৈথ তহিনা নে জনেযৰিযো নাগি গেন ৰহিতৈথ, মুদা যে নহি ভেনৈন। জনখৈ রেঁৰমে দেরন রাঁজন-

"মাএ, খাগ হম চনি জেরৌঁ।"

দেরনক মুহযঁ 'জাএরঁ' মুনি জনেযৰীক মন একাএক চৌঁকনৈন জে হাগ ৰে রা! দেরনকেঁ তে রএহ জনখৈ দেনিঐ জে যভ দিন দগ ছেনিঐ..! খপন রিঁযৰরঁপৰ জনেযৰীক নজৰিযে নে পড়নৈন। নজৈৰ পড়ি গেনৈন যোঝামে রৈঁযন দেরনপৰ। রঁজনী-

"যে জে তোৰা জাগ-কে ছেনহ তে ভোৰে কহি দগতহ নে?"

ভাৰূক মাগক রিচাৰ মুনি দেরনক মনমে ঙঠন জে মুঁহতোৰ চাৰূঁক মাৰরঁ ঙচিত নহি, রাঁজন-

"রিঁযৈৰ গেন ছেনৌঁ, তঁএ নৈ কহনিযৌ।"

ঙপদেশক রঁনি জনেযৰী রঁজনী-

"এনা কিযো রিঁযৰৈ। এহনে রিঁযৰনিহাৰকেঁ নে নোক ভুযকৌন কহৈএ।"

ঙপদেশী মাএকেঁ দেরন ঙত্তৰ দেনকৈন-

"মাএ, ঘৰ-খাঁগনমে কিযো থোড়ে ভুযকৌন হোগএ, ঞ তঁ কাজ কৰৈক জগহ ছী। ভুযকৌন হোগএ নোক গযকূন-কৌনেজমে।"

দেরনক রিচাৰ নীক জকাঁ জনেযৰী নহি মুননী। কিএ তঁ মনমে নঠে ছেনৈন জে জনখৈ রেঁৰমে জে দেরনকেঁ ভেন, যে ভ ন মুদা কনৌ খাগ রেঁৰমে পাঁচঠৗ তড়ূখা রেঁঠৗকেঁ খাগনে নহি দেরঁ, এহেন খদত্ত্ব মাএ কী হমহীঁ ছী। খপন চূক মেঙ্গৰৈত জনেযৰী রঁজনী-

"রৌখা, কী হেতগ খপন ঘৰ ছিখ। জে কিছু খাগনে দেনিযহ ও রিঁযৈৰ জগহহ জে মাএ হমৰা ঘৰযঁ রিদা হেরাঁ দিন এহেন খাগনে

दैनं छैन। भगवान नीक करथुन ज�� जहिना हँसैत घरसँ जाग छइ तहिना छ्निर्याँमे केतौ रहिहइ, ओहिना हँसैत रहिहइ।" माजक विचारकेँ अशिरवाद बूझि देवन किछु ने बाँजन। बाँजन तँ किछु ने देवन, मुदा ऊखन गाजयक बँछा जकाँ गाए दिस मान माए दिस, जकुर तकनक। वेँटाक देखबँकेँ जनेसबी देवी जकाँ विँचड़ए नगनी-

"बौआ, हम छ्नू पबानी तँ बूढ़ भेनयह। बूढ़क ठेकाने कोन.! कहियो आँखि देखबँ छोड़ि देत, तँ कहियो कान सुनबँ, मुदा परिवारक तँ ऊँ से नहि भेनह। तोहीं ने अपन भाव बूझि श्रवणकुमाव जकाँ माता-पिताकेँ साती धाम कन्हापव भाव बँना देखेबँह।"

माजक बाँत सुनि देवनक मन भीतवे-भीतव हिन गेन, मुदा हिनबँकेँ थीव केनक। हिनबँ माने मनक हिनबँ जे दू बंगक होगए, एकटा होगए नीक हिनबँ माने जीवनोपयोगी आ दोसव होगए अनुपयोगी। काजक बाँत जे मनकेँ संकल्पित कवैए भेन जीवनोपयोगी आ दोसव भेन कोनो अधना काजमे अपन जीवनक समयकेँ नष्ट करबँ जगसँ जीवन गमा हिनबँ। जेकव भवपाग जीवनमे नहि भ३ पवैँए जगसँ जीवन खनियाएन जकाँ बहि जाजए। एहने हिनबँ दोसव भेन। से तँ देवनमे छैन नहि। माजयक विचारकेँ अंगीकाव कवैत देवन बाँजन-

"माए, जखन जे मनमे नीक-अधना होर्ड, कहिहेँ। हमबासँ जे काज भ३ सकत हम सएह ने पूबा पेबौ, मुदा बोगक भोग जहिना सभकेँ भोगए पड़ै छै से तँ भोगए पड़तौ। किये केकबो थोड़े बाँटि पवैँए।"

अपना जनैत अपन विचावक भाव देवन माएपव फेकनक, मुदा

মাগযো তঁ মাগযে নে পৰিৱাৰক ভেলী। মাএ ৰঁজনী-
"ৰৌঁআ, আৰঁ তোহূঁ জ্বআন-জহান ভেলহ, কমেৰঁহ-খঁটেৰঁহ পৰিৱাৰকেঁ দেখৰঁহ তখন নে অপনো মনমে ৰিঁসৰাম হএত। তোৰো ৰিঁআহ-দান হেতহ। ৰাঁন-ৰঁঠা হেতহ, সভক নিমৰজনা তোৰে নে কৰএ পড়তহ।"
ওনা, জনেসৰী পৰিৰেশক প্রাহমে ৰাঁজন ছেলী, মুদা অপন পৰম্পৰাক জে দাযিত্ব মাতা-পিতাক নির্ধাৰিত ভেল চলি আৰিঁ ৰহলে অছি, ও অছি, ৰেঁটা-ৰেঁটীক ঘৰ ৰঁসা মানে ৰিঁআহ-দান ভেলা পছাগত, অপনাকেঁ ৰেঁটা-ৰেঁটীক ভাৰ ৰা কর্জসঁ মুক্ত হএৰঁ।
দেৰনক মনমে কনকত্তাক ৰঁগ-ৰিঁৰঁগক ৰূপ নাচিযে ৰহলে ছলে, জগসঁ মন প্রম্ফুল্টিত প্রফুল্লিত ভগযে ৰহল ছল, ৰাঁজনে-
"মাএ, জহিনা ৎশেসৰ ভৈযা পাঁচে ৰঁর্খক কমাগমে ঞ্জঁ াক ঘৰ ৰঁনা নেনৈন আ ৰঁহিনক ৰিঁআহো ক২ নেনৈন তহিনা হমহূঁ কমা ক২ দেখা দেৰৌ। অপনা তঁ ৰঁহিনক ৰিঁআহ অছি নহি, তঁএ দস কট্টা খেতে কীনি নেৰঁ।"
অখন ধৰি ৰোঁনিহাৰিন জনেসৰীক মনমে সপনা ৰঁনল ছেনৈন জে অপনো দস কট্টা খেত হোএত জগসঁ পৰিৱাৰক পৰৰিস অপনা আগিযে-পানিযেঁ নিমাহি অপন জীৱন শিখৰপৰ চঢ়িতৌঁ মানে কিসানক জীৱন পৰিঁতৌঁ, মুদা জিনগীক অন্তিম পড়াৰমে মা ে ৰূঁঢ়াড়ীমে জখন ৰেঁটাক মুহসঁ জনেসৰী সুনলৈন তখন মনমে ওহনে ৰিঁসৰাম জগলৈন জেহেন ভোৰক সপনা (কল্পনা) দেখ কিযো অপন সপনা পূর্তিক দিশামে ৰঁঢ়ি ক্রিযাশীল হোগ ছৈথ। জনেসৰী ৰঁজনী- "ৰৌঁআ, অপনা জঁ ওতৰোঁ খেত-পথাৰ হোগত জগসঁ সাগো-পাত খা গুজৰ কৰিতৌঁ মানে জীৱন চলৌৰিঁতৌঁ, তঁ অপনো পৰিৱাৰকেঁ নে কিসান পৰিৱাৰক মানো-প্রতিষ্ঠা হো ত আ

अपनो मान-मरजादा रखैत।"

देवनक मन तेना उड़ल छल जे माएक बात सुनबे ने केलक। मुदा माएयक प्रश्नक उत्तर तँ देबाकेँ देबे छल। बाजल-

"माए! ऐ हाथ-पएर सँ जे भऽ सकत, तएमे हम थोड़े बेइमानी करब जे कहुँ बेइमान कहबौं। जे कमेबौं तोरा हाथ-के देबउ।"

बेटा कमाएल पाइक आशा देख जनेसरीक मनमे ओहिना आशाक आश लागि गेलैन जेना निर्वस्त्रकेँ कपड़ा दोकानमे मनमाना कपड़ा लइक अधिकार भेटैए। वृन्दावनक कदमक गाछक झूलाक आश जहिना कृष्णकेँ तहिना ब्रजबालाकेँ जे लगौ छेलैन तहिना देवनक आश जनेसरीकेँ आ जनेसरीक आश देवनकेँ लागि रहल छल। सभ जनिते छी जे कृष्ण ओहने ने गोपालक छला जेहेन एकटा ओहन लोक जे गाएयक जीवन सदृश अपन जीवन धारण केने पंचामृतो दइए आ अपन पंचामृतक सिरजन करैत अपनो जीवनक दिनचर्या निमाहिते अछि। अपन भाव उतारैत जनेसरी बजली-

"बौआ, मरैकाल नानी जहिना कहली तहिना हम ओकरा आँचरक-खूटमे गीरह बान्हि मनमे रखने छी। कोन दिन ने राखब। कहली हम भेलियह ते माएये बाप ने भेलियह। अपना मुहसँ जँ अबाठ निकालब आ तोरा बियाह जा, तँए एहेन कि हमहीं गौ-गौक माए हएब जे तोरा अधला लगत देबह।"

माएक बात सुनि देवनक मन मानि गेल जे माएयो अपन स्वीकृतिक विचार दए रहली अछि। देवन बाजल-

"माए, घाट-बाट जाएक अछि तँए सभ चीज तूकपर माने समयानुसार काज करब। खेना पछाएत कनी ओछाएनपर हाथ-पएर नहि मोड़ि लेब सेहो नीक हएत।"

জনেসৰী ৱিঁনা কিছু ৱঁজনে খপনা কাজ দিস ৱঁঢ়ি গেনী। দেৱনক মনমে ঙঠন জে পিতোসঁ কিএ নে মুঁহ-মিনানী কৰৈত ৰসঁ নিকনী। ওনা, জনেসৰী দেৱন নগসঁ হটি খপন ভানসক ওৰিযানমে নাগি গেনী মুদা মন জেনা সীকপৰ নটৈক গেন হোনি তহিনা ভেনৈন। মনমে এ্র ঙঠনৈন জে জহিনা খণ্ডা ৱেঁ নিহাৰকেঁ খণ্ডাক নাভসঁ ৱঁকৰী কীনৈক মন ভেনৈন জে ৱঁকৰীক পোসক নাভসঁ গাএ কীনৱঁ। মুদা জনেসৰীক মনমে সে নহি ঙঠনৈন। ঙঠৱোঁ কেনা কৰিতৈন? জীৱনক খন্তিম পড়াৱমে মানে ৱুঁঢ়াপামে পহুঁচ জনেসৰী দেখ ৰহন ছৈথ জে এতে দিন তঁ খপনো প্ণনূ পৰানীক দেহমে দূৱাঁ ছন জে ৰসে-ৰসে নিছেঁ মুহেঁ সমৈৰ ৰহন খছি। একটা ৱেঁটা দেৱন খছি, সেহো ৱঁকনেনে-ঠহনেন খছ তেকৰ খাশা কেতে কৰৱঁ। নগনে ফেৰ খপনে মন কহনকৈন জে কিছু খছি খপন তঁ খাশা ৱএহ খছি। কিযো নীকে খছি খাকি সুন্নৰে খছি, ও খপনা কেতে কাজ দেত। মুগনো পছাগত মুঁ মে মুখৱাতী ৱএহ নে নগৌত..! খভাৱসঁ খপন জৰ্জৰ জীৱন দেখ জনেসৰীক মনমে ঙঠনৈন জে কম্পনা দেৱনা এতৱোঁ কমা নিখএ জে প্ণনূ পৰানীকেঁ মানে মাতা-পিতাকেঁ মৰৈৱেঁৰ তক দুখে পেটৈ নগ তড়প২ দিখএ। ঘৰে ৱঁনাএত খাকি খেতে কীনত খাকি খপন ৱিঁখাহে-দান কৰত, ও তঁ খপন কৰত, খপনা নে কৰত। ওনা, মাতা-পিতাক সেৱা সেহো খপনে কৰ্তৱ্যক সীমামে খছ মুদা তেকৰ ফনাফন তঁ দোসৰেকেঁ নে ভোগএ পড়ৈ ছৈ। খখন তক জগ খাশাসঁ দেৱনক সেৱা কেনৌঁ তগমে জে ও জীৱৈঁত ভৰি ৰোগ-ৱিযাধি খা দুখসঁ তৰস২ নহি দিখএ তঁ ৱুঁঝৱঁ জে ৱেঁটা নিমিতে জে সেৱা কেনৌঁ তেকৰ ফনাফন খপনো মেৱা ভেটৈৱেঁ কএন।

অপন আশাক ফল দেখ জনেমবীক মনমে মাতৃত্ব শক্তি জগি গেলৈন। জগসঁ রিচাৰ ঙঠলৈন জে ভগৱান দেৱনাকেঁ সুমতি দেথু জে জাৱেঁ ওকৰা কমাগক নূৰি নীক জকাঁ নহি ভেল অছি যে পহিনে সীখ নিঅএ। জখনে কাজ কৰৈক নূৰি ভ২ জেতৈ তখনে নে ও নূৰি ওকৰা হাথ পকৈড় কৰেৱোঁ কৰতৈ। কাজে নে ৰাজ ছী, ৰাজে নে কাজ ছী। জখন ওকৰা কমাগক নূৰি ভ২ জেতৈ তখন ওকৰা ওগ জোকৰ অপন ব়ুঁধিযো নে ভ২ জেতগ। জখন যে ভ২ জেতৈ তখন ও অপন ব়ুঁধি-রিরেকসঁ রিচাৰ কৰত জে ৱেঁগা তঁ তখন নে ৱেঁগা জখন ও ৱেঁগা-ধৰ্মক পালন কৰত। জখনে যে কৰএ লগত তখনে নে অপন রিরেকো কহতৈ জে জাৱেঁ জীৱৈক সাধন নহি ছল তাৱেঁ ৱাঁহৰ জাগক খগতা ছল মুদা জখন যে ভ২ গেল তখন ওকৰ ব্যয ধৰমোচিত্ত নহি কৰৱঁ তঁ ওকৰো মানে সাধনকেঁ নে পাপোচিত্ত ঙপযোগ হএত। গুনিযাঁক কতৌক ৱাঁস কিএ নে হোগ আ কেতৌসঁ কেতৌ ৱাঁস কিএ নে কৰী, মুদা জখন জীৱনক (মনুষ্কক জীৱনক) ৱীচ ৱাঁস কৰএ লগৱঁ, তখন ৱএহ নে অপন ৱাঁসভূমি মাতৃভূমি ৰূপমে যেহো লতৰত-চতৰত। মন ৱঁহলৱৈক খিযাল অলগ ছী, মুদা তঁএ সহী ক্রিযা নহি ছী যে ো নহিযেঁ কহল জা সকৈএ। কহৈনে অপনা সভ তঁ কহিতে ছী জে সুখ-গুখমে সভ সঁগ ছী, মুদা গুখ কেনা সুখ ৱঁনত ম নে গুখক সঁচৰণ সুখমে জে হএত, তগ ৱীচক জে প্রক্রিযা অছি তগমে কে কেতএ ছী, যেহো নে দেখএ পড়ত। ওনা, সভ জনিতে ছী জে জে জন্ম লেলক যে মৰৱেঁ কৰত। তদূমে মনুষ্কক জিনগীএ কে েগা অছি। তদূমে কেতে কালক গাৰঁগী অছি? ক্ষণোমে ক্ষণাক তঁ হোগতে অছি। একগা ভৌতিক রিজ্ঞানকেঁ জঁ তাকএ নিকলৱঁ তঁ দমাগল জকাঁ পল্লা-মে-পল্লা আ মিৰ-মে-মিৰ তেতে ভেগৈত জে সহী

মনোমত দমাগন ৬খাড়ি দেরওঠৌন পাৱৈনমে ডান-ডান মাজি নের্ৱ, ৱাঁন-ৱোঁধক খেন থোড়ে ছী। ৠ মানি নের্ৱ জে ভৌতিক রিজ্ঞানক পূর্ৱ পীঠ ঋধ্যাত্মে রিজ্ঞান ছী জেকৰা জীরন রিজ্ঞান মেহো কহৈ ছিঐ, মুদা ও নগনে থোড়ে ৱুঝিমে ঋৱৈএ। ঋাএৰ জে ঋাৱঁএ মুদা জনেমৰীক মনমে এতে ত ঁ খুশী ৬ঠিযে গেনৈন ঋ ি জে ৱৈরহাৰিক জীরনমে নাৰী মানে ৱেঁটী, তীন তৰহক মহযোগীক জীরনক মঁগ জীরন ৱিঁতৱৈএ। মানে ভেন মাতা-পিতাক ৱ ঁ ঠ জন্মমঁ ন২ ক২ জাৱে ৱিঁঋাহ-দান নহি ভেন ৰহনে। ৱিঁঋাহ-দানক পছাগত মাতা-পিতাক ৰূপমে মামু-মমুৰকেঁ পৱৈ ছৈথ ঋা মহযোগীক ৰূপমে পতিকেঁ। ওনা, ঋৰৱো-ঋৰৱ নোকমে ঋৰৱো-ঋৰৱ জীরনক মঁগ ঋৰৱো-ঋৰৱ ৰূপ-রিধান মেহো ঋছিএ ম দা ঋখন মে নহি। ঋখন এতৱে জে মাধাৰণ দৃষ্টিযে জে জীরন চনি ৰহনে ঋছি, ৱঁম তেতৱে।

মাতা-পিতাক ৱীচক জে ৱেঁটীক জীরন ঋছি ও মেরা ৰূপমে ভারক ঋছি জগমঁ জে ঋভিভারকক ৱৈরহাৰ ৱনন ঋৱৈএ, মানে ৱেঁটীক জীরনমে জে ঋভিভারকক ৱৈরহাৰ ৰহৈএ, মামুৰ এনো পছাগত ওগমে ঋনেকো দিশা দিয পৰিৱাৰক ৱৈরহাৰ ঋৱিঁতে ঋছি। মানে কিছু এহেন পৰিৱাৰ ঋছি জগমে পুতোহুকেঁ ৱেঁটী মদৃশ ৱুঝি-মানি মাতা-পিতা মানে মামু-মমুৰ ঋপন ওহন ঋাচৰণ ৱনা চনৈ ছৈথ জগমঁ পৰিৱাৰমে ৱেঁটা-পুতোহুক ৱীচ প্রেম ৱঢ়নে রিৱাদ কম ঋছি। মুদা দোমৰ তৰহক জে পৰিৱাৰ ঋছি, মানে ওহন পৰিৱাৰ জ মে ৱেঁটাকেঁ ত ঁ ঋপন ৰক্ত-ৱীজ ৱুঝি এক তৰহক ৱৈরহাৰ ৰখনোঁ ছৈথ মুদা পুতোহুকেঁ ঋান ৱীজ ৰূপ ৱুঝি তগ ৰূপমে নহি ুৰৈ ছৈথ, জগমঁ পৰিৱাৰক গহীঁৰ-মঁ-গহীঁৰ দোখপূর্ণ রাতাৰ ক মেহো মৃজন হোগতে ঋছি। ওনা, ৱহুমংখ্য পৰিৱাৰ গাম-মমাজক এহেন

অছি, জগমে মাতা-পিতা অপনা খুশীসँ রেঁগা-প্ৰতোদ্দক স্বৰ্ক তোড়ি ভীন-ভীনৌজ ভই জীৱন ভৰিক অপন সভ ৰীতি-নী ি তিযাগি দগতে ছৈথ। যাএৱ গামো-গামক আ গামো-ঘৰক অ ন-অপন নীনা অছিএ আ সভ অপন-অপন নীনাক নীনাধৰ ছীহে, কিযো অপন-অপন জীৱন নীনা পযাগৰ বৃন্দাৱনক ণ্ঢৃঞ্চ জকাঁ ৰাস ৰচৈত ৰহথু। জন্যেসৰীকেঁ তগ সভসँ কোন মতনৰ্ঁ ছৈন। নোককেঁ মৰৈত দেখৈ ছথিন তँ জন্যেসৰীকেঁ অপনো মনমে হোগ ছৈন জে জহিনা সভ মৰৈএ তহিনা অপনো মৰৰ্ঁ। ঞ থোড়ে বুঁঝৈ ছৈথ জে কেকৰ মৃত্যু কেহেন ভেন? সোমে প্ৰাণ তিযাগ ৌঁ মৃত্যু বুঁঝৈ ছৈথ। নগনে ফেৰ ঞহো আশা মানে জীৱনক আশা, সেহো দেখনাসँ মানে জীৱিতকেঁ দেখনাসँ, জাগিযে জাগ ছৈন ৌ জান-প্ৰাণ পেৰ্ঁ জখন জিনগী পেনৌঁ তখন মৰৰ্ঁ কিএ। জগসँ ম ত্যুক ডৰ মনসँ হটিযে জাগ ছৈন আ সোঝামে জে থ্ৱনিযাঁ দেখৈ ছৈথ তগমে অপন আস-ৰাঁস-চাস তকৈত জিনগী দিস ৰঢ়এ নগৈ ছৈথ। তখন ঞ আশা, মানে জিনগীক আশা, ওহিনা জীৰ্ঁ জাগ ছৈন জেনা কহিযো মৰৰেঁ নে কৰৰ্ঁ। জহিনা সভ জীৰৈঁএ তহিনা হমহূঁ জীৰেঁ কৰৰ্ঁ। ৰেঁচাৰী জন্যেসৰী বুঁঝিযো কেনা পেৰঁতী জে জীৱনক মৃত্যু সিৰ্ফ চেতন শক্তি হটি চেতন শূন্য ৰঁনৰেঁ টা মৃত্যু নহি ছী। ঞ তँ পংচভৌতিক শৰীৰক ক্ৰিযাক ৰীচক ভেন। জে অখন তক আঁখি তাকি থ্ৱনিযোঁ দেখৈ ছিঐ, কানসँ কিছু সুনিতো ছী আ হাথ-পএৰ নাৰি-চাৰি ভুখো-পিযাস মেটৰৈঁ ছী।

শৰীৰক সংগ মন্বস্কমে আত্মোক ৰাঁস সেহো অছিএ। জেকৰ অপন থ্ৱনিযোঁক ৰংগ আ ৰীতি-নীতি সেহো ছগহে। জেকৰা পকৈড় মন্বখ অপন মানৱীয জীৱনক সাৰ্থকতাকেঁ পকড়ৈ ছৈথ। আঁখি ৰঁন্ন কেনোক পছাতিযো থ্ৱনিযাঁ দেখৈ ছৈথ আ কান ৰঁন্ন কেনোপৰ সভ

কিছু স্বনৈ ছৈথ। খাএব জে ছৈথ, তগ সভসঁ জনেসবীকেঁ ক ন মতনৰঁ ছৈন। মতনৰঁ এতৰেঁ ছৈন জে ঋাগ দেৰন ঘৰসঁ নিকৈন পৰদেশ জা ৰহন খছি, কেতএ ৰহত, কী খাএত-পীখত খা কেনা স্বতত-ৰৈঁঠত.? ঐঠাম খারিঁ জনেসবীক মন হাৰিক২ হহৰএ নগৈ ছৈন। মুদা নগনে মন ঞ্রাহো কহৈ ছৈন জে দেৰন কিছু ছী, কেহনো ৰঁকনেন-ঠহনেন কিএ নে খছি মুদা ছী তঁ খপনে কোখিক সন্তান নে..! ওকৰা জঁ কোনো তৰহক মনে ৰা দেহেমে চোষ্ট-কচো নগতৈ খা দেহক ৰূগযাঁ তড়পতৈ তঁ ওগসঁ কী খপন মন নহি তড়পত.? ঐঠাম খৰৈত-খৰৈত জনেসবীক মন দেৰনক ওগ খাশ ভৰন জীরন নগ পহুঁচ গেনৈন, জে খখন তক স্বতন ছেনৈন। জনেসবীক মনমে উঠনৈন জে ঔস্নকে দিনক ভোজন (খাএৰঁ) দেৰনকেঁ গামো মোন পাড়নে ৰহত। জখনে গাম মনমে ঔত তখনে নে মাতো-পিতা খা সৰো-সমাজ মোন ৰহতৈ। তঁএ ঋাগ দেৰনকেঁ ওহন খেনাগ ওগ ৰূপেঁ খুখাএৰঁ জে সভ দিন মোন ৰহতৈ। মোনে ষ্টা নহি ৰহতৈ, কনকত্তামে ৰঁগ-ৰঁগক মি াগ তঁ দেখত মুদা ৰঁগ-ৰঁগক তড়ুখা-ৰঁঘড়ুখা মিথিনা জকাঁ খোড দেখত। জঁ সে ৰহৈত তঁ একোষ্টা ৰোদ কনকত্তাৰঁনা খনকো খাএ দগত। স্বণ খছি জে তড়ুখাক মহিৰমে নে ৰুঁঝৈএ।

দেৰন খপন রিচাৰক খনুকূন সোমে পিতা নগ পহুঁচনা। পিতাক হাথ তঁ কাজমে নাগন ছেনৈন মুদা মনমে দেৰনক জীরনক গতি তেনা নাচি ৰহন ছেনৈন জে রিচাৰ ঘনঘনা ৰহন ছেনৈন। ওনা, খভ্যস্ত জীরন ৰহনে ধন্বষধাৰীক কাজ তঁ খপনা ঠগে চনি ৰহন ছেনৈন, মুদা চেতনশূন্য জকাঁ চনৈ ছেনৈন। মানে ঞ্র জে মন কেতৌ ছেনৈন মানে দেৰনক জীরন দেখ ৰহন ছেনৈন খা দৈনিক ক্রিযা, দিন-দিনক কাজ, হাথ ক২ ৰহন ছেনৈন। খভ্যাসো তঁ

ঋভ্যাস ছীহে। জখনে ঋভ্যাস রঁনৈএ তখনে ঋভ্যাসী জীরন রঁনৈত ঋভ্যস্ত রঁনিযেঁ জাগএ। জখনে ঋভ্যস্ত কর্ম ষমযক ষঁগ পকৈড় ঋাগূ রঁঢ়ৈত চনৈএ তখনে নে ও ভেনে ষমযক গতিক ষঁগ গতি পকৈড় গতিশীন জীরন রঁনি চনরঁ।

ওনা, জারেঁ তক দেরন মাগক ষঁগ গপ-ষপ্প করৈ ছন তারেঁ ত ক রোঁনো-রাণী ঋা রিচারোক জে ৰতরাঁ ছন ও পিতা দিষ ম ড়ি ৰষে-ৰষে ৰষাগত ৰষ রঁনি ৰিষএ নগনৈ। ঋখন ধৰিক পিতাক ষিনেহক স্বৰূপ দেরনক মনকেঁ তেনা মথি দেনকৈ জে ভযারহ ৰূপ রঁনি দেখতে দেরনকেঁ মনমে রঁঘজৰ জকাঁ নাগিযে গেন।   গষঁ কোনো তৰহক কিছু রিচাৰ মহষঁ নিকনরেঁ নে কএন।

দেরনক মনকেঁ জহিনা ঋপন রঁঘধন রিচাৰ পকৈড় নেনে ছন, জগষঁ রঁকাৰ রঁল্ল ছেনৈ, তহিনা ধন্মষধাৰীকেঁ ষেহো দেরনপৰ নজৈৰ পড়িতে রঁধজন জকাঁ মনমে ক্দএ নগনৈন। ধন্মষধাৰীক রঁধজনেক কাৰণষঁ ঋপনে মনমে গ্নানি ঙঠএ নগনৈন জগষঁ ঋপনা ঙুপৰ তামষো ঙঠৈন ঋা ভযারহ ৰূপ দেখ ডৰো হোগন। গ্নানিষঁ গনিত হোগত মন কহনকৈন, 'কী ঋপনে ঋখনো তক ঋপন ষীমা রূঁঝি ষকনৌঁ ঋছি। একষ্টা রেঁষ্টা ঋছি ষেহো গাম-ঘৰ ছোড়ি কনকত্তা জা ৰহনে ঋছি। নহি জাএত তঁ খাএত কী ঋা জীরন কেনা চনতৈ। তহ্মে তেহেন রঁকনেন-ঢহনেন ঋছি জে রিঁঋাহো-দান হেতগ কী নহি হেতগ। ঋখন ঋপনে প্নন্ পৰানী জীরেঁ ছী তঁ কল্পনা-কে ষঁগ মিনি জীরন রীতা নগ ছী। মুদা জখন পৰোছ হএত তখন কেনা জীরন চনত।'

ধন্মষধাৰীক মন রিচাৰষঁ তেনা ঘেৰা গেন ছেনৈন জে ঋপনহি রেঁকাৰূঁ রঁনি গেন ছেনৈন, তঁএ মহষঁ কোনো রিচাৰ ন কানরঁ, ঙচিত-ঋন্মচিতক রীচ ফঁষি গেন ছেনৈন। তৈরীচ মনমে ঞাহো ভয

হোন্নি জে জগ দেরনকেঁ গামক নোক রঁকনেন-ঠহনেন বুঁঝৈএ ও কেনা কনকত্তা মন শহৰ-রাঁজাৰমে ৰহি পৌত। তেতে গা ়ী-মরাৰী ঠনৈএ জে বুঁধিযাৰোকেঁ জান রঁঠরঁ কঠিন ৰহৈএ, দেরন তঁ মহজে দেরন ঠী..! শ্বাগূ রঁঠি় শ্বপনে মন কহনকৈন মানে ধন্মষধাৰীক মন কহনকৈন- জখন দেরন কনকত্তা পাঁঠ জাএত তখন ঠিষ্ঠী পঠরৈঁনে মেহো কহি দেরৈঁ শ্বা ঞহো কহি দেরৈঁ জে মপ্তাহমে নহি তঁ পখো-পখ জৰূৰ ঠিষ্ঠী নিখএ।

একাএক ধন্মষধাৰীক ধিযান শ্বপন রঁশপৰ তড়ৈপ ওগঠাম াঁঠ গেনৈন জৈঠামমঁ শ্বপন জীরনক রাঁত মোন পড়নৈন। শ্বপন পৈঠনা পীঢ়ী মানে রাঁরাঁমঁ ভুপৰ, রিঁন্ম দেখন ঠেনৈন, তঁএ জহিনা মনমে জগনৈন তহিনা রিঁনীন ভ২ হেৰা গেন ঠেনৈন। জহিনা কোনো মনন দেরেষ্মান শ্বাকি তীর্থেষ্মান মনমঁ হেৰা জাগএ মানে রিঁমৈৰ জাগ ঠী, মদা শ্বাঁখিক দেখন তা-জিনগী থোড়ে হেৰাগএ, ও তঁ ঠঠিযাৰীক দূধ জকাঁ মৃত্যুক মীমা ধৰি মোন ৰহৈএ। জখন ধন্মষধাৰী পাঁঠ রঁর্থক ভেনা তখন রাঁরাঁক মংগ পিতো শ্বা দাদীক মংগ মাগযোকেঁ মংগে-মংগ খেতক শ্বাড়িপৰ জা খেনাগ ঠনা শ্বা মভ কিযো কাজ কৰৈ ঠনা। ওহী জীরনমে রাঁরোঁ শ্বা দাদিযোক মৃত্যু দেখনৌঁ। পঠাগত পিতাক মংগ শ্বপনো ওহিনা জীরন রিঁতরঁএ নগনৌঁ জহিনা রাঁরাঁক মংগ পিতাকেঁ রীতন ঠেনৈন। শ্বাগ ো ওহিনা পেষ্ট-রোঁনিযা রঁনি জীরন জীরঁ ৰহন ঠী। শ্বহীঠাম মঁ নে দেরন পৰিরাৰক ৰূখিকেঁ মোড়এ ঠাহৈএ। খগতো ঠগহে। তগনে তে জেতএ-জেতএ পৰিরাৰ ঘূড়ৈঠ গেন শ্বঠি তেতএ-তেত রিঁন্ম মোড় দেনে কাজো ঠনরঁ তঁ কঠিন শ্বঠিএ। একাএক ধন্মষধাৰীক মনমে জগনৈন জে কিএ নে শ্বাগ দেরনেমঁ মভ কিঠু পৃঠি শ্বপন হিমারঁ মানে পিতাক দাযিত্বক হিমারঁ, ফড়িঠরৈত ঠনী। জিনগী কী

ঠী আ একৰ মুক্তি কেনা হএত? যএহ নে জে নহি হমৰ ৰঁকিয ত খ্রনিযাঁপৰ ৰহনে আ নে খ্রনিযাঁক হমৰা ভুপৰ ৰহনৈ। জহিনা খানী হাথ আএন ঠী তহিনা ছিকন্দৰ জকাঁ খ্রনূ হাথ ষ্টনৰৈত ঠনি জাএৰ্ঁ। তগনে কিএ কেকৰো নষ্টপষ্টীমে নষ্টপষ্টাএন জিনগীক হিসাৰ্ঁ ৰাখৰ্ঁ। ধন্মষধাৰী ৰঁজনা-

"ৰৌআ, কনকত্তা জেৰেঁ কৰৰ্ঁহক?"

ধৰতী দিস গড়নে দেৰন অপন নজৈৰ (খাঁখি) ভঠা অকাস দিস তাকি ৰঁাজনে-

"ৰঁাৰ্ঁূ, ক্ষশেসৰ ভৈযাকেঁ কহি দেনিঐন, ওহো নই জাগনে   ৈযাৰ ভেনা। তখন?"

ধন্মষধাৰী-

"তোৰা ৰ্ঁূতে কাজ কোন কএন হেতহ?"

জহিনা ক্ষশেসৰক মুহেঁ মুনে ঠনে তহিনা দেৰন ৰঁাজনে-

"জখন খ্রনিযাঁক খানে মন্মখ জকাঁ অপনো জন্ম ভেন খঠি তখন খ্রনিযাঁমে কোন কাজ এহেন মন্মক্ষক খঠি জে অপনা   ূতে নহি হএত।"

দেৰনক ৰঁাত ধন্মষধাৰী ৰ্ঁূমি গেনা জে ৰিঁন্ম ৰ্ঁূধিক মুগো জখন সীতাৰাম, সীতাৰাম ৰাধেশ্যাম, ৰাধেশ্যাম কৰিতে খঠি, ঠিষ্টী-পত্তৰী সেহো এক ৰাজ্য-সঁ-দোসৰ ৰাজ্য ভঘিতে খঠি তখন দেৰনো ওহী ক্ষশেসৰক সিখৌনহা মুগ্গা জকাঁ ৰঁাজি ৰহনে খঠি। মন মানি গেনৈন মানে ধন্মষধাৰীক মন মানি গেনৈন জে দেৰন কনকত্তা জেৰেঁ কৰত। ধন্মষধাৰী ৰঁজনা-

"ৰৌআ, জখন গাম ঠোড়ি জাগ ঠহ, তখন সৰেঁৰ-সকান গামক সীমা ঠোড়ি খান গামক সীমা পকৈড় নএহ। জএহ অপন গাম ৰা পৰিৰাৰক সীমা ঠী, সএহ নে দোসৰ গামো আ দোসৰ পৰিৰাৰোক

সীমা ভেন।"

কনকত্তা জেরাঁক এক-এক রাঁতক জনতরঁকেঁ মানে কাজক রাঁতকেঁ দেরন ঋখিযাসয নগন। ঋখন ধৰিক জে সমগ্রতা, পৰিরাৰ রা সমাজক প্রতি, দেরনমে জে কিছু ঋারিঁ ৰহন ছন, ও সমটা একাগ্রক (কনকত্তা জেরাঁক রিচাৰ) রাঁটে পকৈড় নেনে ছন। পিতা নগসঁ উঠি দেরন মাএ নগ ঋারিঁ রাঁজন-

"মাএ, ঋখন রঁহুত কাজ রাঁকী ঋছি তঁএ পহিনে খাগনে দই দে। নে তঁ কাজক ধুমসাহীমে জখন পড়ি জাএরঁ তখন খেনাগযে রিঁসৈৰ জাএরঁ।"

জনেসৰীক ঋপনো মন মানিযেঁ ৰহন ছেনৈন জে কিছু ক্ষণ নে দেরন ঘৰরৈঁযা ঋছি, নে তে ও ঋারঁ রঁহৰরঁগযে ভেন কিনে। ঋখুনকা খেনাগ রেঁটা জকাঁ ঋপনা সোসামে খুঋাএরঁ সদা রৌত্তকা থোড়ে খুঋা পএরঁ।

ঋপন ৰাষ্টিগক হিসারেঁ দেরন ঘৰপৰ সঁ রিদা ভই গেন। জ িনা মনুখদেরা চঢ়নে নোকক হাথো-পএৰ রিঁনরিঁনা নগৈ ছৈ ঋা রুঁধিযো-রিচাৰ মুনমুনা নগিতে ছৈ, তহিনা দেরনোক ভগযে গেন ছন। কাজ ঋা মজদূৰী মনসঁ হটি দেরনক মন ওগঠাম ঋঁটৈক গেন ছন, জৈঠাম ঋপনে সন ভাগ ভাগযক দশা ৰহিতো মানে ৭শেসৰক জীরন পাঁচে রঁর্ষমে এতে কাজ কই নেনেক পাৰিরাৰিক কাজ, জগসঁ জহিনা মাএ-রাঁরূঁ ছৈনসঁ ৰহৈ ছৈন, তহিনা নে ঋপনো মাএ-রাঁরূঁ ছৈথ।

নীক-রেঁজা সোচৈক দৌড়মে দেরনক ৰাস্তা কটি গেন। দেরনকেঁ দেখতে ৭শেসৰক মনমে খুশীক নহৰি উঠি গেন। একটা স গী জঁ ভেটি জাএ তঁ গ্রনিযাঁক ভ্রমণ রাঙ্কো ডি গামা জকাঁ কগযে সকৈ ছী। ৭শেসৰ রাঁজন-

"ৰঁঠিয়াঁ কেনহ জে সমযসঁ পহিনে চনি এনহ।"

—

-জগদীশ প্রসাদ মণ্ডনজীক জন্ম মধুৰঁনী জিনাক ৰেঁৰমা গামমে 5 জ্বনাভ্রা 1947 গম্বীমে ভেনৈন। মণ্ডনজী হিন্দী এৰং ৰাজনীতি শাস্ত্রমে এম.এ.ক খ্বহর্তা পাৰিঁ জীৰিকোপার্জন হেত্তু ঞ্চাষি কাৰ যমে সংনগ্ন ভই ৰাঠি পূৰ্ৰক সমাজ সেৰামে নাগি গেনা। সমাজমে ৰ্য প্ত ৰূঢ়িৰাদী এৰং সামন্তী ৰ্যৰহাৰ সামাজিক ৰিকাসমে হিনকা ৰা ক ৰূঁঝি পড়নৈন। ফনত: জমীন্দাৰ, সামন্তক সংগ গামমে প্ৰ জোৰ নড়াগ ঠাঢ় ভই গেনৈন। ফনত: মণ্ডনজী খ্বপন জীৰনক খ্বধিকাংশ সময কেস-মোকদমা, জহন যাত্রাদিমে ৰ্যতীত কেনাহ। 2001 গম্বীক পছাগত সাহিত্য নেখন-ক্ষেত্রমে এনা। 2008 গম্বীসঁ ৰিভিন্ন পত্র-পত্রিকাদিমে হিনক ৰচনা প্রকাশিত হুখ নগ ৈন। গীত, কাৰ্য, নাটক, একাংকী, কথা, উপন্যাস গত্যাদি াহিত্যক মৌনিক ৰিধামে হিনক খ্বনৰৰত নেখন খ্বদ্বিতীয সিদ্ধ ভই ৰহনৈন খ্বছি। খ্বখন ধৰি দর্জন ভৰি নাটক/একাংকী, পাঁচ সাএসঁ ভ্রপৰ গীত/কাৰ্য, উন্নৈস গোট উপন্যাস খ্বা সাঢ়ে খ্বাঠসাএ কথা-কহানীক সংগ কিছু মহত্বপূর্ণ ৰিষযক শোধানেখ খ্বাদিক পুস্তকাকাৰ, সাএসঁ ভ্রপৰ গ্রন্থমে প্রকাশিত ছৈন।

মিথিনা-মৌথিনীক ৰিকাসমে শ্রী জগদীশ প্রসাদ মণ্ড জীক যোগদান খ্বৰিস্মৰণীয ছৈন। ভ্রা খ্বপন সতত ক্রিযাশীনতা ও ৰচনা ধর্মিতাক নেন ৰিভিন্ন সংস্থাসভক দ্বাৰা সম্মানিত/পুৰস্কৃত হোগত ৰহনা খ্বছি, যথা- ৰিদেহ সম্পাদক মণ্ডন দ্বাৰা 'গামক জিনগী' নঘু

কথা সংগ্ৰহ নেন 'ৰিদেহ সম্মান- 2011', 'গামক জিনগী সমগ্ৰ যোগদান হেতু সাহিত্য অকাদেমী দ্বাৰা- 'টৈগোৰ ন টিৰেচৰ এৱাৰ্ড- 2011', মিথিলা মৈথিলীক উন্নযন নেন সাক্ষৰ দৰভংগা দ্বাৰা- 'ৰৈদেহ সম্মান- 2012', ৰিদেহ সম্পাদক মণ্ডল দ্বাৰা 'নৌ ধাৰৈএ' উপন্যাস নেন 'ৰিদেহ ৰাঁল সাহিত্য পুৰস্কাৰ- 2014', সাহিত্যমে সমগ্ৰ যোদান নেন এস.এন.এস. ম্লোৰঁল সেমিনৰী দ্বাৰা 'কৌশিকী সাহিত্য সম্মান- 2015', মিথিলা-মৈথিলীক ৰিকাস নেন সতত এ যাশীল ৰহৰাঁক হেতু অখিল ভাৰতীয মিথিলা সংঘ দ্বাৰা- 'ৰৈদ্যনাথ মিশ্ৰ 'যাত্ৰী' সম্মান- 2016', ৰচনা ধৰ্মিতাক ক্ষেত্ৰমে অমূল্য যোগদান হেতু জ্যোৎস্না-মণ্ডল দ্বাৰা- 'কৌমুদী সম্মান- 2017', মিথিলা-মৈথিলীক সংগ অন্য উৎকৃষ্ট সেৱা নেন অখিল ভাৰতীয মিথিলা সংঘ দ্বাৰা 'স্ব. ৰাঁবূ সাহেব চৌধৰী সম্মান- 2018', চেতনা সমিতি, পটনাক প্ৰসিদ্ধ 'যাত্ৰী চেতনা পুৰস্কাৰ- 2020', মৈথিলী সাহিত্যক অহৰ্নিশ সেৱা আ সৃজন হেতু মিথিলা সাংস্কৃতিক সমন্বয সমিতি, গুৱাহাটী-অসম দ্বাৰা 'ৰাজকমল চৌধৰী সাহিত্য সম্মান- 2020', ভাৰত সৰকাৰ দ্বাৰা 'সাহিত্য অকাদেমী পুৰস্কাৰ- 2021' তথা সাহিত্য ও সংস্কৃতিমে মহত্বপূৰ্ণ অৱদান নেন অ ৰ শহীদ ৰামফল মংডল ৰিচাৰ মংচ দ্বাৰা 'অমৰ শহীদ ৰামফল মংডল ৰাষ্ট্ৰীয পুৰস্কাৰ- 2022'

ৰচনা সংসাৰ : 1. গন্দ্ৰধনুষী অকাস, 2. ৰাতি-দিন, 3. তীন জেঠ এগাৰহম মাঘ, 4. সৰিতা, 5. গীতাংজলি, 6. স্বখাএল পোখৰিক জাগঠ, 7. সতৰেঁধ, 8. চুনৌতী, 9. ৰহস্য চৌৰী, 10. কামধেনু, 11. মন মথন, 12. অকাস গংগা - কৰিতা সংগ্ৰহ। 13. পংচৰটী- একাংকী সংচযন। 14. মিথিলাক ৰেটী, 15. কম্প্ৰোমাগজ, 16. ম েনিযা

𑒥𑒱𑒂𑒯, 17. 𑒩𑒞𑓂𑒢𑒰𑒏𑒩 𑒛𑒏𑒻𑒞, 18. 𑒮𑓂𑒫𑒨𑓀𑒫𑒩- 𑒢𑒰𑒙𑒏। 19. 𑒧 𑒪𑒰𑒑𑒪 𑒑𑒰𑒕𑒏 𑒤𑒴𑒪, 20. 𑒅𑒞𑓂𑒟𑒰𑒢-𑒣𑒞𑒢, 21. 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲𑒏 𑒖𑒲𑒞, 22. 𑒖𑒲𑒫𑒢-𑒧𑒩𑒝, 23. 𑒖𑒲𑒫𑒢 𑒮𑓀𑒒𑒩𑓂𑒭, 24. 𑒢𑒻 𑒡𑒰𑒛𑓃𑒻𑒋, 25. 𑒥𑒛𑓃𑒏𑒲 𑒥𑒯𑒱 , 26. 𑒦𑒰𑒠𑒫𑒏 𑒂𑒚 𑒁𑒢𑓂𑒯𑒰𑒩, 27. 𑒮𑒡𑒫𑒰-𑒫𑒱𑒡𑒫𑒰, 28. 𑒚𑒴𑒚 𑒑𑒰𑒕, 29. 𑒃𑒖𑓂𑒖𑒞 𑒑𑒧𑒰 𑒃𑒖𑓂𑒖𑒞 𑒥𑒿𑒔𑒹𑒪𑒾𑓀, 30. 𑒪𑒯𑒮𑒢, 31. 𑒣𑓀𑒑𑒳, 32. 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕𑒲, 33. 𑒮𑒳𑒔𑒱𑒞𑒰, 34. 𑒧𑒼𑒛𑓃𑒣𑒩, 35. 𑒮𑓀𑒏𑒪𑓂𑒣, 36. 𑒁𑒢𑓂𑒞𑒱𑒧 𑒏𑓂𑒭𑒝, 37. 𑒏𑒳𑒝𑓂𑒚𑒰-𑒅𑒣𑒢𑓂𑒨𑒰𑒮। 38. 𑒣𑒨𑒮𑓂𑒫𑒱𑒢𑒲- 𑒣𑓂𑒩𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒢𑒱𑒥𑒢𑓂𑒡-𑒮𑒧𑒰𑒪𑒼𑒔𑒢𑒰। 39. 𑒏𑒪𑓂𑒨𑒰𑒝𑒲, 40. 𑒮𑒞𑒧𑒰𑒋, 41. 𑒮𑒧𑒗𑒾𑒞𑒰, 42. 𑒞𑒰𑒧𑒏 𑒞𑒧𑒒𑒻𑒪, 43. 𑒥𑒲𑒩𑒰𑓀𑒑𑒢𑒰-𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲। 44. 𑒞𑒩𑒹𑒑𑒢, 45. 𑒥𑒖𑒢𑓂𑒞𑒰-𑒥𑒳𑒗𑒢𑓂𑒞𑒰- 𑒥𑒲𑒯𑒢𑒱 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯। 46. 𑒬𑓀𑒦𑒳𑒠𑒰𑒮, 47. 𑒩𑒙𑒢𑒲 𑒐𑒜𑓃- 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒏𑒟𑒰 𑒮𑓀𑒑𑓂𑒩𑒯। 48. 𑒑 𑒧𑒏 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲, 49. 𑒁𑒩𑓂𑒠𑓂𑒡𑒰𑓀𑒑𑒱𑒢𑒲, 50. 𑒮𑒞𑒦𑒻𑒿𑒨𑒰 𑒣𑒼𑒐𑒻𑒩, 51. 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒬𑒏 -𑒮𑒴𑒩𑒞, 52. 𑒁𑒣𑒢 𑒧𑒢 𑒁𑒣𑒢 𑒡𑒢, 53. 𑒮𑒧𑒩𑒟𑒰𑒃𑒏 𑒦𑒴𑒞, 54. 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢-𑒥𑒲𑒩𑒰𑒢, 55. 𑒥𑒰𑒪 𑒑𑒼𑒣𑒰𑒪, 56. 𑒦𑒏𑒧𑒼𑒛𑓃, 57. 𑒅𑒪𑒥𑒰 𑒔𑒰𑒅𑒩, 58. 𑒣𑒞𑒗𑒰𑒛𑓃, 59. 𑒑𑒜𑓃𑒻𑒢𑒑𑒩 𑒯𑒰𑒟, 60. 𑒪𑒖𑒥𑒱𑒖𑓂𑒖𑒲, 61. 𑒅𑒏𑒛𑒴 𑒮𑒧𑒨, 62. 𑒧𑒡𑒳𑒧𑒰𑒕𑒲, 63. 𑒣𑒮𑒹𑒢𑒰𑒏 𑒡𑒩𑒧, 64. 𑒑𑒳𑒛𑓃𑒰-𑒐𑒳𑒠𑓂𑒠𑒲𑒏 𑒩𑒼𑒙𑒲, 65. 𑒤𑒪𑒯𑒰𑒩, 66. 𑒐𑒮𑒻𑒞 𑒑𑒰𑒕, 67. 𑒋𑒑𑒔𑓂𑒕𑒰 𑒂𑒧𑒏 𑒑𑒰𑒕, 68. 𑒬𑒳𑒦𑒔𑒱𑒢𑓂𑒞𑒏, 69. 𑒑𑒰𑒕𑒣𑒩 𑒮𑒿 𑒐𑒮𑒪𑒰, 70. 𑒛𑒦𑒱𑒨𑒰𑒋𑒪 𑒑𑒰𑒧, 71. 𑒑𑒳𑒪𑒹𑒞𑒲 𑒠𑒰𑒮, 72. 𑒧𑒳𑒛𑓃𑒱𑒨𑒰𑒋𑒪 𑒒𑒩, 73. 𑒥𑒲𑒩𑒰𑓀𑒑𑒢𑒰, 74. 𑒮𑓂𑒧𑒵𑒞𑒱 𑒬𑒹𑒭, 75. 𑒥𑒹𑒙𑒲𑒏 𑒣𑒻𑒩𑒳𑒐, 76. 𑒏𑓂𑒩𑒰𑒢𑓂𑒞𑒱𑒨𑒼𑒑, 77. 𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰𑒪𑒠𑒩𑓂𑒬𑒲, 78. 𑒣𑒻𑓀𑒞𑒲𑒮 𑒮𑒰𑒪 𑒣𑒕𑒳𑒂 𑒑𑒹𑒪𑒾𑓀, 79. 𑒠𑒼𑒯𑒩𑒲 𑒯𑒰𑒏, 80. 𑒮𑓂𑒫𑒰𑒦𑒱𑒧𑒰𑒢𑒲 𑒖𑒱𑒢𑒑𑒲, 81. 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒠𑒱𑒢, 82. 𑒑𑒣𑒏 𑒣𑒱𑒨𑒰𑒯𑒪 𑒪𑒼𑒏, 83. 𑒠𑒱𑒫𑒰𑒪𑒲𑒏 𑒠𑒲𑒣, 84. 𑒁𑒣𑓂𑒣𑒢 𑒑𑒰𑒧, 85. 𑒐𑒱𑒪𑒞𑒼𑒛𑓃 𑒦𑒴𑒧𑒱, 86. 𑒔𑒱𑒞𑒫𑒢𑒏 𑒬𑒱𑒏𑒰𑒩, 87. 𑒔𑒾𑒩𑒮 𑒐𑒹𑒞𑒏 𑒔𑒾𑒩𑒮 𑒅𑒣𑒖, 88. 𑒮𑒧𑒨𑒮𑒿 𑒣𑒯𑒱𑒢𑒹 𑒔𑒹𑒞 𑒏𑒱𑒮𑒰𑒢, 89. 𑒦𑒾𑒏, 90. 𑒑𑒰𑒧𑒏 𑒂𑒬𑒰 𑒙𑒴𑒙𑒱 𑒑𑒹𑒪, 91. 𑒣𑒮𑒹𑒢𑒰𑒏 𑒧𑒼𑒪, 92. 𑒇𑒭𑒱𑒨𑒼𑒑, 93. 𑒯𑒰𑒩𑒪 𑒔𑒹𑒯𑒩𑒰 𑒖𑒲𑒞𑒪 𑒩𑒴𑒣, 94. 𑒩𑒯𑒻 𑒖𑒼𑒏𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒫𑒰𑒩, 95.

কর্তাক ৰঁগ কর্মক সঁগ, 96. গামক সূৰত ৱঁদৈন গেন, 97. অন্তিম পৰীক্ষা, 98. ঘৰক খৰ্চ, 99. নীক ঠকান ঠকেনোঁ, 100. জীৱনক কৰ্ম জীৱনক মৰ্ম, 101. সঁঠৰণ, 102. ভৰি মন কাজ, 103. আএন আশা ঠনি গেন, 104. জীৱন দান তথা 105. অপ্পন সাতী-নঘু কথা সঁগ্ৰহ।

অপন মঁতৱ্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

३.१.रमाकर चौधरी- मधुमेह

रमाकर चौधरी, सेवानिवृत्त चीफ मैनेजर, भारतीय स टेट बैंक

मधुमेह/ ग्लायसेमिक इंडेक्स और ग्लायसेमिक लोड/ मधुमेह बिमारीक प्रथम चरण स्थिति/ मधुमेह बिमारी केर दोसर चरण (Stage)/ मधुमेह बिमारीक तेसर चरण/ मधुमेह बिमारीक चारिम अवस्था(Stage)/ मधुमेह बिमारीक पाँचम अवस्था(Stage)/ मधुमेह बिमारीक छठम अवस्था (stage)

१

মধুমেহ

আগ হম মধুমেহ ৰিঁমাৰী পৰ কিছু আৱশ্যকীয ৰাঁত ৰঁতা ৰহনে চী। সামান্যতঃ নোক সভ ঞ্ৰ মানি ৰহনে ছথি জে, জঁ মধুমেহ ৰিঁমাৰী ভ গেন ত ও কহিযো জৰি সঁ ঠীক নহি হোযত আ সভ দিন দৰাঞ্ৰ খাঞ্ৰযে পড়ত। ঞ্ৰ ৰাঁত কিছু হদ্দ তক সত্য মানন জা সকৈত অছি, কাৰণ অধিকতৰ নোক অপন স্বাস্থ্য নেন নহি ত জাগৰূক হোময চাহৈত ছথি আ নে অনুশাসিত। আগ দেখি ৰ ন চী জে ঞ্ৰ মধুমেহ ৰিঁমাৰী দিন প্ৰতি দিন অপনা আগোশ মে ক্ৰমিক ৰূপেণ অধিক সঁ অধিক নোক কে ন২ ৰহনে অছি। হমৰা জানতৰেঁ মধুমেহ ৰিঁমাৰীক ৰিষয মে পূৰ্ণ জানকাৰী ৰৈজ্ঞানিক দৃষ্টিঁ সঁ হাসিন কৰৰাক চাহী। ওকৰ পূৰ্ণতযা ঙন্মূনেন হেতু খান-পান মে ঔৰ ৰহন-সহন মে অনুকূন পৰিৰৰ্তন কেনায আৱশ্যক অছি। এহি নেন জানকাৰী সঁগ খান-পান আ ৰহন-সহন নেন স্বযং মে অনুশাসিত ৰহৰ সেহো পৰম আৱশ্যক অছি। ঞ্ৰ ৰিঁমাৰী আগযে নহি ভেন অছি। ওকৰ গতিহাস পুৰান অছি। তখন আধুনিকতা আওৰ ৰিকাসক ক্ৰমে খান পান মে পৰিৰৰ্তনক ফনস্বৰূপ ওকৰ ৰঁদ্যতাযতা মে ৰৃদ্ধি ভেন অছি। আধুনিকতাক ক্ৰমে ৰিজ্ঞানক ক্ষেত্ৰ মে সেহো অধিকাধিক ৰিকা ভেন অছি। স্বাস্থ্য ৰিজ্ঞান মে শোধ আওৰ অন্বেষণক ফনস্বৰূপ অনেকানেক জটিন আওৰ গংভীৰ ৰিঁমাৰীক গনাজ সহজ আ ৰিঁমাৰী জৰি সঁ ঙন্মূনেন যোগ্য অছি। ওহি মে হমৰা বুঁঝনে মধুমেহ ৰিঁমাৰী সেহো ঙন্মূনেন যোগ্য অছি। ৰঁদ্যত পূৰ্ৱ মে ৰৈদ্য নোক ি ৰিঁমাৰী সভক গনাজ জড়ী - বুঁটী, ৰিভিন্ন তৰহক ভস্ম আ থ পৰহেজ সঁ কৰৈত ছনাহ। ও নোকনি মুখ্যতযা নক্ষণ আ াৰিত

ওনাজ কৰৈত ছনাহ। ৰঁদ্দত পহিনে মামূনী সংক্রমণ খাওৱ প্লর্ঘটনা সং নোক সভ ৰীমাৰ হোওত ছনাহ। কোনো কোনো সংক্রমণ ওহেন হোওত ছন জে গামক গাম সাফ ভ জাওত ছন। স্বাস্থ্য ৰিজ্ঞান মে প্রগতি ভেনা সং ওা সৱঁ নিয়ংত্রিত ভ গেন। ওহী তৰহেঁ মধুমেহ ৰিঁমাৰী হেতু সেহো ৰৈজ্ঞানিক নোকনি সকাৰাত্মেক দিশা মে খাগাঁ ৰঁঢি ৰহন ছথি। সর্বপ্রথম ওা দেখন গেন জে ওহেন মৰীজ জে খূৰঁ পানি পিৱওত ছনাহ ঔৰ দ্দনকা খধিক পেশাৱ হোওত ছন। শৰীৰ কে তৌন ধীৰে ধীৰে কম ভ জাওত ছন। কিছু মহিনা ৎ দ্দনক মৃত্যু ভ জাওত ছননি। তত্কোনীন ঠিকিত্সেক নোকনি দ্দনকা উপৱাস কৰা, কম পানি পৰ ৰাখি, মাত্র হৰিযৰ ত কাৰী ওন্যাদি খূৰা নক্ষণ খাধাৰিত ওনাজ কৰৈত ছনাহ। ৰঁ দ মে পাওন গেন জে ওহেন মৰীজ কে পেশাৱ মে চূষ্টী ন্বধকৈত খছি। তখন ঠিকিত্সেক নোকনি ওহি ৰিঁমাৰী কেৰ নাম মধুমেহ ৰখননি। এহি ৰিঁমাৰীক কাৰণ হেতু ওহি সময মে তৰহ তৰহ কে খন্ু ান নগাযন গেন। কিযো খন্ুমান নগেননি জে ওা পাচন তংত্র কেৰ খৰাৰী সং, কিযো কহননি কিডনী কে খৰাৰী সং, কিযো হননি মস্তিষ্ক কে খৰাৰী সং। ক্রমিক ৰূপ মে খন্বেষণ ভেন গ ন খা ৰৈজ্ঞানিক নোকনি ওহি নিষ্কর্ষ পৰ পহুঁচনাহ জে খওন্যাশয (Pancrea২) মে ওনসুনিন নামক হার্মোন হোওত খছি তকৰ কমী সং মধুমেহ ৰিঁমাৰী হোওত খছি। ৰাঁদ মে ত ওা হার্মোন ৰৈজ্ঞানিক নোকনি প্রযোগশানা মে ৰঁনেৰা নেন সফন ভেনাহ। ওহি সিদ্ধাংত পৰ মৰীজ কে ওনাজ কেননি, কিছু হদ্দ ক সফনতা জৰূৰ ভেটন পৰংচ ওা স্থাযী ওনাজ সংভৱ নহি ভ সকন। ৰৈজ্ঞানিক খন্বেষণক ক্রম মে কার্বোহাওড্রেট, প্রোটীন, ৱসা, খনিজ ঔৰ ৰিটামিন এহি সভক ভূমিকাক সংদর্ভ মে ৰিস্তৃত জ্ঞ ন ভেন খাওৱ

পাওন গেন জে খান পান মে ডপনক্কঁ কার্বোহাগড্রেট ঔৰ চীনী কেৰ অধিকতা শৰীৰক ৰক্ত মে চীনীক পৰিমাণ ৰঁঢ়ৰৈত অছি। মধুমেহ ৰিঁমাৰীক যঁদৰ্ভ মে পূৰ্ণ জানকাৰী নেৰাঁ যঁ পূৰ্ব কিছু নিম্ননিখিত জানকাৰী আৱশ্যক অছি।

কার্বোহাগড্রেট

শৰীৰ যঁচানেন হেতু শক্তি (Energy) কেৰ আৱশ্যকতা হোগ চৈক জে কার্বোহাগড্রেট যঁ ভেটগত অছি। হম যৱঁ জে কিছু ভোজন কৰৈত ছী, ওকৰ কার্বোহাগড্রেট অঁশ পাচনতঁত্র মে ৰিখঁডিত ভ শক্তি কেৰ যৱনতম ভাগ গ্লূকোজ মে পৰিৱৰ তিত হোগত অছি আওৰ ও শোণিত মে চন জাগত অছি। শোণিত কে মাধ্যম যঁ শৰীৰ কে প্ৰত্যেক অঁগ মে শক্তি প্ৰদান কৰৈক হেত গ্লূকোজ পহুঁচি জাগত অছি। শোণিত মে এহি গ্লূকো কে পৰিমাণ যামান্য যঁ জাখন অধিক হোগত অছি ত হম কহৈত ছিযৈক জে ও মধুমেহ থিক। ৰক্ত পৰীক্ষণ মে জঁ পৰিমাণ ৭০ যে ১০০ মিনী গ্ৰাম প্ৰতি ডেযী নিটৰ অছি ত ও যামান্য অছি। কখনো কা গ্লূকোজ স্তৰ যামান্য যঁ নীচা যেহো আৰিঁ জাগত অছি জকৰা নিম্ন ৰক্ত যৰ্কৰা কহন জাগত অছি। অৰ্থাত যৰ্কৰা অযঁতুনেন মধুমেহ ৰিঁমাৰী থিক।

গনুস্বনিন

জখন শোণিত মে গ্লূকোজ কে আৱক প্ৰাৰঁভ হোগত অছি, ওকৰা শৰীৰ কে প্ৰত্যেক অঁগক কোশিকা মে প্ৰৱেশ কৰৱৈক নেন ৰাহক কে ৰূপ মে গনুস্বনিন কে কাজ পড়ৈত চৈক। এহি প্ৰক্ৰিয়া নে

हमर अग्न्याशय सक्रिय भ ओहि लेल इन्सुलिन के आपूर्ति करैत छैक।

मधुमेहक प्रकार

टाइप -१ मधुमेह : जखन आनुवंशिक या अन्य कोनो कारण सं शरीर के अपन इन्सुलिन आवश्यकता सं रक्तत कम रहैत छैक तखन शोणित के ग्लूकोज इन्सुलिन के अभाव मे कोशिका सभ मे नहि जा पबैत छैक आओर रक्त परीक्षण मे ग्लूकोज र्स्तन अधैत छैक।

एहि तरहक र्स्तन ग्लूकोज स्तर के टाइप -१ मधुमेह कहल जाइत अछि।

उपचार : एकर उपचार लेल चिकित्सक समीचीन खोराक मे इन्सुलिन दैत छथि।

टाइप -२ मधुमेह : जखन शरीरक अपन इन्सुलिन उपलब्धता पर्याप्त रहलाक बावजूद शोणित मे सर्करा या ग्लूकोज स्तर सामान्य सं अधिक अधैत अछि त ओकरा टाइप-२ मधुमेह कहल जाइत अछि।

उपचार : एकर उपचार लेल चिकित्सक समीचीन खुराक मे दवाइ लेबाक हेतु सलाह करैत छथि। इ दवाइ सं अपन अग्न याशय सक्रिय भ और अधिक इन्सुलिन आपूर्ति करैत अछि ताकि रक्त मे उपस्थित ग्लूकोज के शरीर के कोशिका सभ मे पहुंचा दैक

ঋা ৰক্ত মে ভপস্থিত যামান্য যঁ ঋধিক গ্লূকোজ ঋপন ামান্য স্তৰ পৰ ঋারি জায।

রিশেষ গর্ভিত তথ্য : (১) জখন শৰীৰ মে প্রচুৰ মাত্রা ম গন্স্বনিন ভপনক্ষ ঋচ্চি তখন কোন কাৰণ যঁ টাগপ-২ ধুমেহ হোগত ঋচ্চি ?

একৰ ভত্তৰ ঋচ্চি শৰীৰ কোশিকা মে গন্স্বনিন প্রতিৰোধ ভ৲পন্ন ভ গেনৈক ঋচ্চি, ঋর্থাত কোশিকা মে গ্লূকোজ প্রৱেশ কৰেৰাক হেত্তু ঋগন্যাশয দ্বাৰা যামান্য ৰুপেণ ভত্সৰ্জিত গন্স্বনিন হার্মোন যক্ষম নহি ভ পারি ৰহনে ঢ়েক। দৰাভ্ৰ দেনা ভপৰান্ত ঋগন্যাশয কে যক্রিযতা ৰঁঢ়া ঔৰ ঋতিৰিক্ত গন্স্বনিন ঋাপূর্তি হ গত ঢ়েক। ওহি যঁ শোণিত মে ভপস্থিত ঋধিক গ্লূকোজ ঋগন্যাশয দ্বাৰা প্রদত্ত ঋতিৰিক্ত গন্স্বনিন কে যহযোগ যঁ কোশিকা যভ মে চনে জাগত ঢ়েক। ফনেস্বৰূপ শো��িত কেৰ গ্লূকোজ স্তৰ যামা ্য ভ**২** জৈত ঋচ্চি।

(২) ঋাখিৰ শৰীৰক কোশিকা গন্স্বনিন প্রতিৰোধ কোন কাৰণ যঁ কৰৈত ঢ়েক?

কোশিকা কে ঋারশ্যকতা যঁ ঋধিক গ্লূকোজ নহি চাহী। গৰ জৰঁৰদস্তী ঋধিক গ্লূকোজ কোশিকা মে জেতৈক তখন নিপিড, কানেস্টৰোন ঔৰ ট্রাগগ্নীযৰাগড্ ঋধিক ৰনয নগতৈক। এহি যৰঁ কাৰণ যঁ কোশিকা প্রতিৰোধ কৰয নগৈত ঢ়েক। ঋগৰ খান পান মে নিযঁত্রণ নহি ঋা যির্ফ দৰাভ্ৰ পৰ নির্ভৰ ভ**২** মধুমেহ প্রৰঁধন কৰৈত চ্চী ভ্ৰ ভচিত নহি। তেঁ মধুমেহ কে এক প্রোগ্রেযিৰ

রিঁমারী কহল গেল অছি। ক্রমিক রুপেণ পহিনে মধুমেহ ফেৰ ৰক্ত চাপ ফেৰ লিপিড প্রচুৰতা ফেৰ হৃদয ,কিডনী নিরৰ সংরঁধিত অনেকানেক রিঁমারী।

(২) কী সম্ভর অছি জে মধুমেহ কে পূৰা পূৰী ঠীক ক ন জা সকৈত অছি?

রিঁনিশ্চন সম্ভর অছি। খান পান সঁ অগৰ কোশিকা দ্বাৰা গনস্থুনি প্রতিৰোধ শূন্য ক২ নৈত ছী ত সংভর অছি জে মধুমেহ পূর্ণতিযা ঠীক ভ২ জাযত। খান পান ওহেন হেৰাঁক চাহী জাহি মে কার্রোহাগড্রুষ্ট কম হোগক আ প্রোষ্টীন গত্যাদি অধিক। এহি সর্ব পৰ ধ্যান দেৰাঁক নেন কোনো খাদ্য পদার্থ কে গ্লাগ্রাসেমিক ােড আওৰ গ্লাগ্রাসেমিক গংডেকস কতেক অছি গ্র রুঁঝি প্রতি দিন আহাৰ নেৰাঁক চাহী। অগৰ মধুমেহ নহি ভেন হো তঁ অধিকতম ১০০ গ্লাগ্রাসেমিক নোড খানা প্রতি দিন, জঁ মধুমেহপূর্র (Prediabetic) কে স্থিতি মে ছী তঁ ৭ুন ৬০ গ্লাগ্রাসেমিক নোড খানা প্রতি দিন আওৰ জঁ মধুমেহ সঁ গ্রসিত ছী তঁ ৭ুন ২৬ গ্লাগ্রাসেমিক নোড খানা প্রতি দিন সম্বচিত হোযত।

এহি তৰহেঁ মধুমেহ পূর্ণতিযা নিযঁত্রিত ভ সকৈত অছি।

২

গ্লাযসেমিক গংডেকস ঔৰ গ্লাযসেমিক নোড

রাস্তরিক মে জতেক খাদ্য পদার্থ উপলব্ধ অছি, ওহি মে কার্বোহাযড্রেট, প্রোটীন, রসা, খনিজ এরং রিভিন্ন ্রকারক রিটামিন সভ পাওল জাগত অছি। কার্বোহাযড্রেট সর্করা যা গ্লুকোজ় কের মুখ্য স্রোত হোগত অছি। চীনী যা ্লূকোজ শোণিত মে রঁচত তেজ রফ্তার সঁ শোণিত মে প্ররেশ করৈত অছি। তেঁ সর্করা এরং গ্লুকোজ কে প্ররেশ রফ্তার কে মানক মানল গেল অছি। অর্থাত জঁ কিযো ১০০ গ্রাম চীনী গ্রহণ করৈত ছথি ত চানক শোণিত গ্লুকোজ ১০০ কে গতি সঁ রঢ়ৈত অছি। ওহী মানক অনুসার প্রত্যেক খাদ্য মে উপলব্ধ কার্বোহাগড্র ট খাওর ওহি মে যুক্ত চীনী কতেক তেজী সঁ শোণিত মে চীনীক স্তর রঢ়রৈত অছি ও গ্লাগসেমিক গঁডেক্স কহল জাগত অছি। জাহি খাদ্য কে গ্লাগসেমিক গঁডেক্স কম হ গত অছি ও শোণিত কের চীনী স্তর কম রঢ়রৈত অছি। তেঁ মধুমেহ যুক্ ব্যক্তি কে কম গ্লাগসেমিক গঁডেক্স রঁলা খাদ্য কে চুনার কই খেরাক চাহী। চাউর, গহূম, মকগ্র গত্যাদি কে গ্লাগসেমিক গঁডেক্স জ্যাদা অছি। করীর ৭৬ সঁ ৫০। তেঁ ওকর খাগ্য মে অগর কম গ্লাগসেমিক গঁডেক্স রঁলা খাংগ্য মিলা দেল জায ত শ্রেযস্কর। জেনা কি চনা, সোযা, ওট, রাঁজরা গত্যাদি কের খাংগ্য।

গ্লাগসেমিক লোড

একর একটা সূত্র অছি।

গ্লাগসেমিক লোড = (গ্লাগসেমিক গঁডেক্স x কার্বোহাগড্রেট)/১০০

অর্থাত কোনো খাদ্য মে ওকৰ কার্বোহাযড্রেট ঔৰ ওহি খাদ্য কে কতেক গ্নাগ্যেমিক ইংডেক্স হোগত অছি এহি গ্নন্ পৰ নির্ভৰ কৰৈত অছি গ্নাগ্যেমিক লোড।

তেঁ কোনো খাদ্য চযন সঁ পূর্ব ওকৰ বিশ্লেষণ কৰবাক চৈক ◌ ওহি খাদ্য মে কার্বোহাযড্রেট কম ৰহৈক আ ওকৰ গ্নাগ্যেমিক ইংডেক্স কম যেহো ৰহৈক।এহি সঁ স্বাভরতঃ শৰীৰ মে আরশ্যকতানুসাৰ গ্নাগ্যেমিক লোড প্রতি দিন খা সকৈত চী।

২

মধুমেহ বিঁমাৰীক প্রথম চৰণ স্থিতি- কোনা - কোনা মধুমেহ বিঁমাৰী ক্রমিক ৰূপ সঁ বঁঢন চন জাগত অছি।

জখন স্বাস্থ্য হমৰ বিঁনন্ক্ন ঠীক ৰহৈত অছি অর্থাত মধুমেহ নহি প্রাৰংভ ভেন অছি, তখন জে ভোজন কৰৈত চী হম যভ, তত্ক্ষণ হমৰ অগ্ন্যাশয যমীচীন মাত ৰা মে গন্স্বিনিন ৰক্ত মে ভেজ দৈত অছি। ড্র যমীচীন গন্স্বিনিন ৰক্ত মে প্ৰবিঋ্ট গ্নূকোজ/ চীনী ক২ ৰক্ত ননিকা মাধ্যম সঁ বিভিন্ন অংগক কোশি কা যভ মে শৰীৰক শক্তি ঙদ্দেশ্য পূৰা কৰৈক লেন প হুঁচা দৈত অছি। কখনো নিযমিত, কখনো অনিযমিত খান

-পানক কাৰণে ভোজন সঁ প্ৰদত্ত ঠীনী /গ্লূকোজ আওৰ অগ্ন্যাশয সঁ স্রাৱিত ওন্স্বলিন কেৰ মাত্ৰা অসংতুলিত হ মঘ নগৈত অছি। শৰীৰক কোশিকা সভ ধীৰে ধীৰে ওন্স্বলিন নেন প্ৰতিৰোধ কৰয নগৈত অছি। ওহি স্থিতি মে, ৰক্ত মে খান পান সঁ ৰঁনন গ্লূকোজ / ঠীনী সামান্য ৰূপ সঁ কোশিকা সভ মে নহি জা পৰৈত অছি। তখন ৰক্ত মে ঠীনী কম ৰেঁসী হোমঘ নগৈত অছি। প্ৰাৰংভ মে ত হমৰ অগ্ন্যাশয ৰিঁন্ক্ৰন ঠীক ৰহৈত অছি। কদাঠিত জঁ কিছু অধিক কাৰোঁহাওড্ৰেট যা অধিক প্ৰাযমেমিক নোড ৰঁনা খানা খা নৈত ঠী ত ওহি সঁ ৰঁনন অধিক গ্লূকোজ মেহো আসানী সঁ ও ন্স্বলিন দ্বাৰা কোশিকা সভ মে ঠন জাওত অছি কাৰণ অগ্ন্যাশয অ ধিক গ্লূকোজ অনুৰূপ অধিক ওন্স্বলিন স্রাৱিত কৰৈত অছি। পৰংঠ ও্ত শিনশিনা কিছু সময ৰাঁ দ অৱৰুদ্ধ ভ জাওত অছি কাৰণ কোশিকা ওন্স্বলিন হেতু প্ৰতিৰোধ কৰএ নগৈত ঠৈক । কোশিকা কে আৱশ্যকতা সঁ অধিক গ্লূকোজ নহি ঠাহী তেঁ ও প্ৰতিৰোধ কৰয নগৈত অছি। ও্ত স্থিতি ৪-৯ মান ধৰি ৰহি সকৈত অছি আওৰ ভ সকৈত অছি জে কোনো নক্ষণ সঁ হমসভ অ নভিজ্ঞ মেহো ৰহী। কোশিকা দ্বাৰা ওন্স্বলিন প্ৰতিৰোধক প্ৰাৰংভ মধুমেহ কেৰ প্ৰথম ঠ ৰণ হোওত অছি।

४

मधुमेह बिमारी केर दोसर चरण (२ tage)

प्रथम चरण मे जे शरीरक कोशिका सभ द्वारा इन्सुलिन प्रतिरोध प्रारंभ होइत अछि ताहि सं रक्त नलिका मे इन्सुलिन अधिकता होमय लगैत अछि। तें दोसर चरण के हाइपरइन्सुलिनेमिया सेहो कहल जाइत अछि।रक्त मे आवश्यकता सं अधिक इन्सुलिन होयबँ शरीर लेल ठीक नहि।
ओ बँढल इन्सुलिन पहिने छोट छोट रक्त नलिका जे प्रायः शरीरक सबँ महत्वपूर्ण अंग तक पसँरल अछि, ओ करा क्षति पहुँचेनाइ प्रारंभ क दैत अछि। पातर - पातर रक्त नलिका मस्तिष्क मे, आँखि मे और अनेक महत्वपूर्ण अंग मे होइत अछि। इन्सुलिन केर कुप्रभाव सं एहि पातर पातर रक्त नलि काक आंतरिक झिल्ली, जकरा एन्डोथेलिअम झिल्ली कहल जाइ त अछि ओ क्षतिग्रस्त होमय लगैत अछि। ओहि क्षतिग्रस्त स्थान पर खगठी (Plaque) पबि जाइत अछि। एहि ख ठी सं रक्तक सामान्य प्रवाह ओहि अंग मे बाधित होमय ल गैत अछि।

মধুমেহ কেৰ দোসৰ চৰণ মে কিছু কিছু লক্ষণ সেহো আৰম্ভ নগৈত অছি। অকাৰণ থকান - থকান সনক অনুভূতি ,ৰজন মে দুঁখি, মোটাপা, গৰ্দন কে ত্ৰ মে ৰঁগত হল্কা হল্কা কাৰীপন ইত্যাদি ইত্যাদি লক্ষণ সভ আবিঁ সকৈত অছি। এহি দোসৰ চৰণ কেৰ পুষ্টি ৰক্ত পৰীক্ষণ সঁ কএল জা সকৈত অছি। মধুমেহ কে দোসৰ চৰণ স্থিতি ३-৪ মাস ধৰি ৰহি সকৈত অছি। তেঁ ওহি চৰণ মে অগৰ ধ্যান দী আ তদ অনুকূল অপন খান -পান ৰহন সহন মে সুধাৰ কএ নী ত ই ৰঁগত শ্ৰেযস্কৰ। ওহি সঁ মধুমেহ কে প্ৰৱ শ নিষেধ ভ জাযত। জে ছোট মোট সমস্যা আৰয নাগল ছল ও হো পূৰ্ণ ৰুপেণ ঠীক ভই জাযত।

৬

মধুমেহ বিঁমাৰীক তেসৰ চৰণ

এখন তক কে স্থিতি মে ভই গেল ৰহল ছল জে অসংযমিত খান-পান কে কাৰণে এক তৰফ ৰক্ত মে গ্লূকোজ় বঁঢি ৰহ অছি আ দোসৰ তৰফ ইন্সুলিন সেহো। সগৰ শৰীৰক কোশিকা সভ ইন্সুলিন লেল নিৰংতৰ প্ৰতিৰোধ ক ই ৰহল অছি । দিনানুদিন প্ৰতিৰোধ বঁঢিযে ৰহল অছি।

एही क्रम मे अग्न्याशय आओर ओहि सँ स्रावित होअ्रवला ग्लूकागन अनियंत्रित(unregulated) होमय लगैत अछि। अर्थात कखनो कम्मे आओर कखनो आवश्यकता सँ अधिके ग्लूकागन स्रावित होमय लगैत अछि। कखनो काल भोजन उपरान्त अग्न्याशय खूबे अधिक इंसुलिन स्रावित क दैत अछि।

एहन जे स्थिति अबैत अछि ओहि मे जखन रक्त मे चीनी केर परीक्षण करबैत छी त तखन पेट खाली परीक्षण रिपोर्ट सामान्य सँ कम अबैत अछि आ भोजन उपरान्त जतेक बढ़ब अबैक चाही एहि सँ बढ़ैत कम। एहनो होइत अछि जे तखन पेट खाली रक्त परीक्षण रिपोर्ट स्तर सँ भोजन उपरान्त खाली रक्त परीक्षण रिपोर्ट परिणाम कम्मे अबैक।

ओहनेका स्थिति जँ अबैत अछि त ओकरा हाइपोग्लाइसीमिया कहल जाइत अछि। अर्थात न्यून सर्कराक स्थिति। ओहि स्थिति मे कोनो संदर्भित फ्रश्नन चिकित्सक सँ परामर्श क लेबाक चाही जाहि सँ सुनिश्चित भ सकय कि आखिर की बात छैक।

मधुमेह के तेसर चरण मे किछु लक्षण सबसँ सेहो परिलक्षित भ सकैत अछि। जेना कि भूख के बढ़ैत तीव्र अनुभूति। कनियो देरी भेला पर चिड़चिड़ापन अर्थात अनावश्यक क्रोध। सदिखन किछु ने किछु खाय लेल मोन छुछुरैत रहलै। वजन और मोटापा बढ़ि सकैत अछि। सदिखन बिना कारण , थाकल - थाकल जकाँ लगैत रहनाइ। रक्त चाप सेहो बढ़ल के क्रम मे भ२ सकैत अछि। भोजन केलाक उपरान्त बढ़ैत आनन्दक अनुभव

। ভোজন ডপৰান্ত ওঁগহী নাগয নগৈত ঋঠি। মিঠাগ্ৰ খেৰ্ৰাক গচ্ছা হোগত ৰহৈত ঋঠি।

এহি চৰণ মে হোগত ড্ৰা ঋঠি জে হম বুঁমৈত ঠী হম্মৰ ঠীনী ত কম ঋঠি। থোৰে মোৰে মিঠাগ্ৰ যা ঠীনী খাযন কৰৰঁ ত ও ঋপনে ঠীক ভ জাযত। কিছু নোক মভ মেহো ওহনে পৰামৰ্শ দৈত ঢথ ।

মগৰ গ্ৰা ৰঁাত ৰিঁনৃক্ৰন নহি। ৰক্ত পৰীক্ষণ ঔৰ ক্ষশন ঠিকিত্সেক মঁ পৰামৰ্শ ঋাৰশ্যক ঋঠি ওহি স্থিতি মে। হঁ, খা পীন ওহেন জৰূৰ হেৰ্ৰাক ঠাহী জে কৰ্ৰোহাযড্ৰেট কনী কম(প্ৰতি দিনক নেন মমুঠিত গ্লাগমেমিক নোড ঋনুৰূপ)। ওহেন ঋনাজ জাহি মে প্ৰোটীন গন্যাদি জ্যাদা হোগক খা কাৰ্ৰোহাযড্ৰেট ৰঁাত জ্যাদা নহি। হৰিযৰ তৰকাৰী মৰঁ, শ্ৰধক ফন মভ(নট্ংম)। জকৰ গ্লাযমেমিক গঁডেকম ঔৰ তদনুৰূপ শ্ৰম্ভ গ্লাগমেমিক নোড কম হোগক ওহেন ফন মভ মেহো খা মকৈত ঠী।

মধুমেহ ৰিঁমাৰী ৰিঁনৃক্ৰন ঢুট্য তৰফ ভ জা মকৈত ঋঠি জঁ ঋপন খান পান গ্লাগমেমিক গঁডেকম ঔৰ গ্লাগমেমিক নোড ঋাধাৰিত ডপযুক্ত ডাগট নেনাগ প্ৰাৰম্ভ কৰৈত ঠী।

ওনা ক্ষশন ঠিকিত্সেক মঁ পৰামৰ্শ ঋাৰশ্যক ঋঠি এহি মভ নেন।

৩

মধুমেহ ৰিঁমাৰীক ঠাৰিম ঋৱস্থা(২ tage)

এখন তক ৰক্তক গ্লূকোজ স্তৰ ক্ৰমিক ৰূপ সঁ ৰঁঠি ৰহনে খৈছি, ঐন্স্ৱলিন সেহো ৰঁঠি ৰহনে খৈছি কাৰণ কোশিকা দ্বাৰ প্ৰতিৰোধক ক্ৰম সেহো ৰঁঠি ৰহনে খৈছি। যদ্যপি এখন তক কোনো খাস খধিক ঐভীৰ নক্ষণ পৰিনক্ষিত নহি খৈছি ঔৰ হম সৱঁ একৰা ৰিঁন্ৰ্ক্ন হন্ৰেক মে নৈত ছী।

খাৰঁ তেসৰ চৰণ কে ৰাঁদ ৰক্ত পৰীক্ষণ মে ভুখন পেঁট মে গ্লূকোজ় স্তৰ ১২৬ তক ঔৰ নাস্তা ভোজন উপৰান্ত ২০০ তক খাৰঁয নাগৈত খৈছি। ওহি পৰিস্থিতি মে খঁদৰ -খঁদৰ খৰাৰী ৰঁঠি ৰহ খৈছি পৰঞ্চ এখনো উপৰ -উপৰ হন্ৰেক় ফন্ৰেক নক্ষণ দেখা পড়ি হন খৈছি। জেনা কি ৰক্ত চাপ ৰঁঢ়নে খাৰিঁ সকৈত খৈছি, থকান নাগি সকৈত খৈছি, ভূখ প্যাস ৰেঁসী জোড় সঁ নাগি সকৈত খৈছি , কোনেসষ্ট্ৰৌন সেহো ৰঁঢ়নে খাৰিঁ সকৈত খৈছি, মো াপা ঔৰ শৰীৰক ৰজন ঐত্যাদি ঐত্যাদি ৰঁঠি সকৈত খৈছি। ঐহো স্থিতি ২-৩ সান ধৰি ৰহি সকৈত খৈছি।

ৰাস্তৱিক মে ঞ চৰণ ৰিঁন্ৰ্ক্ন ডাযৰিঁষ্টিক চৰণ এৰাঁক পূৰ্ৱ কে চৰণ হোঐত খৈছি। ওহি স্থিতি কে উনঙ্টেনায(rever২e কেনায) হেতু জে খাৰশ্যক ঠৈক ও খৱশ্য প্ৰাৰম্ভ ক দেৱাক চাহী। ঞ পূৰ্ণ ডাযৰিঁষ্টিক স্থিত প৾হুঁচৰাঁক শীমা(ৰোঁৰ্ডৰ) খৈছি।

খান- পান, ৰহন সহন মে খন্ৱকূন পৰিৱৰ্তন কেনায পৰম খাৰশ্যক। কোনো চিকিত্সেক সঁ পৰামৰ্শ কয ঞ সুনিশ্চিত ক নেৰাঁক চাহী জে ৰাস্তৱিক মে কোন চৰণ মে ও ৰিঁমাৰী খৈছি। জঁ চিকিত্সক পৰামৰ্শ সঁ ভুখন পেঁট গ্লূকোজক পৰীক্ষণ, ভোজনক ৰাঁদ গ্লূকোজ় পৰীক্ষণ, ৬ ঘঁণ্টা ৰঁনা জীষ্টীষ্টী ঐন্স্ৱলিন হিত

পৰীক্ষণ, এচবীএ১সী পৰীক্ষণ কৰাযন জায ত সুনিশ্চ ত ভেন জা সকৈত অছি জে আখিৰ কোন স্থিতি তক মধুমেহ পৰাঁ ন অছি। সভ ৰিপোৰ্টক ৰিশ্লেষণ কয ঠিকিৎসেক ৱঁতা সকৈত ছথি জে অহাঁ অমুক নে অমুক স্থিতি মে ছী। পৰিমাৰ্জন হেতু অহাঁ ক সরঁ কৰী , ঠিকিৎসেক উঠিত পৰামৰ্শ অৱশ্য দেতাহ।

ওনা কাৰ্বোহাযড্ৰেট ঔৰ গ্লাগসেমিক নোড আধাৰিত ডাগট অৰ্থাত কম কাৰ্বোহাযড্ৰেট , কম গ্লাগসেমিক গন্ডেকস ৱঁনা খাদ্য পদাৰ্থ অপন ডাগট মে শামিন কৰী। এ ধ্যান মে অৱশ্য ৰাখন জায জে ভৰি দিনক আহাৰ মে হমৰ ৭ুন গ্লাগসেমিক নোড সমুচিত সঁ ৰিশেষ নহি হোগক।

এ হম ৱঁাৰম্বাৰ প্ৱ��ৰাবৃত্তি ক ৰহন ছী কাৰণ ডাযৰিঁটীজ হেতু মুখ্য কাৰক ঠীনী ঔৰ কাৰ্বোহাযড্ৰেট মে ৰিদ্যমান গ্লূ োজ় অছি। তেঁ ওহি পৰ ধ্যান দেনায অতি আৱশ্যক অছি।

৭

মধুমেহ ৰিঁমাৰীক পাঁঠম অৱস্থা(ষ্tage)

মধুমেহ ৰিঁমাৰীক পাঁঠম অৱস্থা, পূৰ্ব মধুমেহ স্থ তি (prediabetic ষ্tage) কে ৱঁাদক অৱস্থা থিক।

এহি স্থিতি মে আৰঁ ৰক্ত গ্লূকোজক স্তৰ খানী পেট ১২৬ ঁ উপৰ তথা নাস্তা খানা ৱঁাদ ২০০ সঁ উপৰ হোময নগৈত অছ । ৭ুশন ঠিকিৎসেক সঁ দেখেনাক ৱঁাদ ও(ঠিকিৎসেক) আৰঁ মোহৰ নগা দৈত

छथि अर्थात सुनिश्चित कइ कहि दैत छथि जे मधुमेह भऽ गेल। निरावरण हेतु चिकित्सक दवाइ सेहो प्रारम्भ करबाक सुझाव दैत छथि। एहि अवस्था के नाम चिकित्सा क्षेत्र मे टैप २ मधुमेह (Type-२ Diabeteइe Milletuइ) कहल जाइत अछि।

मरीज बुझैत छथि जे हुनका आब मधुमेह बिमारी भय गेल आ आब हुनका सभ दिन दवाइ पर आश्रित रहय पड़त। किन्तु रीज भयभीत सेहो भय जाइत छथि जे इ बिमारी त निरन्तर बढ़ै बला (Progreइइive) होइत अछि तेँ आब ओकर निदान हेतु विशेष ध्यान देब आवश्यक भइ गेल।

वास्तविक मे इ अवस्था एकाएक नहि आयल अछि। ओकरा अबै मे १० -१७ साल लागि गेल हेतैक । जखन इ बिमारी आयल अछि त इ बुझू जे बीस प्रतिशत हुनक आँखि के क्षति पहुचा देलक। आन आन महत्वपूर्ण अँग के किछु ने किछु क्षति पहुँचेने सेहो होयत।

आधुनिक शोध और अन्वेषण केर संकल्पना (concept) अनुसार एहो अवस्था अयलाक उपरान्त विशेष रक कोनो बात नहि। आधुनिक शोध कहैत अछि जे इ बिमारी कोशिका सभ द्वारा प्रेषित इन्सुलिन प्रतिरोधक स्थिति उतप ्न केला सँ उत्पन्न भेल अछि। जँ क्रमिक रूप सँ एहि प्रतिरोध के नियंत्रित कइ लैत छी तँ एहि स्थिति के पलटि(reverइe) कइ सामान्य अवस्था के प्राप्त कइ सकैत छी।

ৎকশনে ঠিকিৎসেক পৰামৰ্শ ঋনুসাৰ দৱাগ সঁগ - সঁ ঋপন ডাগষ্ট কে জঁ ঋনুমোদিত কাৰোঁহাযড্রেষ্ট ঔৰ প্ৰাগযেমিক ন ড ঋাধাৰিত সুধাৰ ক২ নৈত ছী ত যম্ভৱ ঋছি জে এহি ৰিঁমাৰী সঁ নিজাত পাৰিঁ জৈ।

মাত্ৰ জঁ দৱাগ পৰ ঋাশ্ৰিত ৰহৈত ছী ঋা খান পান পৰ ধ্যান নহি দৈত ছী তঁ এ্ৰমিক ৰূপ সঁ শৰীৰ মে গনস্বিনিন ৰঁঢ়ৈত চনে জাযত জে কি ধীৰে ধীৰে শৰীৰ মে ঋান ঋান তৰহক ক্ষতি পহুঁচেৰোঁক এ্ৰম ৰখনহিযে ৰহত। দৱাগ সঁ ঞ্ৰা প্ৰৱঁক্ষ হোগত ঋছি জে ঋগ্ন্যাশয যত্ৰিয ভ গনস্বিনিন শ্ৰাৱ কৰয। এহি সঁ (গনস্বিনিন শ্ৰাৱ সঁ) ৰক্ত মে উপস্থিত ঋসামান্য গ্লূকোজ কোশিকা যভ মে ্ৰৱেশ কৰৈ মে যক্ষম ভ জাগত ঋছি। ঋা এহি তৰহেঁ শৰীৰক গ্লূকোজ় নিযঁত্ৰণ দৃষ্টিগত হোগত ঋছি।

গ্লূকোজ ত নিযন্ত্ৰিত ভ জাগত ঋছি পৰঞ্চ দৱাগ মৰ্ফুদ শ্ৰাৱিত ঔৰ ঋধিক গনস্বিনিন ত ঋান ঋান খৰাৱী পহুঁচা যকৈত ঋছি। তেঁ হেত্তু জঁ খান পান যেহো যম্বঠিত কৰৈত চনে জাযৰ্ তখন ঠিকিৎসেক কেঁ সুৱিধা হোযতন্হি জে ও দৱাগ খুৰাক ে ৎকশনে প্ৰৱন্ধন ক২ যকতা। ও (ঠিকিৎসেক) যম্বঠিত ঋাওৰ কম যে কম শক্তিক দৱাগ ঋা কম সঁ কম দৱাগক খুৰাক কেৰ সুমাৱ দ২ ৰিঁমাৰী কে নিদান কৰৈক নেন পৰামৰ্শ দ২ যকতা।

এহি সঁ ঞ্ৰা হোযত জে ঋগ্ন্যাশয মে ৱিদ্যৱান ৰীঁটা যেন জে গনস্বিনিন শ্ৰাৱিত কৰৈত ছৈক ওকৰ এ্ৰমিক ক্ষৰণ কম সঁ কম োযত। ঋগ্ন্যাশয ৰঁহৃত জন্দী খৰাৱঁ নহি হোযত।

এ ভেল পাঁচম অৱস্থা অৰ্থাত টাইপ ২ মধুমেহ।

৫

মধুমেহ বিমাৰীক প্ৰথম অৱস্থা (stage)

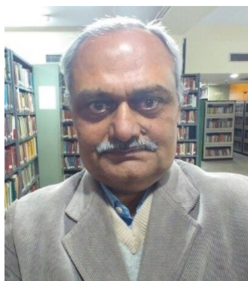
এ অৱস্থা থিক শৰীৰ মে ইন্সুলিন কেৰ অভাব। জখন অগ্ন্যাশয় ইন্সুলিন কে লগাতাৰ স্ৰাৱ কৰৈত কৰৈত অপন সক্ষমতা কম কৰয লগৈত অছি আ ৰক্তমে কম ইন্সুলিন স্ৰাৱ ক পবৈত অছি তখন প্ৰথম অৱস্থা কেৰ আগমন প্ৰাৰম্ভ ভs জাইত অছি। অগ্ন্যাশযক বীটা কোশিকাক সংখ্যা ন্যূন ভ জেবাঁক কাৰণে এ হোইত অছি। ইন্সুলিনক নিৰ্মাণ ত বীটা কোশিকাক মাধ্যমে সঁ হোইত অছি । ও ন্যূন ভ গেল তঁ স্বাভৱতঃ ৰক্তমে কম ইন্সুলিনক নিৰ্মাণ ভ ৰহল অছি এহি অৱস্থা মে। ইন্সুলিন কেৰ ভূমিকা ৰক্ত সঁ শৰীৰক কোশিকা সভ মে গ্লূকোজ় কে ওঘি ল জেবৌ অছি জেকি দিন প্ৰতি দিনক আৱশ্যক শক্তি লেল পৰম জৰূৰী হোইত অছি। অৰ্থাত ইন্সুলিন গ্লূকোজ কেৰ বাহক(carrier) থিক। শৰীৰ মে অপন অনুকূল ইন্সুলিনক অভাৱ মে আৰ ঠিকিত্সেক মৰীজ লেল বাঁহৰ সঁ ইন্সুলিন হেতু সুঝাৱ কৰৈত ছথিন্হ । কাৰণ এ জে আৰ বাঁহৰী দৱাই অগ্ন্যাশয কে ইন্সুলিন বনেবাঁ হেতু সক্ৰি নহি ক পবৈত অছি । আৰ অগ্ন্যাশয ইন্সুলিন সঁ অভাৱগ্ৰস্ত ভ গেল অছি। এ জে অৱস্থা থিক ও মধুমেহক প্ৰথম অৱস্থা কহবৈত অছি। এহি মেং নিদানক হেতু এক মাত্ৰ বিকল্প বাহৰ সঁ ইন্সুলিন লেব অছি।

এ অৱস্থা নহি আরয তাহি নেন পাঁচম অৱস্থা, আ সম ভর ৗএ তঁ ওহি সঁ পূরহিঁ সঁ অপন খান পান প্ৰৰুস্ত ক ওকৰা হেত্ত নিরাৰণ কৰী। এ স্বৰক্ষাত্মেক সর্বোত্তম প্রযাস হোযত।

এহি তৰহেঁ হম মধুমেহ রিঁমাৰী আ ওকৰ সভ অৱস্থাক রিস্তৃত চর্চা কযনহুঁ অছি। পূৰা দেশ মে জাহি তৰহেঁ এহি মধ মেহ রিঁমাৰীক দ্রুত প্রসাৰ ভs ৰহল অছি ও রঁৗত চিন্ত ক রিষয অছি। হমৰ এহি আলেখক মুখ্য উদ্দেশ্য এ অছি জে আম লোক সভ মে সজগতা আরনি তাকি এহি রিঁমাৰী সঁ পূর্ণ ৰূ েণ রাঁচল জা সকয। ভৰোস জৰূৰ অছি জে এহি আলেখ সঁ কিছু নে কিছু নাভ লোক কে জৰূৰ হোযতন্হি।

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১০.ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র- মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৯ম খেপ

ৰবীন্দ্র নাৰাযণ মিশ্র

মাতৃভূমি (উপন্যাস)- ১৯ম খেপ

১৯

সাঁঝমে সুধাকৰ চাৰূ নঠৈতক সঁগে পাঠশালা ন পহুঁচলাহ । পাঠশালা তঁ ও নামেক ছল । ফূসক বনল ওকৰ চাৰ খসৰাঁ হেতু উদ্যত ছল । কতেকো সালসঁ ওকৰ দেখ-ৰেখ নহি হোইত ছল । পুস্তকালযক স্থানপৰ তৰকাৰী ৰোপল ছল । সজমনি,কদীমা,ৰামঝিমনী ,টমাটৰ,কোবী সভ তৰহক তৰকাৰীক সমাৰোহ কেলে ছলাহ । সুধাকৰক সালভৰি তৰকাৰী ওহিঠামসঁ উপজি জাইত ছলনি । কাগজী নেবোঁক গাছ ততেক

ঋমঠংগৰ ছল জে ম্যোঁয়ে যান নেৰোঁ খপনো খাগত ছনাহ খা হাঠংপৰ ৰেঁঠিতো ছনাহ। কোনপৰ ঠাঁভনেৰোঁক গাছমে ৰঁড়কা-ৰঁড়কা ঠাঁভনেৰোঁ ফড়ন ছন । খ্যনমে জহিখাসঁ জযন্ত গা খএনাহ খা ওহি পাঠশানা নগ ৰহএ নগনাহ তহিএসঁ স্বধাকৰ পৰেযান ছনাহ । ম্নকা মোনমে তৰহ-তৰহক ৰাঁতযভ ঘূমএ নগননি ।

"কেহন ৰঁঠিখাঁ জানকীধামমে পঠৈত-নিখৈত ছনহ ঁ । এহিঠাম কী ৰাখন ঠৈক জে খনেৰে খপযিযাঁত ভেন ছী।"-স্বধাকৰ ৰঁজৈত ছথি ।

জযন্তসঁ জেঠ ছনখিন স্বধাকৰ । থ্নূক পিতা যহোদৰে ভাএ ৰহথি । জযন্তকেঁ গামসঁ ঠনি গেনাক ৰাঁদ পাঠশানাক জমীনপৰ যোনহো খানা হক স্বধাকৰক কাযম ভএ গেন ৰহনি । এহিমে খাৰঁ জযন্ত এতেক দিনক ৰাঁদ খাৰিঁ কএ ৰাঁধা কৰথি যে ম্নকা কোনা নীক নগিতনি?

স্বধাকৰক ব্যৱহাৰসঁ জযন্তকেঁ ততেক কণ্ঠ ভেননি জে ও গ্ৰম্ম পড়ি গেনাহ । তখনসঁ পেঠঞ্চনিখা দেনে পড়ন ৰহথি । ৰিঁনা কিছু খেনে-পীনে যোঁয়ে দিন ৰীতি গেন । তকৰ কোনো ঠিঁতা স্বধাকৰকেঁ নহি ভেননি । ও তঁ পাঠশানাক জগহ পৰ খপন কৰ্ঞ্জা কাযম ৰখৰাঁক হেত্তু ব্যগ্ৰ ৰহথি । স্বধাকৰক ৰাঁজৰঁ স্বনি জযন্ত ছগ্বংতামে ৰহথি । ৰঁকৰ-ৰঁকৰ ম্নকা দেখৈত ৰহ গেনাহ । তাৰঁতেমে পানি হোৰঁএ নগনৈক । পাঠশানাক ঘৰ তঁ ৰূঁস্ৰ খযনে ছন । কোনপৰ নাম্হিঠাঁ ঠাৰ ৰাঁঠন ছন জাহিমে কৈকঠাঁ যোংগৰ নাগন ছন জাহিসঁ ও কম্না কএ নঠকন ছন। তকৰে তৰমে

জয়ন্ত আগ একমাসসঁ পড়ল ছলাহ । একো বেঁৰ সুধাকৰ হাল-চাল লেবঁএ নহি অএলাহ। ও সুনিও কএ জে ঢনকা আঁখিমে সমস্যা ছনি ও হটন-হটন ৰহলাহ । মুদা জখন পাঠশালা হেতু বৈঁসাৰ ভেল তঁ ও সমস্ত পুৰষার্থসঁ প্রকটে নহি ভেলাহ,অপন নৈতিক সহযোগসঁ বৈঁসাৰমে হড়ৰিঁড়ৰো মচা দেলাহ ।

জয়ন্ত সপনোমে নহি সোচি সকল ৰহথি জে ঢনকৰ পৈতৃক স্থানমে বঁনল পাঠশালা পুনর্নির্মাণ কৰবাঁক ঢনক প্রয়াসমে সভসঁ পৈঘ বাঁধক ঢনকে পিতিঔত সুধাকৰ ভএ জেতাহ । মুদা স্বার্থমে লোক আন্হৰ ভএ জাগত অছি । ফেৰ জখন অনকৰ সঁপত্তি ভোগবাঁক আদতি পড়ি জাওক তঁ ওহিপৰসঁ বেঁদখল হোএবঁ বঁাত কষ্টকাৰী ভএ জাগত অছি । জয়ন্তক পিতাক হিস্সামে পাঠশালাক অতিৰিক্ত পাঠশালাসঁ সটলে মাত্র পাঁচ কঠ্ঠা জমি ন ৰহনি । ওহীসঁ ও সালভৰি গুজৰ কৰৈত ছলাহ । কহিও ককৰোসঁ কিছু যাচনা কৰবঁ ঢনক স্বভাৱমে নহি ছল । সুধাক পাঠশালা আ নগীচক জমীন কতেকো সালসঁ কব্জা কএ লেলে ৰহথি । পাঠশালাক জগহপৰ একদিস মাল-জাল বাঁন্হল কৰথি । খালী জগহমে তিমন-তৰকাৰী উপজাবঁথি । মুদা সুধাকৰকেঁ ব বঁড়কা চিঁতা ভএ গেল ৰহনি । "কল্পনা কএ জয়ন্তক ঝঁঝট খতম হোঅএ তঁ ঠৈল হোগ।"-সুধাকৰ সোচল কৰথি ।

সুধাকৰকে নৈতিক সঁগে আএল দেখি জয়ন্তকেঁ কিছু নহি ফুৰাগনি । ও অবাঁক ভেল চাৰ দিস দেখৈত ৰহি গেলাহ ।

"আগ নৌ-ছঔ কগএ লেবঁ । এহী পাৰ কী ওহী পাৰ । ৰিদ্বান ছথি তঁ অপনা ঘৰমে । হমৰা তাহিসঁ কী মতলবঁ? পঢ়ি -

লিখি কএ নর-নর ঝঁঝটি রেঁসাহি রহল ছথি। ঞ্রু কোন নীক রাঁত ভেলৈক?"-সুধাকৰ মোনে-মোন সোচথি। জখন জযন্ত কিছু নহি রঁজলাহ তঁ সুধাকৰ তমসাগত রঁড়রঁড়াগত চলি গেলাহ-

"কান খোলি কএ সুনি লএহ। ঞ্রু সঁপত্তি হমর অছি। রাঁরাঁ মৰৈত কান সাফ কএ গেল রহথি জে ঞ্রু সভটা চীজ-রস্তু সুধাকৰকেঁ হেতলি। স্টাম্পপেপৰপৰ সভটা লিখি েল ছথি। তাহিপৰ জে তূঁ অনুচিত প্রয়াস কৰরঁহ সে নহি চলতহ।"- সে কহি সুধাকৰ নঠৈতসভক সঁগে রাঁহৰ ভএ গেলাহ।

জযন্ত টুকুৰ-টুকুৰ দেখৈত ৰহলাহ। সুধাকৰ অপন নঠৈত সভক সঁগে আগূ রঁঢ়ি গেলাহ।

"অহাঁ কহী তঁ একৰা একহি রেঁৰমে ধাৰক পাৰ ফেকি আরী।"-একটা নঠৈত রাঁজল।

"একৰ সহী গলাজ তঁ হমৰা লগ অছি।-দোসৰ নঠৈত রাঁজল।

"হমৰা তঁ হোগএ জে ভোৰ হোগত-হোগত ও অপনে সাফ ভএ জাএত। ককৰো কিছু কৰরাঁক কাজ নহি পড়ত।" -তেসৰ নঠৈত রাঁজল।

"সে কী?"

" দেখৈত নহি ছহক। ঞ্রু চাৰ কখনো খসি সকৈত ছৈক। জযন্তকেঁ নেনে-দেনে সাফ।" -চাৰিম নঠৈত রাঁজল।

"ढ़ूँ सभ सभदिन मूर्खे रहि गेलह । हमरा जयन्तसँ की मतलबँ अछि । जीबँए-मरए, जतए जाए । हमर ठीज-बँस्तुपर ँ हटि जाए । बँसी नफरासँ कोन मतलबँ?"-सुधाकर बँजलाह ।

एहिना गप्प-सप्प करैत ओसभ चलि गेलाह । जागत-जागत अपन-अपन नाठी जोर-जोरसँ पटकैत जयन्त दिस आँखि तरेरैत पाठशालाक चारक एकटा सोंगर हटा देलक ।

कन्ना कए लटकल ओ चार आओर एकहाथ आगू ससरि गेल । बीचक फाँकसँ पानि झहर-झहर खसए लागल । जयन्त अखनो ओही चार तर बैसल रहथि । दोसर कोनो उपाय नहि छल।

चारसँ खसैत बँरखाक पानिसँ सौंसे देह भिजि रहल छल ।

अपन मंतव्य editorial.staff.videha@gmail.com **पर पठाउ।**

३.११.जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल'- रहिना रहैत अछि काफिया जन कोना भेलै

जगदीश चन्द्र ठाकुर 'अनिल'

रहिना रहैत अछि काफिया गजल कोना भेलै

(ई आलेख साहित्य अकादेमीसँ मान्यता प्राप्त कथित मिथिला एसोसिएशन चेतना समितिक पत्रिकामे काँट-छाँटक संग प्रकाशित भेल छल। एतए ओइ आलेखक मूल आ प्रामाणिक संस्करण देल जा रहल अछि।- सम्पादक)

साहित्यमे गद्यमे कथा, नाटक, उपन्यास, संस्मरण, जीवनी, आत्मकथा, समीक्षा, आलोचना आदि लिखल जाइत अछि, पद्यमे दोहा, कविता, गीत, गजल, खंड काव्य आ महाकाव्य आदि लिखल जाइत अछि। सभ विधाक अपन-अपन विशेषता छै, जाहि कारणे ओ अस्तित्वमे अछि।

एना सभ अपन माय-बाबू,दादा-दादी,कक्का-काकी,टोल पड़ोसक आन एना सभसँ बजनाइ सिखैत अछि । बादमे शुद्ध जनाइ आ लिखनाइ सिखैत अछि । व्याकरणक उपेक्षा क'क' शुद्ध बाजब आ लीखब संभव नहि भ' सकैत छैक । साहित्य सृजनमे व्याकरणोक महत्वपूर्ण योगदान छै ।

गजल सेहो भारतीय भाषामे लोकप्रिय स्थान ग्रहण ' चुकल अछि । हिन्दीमे सेहो गजलक व्याकरण पढाबो बेरख पहिने आबि चुकल अछि ।

किछु पढ़िक' आ सुनिक' हम 1983 मे मैथिलीमे गजल कहब आरम्भ केलहुँ । किछु रचना मिथिला मिहिर आ माटि-पानिमे छपबो कएल, मुदा अपना संतुष्टि नै भेल । हिन्दीमे सेहो लिखय लगलहुँ । किछु रचना कोनो-कोनो पत्रिकामे छपबो कएल, मुदा व्याकरणक जानकारीक अभाव खटकैत रहल । आर.पी.शर्मा 'महर्षि'क लिखल हिन्दी गजलक व्याक ण देखलहुँ, मुदा मैथिलीमे गजलक जानकारी मैथिली गजल आ

শেৰো-শাযৰীক নেন সমর্পিত ব্ঁনোগ 'খনঠিন্থাৰ খাখৰ' পৰ পর্যাপ্ত সামগ্রী দেখি হর্ষিত ভেনহুঁ। এহি ব্ঁনোগপৰ একে ঠাম তেৰহ শুমে গজেন্দ্র ঠাকুৰ দ্বাৰা প্রস্তুত গজন শাস্ত্রমে গজনেক রিরে ন মৌথিনী ভাষাক তত্ত্বপৰ কএন ভেষ্টনে। তকৰ ৰাঁদ 22.07.2011 খা 21.09.2011 কে ৰীঠমে খাশীষ খনঠিন্থাৰ দ্বাৰা পঠীস খণ্ডমে মৌথিনী গজনেক ব্যাকৰণ ও গতিহাস 'গজনেক সংক্ষিপ্ত পৰিচয'ক খংতর্গত প্রস্তু কএন গেন। কতেক ৰাস গজনকাৰকেঁ এক মংচপৰ খনৰাঁক কাজ কেনক ও মংচ। ও ব্ঁনোগ মৌথিনী গজনেক ব্যাকৰণকেঁ সহজতাসঁ নোকক সমক্ষ খানি শুদ্ধ গজন নিখৰাঁক ৰাঁষ্ট প্রশস্ত কেনক।

জাহি সমযমে মৌথিনী গজনেক ব্যাকৰণ ডপনব্ধ নহি ন, তখনো শুৰুখাতমে স্বস্থ গজন কহন গেন ছন জে কি ওহি সমযক গজনেকাৰক জ্ঞানক পৰিচাযক খছি। মুদা ৰীঠমে কিছু ৰেঁসিএ ৰঁর্খ মৌথিনী গজনেক এহন খৱস্থা ৰহনৈ জাহিমে জকৰা জাহি তৰহে ভেনৈ ও গজনকেঁ গীজি দেনকৈ খা যে কেখনো ক্রাংতিক নাপৰ, কেখনো কথ্যক নামপৰ তঁ কেখনো প্রগতিশীনতাক নামপৰ। খাৰঁ জখন গত ৰাঁৰহ ৰঁৰখসঁ মৌথিনীমে গজনেক ব্যাকৰণ ডপনব্ধ খছি, তখন খাৰঁ গজনেক স্বাস্থ্য সুনিশ্চ ত কৰৰাঁক খাৱশ্যকতা খছি। কাফিযা খা ৰঁহৰক নেন থোড়েক খভ্যাস খা সাৱধানী ৰখৈত এহি নক্ষ্যকেঁ প্রাপ্ত কযন জা সকৈত খছি। হমৰা গজনেক ব্যাকৰণক জে জানকাৰী খছি তকৰ মুখ্য স্রোত মৌথিনী গজনেক নেন সমর্পিত ব্ঁনোগ 'খনঠিন্থাৰ খাখৰ' খছি।

আশীষ অনচিন্হাৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত 'মৈথিনী গজনক র যাকৰণ ও গতিহ্যস' ঔৰ 'মৈথিনী গজনক ৰেডী ৰেকনৰ' মে সেহো বিস্তাৰসঁ মৈথিনী গজনক সভ পক্ষপৰ বিচাৰ প্ৰস্তুত কএন গেন ছি । হমৰা ওকৰ বঁ৸ত থোড় জানকাৰী অছি ।

হমৰা গজন নেখন নেন জে ন্যূনতম জানকাৰী অপেক্ষিত নাগন অছি সে এতয প্ৰস্তুত কএন জা ৰহন অছি :

1. গজন নেন মূন তত্ব অছি (i)সহী কাফিযা (II) এক সমা বঁহৰ আ (iii) দমদাৰ কথন ।

বঁহৰ,কাফিযা আ ৰদীফ : একটা গজনক শেৰ সভ দেখূ :

নোক নীচাঁ ডতৰি জাগএ

মাৰি সভঠাঁ বঁজৰি জাগএ

ঞ গজনক পহিন শেৰ অছি । এহি শেৰক দূনূ পাঁতীক অন্তম সমান শব্দ অছি 'জাগএ' আ এহি শব্দক পাছাঁ পহিন পাঁতীমে অছি শব্দ 'ডতৰি' আ দোসৰ পাঁতীমে অছি শব্দ 'বঁজৰি' অৰ্থাত দূনূ শব্দমে 'ৰি' আ ওকৰা পাছাঁ 'অ' ধ্বনি/ মাত্ৰা সম ন অছি । অতঃ শব্দ 'জাগএ' ভেন এহি গজনক ৰদীফ আ 'অ' ধ্বনিক সংগ 'ৰি' ভেন কাফিযা । পহিন শেৰকেঁ মতনা কহন জাগত অছি, শেৰক দূনূ পাঁতীকেঁ অনগ-অনগ মিসৰা কহন জাগত অছি ।

দূনূ পাঁতীমে মাত্ৰাক্ৰম অছি :

2122-12-212

𑒨𑒻𑒯 𑒦𑒹𑒪 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒖𑒪𑒏 𑒥𑒯𑒩 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞 𑒕𑓀𑒠 । 𑒂 𑒖𑒹 𑒥𑒯𑒩 𑒧𑒞𑒪 𑒧𑒹 𑒪𑒹𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 𑒞𑒏𑒩𑒹 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒯 𑒣𑒴𑒩𑒰 𑒑𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒯𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒔𑒰𑒯𑒲। 𑒞𑒹𑒢𑒰𑒯𑒱𑒞𑒹 𑒂𑒢 𑒑𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒖𑒹 𑒥𑒯𑒩 𑒯𑒼 𑒮𑒋𑒯 𑒥𑒯𑒩𑒏 𑒢𑒱𑒩𑓂𑒫𑒰𑒯 𑒯𑒹𑒞𑒻। 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒑𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒋𑒏𑒮𑒿 𑒥𑒹𑒮𑒲 𑒧𑒞𑒪𑒰 𑒦' 𑒮𑒏𑒻𑒞 𑒁𑒕𑒱 । 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑒖𑒪𑒧𑒹 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒂 𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒬𑒹𑒩 𑒮𑒹𑒯𑒼 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒬𑒹𑒩 𑒖𑒏𑒰𑒿 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒩𑒠𑒲𑒤, 𑒏𑒰𑒤𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏𑓂𑒩𑒧𑒮𑒿 𑒨𑒳𑒏𑓂𑒞 𑒁𑒕𑒱, 𑒂 𑒞𑒹𑓀 𑒋𑒯𑒼 𑒠𑒴𑒢𑒴 𑒬𑒹𑒩 𑒧𑒞𑒪𑒰 𑒁𑒕𑒱 -

𑒑𑒰𑒕 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒧𑒖𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒑𑒋

𑒤𑒹𑒩 𑒏𑒯𑒱𑒨𑒼 𑒗𑒐𑒛𑓃𑒱 𑒖𑒰𑒑𑒋

𑒂𑒑𑒱 𑒮𑒦𑒚𑒰𑒿 𑒣𑒮𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒑𑒋

𑒐𑒹𑒪 𑒮𑒦𑒙𑒰 𑒅𑒮𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒑𑒋

𑒂𑒥 𑒢𑒲𑒔𑒰𑒿𑒏 𑒬𑒹𑒩 𑒮𑒥𑒯𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒩𑒠𑒲𑒤, 𑒏𑒰𑒤𑒱𑒨𑒰 𑒂 𑒮𑒦 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒠𑒹𑒐𑒪 𑒖𑒰𑒋 :

𑒣𑒰𑒑 𑒥𑒰𑒐𑒴 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒥𑒹𑒿𑒏𑒧𑒹

𑒣𑒰𑒑 𑒯𑒰𑒟𑒮𑒿 𑒮𑒮𑒩𑒱 𑒖𑒰𑒑𑒋

𑒧𑒴𑒢𑒱 𑒥𑒰𑒐𑒩 𑒏𑒟𑒲 𑒏𑒼𑒢𑒚𑒰𑒿

মূস সভট্যা ঋতৱি জাগএ

নোক কতৰোঁ ঙ্গএ জোৰগৰ

এক দিন সভ নঠৱি জাগএ

অতঃ উপৰোক্ত গজনমে 'জাগএ' শৰ্দ্ধ ৰদীফ অছি, 'অ' ধ্ নিক সঁগ 'ৰি' কাফিয়া ভেন আ ৰঁহৰ ভেন মাত্ৰাক্ৰম 21-22-12-212.

গজনেক অঁতিম শেৰ জাহিমে গজনকাৰক নাম / উপনাম ৰ ৈত অছি ওকৰা মকতা কহন জাগছ। এখন ধৰি ঙ্গ গজন ৰিঁনা মকতাক গজন অছি। মকতাক ৰূপমে ঙ্গ শেৰ নেন জা সকৈত অছি :

মাস অগহন অৰেঁ ছৈ 'অনিন'

নোক কাতিক ৰিঁসৰি জাগএ

উপৰোক্ত উদাহৰণক সঁগ ৰদীফ, কাফিয়া আ ৰঁহৰক নিম্ননিখিত পৰিভাষা দেন জা সকৈছ :

ৰদীফ় : গজনেক মতনাক ধ্বনূ পাঁতীক অন্তমে আ ৰাঁদ ৰঁনা শে সভক দোসৰ পাঁতীক অন্তমে কোনো সমান ৰৰ্ণ অথৰা শৰ্দ্ধ অথৰা শৰ্দ্ধক সমূহ হোগত অছি।

কাফিয়া : গজনেক মতনাক ধ্বনূ পাঁতী আ ৰাঁদক সভ শেৰক দোসৰ পাঁতীমে ৰদীফসঁ পহিনে স্বৰ সাম্য যূক্ত ুকান্তক

হোএত অছি কাফিয়া । ই কোনো ধ্বনি(মাত্রা)ক সংগ কোনো বর্ণ অথবা কিছু বর্ণক সমূহক রূপমে অথবা মাত্র কোনো ধ্বনিক রূপমে রহৈত অছি ।

রদীফ : গজলক সভ পাঁতিমে সমান মাত্রাক্রমকেঁ রদীফ অর্থাত ছংদ কহল জাএত অছি ।

2. মাত্রাক গণনা :

হ্রস্ব অথবা লঘু মাত্রাকেঁ 1 আ দীর্ঘ অথবা গুরু ম ত্রাকে 2 সঁ প্রদর্শিত কএল

জাএত অছি ।

হ্রস্ব বর্ণ (1 মাত্রা বলা): অ,ই,উ,

ক সঁ ঙ,

চ সঁ ঞ,

ট সঁ ণ,

ত সঁ ন,

প সঁ ম,

য সঁ হ ধরি,

চংদ্রবিন্দু বলা বর্ণ ।

দীর্ঘ বর্ণ (2 মাত্রা বঁলা) : আা,ঙা,এ,ঐ,ও,ঔ,অং,অঃ,ঐকাৰ,ওকাৰ,ঔকাৰ,অনুস্বাৰ,বিসর্গ বঁলা বর্ণ, সংযুক্তাক্ষৰসঁ পহিনে বঁলা বর্ণ (সে চাহে এক শব্দমে ো বা কি দূ অনগ-অনগ শব্দমে)। এহিকেঁ অৰিতিক্ত গজনমে (মাত্র গজনমে) কোনো শব্দমে একৈ সংগ বাঁজন জাএ বঁলা দূ টা নঘুকেঁ সেহো দীর্ঘ মানন জাগত চৈ জেনা "গড়বঁড়" ঙা শব্দ সংস্কৃতক হিসাবেঁ 1111 চৈ মুদা গজনমে একৰা 22 মানন জাগত চৈ। সংস্কৃতক চংদ এবং অন্য প্রাচীন চংদমে গড়বঁড় শব্দকেঁ 22 মাননব নিষেধ চৈ। গজনক অৰুজী সভ গজনমে প্রবাহ অনবাঁক েন এহন ব্যৱস্থা কেনে চথি।

3.সহী কাফিয়া-শব্দক উদাহৰণ :

পহিন শেৰ / মতনামে কাফিয়া-শব্দ অন্য শেৰ সভনেন উপযুক্ত কাফিয়া

পাতক / বাঁটক বাঁনক / পানক / চানক / হাথক

বাঁটপৰ / খাটপৰ হাটপৰ / ঘাটপৰ / টাটপৰ

পানিক / আনিক হানিক /

হাথমে / পাতমে বাঁটমে / ভাতমে / কাতমে / চাসমে

কনমসঁ / পতনসঁ গগনসঁ / চননসঁ / মননসঁ /পরনসঁ

ৰ্সন্ত / ঋনন্ত দিগন্ত / ভিড়ন্ত / ঠনেন্ত

জীরন / তীমন ভোজন / পহিৰন / ঋনমন

ঘৰ / ডৰ হৰ / তৰ / ঠৰ /

ঋখৰ্াৰ / ৰ্াজাৰ সংসাৰ / উপহাৰ / নাঠাৰ / র্যাপাৰ

4. (i) মাত্রাক গণনাক উদাহৰণ :

কমন / কতে / স্বনূ / কন্থূ / ঠনূ / ঋহাঁ / ৰিঁনা : 12

সদাশ্চির / মহাজন / নিশাকৰ / দনাদন / ঠকাঠক : 122

দেখন / সূনন / ভাগন / নোতন / কান্হা / সদিখন / নিশ্চিত : 22

ধ্যান / নাম / মেঘ / ৰাতি / ঋন্ত / ধোন্হি / নোক / : 21

প্রত্যক্ষ : 221 / ঋারশ্যক : 222

(ii) মাত্রাক্রমক উদাহৰণ :

'সদাশ্চির'- এহি শব্দমে সদা ঋা শ্চির শব্দক স্থান পৰিরর্তন কেনাসঁ কতেক শব্দ ঋথরা শব্দক সমূহ ৰ্নি সকৈত ঋছি ঋা তদনুসাৰ ওতে তৰহক মাত্রাক্রম সেহো । জেনা নিম্ননিখিত শব্দ-সমূহ ঋা ওকৰ মাত্রাক্রমক ঋরনোকন কযন জাএ :

শব্দ সমূহ মাত্রাক্রম

সদা শির শির 1222

সদা শির সদা 12212

সদা সদাশির 12122

এহি শব্দ সমূহক কয় বেঁৰ আবৃত্তি সেহো এহি প্রকাৰেঁ ভ' সকैত অছি :

সদা শির সদা শির 122-122

সদা শির সদা শির সদাশির 122-122-122

সদা শির সদা শির সদাশির সদাশির 122-122-122-122

সদাশির শির-সদাশির শির 1222-1222

সদাশির শির-সদাশির শির সদাশির শির 1222-1222-1222

সদাশির শির-সদাশির শির সদাশির শির সদাশির শির 1222-1222-1222-1222

সদা শির সদা- সদা শির সদা 12212-12212

সদা শির সদা- সদা শির সদা- সদা শির সদা 12212-12212-12212

মদা শ্বির মদা- মদা শ্বির মদা- মদা শ্বির মদা- মদা শ্বির মদা 12212-12212-12212-12212

মদা মদাশ্বির মদা মদাশ্বির 12122-12122

মদা মদাশ্বির মদা মদাশ্বির মদা মদাশ্বির 12122-12122-12122

মদা মদাশ্বির মদা মদাশ্বির মদা মদাশ্বির - মদা মদাশ্বির 12122-12122-12122-12122

ঊপৰ অঁকিত ৰিভিন্ন মাত্ৰাক্ৰমমে অৰ্থাত ৰিভিন্ন ৰ্ঁ ৰমে গজলে কহৰাঁক অভ্যাস কয়ল জা মকৈত অছি ।

পহিলেসঁ ডেঢ দৰ্জনসঁ অধিক ৰ্হৰ চললমে অছি ।

উদাহৰণ আ অভ্যাস কৰবাঁক লেল কিছু গজলক পহিল শেৰ প্ৰস্তুত অছি (উদহাৰণ মভ দেৰাঁসঁ পহিলে এ স্পষ্ট কই দী জে গজলমে ৰ্হৰকেঁ পালন কৰৈত কাল জে অনুশাসিত ৰহৈত ছথি তিনকা লেল কিছু নিয়ম শৌথিল্য (ৰা কি ছুট) মেহো ভেটৈত ছনি একৰ মংপূৰ্ণ জানকাৰী আশীষ অনচিন্থাৰক "মৈথিলী গজলক ব্যাকৰণ ও গতিহাস" নামক পোথীমে ভেটৈত। উদাহৰণ দৈত কাল হম এ নিয়ম শৌথিল্য কেৰ মেহো উল্লেখ কেলহুঁ অছি জাহিসঁ পাঠককেঁ বুঝবাঁমে মুৰিধা হোএত।) :

(1)

জখন ঘূৰি পাছাঁ তকৈ ছী (122-122-122)

ঋহাঁ মোন হমৰা পড়ৈ ঠী (122-122-122)

(কাফিয়া 'ঐ'ক মাত্রা ঋছি)

(2)

হমৈ ঠী কনৈ ঠী গজন গীতমে হম (122-122-122-122)

ঋহীকেঁ তকৈ ঠী গজন গীতমে হম (122-122-122-122)

ঋথরা

হমৰ মৌথিলী ঞ্ৰ হ্নক মৌথিলী ঞ্ৰ (122-122-122-122)

ঋহঁক মৌথিলী ঞ্ৰ মভক মৌথিলী ঞ্ৰ (122-122-122-122)

(কাফিয়া 'ঋ' ধ্বনিক মঁগ 'ক' ঋছি)

(3)

মোনমে গাম ঋছি গামমে ঋাম ঋছি (212-212-212-212)

গাছপৰ ঋাম ঋছি দেহপৰ ঘাম ঋছি (212-212-212-212)

(কাফিয়া 'ঋা' মাত্রাক মঁগ 'ম' ঋছি)

(4)

গামো কহয় জয় মৌথিলী (2212-2212)

শহৰো কহয় জয় মৌথিলী (2212-2212)

(কাফিয়া 'ও'ক মাত্ৰা ঋছি)

উপযুক্ত কাফিয়াক সংগ এহি চাৰু পহিল শেৰক ঋনুসাৰ ঋন্য কম-সঁ-সম চাৰিটা শেৰ কহি গজল পূর্ণ কয়ল জা সকৈত ঋছি । মনে গজলমে কমসঁ কম 5 টা শেৰ ৰহবাক চাহী।

5. মীৰ-বঁহৰ : এ বঁহৰ একটা নিয়ম শৈথিল্য কেৰ তহত বঁন ছৈ জকৰ উদ্দেশ্য ছৈ নৱ গজলকাৰকেঁ সুবিধা হোগন। উর্দূ ঋা হিঁদী দূনূমে সেহো এহি বঁহৰক প্ৰযোগ কএল জাগত ছৈ। এহিমে গজলক পহিল শেৰক ঋনূ পাঁতীমে দূটা ঋলগ-ঋলগ শঙ্কক লঘু বৰ্ণকেঁ মিলাক' একটা দীর্ঘ মানল জা সকৈএ যদি ঋান সভ শেৰক সভ পাঁতিমে সেহো দীর্ঘক সংখ্যা পহিল শেৰক ঋনূ পাঁতিক দীর্ঘক সংখ্যাক সমান ভ' জাগ । এহি বঁহৰকেঁ মীৰ-বঁহৰ কহল জ গত ঋছি । ঋহিনা ঔৰ বঁহৰ ঋথবা ছন্দ ঔৰ কাফিয়াক জানকাৰীক লেল 'ঋনচিন্হাৰ ঋাখৰ'বঁলোগপৰ স্থিত গজল শাস্ত্ৰ ঋা ব্যাকৰণক ঋধ্যযন কয়ল জেবাঁক চাহী ।

6. ঋপন পসংদক বঁহৰ :

ঋপন পসংদক বঁহৰমে সেহো গজল কহল জা সকৈত ঋছি । ঋপনা পসংদক এক পাঁতী লিখূ জাহিমে ৰদীফ ঋা কাফিয়া হো, ওকৰ মাত্ৰাক্ৰম দেখূ, ওহী মাত্ৰাক্ৰমমে দোসৰ পাঁতী সেহো লিখূ । গজলক পহিল শেৰ ভেল । ঋাবঁ ঋহী মাত্ৰাক্ৰমমে কম- ঁ-কম ঔৰ চাৰিটা শেৰ লিখিক' গজল পূর্ণ ক' সকৈত ছী । উদাহৰণ :

মাষ্টি-পানি মিথিলা কেৰ বাঁজয জয মিথিলা জয মৈথিলী

21 21 22 21 22 2 2 2 2 212

গাছ-পাত মিথিলা কেৰ গাৰ্য জয মিথিলা জয মৈথিলী

ৰাজয আ গাৰ্য কেৰ অন্বৰূপ পাৰ্য, মানয,জানয, নাৰ্য আদি শব্দক ৰুপযোগ কাফিয়াক লেল কয 'জয মিথিলা জয মৈথিলী' ৰদীফ ৰখৈত অহী মাত্ৰাক্ৰমমে ঔৰ চাৰিটা শেৰ পূ ্ণ কয গজল পূৰ্ণ কএল জা সকৈত অছি ।

7. বিনা ৰদীফক গজল ভ' সকৈত অছি । ৰুদহাৰণ লেল একটা গজলক পহিল শেৰ দেখল জাএ :

কৌআকেঁ কৌআ কহি দেল

বূন্ম বড়কা গলতী ভেল

এহিমে 'দেল' আ 'ভেল' কাফিয়াক শব্দ অছি । দূনূ পা তীমে মাত্ৰা ক্ৰম 22222221 অছি । যৈহ ভেল বহৰ । এহিমে ৰদীফ নহি অছি । আৰ আগাঁ এহি গজলক দোসৰ,তেসৰ,চাৰিম,পঁচম শেৰ অৰ্থাত চাৰিম ছঠম,আঠম,দসম আদি পাঁতীমে কাফিয়া 'দেল' আ 'ভেল' সঁ মিলৈত-জুলৈত শব্দ হেবাক চাহী । একৰ সংগহি সভ পাঁতীমে মাত্ৰা ক্ৰম 22222221 ৰহবাক চাহী । জেনা

ম্বগলা বন্দতো জল মহগীসঁ

আ অনকৰ লেতল বঢ়ি গেল

उपरोक्त ग़ज़लक पाँतीमे सेहो मात्रा क्रम अछि : 22222221

अहिना सभ शेरमे समान मात्रा क्रम रखैत काफियाक नेने खेन / जेन / तेन राखि गजल पूर्ण कएल जा सकैत अछि ।

आबँ एकटा दोसर गजलक पहिल शेर देखल जाए :

अपन-अपन नाचारी छै

ग़ज़ख सरँहक रँड़ भारी छै

एहिमे ग़ज़लक पाँतीक अंतिम शब्द 'छै' अछि । येह 'छै' रदीफ अछि । ग़ज़लक पाँतीमे 'छै' सँ पहिने 'आ' मात्राक संग 'री' अक्षरबँला शब्द अछि, ओ काफिया भेल । आबँ दोसर,तेसर,चारिम,पांचम शेरक दोसर पांतीमे रदीफ 'छै' रहबाँक चाही ओर 'आ' उच्चारणक संग री' अक्षर बँला शब्दक काफिया हेबाँक चाही जेना सरकारी / सबाँरी / अनारी / उधारी आदि । आबँ एहि शेरमे रँहर देखू :

अपन-अपन नाचारी छै (12-12-2222)

ग़ज़ख सरँहक रँड भारी छै (222-2222)

पहिल पाँतिक मात्रा क्रम अछि : 12-12-22-22 एहिमे दूटा लघु छै(1-1) जकरा एक दीर्घ (2) मानल जा सकैत अछि । तखन एकरो मात्रा क्रम 222-2222 भ' जाएत । अहिना शेष सभ

শেৰক দূনূ পাঁতীমে মাত্ৰাক্ৰম 222-2222 ৰখৈত গজল পূৰ্ণ কএল জা সকৈত অছি।

8. মৈথিলীমে 'গ' আ 'জ' আদিমে নুক্তা নহি লগৈত ছৈক, তেঁ মৈথিলীমে গজল শব্দমে 'গ' আ 'জ' মে নুক্তা নৈ দেল জাগ ৈ
।

9. গজলমে অৰ্দ্ধ-বিৰাম অথবা বিৰামক উপযোগ নৈ হোগত অছি
।

10. গজলক কোনো শীৰ্ষক নহি ৰহৈত অছি।

11.পত্ৰিকা সভমে গজলকেঁ গজল জকাঁ ছাপল জেৰ্ৱাক চাহী, কৱিতা জকাঁ নহি। দূটা শেৰক বীচ স্থান ৰহৰ্ৱাক চাহী।

12. ৰঁহৰক নাম অথবা মাত্ৰাক্ৰমক উল্লেখ ৰহৰ্ৱাক চাহী।

13.অনুভৱী লোক সভক কহৰ্ৱ ছন্হি জে শব্দ সৰঁহক সংগ কিছু দিন খেলাগত-ধুপাগত এহেন স্থিতি অৰৈত ছৈক, জে জে পাঁতী মোনমে উতৰৈত ছৈ সভ ৰঁহৰমে ৰহৈত ছৈ।

নিম্নলিখিত গজল সভমে আৱশ্যক তত্ত্বক উপস্থিতিক সমীক্ষা কযল জা

সকৈত অছি।

(1)

দূভি ঔৰ ধান ছী অহাঁ

𑒣𑒰𑒢 𑒂 𑒧𑒐𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿

𑒏𑒴𑒠𑒱-𑒤𑒰𑒢𑒱 𑒟𑒰𑒏𑒱 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒲
𑒠𑒴𑒩 𑒂𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿

𑒥𑒹𑒩-𑒥𑒹𑒩 𑒑𑒰𑒥𑒱 𑒠𑒹𑒐𑒪𑒾𑓀
𑒫𑒹𑒠 𑒂 𑒣𑒳𑒩𑒰𑒝 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿

𑒦𑒼𑒩𑒏𑒹𑒩 𑒮𑒴𑒩𑓂𑒨 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒲𑓀
𑒩𑒰𑒞𑒱𑒏𑒹𑒩 𑒔𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿

𑒣𑒻𑒒-𑒣𑒻𑒒 𑒥𑒰𑒞 𑒧𑒼𑒢𑒧𑒹
𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒢𑒱𑒠𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿

𑒂𑒿𑒐𑒱 𑒧𑒴𑒿𑒯 𑒏𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒲𑓀
𑒠𑒹𑒯 𑒯𑒧 𑒣𑒩𑒰𑒢 𑒕𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿

এহি গজনমে

(i) ৰদীফ় অছি 'ছী অহাঁ'

(ii) পহিন শেৰক প্ৰথম পাঁতি আ শেষ সভ শেৰক দোসৰ পাঁতিমে কাফিয়া অছি 'আ' ধ্বনিক সংগ 'ন' / 'ণ' বর্ণসঁ অন্ত হঁনা হঁ ধান, মখান,আসমান,প্ৰাণ,চান,নিদান,পৰান ।

(iii) হঁহৰ অর্থাত মাত্রাক্রম অছি 21-21-21-21-2

2.

আনন্দিত ৰাখয় জে সদিখন সে ৰস্তা নহি দেখন ছন

দুখমে সুখ ছৈ সুখমে দুখ ছৈ সে হমৰা নহি বুঁঝন ছন

নীকে সোচী নীকে হঁাজী নীকে দেখী সে সিখনোঁ

নীকক ফন নীকে নহি হোগছ সে দুনিযাঁমে সূনন ছন

হমৰা ভাগ্যক নিৰমাতা দোসৰ নৈ ক্যো অপনহি ছী হম

জৈ পোখৰিমে ডূৰঁন ছী সে অপনহি হাথেং খূনন ছন

ধ্যানী গ্যানী আ রিজ্ঞানী কেননি নোকেনয স টা

সে সভটা পৌনক জীরনমে জে জৈ খাতিৰ ভূখন ছন

জৈনয সদিখন ঝগড়া-ঝাঁটী সে গাছী হমৰো সৱঁহক

কিছু হমৰো সৱঁহক ৰোপন অছি কিছু ৰাঁৰাঁকে ৰোপন ছন

অপনে ঢুননোঁ হম অপনানয আমক টিক্না সন জীরন

সীখৈ ছী সভদিন কিছু নর-নর জে পহিনে নহি সীখন ছন

এহি গজনমে-

(i) ৰদীফ় অছি 'ছন'

(ii) পহিন শেৰক প্রন্নূ পাঁতী আ শেষ সভ শেৰক দোসৰ পাঁতীমে কাফিয়া অছি 'অ' ধ্বনিক সংগ 'ন' রর্ণসঁ অন্ত ৰঁনা শব্দ সভ - দেখন / ৰূঁঝন / সূনন / খূনন ভূখন / ৰোপন / সীখন ।

(iii) ৰঁহৰ অর্থাত মাত্রাক্রম অছি 2222 2222 2222 222

3.

কখনো নাঠী কখনো ভালা কখনো তীৰ-কমান গজনে

কখনো নাগয ঙ্গঁটা-পাথৰ কখনো পান-মখান গজনে

কখনো খুৰপী গুডহৰি খঁতী ডুখড়ি ঔৰ সমাঠ ৰঁনন

কখনো ৰাঁড়ী কখনো গাছী কখনো ভেন মচান গজনে

কখনো খাওনমে খৰিপন-সন কখনো নাৰ-পৃখাৰ জকাঁ

কখনো ৰাঁঢ়নি কখনো চাননি কখনো সূপ সমান গজনে

কখনো গামক চৌৰাঁষ্টিযা নগ মঁদিৰ ঔৰ গনাৰ জকাঁ

খা কখনো সীমাপৰ নডগত দেশক ৰীৰ জৱান গজনে

কখনো মৌনী খা পৌতীমে সাঁঠন জীৰ-মৰীচ জকাঁ

কখনো কোসীমে হনেচন খা চ্ছষ্টপষ্ট কোষ্টি পৰান গজনে

কিনকো খাতিৰ মৃৰহী কচৰী জামুন খাম নতাম 'খনিনে'

হমৰা খাতিৰ দীযাৰাঁতী চ্ছঠি খা দেৰ-ঙঠান গজনে

এহি গজলমে

(i) ৰদীফ় অছি 'গজল'

(ii) পহিল শেৰক দুনূ পাঁতি আ শেষ সভ শেৰক দোসৰ পাঁতিমে কাফিয়া অছি 'আ' ধ্বনিক সংগ 'ন' ৱর্ণসঁ অন্ত হঁনা শব্দ :

কমান / মখান / মচান / সমান / জৰান / পৰান / উঠান ।

(iii) হঁহৰ অর্থাত সভ পাঁতীমে মাত্রাক্রম অছি : 2222- 2222 - 22-21-121-12

(iv) এহিমে দূ টা লঘু (1-1) ক হঁদলা এক দীর্ঘ (2) মেহো লীখল জা সকৈত অছি । তখন মাত্রাক্রম ভ' জাএত 2222 2222 2222 222

(v) এহি গজলক অঁতিম শেৰমে গজলকাৰক নাম অছি । এহি অঁতিম শেৰকেঁ মকতা কহল জাগত অছি ।

4.

তাম-ঝাম আ তড়ক-ভড়ক ঠনিতে ৰহনৈ

অহংকাৰ নর কীর্তিমান গঢ়িতে ৰহনৈ

ছিতি জল পাৱক গগন পরন সভ ঠাঁ ধ্বআঁ

ঐ দুৰদিনমে সভকেঁ সভ ঠকিতে ৰহনৈ

ঋতম নে কহিযো ভেন মহাভাৰত জগমে

পাণ্ডৱ আ কৌৰৱক যুদ্ধ ঠনিতে ৰহনৈ

জকৰ পসেনাসঁ হোগএ ধৰতী হৰিযৰ

সে হকল্প আহিনা সভ দিন কনিতে ৰহনৈ

মহিষাসুৰকে ভেষ মাত্র ৰঁদনৈত ৰহন

নযনসঁ নোৰো নিৰভযাক ঝড়িতে ৰহনৈ

নান কিনা তঁ সভদিন তান ঠোকৈত ৰহন

জন্তৰ-মন্তৰপৰ ধৰনা পড়িতে ৰহনৈ

কাঁপয ধৰতী নর নর অসনী ৰারণসঁ

নকনী ৰারণ ত সভ সান জৰিতে ৰহনৈ

এহি গজনমে

(i) 𑒩𑒠𑒲𑒤𑓃 𑒁𑒕𑒱 '𑒩𑒯𑒪𑒻'

(ii) 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒬𑒹𑒩𑒏 𑒠𑒳𑒢𑒴 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲 𑒂 𑒬𑒹𑒭 𑒮𑒦 𑒬𑒹𑒩𑒏 𑒠𑒼𑒮𑒩 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒲𑒧𑒹 𑒏𑒰𑒤𑒱𑒨𑒰 𑒁𑒕𑒱 '𑒑' 𑒡𑓂𑒫𑒢𑒱𑒏 𑒮𑓀𑒑 '𑒞𑒹' 𑒮𑒿 𑒁𑒢𑓂𑒞 𑒥𑒪𑒰 𑒬𑒥𑓂𑒠 𑒮𑒦 --------- 𑒔𑒪𑒱𑒞𑒹 / 𑒑𑒜𑒱𑒞𑒹 / 𑒚𑒏𑒱𑒞𑒹 / 𑒔𑒪𑒱𑒞𑒹 / 𑒏𑒢𑒱𑒞𑒹 / 𑒗𑒛𑓃𑒱𑒞𑒹 / 𑒣𑒛𑓃𑒱𑒞𑒹 / 𑒖𑒩𑒱𑒞𑒹 ।

(iii) 𑒥𑒯𑒩 𑒁𑒩𑓂𑒟𑒰𑒞 𑒧𑒰𑒞𑓂𑒩𑒰𑒏𑓂𑒩𑒧 𑒁𑒕𑒱 2222 2222 222

(iv)𑒠𑒴 𑒙𑒰 𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒪𑒒𑒳𑒏𑒹𑒿 𑒋𑒏𑒙𑒰 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒 𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒕𑒱 ।

(v)𑒞𑒹𑒮𑒩 𑒬𑒹𑒩𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒏 𑒑𑒱𑒢𑒞𑒲 𑒪𑒒𑒳𑒧𑒹 𑒦𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 ।

(vi)𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒬𑒹𑒩𑒏 𑒣𑒯𑒱𑒪 𑒣𑒰𑒿𑒞𑒱𑒏 𑒁𑓀𑒞𑒱𑒧 𑒪𑒒𑒳𑒏 𑒑𑒱𑒢𑒞𑒲 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒧𑒹 𑒏𑒋𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒁𑒕𑒱 ।

(5)

𑒧𑒰𑒕-𑒠𑒯𑒲 𑒖𑒞𑒩𑒰𑒪𑒨 𑒏𑒲

𑒍 𑒡𑒳𑒢𑒱𑒨𑒰 𑒏𑒏𑒩𑒰𑒪𑒨 𑒏𑒲

𑒖𑒹 𑒠𑒻 𑒕𑒻 𑒠𑒹𑒩𑒹𑒿 𑒏𑒩𑒞𑒻

নৈ কহতৈ হমৰানয কী

কিছু রঁাজত শ্বা নর্ঠি জাযত

রিঁপষ্টা শ্বা নরঁৰানয কী

কতৗ রৈঁস্নিকয খা নেতৈ

ঠাঁ-পীঢ়ী রঁগড়ানয কী

একে ঠাঁ স্বতরোঁ কৰতৈ

মাৰি-গাৰি ঝগড়ানয কী

দেশক খাতিৰ নড়ূ-মৰূ

ভৈযাৰী রঁখৰানয কী

থ্বনিযাঁনয ফগ্বশ্বা শ্বা ভ্রদ

রঁকৰী শ্বা রঁকৰানয কী

অহাঁ ভোজ কয নাম কৰ

জে মগনৈ তকৰানয কী

এহি গজনমে

(i) ৰদীফ অছি 'কী'

(ii) পহিল শেৰক দুনূ পাঁতি আ শেষ সভ শেৰক দোসৰ পাঁতিমে কাফিয়া অছি 'অ' ধ্বনিক সংগ 'ৰানয' সঁ অন্ত হ়ঁনা শৰ্ সভ । (iii) ৰ়ঁহৰ অৰ্থাত মাত্ৰাক্ৰম অছি 2222 222

(iv)দূ টা অলগ-অলগ লঘুকেঁ একটা দীৰ্ঘ মানল গেল অছি ।

(6)

নক্ষত্ৰ-গ্ৰহক ফেৰমে পড়ৰ়াঁক কাজ নৈ ছৈ

ভদৰ়া আ দিগশূল সঁ ডৰৰ়াঁক কাজ নৈ ছৈ

সভ শাস্ত্ৰ আ পুৰাণক অমৃত ৰ়ঁঠাক' ৰাখূ

তন-মনমে থাল-কাদো ভৰৰ়াঁক কাজ নৈ ছৈ

সভ থিকাহ অপনে সদিখন সে ধ্যান ৰাখী

নামপৰ জাতি-ধৰ্মক নড়ৰ্াক কাজ নৈ ছৈ

পৰমাতমাক সংততি অহীঁ দেৱতা আ দেৱী

ধন নেন মাৰৰ্াক আ মৰৰ্াক কাজ নৈ ছৈ

পাৱন ঙ্র ভূমি মিথিলা ঙ্র মৈথিলীক নৈহৰ

এহি ঠাঁ কোনো মোকদ্দিমা কৰৰ্াক কাজ নৈ ছৈ

তপ ত্যাগ ঔৰ শীলক সংস্কাৰ অছি জৰূৰী

ঙ্র স্বৰ্ণ ৰস্ত্র ভোজ ঔৰ মড়ৰ্াক কাজ নৈ ছৈ

ৰিষ থীক মাঁস-মদিৰা পাপড় খাঁচাৰ ঠিন্নী

তিনকোৰকেৰ তড়ুআ তড়ৰ্াক কাজ নৈ ছৈ

শৰ্দ্ধক নশামে ভেটৈত আনন্দকেৰ খজানা

সংগতি শৰাৰঁ ভাওক ধৰৰাঁক কাজ নৈ ছৈ

জ্ঞানেক গংগ-ধাৰা তন-মন কৰৈছ পাৰন

থিক খাগি ভয খা চিন্তা জৰৰাঁক কাজ নৈ ছৈ

এহি গজনমে

(i) ৰদীফ খছি 'কাজ নৈ ছৈ'

(ii) কাফিযাৰঁনা শব্দ সভ খছি জকৰ খন্তমে 'খ' উচ্চাৰণক সংগ 'ৰৰাঁক' খথৰা 'ড়ৰাঁক' ৰর্ণ-সমূহ খছি : পড়ৰাঁক / ডৰৰাঁক / ভৰৰাঁক / নড়ৰাঁক / মৰৰাঁক / কৰৰাঁক / মডৰাঁক / তৰৰাঁক / ধৰৰাঁক / জৰৰাঁক ।

(iii) ৰঁহৰ খছি : সৰল ৱার্ণিক ৰঁহৰ, প্ৰত্যেক পাঁতিমে ৰ ্ণক সংখ্যা খছি : 17

উপৰোক্ত সভ উদাহৰণসঁ স্পষ্ট খছি জে ব্যাকৰণ- ম্মত মৈথিনী গজন কহৰাঁক মার্গ সামান্য খছি, জটিন নহি।

সংপর্ক : 8789616115

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পর পঠাউ।**

২.১২.নির্মলা কর্ণ- অগ্নি শিখা (ভাগ- ৯)

নির্মলা কর্ণ (১৯৬০-), শিক্ষা - এম্ এ, নৈহর - খরাজপুর,দরভঙ্গা, সাসুর - গোঢ়িয়ারী (রঁনেহা), বর্ত্তমান নিরাস - রাঁচী,ঝারখণ্ড, ঝারখংড সরকার মহিলা এরং রাঁল রিকাস সামাজিক সুরক্ষা রিভাগ সঁ রাঁল রিকাস রিযোজনা পদাধিকারী পদ সঁ সেরানিরৃত্তি উপরান্ত স্বতংত্র লে ন।

মূল হিন্দী- স্বর্গীয় জিতেন্দ্র কুমার কর্ণ, মৈথিলী অনুরাদ- নির্মলা কর্ণ অগ্নি শিখা (ভাগ - ৯)

পূর্ব কথা

ৰাজা পৃৰূৰৱা এক সয আঠম অশ্বমেধ যজ্ঞ কে নেন আৱশ্যক নির্দেশন নেমত কে বাস্তে ঋষি অগস্ত কে আশ্রম মেঁ অপন প্ ধান আমাত্য কে সঁগ জাএ ছথি,আ হ্নকা সঁs নির্দেশন নৈত থি ।

আৰ্ঁ আগূ

যজ্ঞক ঘোড়া জঁবূঁদ্বীপ কে নির্বিঘ্ন পাৰ কs গেন ছন । আৰ্ঁ ও শাকদ্বীপ মেঁ আগূ বঁঢ়ন জাএত ছন। এহো দ্বীপ নির্বিঘ্ন পাৰ কs নেনক । এহি তৰহেঁ ক্রৌঁচ দ্বীপ,শান্মন দ্বীপ,গোমেদক দ্বীপ আ পৃথকৰ দ্বীপ কে পাৰ কৰৈত ও শ্যাম কর্ণ অশ্ব আৰ্ঁ কৃশ দ্বীপক সীমা কে অঁতর্গত বিশান সাগৰ কে পাৰ কৰৈত আগূ বঁঢ়ন।
এতরা মেঁ পতান নোক সঁs দানৱ ৰাজ কেশি নিকসি পড়ন । ওকৰ এক গোষ্ট সহযোগী বিৰোচন যজ্ঞক অশ্ব কে নগাম থামি নেন,আ ওহি অশ্ব কে নs কs পতান নোক দিস বিদা ভেন । ওকৰা পাছু পৃৰূৰৱা কে সভ যোদ্ধা ভাগন। তনরাৰক ন খনাহষ্ট সঁগ ভানা বঁৰছীক ঠন-ঠনাহষ্ট সঁs দিগ দিগঁ গুঁজিত ভs উঠন । দেখিতে দেখৈত দানৱক জথোক জথো উমড়ি গেন। দানৱ ৰাজ কেশি পৃৰূৰৱা কে যুদ্ধক নিমিত্ত ননকাৰনক । দা ৱ গণক সম্মিনিত ভযঁকৰ নিনাদ সঁs পৃথ্বী এবঁ গগন মঁডন ঁজিত ভs উঠন। গদা নs পৃৰূৰৱা কেশি ৰাজ সঁs যুদ্ধৰত ভেনাহ । দানৱ ৰাজ কেশি কূড়হড়ি নs দ্বঁদ যুদ্ধ কৰs নাগন।
এম্হৰ মুসড়ি এবঁ প্রাস নs শঁকু দানৱ গণ কেঁs হsৰ সঁs ঝীক ঝীক কs এহি প্রকাৰেঁ নষ্ট কৰয নগনাহ কিঁবা ন্যাযপ্রিয মঁত্রী কোনো অনাচাৰী অপৰাধী কে অন্ত কৰৈত হোয । তনরাৰ আ

ঠান ধাৰণ কএনে রীৰ পৃণ্য দঁত দৈত্য এরঁ দানর গণ পৰ প্রহাৰ কS ৰহন ছনোহ। ও কেকৰো দূ দূ আ কেকৰো তীন-তীন ষ্টু ড়ী মেঁ রিভক্ত কৰৈত চনি গেনাহ। কতেকো দানর কে অনেক খঁ মেঁ রিভক্ত কS দেনথি ও।

পিংগন দঁড ৺ঠাকS জতহ-জতহ দৌড়নথি,ওতহ-ওতহ দৈত্য ে শরক ঢেৰী নাগৈত গেন | পঞ্চশিখ মৃগেৰ ঘূমাS ঘূমাS ৰঁনপূর্রক শত্রূ সরঁহক সঁহাৰ কৰৈত ছনাহ। ও প্ররঁন রেগরান্ গিৰি ভেদী থপ্পড়ক ভীষণ প্রহাৰ কS ওকৰ আঘাতে সঁS সরাৰ সহিত হাথী এরঁ ৰথী সহিত ৰথ কে চূর্ণ-রিচূর্ণ কৰS নগনাহ | রঁনরান নাড়ী জঁঘ, পএৰ, মুধিষ্ট প্রহাৰ এরঁ রজ্র কে সমান ঠেলনক প্রহাৰ সঁS অসুৰ কে মাৰয নাগনাহ। অপন অ��ীম সেনা দন কে পৰাজয সঁS ডেৰাএন কেশি সেনাপতি রঁনা জম্ভ কে পঠৌনক। ওকৰ সেনাপতিত্ব মেঁ যূদ্ধ আৰ ভযঁকৰ ভS গেন। জম্ভ দানরী মাযাক সহাৰা নেন। চহুঁ দিশ ঘনঘোৰ অন্ধাৰ পসৰি গেন। ঞ দেখ মতিমান আগ্নেযাস্ত্রক প্রযোগ কেনথি। চতুর্দিক্ তীব্র প্রকাশ সঁS ঝমকি গেন ছন। এহি মেঁ অনেক মানর আ দানর ধ্রুন্বক ভীষণ সঁহাৰ ভেন। জম্ভক মাযা সঁS আকাশ মার্গ সঁS মাঁসক নোথড়া আ ৰুধিৰক রর্ষা হোময নাগন।

পুৰুৰরা কে প্রোত্সোহন সঁS ণ্ডমাৰ ণ্ডৃত্তু কে সেনাপতিত্ব মেঁ সর্পাস্ত্রক প্রযোগ কএন গেন,জাহি সঁS সর্পক রৃধিষ্ট হোময নাগন। অনেক সর্প দানরগণ কে অপন গ্রাস রঁনরঁS নাগন। এম্হ্ৰ জম্ভ ৃম্ভক অস্ত্র কেঁS প্রযোগ কেনক। ফন স্বৰুপ সভ মানর যোদ্ধা মেঁ আনস্য ভার আৰিঁ গেন,ও নিদ্রাক অনুভর কৰয নাগন। ঞ দেখি ণ্ডমা ণ্ডৃত্তু সভ রীৰ কে প্রোত্সোহিত কেনথি। তনক প্রোত্সোহন কে সকাৰাত্মক প্রভার পৰন,নিদ্রা কে ঝটকি পুৰুৰরাক শূৰ ীৰ

ৰাক্ষস মভ পৰ প্ৰহাৰ কৰয নাগন। মাযারী ৰাক্ষস মা ায়ুদ্ধ প্ৰাৰংভ কেনেক, জাহি সঁs আৰ্ঁ একহি গোষ্ট ৰাক্ষস অনেক সংখ্যা মেঁ দৃষ্টিগোচৰ হোমষ নাগন। এহি মাযাযুদ্ধ কে ৃজমু তোড়নথি। এহি প্ৰকাৰেঁ ভ্ৰ মাযারী যুদ্ধ পন্দ্ৰহ দিন তক হোগত ৰহন।

ৰঁ৳তাযত মেঁ অপন অসুৰ মৈনিক কে হতাহত হো্ৰত দেখি দানর ৰাজ কেশি যুদ্ধ ছোড়ি কs মমুদ্ৰ মাৰ্গ মs পাতা নোক চনি গেন। অপন ৰাজা কে এহি তৰহেঁ যুদ্ধ ভূমি মঁs কাযৰ মন পড়াগত দেখ কs হতাশ ভs শেষ দানর যোদ্ধা অপন ৰাজা কে অনুগামী ভেন। ওহো মভ শ্যাম কৰ্ণ অশ্ব কে ছোড়ি কs ভাগি ড়াযন। দানর ৰাজ কেশি জে দেরৰাজ ংদ্ৰ কেঁs পৰাজিত কএন ছন,ও পৃৰূৰরা মঁs হাৰি গেন।

যজ্ঞক অশ্ব আৰ্ঁ নিৰ্বিঘ্ন ক্ৰৌশ দ্বীপ মেঁ আগূ ৰঁঢ়s নাগন। আৰ্ঁ কিনকো ওহি অশ্ব কে ৰোকৰাক হিম্মত নহি ভেননি।

ত৲পশ্চাত নিৰ্বিঘ্ন পৃথ্বীক পৰিভ্ৰমণ কs ও শ্ব মাত মাহ উপৰান্ত যজ্ঞ মভা মেঁ উপস্থিত ভেন। ঋষিগণ রিধিরং যজ্ঞক প ৰ্ণা৳তি দেননি। ত৲পশ্চাত রিশান ৰংগাৰংগ কাৰ্যক্ৰমক আযোজন ভেন,জাহি মেঁ ৰাজা পৃৰূৰরা কে মাতো দ্বীপক চক্ৰরৰ্তী মহান মম্ৰাষ্ট ঘোষিত কএন গেন। দেরৰ্ষি নাৰদ রিশেষ ৰূপ মঁs প্ৰমন্নতা ব্যক্ত কেননি। ও ঋষিগণ কে প্ৰতি শ্ৰদ্ধা জ্ঞাপিত কেননি। মম্পূৰ্ণ মহিপান উচিত ব্যক্তি কে মম্ৰাষ্ট ৰঁনভ্ৰ মs ভ্ৰষ্যা ৰহিত ভার মঁs অত্যন্ত প্ৰমন্ন ছনাহ। এহি অরমৰ পৰ গংধৰ্র,কিন্নৰ,অপ্ৰৰা,আদি আকাশ কে রিভিন্ন দিশা মঁs আৰিঁ পৃষ্প রৰ্ষা কৰs নগনাহ।

ভগরান রিষ্ণু পৰ্যঁত আকাশ মাৰ্গ মেঁ অপন ৰথ পৰ আৰূঢ় ভয স্বস্তি রাচন কএনাহ। ৳নকা স্বস্তি রাচন কৰৈত দেখি ব্ৰঁহ্ া এরম ভগরান শংকৰ স্বযং আৰিঁ ৰাজা পৃৰূৰরা কে আশীৰ্রাদ দেননি

। উজ্ঞের সমাপ্ত ভs গেল। সভ আগত অতিথি অপন-অপন নিবাস স্থলক দিশা মেঁ চলি ভেলথি। আগ্র প্ৰৰবরাক মনোকামনা পূর্ণ ভেল,ভগবান রিষ্ণু কে কৃপা সঁs ও সাতো দ্বীপ সহিত সংপূর্ণ পৃথ্বীক সম্রাট ঘোষিত ভs গেল ছলাহ। তীনূ লোকক ঐশ্বর্য দান ো ভেট গেল ছলনি।

ক্রমশঃ

অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাউ।**

২.১২.ডা. রিঁপিন কুমাৰ ঝা- মহাকবি ভাস প্রণীত কর্ণভাৰম্

𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠 (𑒦𑒰𑒑-𑓓)

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒦𑒰𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒲𑒞 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒦𑒰𑒩𑒧𑓂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

(𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒦𑒰𑒑)

𑒛𑒰. 𑒫𑒱𑒣𑒱𑒢 𑒏𑒳𑒧𑒰𑒩 𑒗𑒰

(𑒮𑓀𑒮𑓂𑒟𑒰𑒣𑒏 𑒂 𑒮𑒧𑓂𑒣𑒰𑒠𑒏- 𑒖𑒰𑒯𑓂𑒢𑒫𑒲 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒄-𑒬𑒼𑒡𑒣𑒞𑓂𑒩𑒱𑒏𑒰)

𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒦𑒰𑒮 𑒣𑓂𑒩𑒝𑒲𑒞 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒦𑒰𑒩𑒧𑓂 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒁𑒢𑒳𑒫𑒰𑒠

(𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧 𑒦𑒰𑒑)

(𑒋𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒣𑒴𑒩𑓂𑒫 𑒧𑒯𑒰𑒏𑒫𑒱 𑒦𑒰𑒮 𑒏𑒹𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒦𑒰𑒩𑒧𑓂 𑒖𑒹 𑒏𑒩𑓂𑒝𑒏 𑒧𑒢𑒼𑒫𑓂𑒨𑒟𑒰 𑒣𑒩 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒑𑒹𑒪 𑒣𑓂𑒩𑒰𑒔𑒲𑒢𑒞𑒧 𑒋𑒏𑒰𑓀𑒏𑒲 𑒁𑒕𑒱, 𑒮𑓀𑒮𑓂𑒏𑒵𑒞 𑒧𑒹 𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒋𑒯𑒱 𑒑𑓂𑒩𑒢𑓂𑒟𑒏 𑒣𑒰𑓀𑒔𑒧 𑒣𑓂𑒩𑒦𑒰𑒑 𑒡𑒩𑒱 𑒧𑒻𑒟𑒱𑒪𑒲 𑒩𑒴𑒣𑒰𑒢𑓂𑒞𑒩 𑒣𑒚𑒢𑒹 𑒩𑒯𑒲 𑒁𑒯𑒰𑒿 𑒮𑒥𑒿, 𑒂𑒥 𑒍𑒯𑒱 𑒮𑒿 𑒂𑒑𑒴)

𑒏𑒩𑓂𑒝𑓁- 𑒦𑒑𑒫𑒢𑓂! 𑒏𑒱𑓀 𑒢𑒳 𑒫𑒏𑓂𑒞𑒫𑓂𑒨𑓀 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒰𑒨𑒳𑒩𑓂𑒦𑒫𑒹𑒞𑒱। 𑒁𑒟𑒫𑒰 𑒋𑒞𑒠𑒹𑒫 𑒬𑒼𑒦𑒢𑒧𑓂। 𑒏𑒳𑒞𑓁-

𑒯𑒹 𑒦𑒑𑒫𑒢𑓂 ! 𑒠𑒲𑒩𑓂𑒒𑒰𑒨𑒳 𑒯𑒼𑒅 𑒄 𑒏𑒱𑒨𑒰𑒏 𑒢𑒯𑒱 𑒂𑒬𑒲𑒩𑓂𑒫𑒰𑒠 𑒠𑒹𑒪𑒢𑓂𑒯𑒱।

অথরা যৈহ ঠীক অছি কিযাক ত-
ধর্মো হি যত্নৈঃ পুরুষেণ সাধ্যো
ভুজঙ্গজিহ্বাচপলা নৃপশ্রিয়ঃ।
তস্মাৎপ্রজাপালনমাত্রবুদ্ধ্যা
হতেষু দেহেষু গুণা ধরন্তে ॥ 17 ॥

ব্যক্তি কে ধর্মক সাধনা বিশেষ রূপ সঁ করবাক চাহী কিযাক ত
রাজলক্ষ্মী ত সর্পজিহ্বা জেকাঁ চঞ্চল হোইত ছথি এহি কারণ
প্রজাপালননিমিত্ত জে রাজ করৈত ছথি ও মরলো পর গুণপ্রভাব
সঁ জীবিত রহৈত ছথি।

ভগবন্, কিমিচ্ছসি। কিমহং দদামি।
হে ভগবন্ ! অহাঁ কী চাহৈত ছী? হম কী দয সকৈত ছী?

শক্রঃ- মহত্তরং ভিক্ষং যাচেমি। (মহত্তরাং ভিক্ষাং যাচে।)
ইন্দ্র : বড্ড পৈঘ ভিক্ষাক যাচনা করৈত ছী

কর্ণঃ- মহত্তরাং ভিক্ষাং ভবতে প্রদাস্যে। শ্রূয়ন্তাং মদ্বিভবাঃ।
কর্ণ : যাচিত ভিক্ষা দেব। হমর বিভব সুনল জাউ ।

গুণবদমৃতকল্পক্ষীরধারাভিবর্ষি
দ্বিজবর! রুচিতং তে তৃপ্তবত্সোন্বযাত্রম্।
তরুণমধিকমর্থিপ্রার্থনীয়ং পবিত্রং
বিহিতকনকশৃঙ্গং গোসহস্রং দদামি ॥ 18 ॥

গ্ণশানিনী ব্রাঁহ্মণ দ্বাৰা প্রার্থিত মোনা মঁ মঠন মিংঘৰানী অমৃতময দূধ দেনিহাৰি তৃপ্ত রচ্ছা মহিত হে দ্বিজরৰ যদি অহাঁ কে গচ্ছা হো ত এহেন হজাৰো গায দয মকৈত চ্ছী।

শত্রুঃ- গোমহস্রং ত্তি। মদ্গত্বং খিৰং পিরাঁমি। ণেচ্ছামি কল্ল! ণেচ্ছামি। (গোমহস্রমিতি। মদ্গূর্তকং ক্ষীৰং পিরাঁমি। নেচ্ছামি কর্ণ! নেচ্ছামি।)

গন্দ্ৰ : হজাৰ জায... কিচ্ছ দিন দূধ পীযরঁ.... নৈ চাহী কর্ণ .. নৈ চাহী

কর্ণঃ- কিং নেচ্ছতি ভরান্। গদমপি শ্রূযতাম্।

কর্ণ : কী গ্র নৈ চাহৈত চ্ছী অহাঁ? ঔৰো মনূ

ৰরিত্তুৰগমমানং মাধনং ৰাজনক্ষ্ম্যাঃ
মকলনৃপতিমান্যং মান্যকাম্বোজজাতম্।
মগ্ণমনিনরেগং যুদ্ধদৃষ্টাপদানং
মপদি রঁদ্গ মহস্রং রাজিনাং তে দদামি ॥ 19 ॥

মূর্য কিৰণ কেৰ মমান ৰাজনক্ষ্মীক মাধন মমস্ত ৰাজা দ্বাৰা মান্য কম্বোজ ৎ্নন মেঁ জনমন রাযু মমান রেগ রঁনা যুদ্ধ মেঁ পীঠ নৈ দেখেনিহাৰ হজাৰো ঘোডা মপদি দৈত চ্ছী।

শত্রুঃ- অম্র ত্তি। মদ্গত্বং আণূহামি। ণেচ্ছামি কল্ল! ণেচ্ছামি। (অশ্ব গতি। মদ্গূর্তকমাৰোহামি। নেচ্ছামি কর্ণ! নেচ্ছামি।)

গন্দ্ৰ : ঘোডা.... কনি দিন চঠরঁ.... নৈ চাহী কর্ণ নৈ চাহী

কর্ণঃ- কিং নেচ্ছতি ভগরান্। অন্যদপি শ্রূযতাম্।
কর্ণ : কী এ নৈ চাহৈত চী অহাঁ? ঔৰো সুনূ

মদসৱিতকপোলং ষট্পদৈঃ সেৱ্যমানং
গিৰিরৱনিচযাভং মেঘগম্ভীৰঘোষম্।
সিতনখদশনানাং রাৱণানামনেকং
ৰিপুসমৰরিমর্দং বৃন্দমেতদ্ দদামি ॥ 20 ॥
নিৰন্তৰ মদচুৱৈত চৈ জেকৰ কপোল ৱঁনা, ভৌঁৰা স সেৱিত
পৰ্ৱতীয ভূমি সঁ সহজ দৌডযৱঁনা মেঘ জকাঁ চিংঘাৰ কৰয ৱঁনা
অপন শ্বেত নখদন্ত সঁ শত্রুসমূহ কে মর্দন কৰৈ ৱঁনা হাথীসমূহ
দৈত চী।

শক্রঃ- গঅ ত্তি মু়্গত্ত্খং আণুহামি। ণেচ্ছামি কল্ল! নেচ্ছামি। (গজ
ইতি। মুহূর্তকমাৰোহামি। নেচ্ছামি কর্ণ! নেচ্ছামি।)
ঞন্দ্ৰ : হাথী.... কনি দিন চঢৱঁ... নৈ চাহী কর্ণ নৈ চাহী...

কর্ণঃ- কিং নেচ্ছতি ভরান্। অন্যদপি শ্রূযতাম্। অপর্যাপ্তং কনকং
দদামি।
কর্ণ : কী এ নৈ চাহৈত চী অহাঁ? ঔৰো সুনূ অপর্যাপ্ত সোনা দৈত
চী

শক্রঃ- গহিণঅ গচ্ছামি। (কিংচিদ্গত্বা) ণেচ্ছামি কল্ল! ণেচ্ছামি।
(গৃহীত্বা গচ্ছামি। নেচ্ছামি কর্ণ! নেচ্ছামি।)
ঞন্দ্ৰ : গ্রহণ কয.... নৈ চাহী কর্ণ ...নৈ চাহী

কর্ণঃ- তেন হি জিত্বা পৃথিবীং দদামি।
কর্ণ : ত জীত কয পৃথ্বী দৈত ছী

শক্রঃ- পৃথ্বীএ কিং করিষ্যম্। (পৃথিব্যা কিং করিষ্যামি।)
গন্দ্ৰ : ধৰতী নয কী কৰৱঁ?

কর্ণঃ- তেন অগ্নিষ্টোমফলং দদামি।
কর্ণ : ত অগ্নিষ্টোমফল দৈত ছী।

শক্রঃ- অগ্নিষ্টোমফলেণ কিং কয্যং। (অগ্নিষ্টোমফলেন কিং কার্যম্।)
গন্দ্ৰ : অগ্নিষ্টোমফল ক কোন কাজ?
কর্ণঃ- তেন হি মস্তিৰো দদামি।
কর্ণ : ত হম অপন মূড়ী দিয?

ক্রমশঃ...
অপন মংতব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

৪.পদ্য খণ্ড

৪.১.ৰাজ কিশোৰ মিশ্র- কহক' অহ

ৰাজ কিশোৰ মিশ্ৰ, ৰিষ্টায়র্ড চীফ জেনৰন মৈনেজৰ (গ্ৰা), ৰী.এস.এন.এন.(ম্ৱখ্যানয), দিল্লী,গাম- ঋৰেৰ ডীহ, পো. ঋৰেৰ হাষ্ট, মধ্বৰঁনী

কহক' ঋহি

প্ৰঃ খক' ৰাঁদৰি জাহি ম ন মে,
ডঠৈত ৰহৈত ঋচ্ছি ঘূমড়ি -ঘূমড়ি ,
ও মেঘ তৰন ভ' নযন সঁ
ৰঁনি নোৰ খমৈত ঋচ্ছি ঝহৰি -ঝহৰি ।

পানি ভৰন সৰো ৰৰ মে,
কহাঁ ভিজৈত ঋচ্ছি প্ৱড়ৈনিক' পাত,
ৰিঁন্ব ভিজনে ঋন্নাৰ সঁ,
গজোত ৰঁহৰাগত ঋচ্ছি , ৰঁনি পৰাত।

চ্চন ক' নিমংত্ৰণ-পত্ৰ পৰ,
হৰ শঙ্কঁ ঋচ্ছি ষডযংত্ৰ,
ঋা', 'নিৰেদন' ঞ্ৰূৰ ৰিপত্তি কে

𑒪𑒱𑒐𑒪 𑒯𑒰𑒟 𑒮𑒿 𑒣𑒞𑓂𑒩।

𑒁𑓀𑒡𑒫𑒱𑒬𑓂𑒫𑒰𑒮 𑒖𑒹 𑒣𑒮𑒩𑒪 𑒁𑒕𑒱 ,
𑒁𑒕𑒱, 𑒃𑒯𑒼 𑒋𑒏 𑒞𑒩𑒯𑒏 𑒁𑒣𑒩𑒰𑒡,
𑒦' 𑒖𑒰𑒃 𑒋𑒏𑒩 𑒠𑒹𑒯𑒰𑒫𑒮𑒰𑒢 ,
𑒂, 𑒮𑒥 𑒧𑒱𑒪𑒱 𑒏𑒋 𑒠𑒱𑒌 𑒮𑒩𑒰𑒡।

𑒁𑒢𑒏𑒩 𑒫𑒱𑒣𑒞𑓂𑒞𑒱 𑒏𑒹 𑒠𑒹𑒐𑒱 𑒏𑒋,
𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒼𑒢 𑒯𑒩𑓂𑒭𑒱𑒞 𑒖𑒱𑒢𑒏𑒩,
𑒧𑒠𑓂𑒠𑒞𑒱 𑒣𑒹𑒥𑒰𑒏 𑒁𑒡𑒱𑒏𑒰𑒩 𑒢𑒯𑒱 ,
𑒣𑒳𑒢𑓁 𑒍 𑒂𑒥𑒋 𑒖𑒐𑒢, 𑒯𑒳𑒢𑒏𑒩 𑒮𑒱𑒩 𑒣𑒩।

𑒢𑒯𑒱 𑒮𑒧𑒰𑒢 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 , 𑒮𑒦𑒠𑒱𑒢
𑒁𑒪𑒑-𑒁𑒪𑒑 𑒕𑒻 𑒜𑓀𑒑,
𑒬𑒵𑓀𑒑, 𑒩𑒮𑒰𑒞𑒪 𑒂 𑒮𑒧𑒞𑒪,
𑒖𑒑𑒯𑒹𑒏 𑒮𑒦 𑒁𑒕𑒱 𑒩𑓀𑒑।

𑒧𑒰𑒢𑒪 𑒖𑒰𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒬𑒱𑒭𑓂𑒙𑒰𑒔𑒰𑒩,
𑒏𑒼𑒢𑒼 𑒮𑒦𑓂𑒨𑒞𑒰 𑒏𑒹 𑒩𑒰𑒖𑒠𑒴𑒞,
𑒣𑓂𑒩𑒟𑒧𑒯𑒱 𑒮𑒳𑒢𑓂𑒠𑒩 𑒣𑒩𑒱𑒔𑒨 𑒮𑒿,
𑒦𑒫𑒱𑒭𑓂𑒨 -𑒕𑒫𑒱 , 𑒯𑒼𑒃𑒞 𑒁𑒕𑒱 𑒧𑒖𑒥𑒴𑒞।

𑒎𑒣𑒔𑒰𑒩𑒱𑒏𑒞𑒰 𑒂𑒫𑒬𑓂𑒨𑒏,
𑒧𑒳𑒠𑒰, 𑒩𑒯𑒻𑒕 𑒨𑒟𑒰𑒩𑓂𑒟 𑒮𑒿 𑒠𑒴𑒩,
𑒯𑒿𑒮𑒥, 𑒒𑒳𑒒𑒢𑒼 𑒪𑒙𑒏𑒪 𑒧𑒹,

কৰগ ঠৈ গএহ, মজৰূঁৰ।

ঢোঁগ পসাৰৈত অছি ভাভষ্ট,
ৰঁনি ক' খূৰঁ, গড়াৰ,
ভাভংস্যো কিছু নে হোগত ঠৈ,
অা, অঁত মে হোগছ দেখাৰ।

অজৰাঁৰি নেথি ও মোন কে,
জিনকা মে ভৰন অছি ডাহ,
নহি ত' কৰতন্হি , ধধকি -ধধকি ,
অপনহি সৰ্স্ব স্বত্তাহ।

গতিহাস প্ৰমাণ নএ ঠাঢ় অছি ,
ৰূঁঝৰঁএ নেন ঞ ৰাঁ ত,
অন্হেৰক 'জিনগী নহি ৰহনৈ,
ৰঁঢ়ি ক' ৰাতি সঁ প্ৰাত।

জাধৰি , ৰহৈত অছি গজো ত,
নহি আৰিঁ সকৈত, অছি অন্হা ৰ,
স্বদা, গজোত জখন চাহএ,
অন্হাৰ কে ক' দৈছ, ৰঁহাৰ।

অপনৈতী সঁ জীতন জাগছ মোন,
জীতন নে জাগছ ৰঁৰজোৰী ,
মোম ঘমৈত অছি পাৰিঁ ধা হ,

নহি ঘমত, কতরোঁ খখোৰী ।

নহি জনৈত চ্ছী , ভরি ষ্য-কো খ মে,
খ্রচ্ছি একচ্ছাহে, ফূনে কি কাঁষ্ট,
ম্বদা , প্রণ্কৃতিক নিযম গএহ খ্রচ্ছি ,
খ্রগরেঁ প্লঃ খ নে, পড়ৈ চ্ছৈ ফাঁষ্ট।

মৃত্যু -নোক মে কীর্তি ষ্টা ,
কএনে খ্রচ্ছি খ্রমৃত -পান,
মাষ্টি ক' ঘষ্ট, ফুষ্টি জাগত খ্রচ্ছি ,
ম্বদা , কীর্তি নে জাগচ্ছ মমান।

প্লঃখ কে দ্বাৰা দেনে নিমংত্রণ,
কী কৰতগ কি ও স্বীকাৰ?
ম্বদা , ণ্কমতি , জিনকৰ পোমনে,
জা দৈচ্ছ,রিপত্তি , হকাৰ।

মজ্জনতা -র্য্যরহা ৰ -পত্র,
খ্রচ্ছি শি ধ্বষ্টা ঠা ৰ-মো চ্যি মঁ নি খনে।
ম্বরি ঠা ৰক, ঙপকা ৰক খ্রাখৰ,
মো তী মন, ওহি পৰ খ্রচ্ছি নি খৰনে।

মত্য -খেত মে ঙপজনে, ম্বখ কে
দা না মে খ্রচ্ছি নৈতি কতা -স্বা দ,
হি তৈষী খ্রাওৰ মদা ম্বদি তকৰ,

কন্যা ণকা ৰী , নি ৰিঁ রা দ।

শ্বাএন জখন শ্বন্থৰ -ৰিঁ হা ৰি ,
পকড়ি নেনৗঁ হম ধৈৰ্যক খা মহ্,
নঠি তে শ্বাপস গেন, মদা হম
ভেনৗঁ নে ষ্টস-মস, শ্বপন ঠা ম।

ৰি না শ, শাঁ তি ক দনা ন পৰ
শ্বাএন,কএ ক' ৰি ধ্বংস,
শাঁ তি কহনি -'শ্বএনৗঁ রঁজরঁএ ,
জখন ভেনৗঁ নি রঁশি '?

রঁএন পঠৌ নথি জে ঘৰ -ঘৰ মে,
শ্বপনা পনক' ও শ্বাশী রঁা দ,
রঁঢ়ি গেনৈহি মাঁ গন্য ৗনক ঘৰ,
ভেনৈহ নে কহি ও, কো নো হৰমা দ।

জি নকৰ কৰতরঁ -করঠ ওহন,
জে, হো গঢ় শ্বদি নতা -ঘা ত, রেঁকা ৰ,
রঁদনরঁ জনৈত ঢথি ভা গ ক ৰেঘা ,
নি খনো জঁ শ্বৰ্দি ন, ৗনক কপা ৰ।

মনো ৰথ ককৰ নে হো গত ঢৈ?
সদি খন ৰহএ স্বখ সঁগ,
পৰ, ঢুঞ্চে স্বখ ভেষ্টনৈ ককৰো ?

সূর্যো ছথি , গ্রহণ সঁ তঁগ।

গজো ত সঁ ষ্টুষ্টি জা গত ঋছি ,
ঋন্থা ৰক নমহৰ ঋহঁকা ৰ,
প্রভা -পৰি ধি মে হা ৰন তম পৰ,
গজো ত ক' হো গত ঋছি জযজযকা ৰ।

নভ-জনেক রি ষম রঁষ্টরাঁ ৰা সঁ,
ৰ্ঠন মেঘ পৰ, নমহৰ রি রা দ,
কতন্ন ভূমি স্বখা এন ঋছি
ৰৌ দী কতন্ন, কতন্ন ঋারাঁ দ ।

ভূ পৰ স্বখনা হা মৰুভূমি ,
ত্রা ত' মেঘ নেন ঋছি খি ধাঁ স,
ঋল্প -সীঁ ঠন, রাঁগ্য, ঋা
জত 'পূর্ণ বৃষ্টি , যে ত' যশাঁ শ।

ঋপন মঁতব্য editorial.staff.videha@gmail.com **পৰ পঠাঙ।**

৯.সঁস্কৃত খণ্ড

৯.১.ডা. দীপিকা- চম্পূসাহিত্যযশো রিনাসঃ (পঞ্চমোচ্ছ্বাসঃ)
চম্পূসাহিত্যযশো রিনাসঃ
(পঞ্চমোচ্ছ্বাসঃ)

ডা. দীপিকা

(স্বতন্ত্রলেখিকা বেদবতী-মহাবিদ্যালযস্য প্রাক্তনপ্রাধ্যাপিকা চ)

[চম্পূসাহিত্যবাগ্বিলাসস্য পঞ্চমেঽস্মিন্ ভবতাং ভবতীনাং চ সমেষাং হার্দং স্বাগতং ব্যাকৃত্য অদ্যতনীযবিষযবস্তুমাদাযাত্র প্রস্তুতাঽস্মি। অদ্য মহাকবিভোজরাজকৃতচম্পূরামাযণবিষযে বিপ্রুষাং তত্র ভবতাং ভবতীনাঞ্চামোদপ্রমোদায কিঞ্চিত্-প্রস্তৌমি।]

তত্রাদৌ সর্বপ্রথমং মহাকবিভোজরাজপরিচযঃ- মহাকবিঃ ভোজরাজঃ পরমারবংশীযঃ ক্ষত্রিযঃ আসীত্ । সরস্বতীকণ্ঠাভরণে ভোজদেবঃ স্বকীযবংশস্য পরিচযং দত্তবান্ অস্তি। পরমারবংশঃ অগ্নিতঃ উদ্ভূতঃ গন্যনেন মন্যতে। অস্য অনেকানি তাম্রপত্রাণি অথ চ ভূর্জপত্রাণি প্রাপ্যন্তে যেষাং প্রকাশনং কার্য্যমানাযাং প্রাচীনলেখমালানাম্না মুদ্রাপিতানি। ভোজস্য রাজকালঃ রাজমৃগাঙ্কেন সিধ্যতে। রাজমৃগাঙ্ককালঃ 1099 বিক্রমাব্দঃ বর্ততে। অলবরূনী অপি ভোজস্য রাজকালঃ এবমেব প্রস্তৌতি অনেন সহৈব জযসিংহঃ অপি এবমেব স্বীকরোতি। প্রথিতঃ বল্লালপণ্ডিতঃ ভোজবিষযে লিখিতবান্ যত্

পঞ্চাশত্ পঞ্চবর্ষাণি সপ্তমাসং দিনত্রযম্।

ভোজরাজেন ভোক্তব্যঃ সগৌডো দক্ষিণাপথঃ॥

ভোজৰাজঃ দেশরিশেষে দেরমন্দিৰং নির্মাপিতরান্ ।

ৰাজতৰঙ্গিণ্যা◌ং মহাকরিকহ্লণঃ নগদতি-

মানরাধিপতির্ভোজঃ প্রহত্তৈঃ স্বর্ণসঞ্চযৈঃ।

খকাৰযদ্যেন কুণ্ডযোজনং কপটেশ্বৰে॥

রস্তুতস্তু ভোজদেরঃ স্বকীযে শাসনে রিক্রমাদিত্যোপাখ্যাযুতঃ খাসী৲।

তস্য ৰাজদ্বাৰে কৰীনাং সম্যক্ সৎকাৰঃ খাসী৲ । এতস্মিন্ সন্দর্ভে

একা ভণিতিঃ শ্রূযতে "প্রত্যক্ষৰনক্ষং দদৌ"। যদ্যপি এষা ভণিতিঃ

খত্যুক্তিৰূপা স্যা৲ কিন্তু নৈর নির্মূলা।

ভোজৰাজেন নৈকে ৰচনাঃ লিখিতাঃ তেষু কেচন্ প্রসিদ্ধা◌ঃ সন্তি-

ক্রম. গ্রন্থা◌ঃ রিষযঃ

1 খাদিত্যপ্রতাপসিদ্ধান্তঃ জ্যোতিষম্

2 ৰাজমার্ত্তণ্ডঃ জ্যোতিষম্

3 ৰাজমৃগাঙ্কঃ জ্যোতিষম্

4 রিদ্বজ্জনরল্লভঃ জ্যোতিষম্

5 খাযুর্রেদসর্রস্বম্ রৈদ্যকম্

6 রিশ্রান্তরিদ্যারিনোদঃ রৈদ্যকম্

7 চাণক্যনীতিঃ নীতিশাস্ত্ৰম্

8 নামতালিকা কোষশাস্ত্ৰম্

9 তত্ত্বপ্রকাশঃ শৈরশাস্ত্ৰম্

10 শিরতত্ত্বৰত্নমালিকা শৈরশাস্ত্ৰম্

11 যুক্তিকল্পতৰুঃ শৈরশাস্ত্ৰম্

12 সিদ্ধান্তসংগ্রহঃ শৈরশাস্ত্ৰম্

13 ৰাজমার্ত্তণ্ডঃ পাতঞ্জলযোগসূত্ৰটীকা

14 র্যরহাৰসমুচ্চযঃ ধর্মশাস্ত্ৰম্

15 চাৰুচর্যা ধর্মশাস্ত্ৰম্

16 শালিহোত্ৰম্ অশ্ববৈদ্যকম্

17 শব্দানুশাসনম্ ব্যাকৰণম্

18 সমৰাঙ্গণসূত্ৰধাৰঃ শিল্পশাস্ত্ৰম্

19 সুভাষিতপ্ৰবন্ধঃ সুভাষিতম্

20 সৰস্বতীকণ্ঠাভৰণম্ অলঙ্কাৰগ্ৰন্থঃ

21 চম্পূৰামায়ণম্ চম্পূকাব্যম্

22 হনুমন্নাটক (Catalogues Catalogarum গ্ৰন্থে) -----

ক্ৰমশঃ..

অপন মন্তব্য editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠাউ।

৩. বিদেহ সূচনা সম্পর্ক অন্বেষণ

<u>সূচনা</u>

১

"ৱিদেহক জীৱিত সাহিত্যকাৰ-সম্পাদক আ ৰংগমংচকর্মী- ৰংগমংচ-নির্দেশক পৰ ৱিশেষাংক শৃংখলা"

३১ দিসম্বৰ ২০২২ ক নগাতি আগামী নৱ ৱিশেষাংকপৰ ন ণয হএত। ৱিশেষাংকমে ৰচনাকাৰ/ কলাকর্মীক কাজ, ৰচন - সংপাদন, সংস্কৰণ আ অন্য ৰচনাত্মেক কার্যপৰ সভ প্রকাৰক ৰচনা (সংস্কৰণ, আলোচনা, সমালোচনা, সমীক্ষা আদি) দেল জাযত। অহাঁসঁ ঐ নেন স্বস্মার সাদৰ আমংত্রিত অছি ঙ্র-মেল editorial.staff.videha@gmail.com পৰ।

-গজেন্দ্র ঠাকুৰ, সম্পাদক ৱিদেহ, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

২

"ৱিদেহ মোনোগ্রাফ" শৃংখলা

ৱিদেহ অপন জীৱিত ৰচনাকাৰ/ কলাকর্মী পৰ ৱিশেষাংক শৃংখলাক অন্তর্গত (১)অৰৱিন্দ ঠাকুৰ, (২)জগদীশ চন্দ্র ঠাকুৰ অনিল, (३)ৰামলোচন ঠাকুৰ, (৪) ৰাজনন্দন লাল দাস, (৯)ৰৱীন্দ্র নাথ ঠাকুৰ, (৬) কেদাৰ নাথ চৌধৰী, (৭) প্রেমলতা মিশ্র 'প্রেম' আ (৫) শৰদিন্দু চৌধৰী ৱিশেষাংক নিকাললে অছি।

ঋহী সন্দৰ্ভমে ঋাঠো সাহিত্যকাৰ পৰ "ৰিদেহ মোনোগ্ৰাফ" শৃংখনা ঋন্তৰ্গত "মোনোগ্ৰাফ" ঋামংত্ৰিত কযন জা ৰহন ঋছি।

"ৰিদেহ মোনোগ্ৰাফ" শৃংখনাক ৰিৰৰণ নিম্ন প্ৰকাৰ ঋছি:

(১) গছ্নক নেখক ঊপৰমে কোনো এক ৰচনাকাৰ পৰ ঋপন মোনোগ্ৰাফ নিখৰ্ৰাক গচ্ছা editorial.staff.videha@gmail.com পৰ পঠা সকৈ ছথি। মোনোগ্ৰাফ নিখৰ্ৰাক ঋৱধি সামান্যঃ এক মাস ৰহত।

(২) ৰিদেহ ঋাঠ ৰচনাকাৰপৰ ঋাঠ নেখকক নাম মোনোগ্ৰাফ নিখৰ্ৰাক নেন চযনিত ক২ ওকৰ সাৰ্ৰজনিক ঘোষণা কৰত।

"ৰিদেহ মোনোগ্ৰাফ" নিখৰ্ৰাক নিঋম:

(১) মোনোগ্ৰাফ পূৰ্ণ ৰূপেঁ ৰচনাকাৰপৰ কেন্দ্ৰিত হ্ঋয। সাহিত্য ঋকাদেমী, এন.ৰী.টী. ঋা কিছু ৰ্যক্তিগত ৰূপেঁ নিখন মোনোগ্ৰাফ/ ৰাঁযোগ্ৰাফীমে নেখক সংস্মৰণ ঋা ৰ্যক্তিগত প্ৰসংগ জোড়ি কয ৰচনাকাৰক ৰঁহম্নে ঋপন-ঋাত্মে-প্ৰশংসা নিখৈত ছথি। "ৰিদেহ মোনোগ্ৰাফ" ফীফা ৰৰ্ন্ড কপ ফুটৰ্ৰান সন ৰহত। ফীফা ৰৰ্নড কপ ফুটৰ্ৰান এহেন একমাত্ৰ টূৰ্নামেণ্ট ঋছি জতয কোনো "ওপেনিংগ" ৰাঁ "ক্নোজিংগ" সেৰীমনী নৈ হোগত ছৈ ঋা তকৰ কাৰণ ছৈ জে "ওপেনিংগ" ৰাঁ "ক্নোজিংগ" মে টূৰ্নামেণ্টমে নৈ খেনা হন নোক মুখ্য ঋতিথি/ ঋতিথি হোগত ছথি ঋা ফোকস খিনাড়ী সঁ দূৰ চনি জাগত ঋছি। ফীফা মাত্ৰ ঋা মাত্ৰ ফুটৰ্ৰান খিনাড়ীপৰ কেন্দ্ৰিত ৰহৈত ঋছি সে ওকৰ টূৰ্নামেণ্ট "ওপেনিংগ সেৰীমনী" নৈ ৰৰন্ সোসে "ওপেনিংগ মৈচ" সঁ ঋাৰম্ভ হোগত ঋছি ঋা ওকৰ সমাপন "ক্নোজিংগ সেৰীমনী"সঁ নৈ ৰৰন্ "ফাগনন মৈচ ঋা ট্ৰাফী"সঁ খতম হোগত ঋছি ঋা ফোকস মাত্ৰ ঋা মাত্ৰ খিনাড়ী ৰহৈত ছথি। তহিনা "ৰিদেহ মোনোগ্ৰাফ" মাত্ৰ ঋা মাত্ৰ ঐ "সাতো

ৰচনাকাৰ"পৰ কেন্দ্ৰিত ৰহত ঋা কোনো সংম্বৰণ ঋাদি জোড়ি ক ফোকস ৰচনাকাৰসঁ ঋপনাপৰ কেন্দ্ৰিত কৰৱাঁক ঋনুমতি নৈ ৰহত।

(২) মোনোগ্ৰাফ নেন "ৱিদেহ পেটাৰ"মে উপনব্ধ সামগ্ৰী সন্দৰ্ভ সহিত উপযোগ কযন জা সকৈএ।

(३) ৱিদেহমে ঞ্ৰ-প্ৰকাশিত ৰচনা সভক কাপীৰাগহ নেখক/সংগ্ৰহকৰ্ত্তা নোকনিক নগমে ৰহতন্হি। সম্পাদক 'ৱিদেহ' ঞ্ৰ-পত্ৰিকামে প্ৰকাশিত ৰচনাক প্ৰিংট-ৱেৰ্ব ঋাৰ্কাগৱক/ ঋাৰ্কাগৱক ঋনুৱাদক ঋা মূন ঋা ঋনূদিত ঋাৰ্কাগৱক ঞ্ৰ-প্ৰকাশন/ প্ৰিংট-প্ৰকাশনক ঋধিকাৰ ৰখৈত ছথি। ঐ ঞ্ৰ-পত্ৰিকামে কোনো ৰীযনট্ৰীক/ পাৰিশ্ৰমিকক প্ৰাৱধান নৈ ছৈ।

(४) "ৱিদেহ মোনোগ্ৰাফ"ক ফাৰ্মেট: ৰচনাকাৰক পৰিচয (ৰচনাকাৰক জন্ম, নিৱাস-স্থান ঋা কাৰ্যস্থনক ভৌগোনিক-সাংস্কৃতিক ৱিৱেচনা সহিত) ঋা ৰচনাৱনী (সমীক্ষা সহিত)।

ঘোষণা: "ৱিদেহ মোনোগ্ৰাফ" শৃংখনা ঋন্তৰ্গত (১) ৰাজনন্দন নান দাস জী পৰ মোনোগ্ৰাফ নিৰ্মনা কৰ্ণ, (২) ৰৱীন্দ ৰ নাথ ঠাকুৰ পৰ মুন্নী কামত ঋা (३) কেদাৰ নাথ চৌধৰী পৰ প্ৰেম মোহন মিশ্ৰ দ্বাৰা নিখন জাযত। মৈথিনী পুত্ৰ প্ৰদীপ পৰ "ৱিদেহ মোনোগ্ৰ ফ" নিখতাহ প্ৰেমশংকৰ মা "পৱন"।

শেষ ৬ গোষ্টেপৰ নিৰ্ণয শীঘ্ৰ কএন জাযত।

ঘোষণা ২: ওনা তঁ মৈথিনী পুত্ৰ প্ৰদীপ পৰ ৱিদেহ ৱিশেষাংক নৈ নিকাননে ঋছি, মুদা হুনকৰ ঋৱদান কেঁ দেখৈত প্ৰ মশংকৰ মা

"পরন"ক অনকা উপৰ "ৰিদেহ মোনোগ্ৰাফ" নিখৰৗক ৰিচাৰ আয়ন তঁ ওকৰা স্বীকাৰ কয়ন গেন।

-গজেন্দ্র ঠাকুৰ, সম্পাদক ৰিদেহ, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

৩

রিদেহ ব্ৰৗডকাস্ট নিস্ট

রিদেহ WWW.VIDEHA.CO.IN সম্বন্ধী সূচনা নেন অপন whatsapp নম্বৰ হমৰ whatsapp no +919560960721 পৰ পঠাউ, ওকৰ প্ৰযোগ মাত্ৰ ৰিদেহ সম্বন্ধী সমাচাৰ দেৰৗক নেন কএন জাএত।

৪

ৰিদেহক "সাহিত্যিক ভ্ৰষ্টাচাৰ ৰিশেষাংক"

ৰিদেহ "সাহিত্যিক ভ্ৰষ্টাচাৰ ৰিশেষাংক" নেন নিম্নলিখিত ৰিষযপৰ আনেখ ই-মেন editorial.staff.videha@gmail.com পৰ আমংত্ৰিত অছি।

১.সাহিত্য, কনা আ সৰকাৰী অকাদমীঃ-

(ক) পুৰস্কাৰক ৰাজনীতি

(খ) সৰকাৰী অকাদেমীমে পৈসৰৗক গএৰ-নোকতাংত্ৰিক ৰিধান

(গ) সত্তাগ্ৰষ্ট আ অকাদমী কেৰ কাজ কৰৰৗক তৰীকা

घ) सरकारी सत्ताक छद्म विरोधमे उपजल तात्कालिक समानांतर सत्ताक कार्यपद्धति

ङ) अकादेमी पुरस्कारमे पाग फेकउबैः मिथक वाँ यथार्थ

२.व्यक्तिगत साहित्य संस्थान आ पुरस्कारक राजनीति

३.प्रकाशन जगतमे पसरल भ्रष्टाचार आ लेखक

४. मैथिलीक छद्म लेखक संगठन आ ओकर पदाधिकारी सभहक आचरण

५.स्कूल-कालेजक मैथिली विभागमे पसरल साहित्यिक भ्रष्टाचारक विविध रूप-

(क) पाठ्यक्रम

(ख) अध्ययन-अध्यापन

(ग) नियुक्ति

६. साहित्यिक पत्रकारिता, विवाद, मंच-माला-माछक आ लोकार्पणक खेल-तमाशा

७.लेखक सभहक जन्म-मरण शताब्दी केर चुनाव , कैलेंडरवाद आ तकरा पाछूक राजनीति

८.दलित एवं लेखिका सभहक संगे भेद-भाव आ ओकर शोषणक विविध तरीका

९. कोनो आन विषय।

-गजेन्द्र ठाकुर, सम्पादक विदेह, whatsapp no +919560960721 HTTP://VIDEHA.CO.IN/ ISSN 2229-547X VIDEHA

Videha
e-Learning
Gajendra Thakur

